

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות	
7	רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות
10	התפתחויות עסקיות בקבוצת הבנק הבינלאומי
11	נתונים עיקריים
12	התפתחות ההכנסות וההוצאות
18	תרשים מבנה ארגוני
19	תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק
20	תולדות קבוצת הבנק
22	תיאור פעילות קבוצת הבנק
25	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
26	מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק
61	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
72	האמצעים ההוניים של הבנק
75	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
83	מצב נזילות ומדיניות גיוס המקורות
83	חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
127	דיון בגורמי סיכון
131	באזל וו
136	פעילות חברות מוחזקות עיקריות
141	חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית
153	הסכמים מהותיים
155	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד
158	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות
	חשבונאית ופיננסית
159	משאבי אנוש
162	פרטים על בעלי השליטה בבנק
166	עסקאות עם בעלי עניין
170	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
172	עניינים אחרים
סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק	
ותוצאות פעילותו	
189	תוספות לסקירת ההנהלה א'-ח'
214	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי
217	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית
	על דיווח כספי
219	דוחות כספיים

חברי דירקטוריון

רוני חזקיהו, יו"ר

צדיק בינו

דוד אסיא

דן ארבל

פנינה ביטרמן-כהן

גיל בינו

זאב בן אשר

ד"ר אמנון גולדשמידט

יוסף הורביץ

נגה יציב

דליה לב

גורא מיוחס

יעקב סיט

גדעון להב ז"ל (עד 30.11.13)

חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם

מנהל כללי	סמדר ברבר-צדיק
משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	אילן בצרי
סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	יוסי לוי
סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	יורם סירקיס
סמנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי	נחמן ניצן, רו"ח
סמנכ"ל, ראש החטיבה הפיננסית	אביאל שטרנשוס
סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי (CRO)	בנצי אדירי
מבקרת פנימית ראשית	יעל רונן, רו"ח
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	אלה גולן (החל מיום 1.1.14)
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	יעקב מלכין (עד 30.11.13)
מזכיר כללי	אביעד בילר, עו"ד
רואי החשבון המבקרים של הבנק	סומך חייקין, רו"ח

דוח הדירקטוריון לשנת 2013

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 18 במרס 2014, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים והמבוקרים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מאוחדות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013.

הדוחות ערוכים על פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

שיעור הצמיחה של המשק הישראלי, על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), מבטא האטה בפעילות המשקית ועמד בשנת 2013 על כ-3.3% (כולל השפעת הפקת הגז ממאגר "תמר" שהוערכה ב-0.9%), לעומת 3.4% בשנת 2012 ו-4.6% בשנת 2011. התוצר לנפש עלה ב-1.4% בשנת 2013, לעומת 1.5% בשנת 2012. ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ב-2.3%, לעומת 1.4% בשנת 2012 ו-1.9% בשנת 2011. בהוצאה לצריכה ציבורית חלה השנה עלייה של 3.6%, בדומה לשנת 2012. התוצר המקומי של הסקטור העסקי צמח ב-3.5% בשנת 2013, לעומת 3.4% בשנת 2012, על רקע עליות שנרשמו בענפי המסחר, התקשורת, התחבורה ובעיקר חשמל. מנגד, בשנת 2013 נצפית ירידה של 0.3% ביבוא סחורות ושירותים לאחר עלייה של 2.3% בשנת 2012. הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש דצמבר 2013 לצמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ירדה ל-3.3% לעומת 3.4% בהערכה הקודמת, ובניכוי השפעת הפקת הגז ממאגר "תמר" שיעור הצמיחה צפוי להגיע ל-2.9%.

תקציב המדינה

הגרעון המצטבר בתקציב המדינה לשנת 2013 הסתכם בכ-33.2 מיליארד ש"ח ומהווה כ-3.15% מהתוצר וזאת לעומת גירעון של כ-39 מיליארד ש"ח בשנת 2012, ירידה של כ-15%. יעד הגירעון התקציבי על פי התקציב המקורי לשנת 2013 עמד על 45.6 מיליארד ש"ח (כ-4.33% מהתוצר), כאשר הפער בין הגירעון בפועל לגירעון המתוכנן נבע מגידול בהכנסות מגביית מיסים מעבר לצפוי (בעיקר מהעליה במס החברות ומגביה בגין הרווחים הכלואים) ומקצב גידול נמוך בהוצאות הממשלה בהשוואה לתכנון המקורי.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2013 ב-1.8%, מעט מתחת ליעד האינפלציה הממוצע של בנק ישראל, לעומת 1.6% בשנת 2012. קצב האינפלציה במחצית השנייה של 2013 הגיע ל-2.1%. האינפלציה בשנת 2013 הושפעה בעיקר מעלייה במחירי המזון, ירקות ופירות ומחירי הדיור, כאשר צעדי הממשלה (העלאת המע"מ ביוני 2013 והעלאת תעריפי החשמל והמים) תרמו גם הם לעליית המדד. ציפיות האינפלציה ל-12 חודשים הקרובים, עומדות בתחילת שנת 2014 על כ-1.6% לפי נתוני שוק ההון ו-1.8% לפי תחזית בנק ישראל.

שוק הדיור

על פי אומדן מחירי הדירות של הלמ"ס, במהלך שנת 2013 חלה עלייה של כ-8.0% במחירי הדירות לעומת 6.6% בתקופה המקבילה אשתקד וזאת על אף המגבלות החדשות על משכנתאות שהפעיל בנק ישראל בסוף שנת 2012. בצד ההיצע, התחלות הבנייה (ביוזמה פרטית וציבורית) בשנת 2013 עמדו על 44.3 אלפי יחידות דיור, גידול של 3.4% לעומת שנת 2012. למגמות המחירים בשוק הדיור השפעה רבה על המדיניות המוניטרית והחלטות הרבית של בנק ישראל. בשנת 2013 הגיעו ביצועי המשכנתאות במערכת הבנקאית לשיא של כ-51.7 מיליארד ש"ח לעומת כ-46.6 מיליארד ש"ח בשנת 2012, כאשר נמשכת מגמת הירידה במאפייני הסיכון של

המשכנתאות החדשות (יחס מימון ממוצע, שיעור החזר להכנסה וחלקן של המשכנתאות ברבית משתנה) על רקע המגבלות שקבע בנק ישראל, כאמור.

שער החליפין

במהלך שנת 2013 התחזק השקל מול הדולר ב-7% ומול היורו ב-2.8%. התחזקות השקל באה על רקע השיפור בחשבון השוטף במאזן התשלומים והציפיות להמשך השיפור, כתוצאה מתחילת ההפקה של גז טבעי ממאגר "תמר". בעקבות המשך התחזקותו של השקל, על מנת למנוע פגיעה בכושר התחרות של תעשיות היצוא ולהקטין את השפעת הפקת הגז ממאגר "תמר" על שער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך 2013 כ-5.3 מיליארד דולר (מזה כ-2.1 מיליארד דולר רכישות בגין הפקת הגז). על פי הצהרות בנק ישראל, הבנק צפוי בשנת 2014 לרכוש כ-3.5 מיליארד דולר, בהתאם לאומדן ההשפעה של הפקת הגז על מאזן התשלומים בשנת 2014.

	שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום		
	רבעון רביעי 2013	שנת 2013	31.12.12	30.9.13	31.12.13
דולר	(1.9%)	(7.0%)	3.73	3.54	3.47
יורו	0.2%	(2.8%)	4.92	4.77	4.78

רבית בנק ישראל

במהלך שנת 2013 נרשמה ירידה ברבית בנק ישראל משיעור של 1.75% בסוף 2012, לרמה של 1% בחודש אוקטובר 2013. בסוף חודש פברואר 2014 החליט בנק ישראל להוריד את הרבית לרמה של 0.75%, וזאת על רקע הייסוף המתמשך בשער הדולר והירידה בקצב האינפלציה.

הסביבה הגלובלית

לאחר תקופה ממושכת של עדכוני צמיחה כלפי מטה, הבנק העולמי וקרן המטבע העולמית עדכנו בחודש ינואר 2014 את תחזיות הצמיחה העולמית כלפי מעלה ל-3.7%, לעומת 3.6% שפורסם בחודש אוקטובר 2013, על רקע המשך מגמת התאוששות בכלכלת ארה"ב. התאוששות זו הביאה להחלטת הפד האמריקאי על צמצום הדרגתי ברכישות האג"ח הממשלתי של ארה"ב, אשר החלה למעשה בדצמבר 2013.

באירופה מסתמנת תמונה מעורבת, כאשר מדד מנהלי הרכש רשם נסיגה בתחום השירותים והאבטלה נותרה עדיין ברמת שיא של 12.1%. מנגד, נמשכת מגמת העלייה במדד מנהלי הרכש בתחום הייצור ושיפור בייצור התעשייתי, באמון הצרכנים ובמכירות הקמעונאיות. ביפן, נראה כי תוכנית ההרחבה הכמותית ממשיכה להביא לשיפור קל המתבטא בעלייה ביצוא ובתפוקה התעשייתית. בשווקים המתעוררים ובעיקר בברזיל, הודו וסין טרם נרשמה התאוששות משמעותית בשיעורי הצמיחה שרשמו האטה בשנים 2010-2013.

שוק ההון

במהלך שנת 2013, מדד ת"א 100 עלה בכ-15%, מדד ת"א 25 עלה בכ-12% ומדד היתר-50 עלה בכ-36%. מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה בשנת 2013 בשיעור של 9.5% ואילו מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ-3%. בארה"ב עלה מדד ה-S&P ב-29.6% מתחילת השנה ואילו באירופה עלה מדד היורוסטוק 600 ב-17.3%, כאשר מנגד, מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) מצביע על ירידה של כ-5% מתחילת השנה. בשנת 2013 עמד מחזור המסחר היומי הממוצע על כ-1.17 מיליארד ש"ח, גבוה בכ-9% משנת 2012. העלייה במחזורי המסחר בבורסה המקומית הינם, בין היתר, על רקע הורדת רבית בנק ישראל במהלך השנה ועליות השערים שנרשמו בשווקי העולם, בעיקר בארה"ב.

שיעור השינוי		מחזורי מסחר יומיים ממוצעים	
ב- %		במיליוני ש"ח	
רבעון רביעי 2013	שנת 2013	רבעון רביעי 2013	שנת 2013
5.09%	12.13%	666	595
5.70%	15.12%	889	777
1.48%	5.44%	4,017	4,340

מדד ת"א 25

מדד ת"א 100

מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת ירידה של כ-14% במהלך שנת 2013, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר במניות והמירים חלה עלייה בשיעורי הגיוס בשיעור של כ-86%.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
רבעון רביעי 2013	שנת 2013	רבעון רביעי 2012	שנת 2012
2,268	7,584	841	4,074
14,374	65,122	18,049	82,728
9,015	36,341	9,055	39,921
25,657	109,047	27,945	126,723

מניות והמירים

אג"ח ממשלתי

אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)

סה"כ

מידע פומבי

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שער מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

התפתחויות עסקיות בקבוצת הבנק הבינלאומי

להלן תיאור ההתפתחויות העיקריות בסעיפים התוצאתיים והמאזניים של קבוצת הבנק בשנת 2013.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-570 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-577 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 1.2%.

הרווח לפני מסים הסתכם ב-947 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-872 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 8.6%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק עמדה על שיעור של 8.6%, בהשוואה ל-9.5% בשנת 2012. בחמש השנים האחרונות, התשואה השנתית הממוצעת נטו על ההון עמדה על שיעור של 8.6%, לפי הפירוט הבא: 2009 - 9.5%, 2010 - 7.2%, 2011 - 8.5%, 2012 - 9.5%, 2013 - 8.6%.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה בשנת 2013, בהשוואה לאשתקד:

1. גידול בסך של 109 מיליון ש"ח (3.0%) בסך ההכנסות לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי, כמפורט להלן:
    - קיטון בסך של 13 מיליון ש"ח (0.5%) בסך הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאין מרבית.
    - קיטון בסך של 37 מיליון ש"ח (27.6%) בהוצאות בגין הפסדי אשראי.ההוצאות בגין הפסדי אשראי כוללות גידול בהפרשה הקבוצתית בסך של 24 מיליון ש"ח בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "נדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור", לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים להעמיד את ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור על שיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרות הלוואות אלה.
  - שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך האשראי לציבור עמד על 0.14%, בהשוואה ל-0.20% בשנת 2012.
  - גידול בסך של 85 מיליון ש"ח (6.1%) בהכנסות מעמלות והכנסות אחרות.
2. גידול בסך של 34 מיליון ש"ח (1.2%) בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח לאחר מסים הסתכם ב-561 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-548 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 2.4%.

הרווח הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח הסתכם ב-5.69 ש"ח, בהשוואה ל-5.75 ש"ח בשנת 2012.

ברבעון הרביעי של השנה הסתכם הרווח הנקי בסך של 141 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-132 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי אשתקד, גידול בשיעור של 6.8%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הרביעי של השנה עמדה על 8.5%, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-111,103 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105,685 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 5.1%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-68,706 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-67,879 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.2%.

סך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-89,122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84,365 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 5.6%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-6,892 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,563 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 5.0%.

יחס הון הליבה ליום 31 בדצמבר 2013 הינו 10.04% בהשוואה ל-9.65% בסוף שנת 2012.

נתונים עיקריים

רווח ורווחיות			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2013	2012	שינוי	
	במיליוני ש"ח		ב-%	
הכנסות רבית, נטו	2,187	2,250	(2.8)	
הכנסות שאינן מרבית	1,682	1,547	8.7	
סך ההכנסות	3,869	3,797	1.9	
מזה: עמלות	1,418	1,362	4.1	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	97	134	(27.6)	
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,825	2,791	1.2	
רווח לפני מסים	947	872	8.6	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	570	577	(1.2)	

מאזן - נתונים עיקריים			ליום 31 בדצמבר	
	2013	2012	שינוי	
	במיליוני ש"ח		ב-%	
סך כל המאזן	111,103	105,685	5.1	
אשראי לציבור, נטו	68,706	67,879	1.2	
ניירות ערך	10,799	9,756	10.7	
פקדונות הציבור	89,122	84,365	5.6	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	5,702	5,620	1.5	
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	6,892	6,563	5.0	

יחסים פיננסיים עיקריים			2013	2012	2011	
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך כל המאזן	6.2%	6.2%	5.7%			
הוצאות בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור, נטו	0.14%	0.20%	0.14%			
יחס ההון ליבה לרכיבי סיכון	10.04%	9.65%	8.46%			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	10.04%	9.65%	8.46%			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.96%	14.94%	13.09%			
אשראי לציבור, נטו לסך כל המאזן	61.8%	64.2%	64.0%			
פקדונות הציבור לסך כל המאזן	80.2%	79.8%	80.2%			
פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	129.7%	124.3%	125.3%			
הוצאות תפעוליות ואחרות לסך ההכנסות	73.0%	73.5%	78.9%			
תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק	8.6%	9.5%	8.5%			
יחס ההכנסות לנכסי סיכון	5.7%	5.6%	5.2%			

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות רבית, נטו הסתכמו ב-2,187 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,250 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בסך של 63 מיליון ש"ח (2.8%).

הכנסות המימון שאינן מרבית הסתכמו ב-200 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-150 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 33.3%.

רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללים את הכנסות הרבית, נטו, בצירוף הכנסות המימון שאינן מרבית. הכנסות המימון שאינן מרבית כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהוות חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה, למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

	2012				2013			
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
	במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
הכנסות רבית	893	1,093	1,020	781	801	871	940	710
הוצאות רבית	(356)	(517)	(440)	(224)	(257)	(320)	(382)	(176)
הכנסות רבית, נטו	537	576	580	557	544	551	558	534
הכנסות מימון שאינן מרבית	60	4	50	36	76	62	2	60
סך הרווח המימוני, נטו	597	580	630	593	620	613	560	594

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013		
במיליוני ש"ח			
3,787	3,322	הכנסות רבית	
(1,537)	(1,135)	הוצאות רבית	
2,250	2,187	הכנסות רבית, נטו	
150	200	הכנסות מימון שאינן מרבית	
2,400	2,387	סך הרווח המימוני, נטו	

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

	2012				2013			
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
	במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות שוטפת	510	546	558	538	517	531	523	511
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	42	(22)	15	15	19	9	1	12
הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב	42	42	46	45	61	51	19	46
רווחים מהשקעות במניות	23	29	18	10	14	24	21	26
הפרשה לידידת ערך נייחת ערך	(19)	(9)	(1)	(24)	(4)	(2)	-	-
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל	(1)	(6)	(6)	9	10	-	(4)	(1)
רווח מימוני, נטו	597	580	630	593	620	613	560	594

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
במיליוני ש"ח		
2,152	2,082	רווח מפעילות שוטפת
50	41	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
175	177	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
80	85	רווחים מהשקעות במניות
(53)	(3)	הפרשה לירידת ערך ניירות ערך
(4)	5	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל
2,400	2,387	רווח מימוני, נטו

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות רבית נטו כפי שנכללו בתוספת ג' לסקירת ההנהלה:

שנת 2012			שנת 2013			
תרומה להכנסות רבית		היקף הפעילות	תרומה להכנסות רבית		היקף הפעילות	
נטו	במיליוני ש"ח	%	נטו	במיליוני ש"ח	%	
85	1,919	68	84	1,850	71	- מגזר שקלי לא צמוד
5	105	17	6	127	16	- מגזר צמוד מדד
10	226	15	10	240	13	- מגזר מט"ח וצמוד מט"ח (כולל פעילות חו"ל)
100	2,250	100	100	2,187	100	סך הכל

להלן פערי הרבית על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		מגזר ההצמדה
2012	2013	
באחוזים		
2.63	2.58	מגזר שקלי לא צמוד
0.47	0.48	מגזר צמוד מדד
1.73	1.82	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
2.12	2.06	סך הכל

המגזר השקלי הלא צמוד - הכנסות המימון, נטו במגזר השקלי הלא צמוד קטנו ב-69 מיליון ש"ח, קיטון בשיעור של 3.6%, בהשוואה לשנת 2012, והסתכמו ב-1,850 מיליון ש"ח. פער הרבית במגזר זה עמד על 2.58% בהשוואה ל-2.63% בשנת 2012. הירידה בפער הרבית נובעת מירידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב סביבת רבית נמוכה. בהיקפי הפעילות, חל גידול של 4.5%, הנובע מגידול ביתרת הפקדונות בבנק ישראל.

המגזר השקלי הצמוד למדד - הכנסות המימון, נטו במגזר השקלי הצמוד למדד הסתכמו ב-127 מיליון ש"ח, גידול בסך של 22 מיליון ש"ח, בהשוואה לשנת 2012, עיקר הגידול מוסבר בהשפעת שיעור עליית המדד על ההכנסות מעודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר זה בהשוואה לאשתקד. פער הרבית במגזר זה עמד על 0.48%, בדומה לשנת 2012.

המגזר הנקוב במטבע-חוץ וצמוד מטבע-חוץ - הכנסות המימון, נטו במגזר זה קטנו ב-16 מיליון ש"ח, קיטון בשיעור של 7.1% בהשוואה לשנת 2012 והסתכמו ב-210 מיליון ש"ח. פער הרבית במגזר זה עמד על 1.82%, בהשוואה ל-1.73% בשנת 2012.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי נערכו על בסיס שמרני, והסתכמו בשנת 2013 ב-97 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134 מיליון ש"ח בשנת 2012. ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מסחרי הסתכמה ב-43 מיליון ש"ח, בגין אשראי לציבור פרטי אחר ב-21 מיליון ש"ח ובגין אשראי לציבור לדיור ב-33 מיליון ש"ח, הנובעת בעיקרה מיישום מכתב המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור". בהתאם למכתב זה תאגידים בנקאיים נדרשו להבטיח כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. כתוצאה מכך, חל גידול בהפרשה האמורה בסך של 24 מיליון ש"ח אשר נזקף כהוצאה בדוח רווח והפסד.

בשנת 2012 ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מסחרי הסתכמה ב-77 מיליון ש"ח, בגין אשראי לציבור פרטי אחר ב-43 מיליון ש"ח ובגין אשראי לציבור לדיור ב-14 מיליון ש"ח.

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור בשנת 2013 עמד על 0.14%, בהשוואה ל-0.20% בשנת 2012. לפירוט ההתפלגות של ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות ראה פרק מגזרי פעילות להלן.

להלן פירוט ההתפלגות של ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים:

2012	2013	
	במיליון ש"ח	
(14)	41	תעשייה
26	(5)	בינוי ונדל"ן
25	25	מסחר
12	-	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
15	1	תחבורה ואחסנה
8	(1)	תקשורת ושירותי מחשב
1	(4)	שירותים פיננסיים
4	(7)	שירותים עסקיים ואחרים
1	(8)	שירותים ציבוריים וקהילתיים
57	*54	לקוחות פרטיים לרבות הלוואות לדיור
(1)	1	ענפי משק אחרים
134	97	סך הכל

* כולל הפרשה קבוצתית בסך של 24 מיליון ש"ח בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור" כמוסבר לעיל.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ב-1,418 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,362 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 4.1%. עיקר הגידול בעמלות מוסבר מעליה בהכנסות מפעילות שוק ההון.

ההכנסות האחרות הסתכמו ב-64 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בשנת 2012. הגידול נובע מרווח מממוש בנינים, בעיקר רווח בסך 20 מיליון ש"ח ממכירת בניין פיבי לונדון.

להלן פירוט של עמלות והכנסות אחרות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
שינוי	2012	2013
ב-%	במיליוני ש"ח	
עמלות:		
		ניהול חשבון
(3.9)	331	318
21.6	97	118
6.9	394	421
20.8	53	64
8.9	79	86
(2.4)	123	120
1.7	118	120
(2.1)	48	47
19.0	58	69
(9.8)	61	55
4.1	1,362	1,418
82.9	35	64
6.1	1,397	1,482

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-2,825 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,791 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 1.2%.
להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2012	2013	
ב-%	במיליוני ש"ח		
3.3	1,633	1,687	משכורות והוצאות נלוות
0.7	435	438	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1.8	166	169	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(4.7)	557	531	הוצאות אחרות
1.2	2,791	2,825	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו ב-1,687 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,633 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 3.3%. גידול זה נובע ברובו מעדכון השכר ועתודות השכר בגין ההצמדה להסכם השכר בבנק לאומי ומגידול בשיעור מס השכר.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב-438 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-435 מיליון ש"ח בשנת 2012.

הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו ב-169 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח בשנת 2012. הפחתת עודף עלות הרכישה המיוחס לקשרי לקוחות הכלולה בסעיף זה הסתכמה ב-51 מיליון ש"ח, בדומה לשנת 2012. הפחתת עודף עלות הרכישה אינה הוצאה מוכרת לצרכי מס הכנסה ולפיכך, מקטינה את הרווח לתקופה במלוא סכום ההפחתה.

ההוצאות האחרות הסתכמו ב-531 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-557 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.7%. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהוצאות הפרשה לתביעות משפטיות.

להלן פירוט של ההוצאות האחרות:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2012	2013	
ב-%		במיליון ש"ח	
(3.7)	54	52	שווק ופרסום
(2.4)	84	82	תקשורת (דואר, טלפון, משלוחים וכד')
-	124	124	מחשב
-	17	17	משרדיות
(16.7)	6	5	ביטוח
(6.3)	63	59	משפטיות, ביקורת וייעוץ מקצועי
8.3	12	13	שכר חברי דירקטוריון ודמי השתתפות בשיבות
-	6	6	הדרכה והשתלמות מקצועית
14.6	89	102	עמלות
	32	-	הפרשה לתביעות משפטיות, נטו
1.4	70	71	אחרות
(4.7)	557	531	סך הכל הוצאות אחרות

להלן תמהיל ההוצאות התפעוליות:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013		
	באחוזים		
58.5	59.7		משכורות והוצאות נלוות
15.6	15.5		אחזקה ופחת בנינים וציוד
5.9	6.0		הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
7.5	7.3		תקשורת ומחשב
1.9	1.8		שווק ופרסום
10.6	9.7		אחרות
100.0	100.0		

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-386 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-324 מיליון ש"ח בשנת 2012. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח לפני מסים הגיע ל-40.8%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 36.2%.

להלן הגורמים שהשפיעו על גידול שיעור המס בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי:

- הוצאות לא מוכרות, בעיקר הפחתות נכסים בלתי מוחשיים והפרשי מס ורבות בגין גביות חובות פגומים.
- הפרשי שער שליליים המיוחסים להכנסות מחברת הבת בחו"ל, עקב ייסוף השקל לעומת הליש"ט, שאינם מוכרים כהוצאה לצרכי מס. השפעה זו קוזזה בהכנסות מימון שאינן מרבות.

מנגד, השפעת הגידול בשיעור המס הסטטוטורי בסך 21 מיליון ש"ח, כמפורט להלן, קיזזה חלקית השפעות אלו.

ביום 3 ביוני 2013 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) המעדכן את שיעור מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים, כך שיעמדו על 18% החל מיום 2 ביוני 2013.

כתוצאה מעדכון מס הרווח כאמור, עלה שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על תאגידים בנקאיים משיעור של 35.53% בשנת 2012 לשיעור של 36.21% בשנת 2013. בנוסף, ביום 30 ביולי 2013 אישרה מליאת הכנסת את החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013. במסגרת החקיקה, בין היתר, הועלה מס החברות ל-26.5% מיום 1

בינואר 2014. כתוצאה מכך, ובהתבסס על צו ערך מוסף מיום 3 ביוני 2013, אשר עדכן את שיעור מס הרווח ומס השכר על מוסדות כספיים, שיעור המס הסטטוטורי החל על תאגידים בנקאים עלה משנת 2014 ואילך ל-37.71%.

השפעת השינויים שלעיל הביאה לגידול ביתרת המסים הנדחים בסך של כ-21 מיליון ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד הגיע שיעור המס האפקטיבי ל-37.2%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 35.5%.

שיעור המס האפקטיבי אשתקד הושפע, מחד, מהוצאות לא מוכרות, בעיקר הפחתות נכסים בלתי מוחשיים, והפרשי מס ורביית בגין גביית חובות פגומים, שגרמו לגידול בשיעור המס, ומאידך הגורמים להלן קיזזו חלקית השפעות אלו:

א. הפרשי שער חייביים המיוחסים להכנסות מחברת הבת פיבי בנק (י.ק.י.), עקב פיחות הליש"ט, ושאינם מהווים הכנסה לצרכי מס. השפעה זו קוזזה בהכנסות מימון שאינן מרבית.

ב. הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך 32 מיליון ש"ח.

חלק הבנק ברווח של חברות כלולות לאחר השפעת המס הסתכם ב-30 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בשנת 2012. הקיטון בחלק הבנק ברווח של חברות כלולות נובע מירידה בחלק הבנק ברווחי חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"). זאת, בין היתר, בשל גידול בשיעור התמלוגים המשולמים לבנק ולבנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כפועל יוצא מהסכם הנפקה משותף שנחתם עם הבנק ודיסקונט (לפרטים נוספים - ראה פרק פעילות חברות מוחזקות עיקריות).

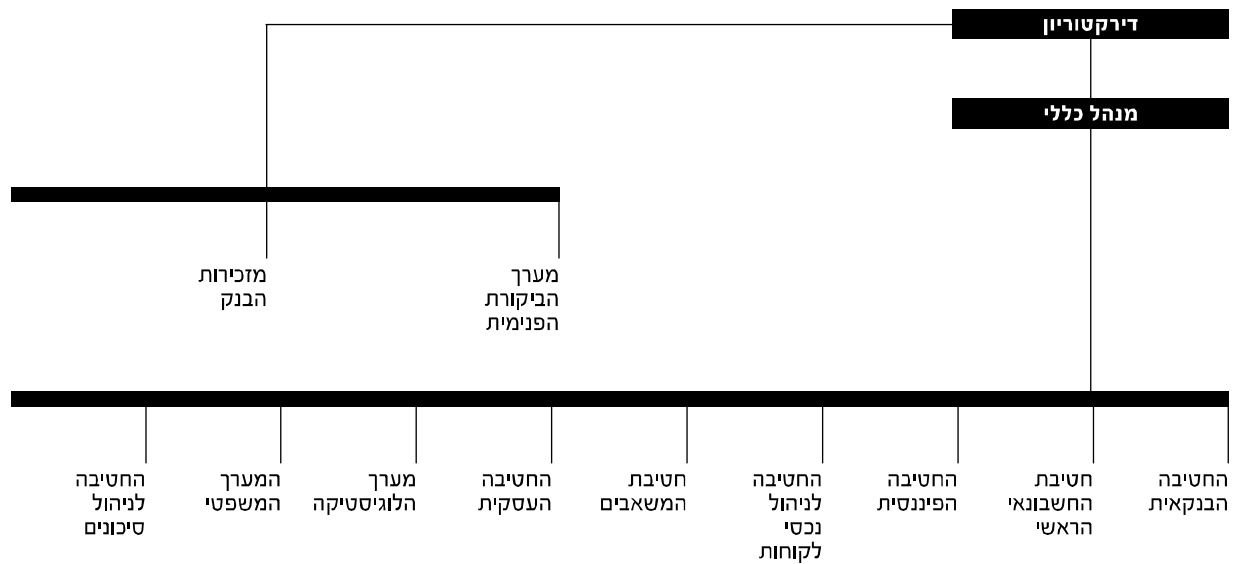
תרומה לקהילה

בסוף שנת 2006 הקים הבנק את הפרוייקט החברתי "נקודת מפנה", בשיתוף עם עמותת "אשלים" מייסוד הג'וינט וארגון מתן. הפרוייקט נועד לעודד ולטפח יזמות עסקית בקרב בני נוער בסיכון במטרה להחזירם למעגל החיים הנורמטיבי. הבנק מעמיד לרשות הפרוייקט מידי שנה מאות מתנדבים מעובדי הבנק, התורמים מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער.

מאז שנת 2010 הבנק הרחיב את תרומתו למען הקהילה באמצעות פרויקט "תרבות וקהילה בבינלאומי", שמטרתו לעודד ולקדם יצירה אמנותית איכותית מהפריפריה ולתת לאמנים הזדמנות להיחשף בלב תל אביב. כל אירועי התרבות במסגרת הפרוייקט מתקיימים ב"בית הבנק הבינלאומי" ברחוב רוטשילד בתל אביב, ופתוחים לקהל הרחב ללא תשלום. בנוסף לפרוייקטים אלו, תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים. סך התרומות שבוצעו בקבוצת הבנק בשנת 2013 הסתכם ב-3.6 מיליון ש"ח.

מבנה ארגוני של הבנק

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (הון 28.2% הצבעה 21%)	פיבי בנק (י.ק.י.) (הון 100% הצבעה 100%)	יובנק בע"מ (הון 100% הצבעה 100%)
הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (הון 100% הצבעה 100%)	פיבי בנק (שוויץ) (הון 100% הצבעה 100%)	בנק אוצר החייל בע"מ (הון 75.99% הצבעה 76.0%)
מודוס-סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (הון 100% הצבעה 100%)		בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (הון 100% הצבעה 100%)
		בנק מסד בע"מ (הון 51% הצבעה 51%)

הצבעה - אחוזי האחזקה בזכויות ההצבעה
הון - אחוזי האחזקה בהון החברה

תולדות קבוצת הבנק

הבנק הוא חברה ציבורית אשר התאגדה בהתאם להוראות פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983 (להלן - "פקודת החברות").

הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק" לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 (להלן - "חוק הרישוי").

הבנק הוקם בשנת 1972 והחל בפעילותו ביום 1 באוקטובר 1972. במקביל להקמת הבנק הוקמה החברה האם שלו חברת פ.י.בי. אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"). בין מקימי פיבי היו ממשלת ישראל ומשקיעים מחו"ל, ביניהם FIRST PENNSYLVANIA CORPORATION ו-ISRAEL INVESTORS CORPORATION.

הבסיס העסקי לפעילות הבנק היה מיזוג פעילותם של שני בנקים - בנק לסחר חוץ בע"מ שבבעלותו היה בנק משכנתאות וחשכונות בע"מ ששמו שונה לבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות בע"מ (להלן - "הבינלאומי למשכנתאות") ובנק ליצוא בע"מ.

בשנת 1976 רכש הבנק את השליטה בבנק ישראלי לתעשייה בע"מ שעסקיו, כולל סניפיו, מוזגו בעסקי הבנק, ועובדיו נקלטו על ידי הבנק. בנק ישראלי לתעשייה שינה את מעמדו מבנק מסחרי לבנק למימון השקעות. בנק ישראלי לתעשייה בע"מ שינה את שמו ב-1985 לבנק הבינלאומי למימון התעשייה בע"מ. בנק זה מוזג עם הבנק וצו המיזוג ניתן במאי 1995 בתוקף מיום 31 בדצמבר 1994.

בשנת 1977 הוקם בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "פאג") בבעלות משותפת של הבנק (65%) והסתדרות פועלי אגודת ישראל בארץ ישראל (35%). בשנת 2010 השלים הבנק את רכישת כל יתרת המניות של פאג" המוחזקת בידי כל בעלי המניות האחרים, ומאז מחזיק הבנק במלוא הזכויות בהון ובהצבעה של פאג".

בשנת 1978 רכש הבנק את השליטה בבנק למלאכה בע"מ שעסקיו, כולל סניפיו, מוזגו בעסקי הבנק ועובדיו נקלטו על ידי הבנק. החברה הנרכשת שינתה את שמה לפיבי למלאכה בע"מ וחדלה לפעול כבנק. במהלך שנת 2009 מוזגה פיבי למלאכה עם אחת מחברות הנכסים של הבנק.

בשנת 1982 הנפיק הבנק מניות בנות 0.05 ש"ח ע.ג. כ"א לציבור שנרשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

בשנת 1982 הוקמה FIBI FINANCIAL TRUST LTD (כיום FIBI BANK (U.K.), PLC) חברה-בת בבעלות מלאה (להלן - "פיבי בנק (יו.ק.)"), תחילה כחברה פיננסית ומשנת 1988 בעלת רישיון בנק באנגליה.

בשנת 1984 הוקמה בשווייץ FIBI BANK (SWITZERLAND) LTD, חברה-בת בבעלות מלאה, (להלן - "פיבי בנק (שווייץ)") בעלת רישיון בנק בשווייץ.

בשנת 1987 רכש הבנק את עסקיו של בנק צפון אמריקה במסגרת הליך הפירוק של בנק זה.

ביום 11 בדצמבר 1992 הוצעו לציבור באמצעות תשקיף 353,500 מניות רגילות רשומות על שם בנות 0.01 ש"ח ע.ג. למניה, הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

מאז שנת 1992 הבנק היה בעל שליטה בחברת הבינלאומי סלקטיב חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ ששינתה את שמה בשנת 2002, בעקבות מיזוג עם חברת מודוס, למודוס-סלקטיב יעוץ וניהול השקעות בע"מ. החל משנת 2010 הבנק מחזיק ב-100% במניות החברה.

בתחילת שנת 1983 רכש הבינלאומי למשכנתאות 50.5% מהשליטה והבעלות בבנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ (להלן - "בנק עצמאות"). מאז הרכישה ועד סוף שנת 2004 הבינלאומי למשכנתאות רכש מניות נוספות שהביאו את אחזקתו לכ-88% ממניות בנק עצמאות.

בסוף שנת 2005 רכש הבינלאומי למשכנתאות את יתרת האחזקות בבנק עצמאות מידי הציבור במסגרת הצעת רכש, ובתחילת שנת 2006 רכש הבנק את יתרת האחזקות בבינלאומי למשכנתאות מידי הציבור במסגרת הצעת רכש. הבינלאומי למשכנתאות ובנק עצמאות מוזגו עם ולתוך הבנק בתוקף מיום 31 במרס 2006.

בשנת 2004 רכש הבנק את מלוא האחזקות ביובנק בע"מ (להלן - "יובנק").

בשנת 2006 רכש הבנק 68% מזכויות ההון ו-66% מזכויות ההצבעה בבנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל"). עקב רכישות נוספות בשנים 2010 ו-2012 עלה שיעור אחזקותיו של הבנק באוצר החייל ל-75.99% בהון ול-76.0% בזכויות ההצבעה.

בשנת 2000 רכש הבנק כ-20% בהון וכ-15% בזכויות ההצבעה בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"). עקב רכישות נוספות של מניות כאל בשנים 2006 ו-2007 עלה שיעור אחזקותיו של הבנק בכאל ל-28.2% בהון ול-21.0% בזכויות ההצבעה.

בשנת 2008 רכש הבנק מבנק הפועלים 51% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק מסד בע"מ.

בשנת 2010 ביצע הבנק איחוד הון המניות של הבנק, באופן שכל חמש מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. של הבנק אוחדו למניה רגילה אחת בת 0.05 ש"ח של הבנק (להלן - "איחוד ההון"). החל מיום 20 בספטמבר 2010 נסחרות רק מניות רגילות בנות 0.05 ש"ח ע.ג. של הבנק.

תיאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת בחמישה מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין ברווח מפעילות מימון ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי המט"ח, הסחר הבינלאומי, ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים, שירותי נאמנות וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדל"ל.
- שירותי תפעול בנקאיים בתחום קופות הגמל וקרנות נאמנות.

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התוכניות האסטרטגיות הרב שנתיות של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תוכניות עבודה שנתיות ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח ויעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

בנוסף לבנק, מונה כיום הקבוצה ארבעה בנקים מסחריים בישראל, המתמחים בקהלי לקוחות ייחודיים: פאג"י, הבנק היחיד בישראל המתמקד בעיקר במגזר הדתי והחרדי; יובנק, שנרכש בשנת 2004 והינו בנק המתמחה בבנקאות פרטית ושירותים מתקדמים בשוק ההון; אוצר החייל, שנרכש בשנת 2006 ומתמחה במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הבטחון; ומסד, שנרכש בשנת 2008, ומתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל. לקבוצה שתי חברות בנות בחו"ל: פיבי בנק (שווייץ), שמקום מושבו בציריך, ומתמקד בבנקאות פרטית; ופיבי בנק (יו.ק.), שמקום מושבו בלונדון, ומתמקד בלקוחות מסחריים, ישראלים ומקומיים. ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (יו.ק.). לפרטים ראה פרק פעילות חברות מוחזקות עיקריות.

הבנק אימץ בשנת 2005 אסטרטגיה תאגידית, שהובילה לרכישת הבנקים הקמעונאיים, תוך הגדלת משקל ההכנסות מלקוחות פרטיים בסך הכנסות הקבוצה. לאחר הרכישות, התקבלה החלטה להנהיג מודל שירותים משותף (Shared Services Model) לכל הבנקים בקבוצה, שמטרתו לאפשר ניצול סינרגיות ויתרונות לגודל. במסגרת זו, ביצע הבנק תהליך של הסבת מערכות המחשב של הבנקים הנרכשים למערכות המחשב של הבנק, ואיחוד חלק ניכר מיחידות השירות והתפעול בקבוצה. עם סיום תהליך ההסבה והנחת אבן הפינה ליצירת קבוצה בנקאית יעילה, אישר הבנק בשנת 2012 תוכנית אסטרטגית רב-שנתית חדשה, שהינה המשך ישיר של האסטרטגיה של השנים האחרונות. התוכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה, ויציבה לאורך זמן. יימשכו המאמצים לקידום התחום הקמעונאי, בקבוצה, תוך הגדלת הפעילות בבנק, שמירה על המובילות של חברות הבנות בנישוא הפעילות הייחודיות להן, נקיטת צעדי התייעלות ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה. בבנקאות העסקית/מסחרית יושם דגש על המשך הגדלת תיק האשראי, בעיקר בלקוחות הבינוניים. בשוק ההון, יפעל הבנק לשמירה על עמדות ההובלה, בין היתר, על ידי המשך הפיתוח של מוצרים ושירותים מתקדמים ייחודיים.

הצפי והכוונות האמורים, כוללים מידע צופה עתיד. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה קיימת בבנק לתאריך הדוח וכולל הערכות של הבנק או כוונותיו, נכון לתאריך הדוח.

להלן תיאור תחומי העיסוק והאחריות של החטיבות והמחלקות השונות בבנק:

החטיבה העסקית - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, יהלומים, ליווי פרויקטים וכדומה. המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק בעלי מסגרות אשראי של 13 עד 40 מיליון ש"ח. במסגרת החטיבה פועל אזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים המרכזיים של הבנק. בנוסף, כפופים לחטיבה העסקית מחלקת בנקאות בינלאומית וסחר חוץ והמרכז לסחר בינלאומי, המעניקים שירותים לכלל הבנקים בקבוצה. החטיבה גם אחראית לטיפול בלקוחות עסקיים ומוסדיים, שפעילים בראש ובראשונה בתחום ההשקעות. ראש החטיבה הוא חבר הנהלת הבנק, וכן משמש כיו"ר בנק מסד ופיבי בנק (יו.ק.).

החטיבה הבנקאית - אחראית למערך הסינוף של הבנק (למעט שבעת הסניפים העסקיים הגדולים, שהוכפפו לחטיבה העסקית וסניף רוטשילד הכפוף לחטיבה לניהול נכסי לקוחות). החטיבה מרכזת את הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית, הבנקאות האישית (משקי הבית ועסקים קטנים) והלקוחות המסחריים הקטנים עד בינוניים. החטיבה ממונה על תחום השיווק והפרסום של הבנק, על תחום הבנקאות הישירה על מגוון פעילויותיה (לרבות הבינלאומי CALL). עוד כפופים לחטיבה מחלקת הגבייה והיחידה לפניות הציבור. כמו כן, החטיבה אחראית על תחום כרטיסי האשראי, ועל מחלקת המשכנתאות, התומכת בפעילות המשכנתאות של כל הבנקים בקבוצה, ופועלת באמצעות 82 דלפקי משכנתאות הפרוסים בכל רחבי הארץ והממוקמים בסניפי הבנק, אוצר החייל, פאג"י ומסד. ראש חטיבת בנקאות הינה חברת הנהלת הבנק.

החטיבה לניהול נכסי לקוחות - מרכזת בבנק את תחומי שוק ההון ופקדונות, לרבות חדרי העסקאות המתמחים בפעילות מול סניפים, לקוחות מקצוענים וגופים מוסדיים בתחומים הבאים: ניירות ערך ישראלים, ניירות ערך זרים, פקדונות במטבעי ישראלי ובמט"ח וגזרים. החטיבה ממונה על מערך יועצי ההשקעות המוסמכים הפרוסים בסניפי הבנק ועל שירותי הבנק למנהלי תיקים, וכן על יחידת בנקאות פרטית בינלאומית, מרכזי הבנקאות הפרטית והייעוץ היזום וסניף רוטשילד, שהינו סניף ייעודי לבנקאות פרטית. ברמת הקבוצה ממונה החטיבה על הפעילות בתחומי הייעוץ הפנסיוני, המוצרים המובנים ושירותי תפעול קופות גמל, וכן על מערכת הייעוץ בהשקעות ושירותי המחקר בשוק ההון. כמו כן, אחראית החטיבה על החברות הבנות בשוק ההון: מודוס סלקטיב, קידמה חברה לניהול קופות גמל (להלן - קידמה) והבינלאומי סוכנות לביטוח (2005) בע"מ (להלן - הבינלאומי סוכנות לביטוח). ראש החטיבה הינו חבר הנהלת הבנק ומשמש כיו"ר יובנק.

החטיבה הפיננסית - אחראית על ניהול המקורות והשימושים של הבנק (ALM), ניהול הנוסטרו, ניהול הנזילות, ניהול הסיכונים הפיננסיים של הקבוצה, קביעת מחירי הכסף במגזרי ההצמדה השונים וגיוס ההון המשני עבור הבנק. כמו כן, אחראית החטיבה על חדר העסקאות הקבוצתי במטבע חוץ, הפועל מול הלקוחות הגדולים והסניפים. בנוסף, כפופות לחטיבה יחידת הביטוח ויחידת מערך ביניים, המהווה גורם בקרה ראשון במעגלי הפיקוח והבקרה הפועלים בבנק בתחום סיכונים השוק והנזילות. החטיבה גם אחראית מקצועית על מחלקת מוסדות פיננסיים. ראש החטיבה הינו חבר הנהלת הבנק.

חטיבת משאבים - החטיבה ממונה על מחלקת משאבי אנוש, שאחראית לניהול המשאב האנושי בבנק ולרווחתו, כולל שיבוץ וקידום עובדי הבנק ומנהליו, וכן, על מחלקת הדרכה, האחראית להדרכה ולהכשרה של עובדי ומנהלי הבנק והקבוצה. תחתיה פועלים גם המערך העורפי בניירות ערך זרים ובמט"ח, המערך העורפי בשוק ההון, הכולל את יחידת ביצוע ניירות ערך ויחידת תפעול קרנות נאמנות וכן מחלקת הנדסת ניהול, מחלקת אסטרטגיה ומיתוג, והיחידה לבקרת ניהול פרויקטים (Project Management Office). ראש החטיבה הינו חבר הנהלת הבנק.

חטיבת החשבונאי הראשי - אחראית על הנהלת החשבונות והדיווח הכספי והניהולי בתחומים שונים. כמו כן, כוללת החטיבה את יחידת התכנון, העוסקת בניתוח תוצאות הבנק, בקרה על מרכזי רווח בחתכים שונים, גיבוש תוכנית העבודה השנתית ועוד. החטיבה תומכת בפעילות כלל הקבוצה בניהול פרויקטים רגולטוריים. ראש החטיבה הינו חבר הנהלת הבנק.

חטיבת ניהול סיכונים - החטיבה לניהול סיכונים הינה פונקציה ניהול הסיכונים המרכזית של הקבוצה המשמשת ככלי העיקרי לפיתוח וקידום ניהול הסיכונים בקבוצה ותפקידה להבטיח הבנה מעמיקה של הסיכונים הטבועים בפעילות הקבוצה ולספק פיקוח בלתי תלוי על ניהולם.

סמכות החטיבה ומשימותיה כוללים בין היתר: הטמעת תרבות ניהול סיכונים בקבוצה כולה, בחינת מדיניות ומתודולוגיה בכל תחומי ניהול הסיכונים, מעורבות בגיבוש כלים ומודלים להערכת וניהול הסיכונים והחשיפות, ריכוז וניתוח המידע בתחומי ניהול הסיכונים השונים ויישום תהליכי ניהול סיכונים בבנק ובקבוצה.

החטיבה כוללת את היחידה לניהול תחום סיכונים שוק ונזילות, היחידה לבקרת אשראי, היחידה לבקרת תהליכי אשראי, היחידה להערכת סיכונים אשראי, היחידה לניהול תחום סיכונים הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ואכיפה פנימית בניירות ערך, היחידה לניהול תחום הוראות באזל, היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים. ראש החטיבה הינו חבר הנהלת הבנק. החל מ-1 בינואר 2013 עברה לחטיבה גם היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

מערך הלוגיסטיקה - אחראי על מחלקת הרכש הקבוצתית, המרכזת את כל רכישת הטובין והשירותים ומנהלת את ההתקשרויות עם ספקים חיצוניים ברמת הקבוצה. תחת המערך פועלות גם מחלקות הבינוי ונכסים, הבטחון והבטיחות וקצין הרכב, שגם הן מעניקות שירותים לכלל הקבוצה.

מת"ף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מתף) - חברה בת בבעלות מלאה, המספקת שירותי מיחשוב ותפעול לכלל הבנקים של הקבוצה בישראל ולקופות הגמל המתופעלות על-ידי הבנק. מתף פועלת לפיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות ולתחזוקת היישומים העסקיים בבנק, תוך ניסיון לשפר את האפקטיביות, האיות והיעילות של שירותי המיחשוב של הקבוצה. במסגרת החברה פועלים גם אגף שיטות וניתוח תהליכים בנקאיים, האחראי על כתיבה והפצה של נוהלי עבודה וחוזרים ואגף תפעול בנקאי. כמו כן, מתף אחראית לכל נושאי אבטחת המידע ולוחמת הסייבר.

המערך המשפטי - המערך אחראי על ניהול הסיכונים המשפטיים של הבנק, בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים המוטות על ידי הדירקטוריון, וכן פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים. תפקידו של המערך לאתר, למפות ולהעריך את הסיכונים המשפטיים בכל מגוון פעילות הבנק, ולפעול למניעתם או למזעורם.

מערך הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית נמצא בכפיפות ישירה לדירקטוריון. מתפקידו של המערך לקיים ביקורת שוטפת על הפעילויות העסקיות והמינהליות של הבנק וחברות הבנות שלו בארץ. בראש המערך עומדת המבקרת הפנימית הראשית של הבנק המשמשת גם כמבקרת הפנימית הראשית של כל חברות הבנות הבנקאיות בישראל, כמתואר בפרק "גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד" להלן. המבקרת הפנימית הראשית הינה חברת הנהלת הבנק.

החטיבות ומחלקות המטה הכפופות למנכ"ל תומכות מקצועית בכל סניפי הבנק ובחטיבות האחרות בתחומי מומחיותן. כך, למשל, החטיבה העסקית תומכת בכל החטיבות בתחומים של תפעול ופיקוח אשראי; החטיבה הבנקאית מעניקה תמיכה בתחומי הבנקאות הישירה - האינטרנט, "הבינלאומי Call", משכנתאות, כרטיסי אשראי וכדומה, וכן בתחום השיווק והגביה; החטיבה לניהול נכסי לקוחות תומכת מקצועית בשירותים בתחום הפסיבה, באמצעות מרכזי הבנקאות הפרטית, חדרי העסקאות המתמחים בניירות ערך זרים וישראלים וחדר עסקאות פקדונות; והחטיבה הפיננסית משרתת את כל לקוחות הבנק באמצעות חדרי עסקאות במט"ח והדסקים המתמחים הפועלים במסגרתו. כאמור, בעקבות אימוץ מודל השירותים הקבוצתי, חלק הארי משירותים אלו מוענק גם לכלל הבנקים בקבוצה.

מערך הסניפים - נכון ליום 31 בדצמבר 2013 מנתה קבוצת הבנק 181 סניפים ושלוחות (79 סניפים ושלוחות בבנק, 48 סניפים ושלוחות באוצר החייל, 23 סניפים ושלוחות בפאג"י, 23 סניפים ושלוחות במסד ו-8 סניפים ביובנק) הקבוצה בוחנת באופן שוטף את ההתפתחות ברווחיות ובפעילות העסקית של הסניפים, ביחס לאוכלוסיות המטרה אותן הם נועדו לשרת, היעדים שנקבעו בתוכניות העבודה של הבנקים בקבוצה והיכולת למצות את הפוטנציאל באזור הגיאוגרפי בו פועל כל סניף. במסגרת זו נבחנת באופן שוטף התאמת הפריסה הסניפית לסביבה העסקית ולשינויים באיזורים המהווים פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיית המטרה של כל אחד מהבנקים בקבוצה.

בנקאות ישירה - הקבוצת פועלת על מנת לשפר את איכות השירות הניתן ללקוחותיה ולהרחבת מעגל הלקוחות הצורך שירותים בנקאיים פיננסיים מחוץ לכותלי הסניף. במסגרת זו פועל "הבינלאומי Call", המאפשר קבלת מידע וביצוע פעולות גם מחוץ לשעות הקבלה בסניפים, ופועלים גם אתרי האינטרנט של הבנקים בקבוצה. בנוסף, הורחבו ערוצים ישירים נוספים לרבות אפליקציות הסלולר למיניהן.

פעילות בשוק ההון - במסגרת הקבוצה פעלו בשנת 2013 שתי חברות לניהול תיקי השקעות: מודוס-סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן - "מודוס-סלקטיב"), בה מחזיק הבנק במלוא השליטה והרווחים ו"יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ", שהיתה בבעלות מלאה של יובנק. ביום 26 בדצמבר 2013 החליט דירקטוריון מודוס סלקטיב על מיזוג עם יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ. לאחר המיזוג תהיה חברת ניהול התיקים הממוזגת בשליטתו של הבנק (לפרטים נוספים ראה פרק מגדרי פעילות - פעילות בשוק ההון).

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג מנפיק ilAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג Aa3 אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1, את הפקדונות לזמן ארוך בדירוג Aa1 אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2 אופק שלילי.
- אופק דירוג הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק, שדורג על ידי חברת "מידרוג", שונה ביום 4 במרס 2014 מאופק שלילי לאופק יציב.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3 Prime-2 . תחזית הדירוג של הבנק "יציב".

מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק

כללי, מאפייני המגזרים והמבנה הניהולי

כללי

קבוצת הבנק מרכזת את פעילותה בארץ ובחו"ל באמצעות הבנק וחברות הבנות שלו ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. הפעילות בקבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שבעה מגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למגזרי הפעילות מבוססת על מאפייני הלקוחות וסוגי המוצרים בכל מגזר.

- החלוקה למגזרי פעילות נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל פיה פועלת הקבוצה. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות, כל בנק משייך את הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.
- במסגרת עריכת הביאור מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הנ"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית, לדיווח התואם את כללי החשבונאות המקובלים.
- מגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים ולהוראות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים בבנק ישראל.
- תוצאות פעילות המגזרים מפורטות כאמור בביאור 27 לדוחות הכספיים.

במהלך שנת 2013 הבנק יישם מהלך של שינוי בשיוך לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית ומגזר משקי הבית. בתהליך זה הוגדרה מחדש החלוקה בין לקוחות אשר יקבלו שירותי בנקאות פרטית בסניפים לבין לקוחות משקי הבית. על פי ההגדרה החדשה, מרבית לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית הינם בעלי תיק השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה (במקום 0.5 מיליון ש"ח על פי ההגדרה הקודמת) ו/או תיקי ניירות ערך פעילים. השינוי האמור בשיוך הלקוחות, בא לידי ביטוי בתוצאות מגזרי הפעילות לשנת 2013 ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם לשינוי האמור.

הקריטריונים לשיוך לקוחות למגזרי הפעילות השונים

- **מגזר הבנקאות העסקית** - המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל, כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילות המגזר. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות גדולות ובינוניות, לרבות גופים הקשורים להן של הבנק ושל חברות הבנות יובנק ופאג", אשר היקף החבות הכולל שלהם הינו 40 מיליון ש"ח ומעלה, גופים עסקיים ומוסדיים גדולים הפעילים בשוקי ההון.
- **מגזר הבנקאות הפרטית** - המגזר משרת לקוחות ישראלים ותושבי חוץ, בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים של הבנק ושל חברות הבנות פאג" ויובנק, שרובם בעלי תיק השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את לקוחות פיבי בנק (שוויץ).
- **מגזר הבנקאות המסחרית** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות הבנק בסדר גודל בינוני, רובם עם היקפי חבות של עד 40 מיליון ש"ח. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר הבנקאות המסחרית כהגדרתו בבנק: לקוחות המגזר המסחרי של פאג"; באוצר החייל, לקוחות המגזר העסקי (בעלי היקף חבות של מעל 5 מיליון ש"ח), ולקוחות מגזר העסקים הקטנים (בעלי היקף חבות של עד 5 מיליון ש"ח) ולקוחות המגזר העסקי של מסד. כמו כן כולל המגזר את לקוחות פיבי בנק (יו.ק.).
- **מגזר משקי הבית** - חלק ממגזר הבנקאות האישית בבנק. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים רובם בעלי תיק השקעות של עד 0.3 מיליון ש"ח בבנק ובפאג". בנוסף, נכללים במגזר לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי הבית באוצר החייל ובמסד, שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר משקי הבית כהגדרתו בבנק.

- **מגזר העסקים הקטנים** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות ועסקים אשר היקף החבות הכולל שלהם של עד 100 אלף ש"ח בבנק ובפאג"י.
- **מגזר הניהול הפיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול סיכוני השוק והנדילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים ואת תוצאות הפעילות מניהול תיק הנוסטרו (לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל). כמו כן, כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כ.א.ל.
- **המגזר האחר** - ההכנסות מפעילות מימון כוללות השפעות שאינן קשורות בפעילות העסקית השוטפת, וכן הכנסות והוצאות בעלי אופי אקראי שאינן משויכות לששת המגזרים לעיל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו - כוללות את:
  - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
  - רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
  - מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
  - הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
  - הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממטן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות והעקיפות, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה קבועים. הוצאות הפחת מחושבות באופן יחסי לסך ההוצאות של כל מגזר.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.
- תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

מידע צופה פני עתיד

במסגרת ההתייחסות להלן מובאים, בין היתר, צפי וכוונות הכוללים גם מידע צופה פני עתיד. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על מידע הקיים בבנק לתאריך הדוח וכולל הערכות של הבנק או כוונותיו, נכון לתאריך הדוח.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות (הוצאות) **

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	השינוי	*2012	2013	
	ב-%	ב-%		במיליוני ש"ח	
21.9	20.9	(2.6)	831	809	מגזר בנקאות עסקית
15.4	14.7	(2.7)	583	567	מגזר בנקאות פרטית
21.0	20.1	(2.6)	799	778	מגזר בנקאות מסחרית
30.5	29.6	(1.0)	1,157	1,145	מגזר משקי בית
2.6	2.2	(11.1)	99	88	מגזר עסקים קטנים
9.0	12.3	38.2	343	474	מגזר ניהול פיננסי
(0.4)	0.2		(15)	8	אחר ***
100.0	100.0	1.9	3,797	3,869	סך הכל

ב. הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
אחוז מסך האשראי				
2012	2013	2012	2013	
	ב-%		במיליוני ש"ח	
(0.07)	(0.03)	(16)	(7)	מגזר בנקאות עסקית
0.05	0.14	2	6	מגזר בנקאות פרטית
0.81	0.40	105	51	מגזר בנקאות מסחרית
0.17	0.17	46	49	מגזר משקי בית
(0.90)	(0.80)	(3)	(2)	מגזר עסקים קטנים
0.20	0.14	134	97	סך הכל

ג. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
השינוי	*2012	2013	
ב-%		במיליוני ש"ח	
(13.2)	189	164	מגזר בנקאות עסקית
(22.4)	67	52	מגזר בנקאות פרטית
17.8	73	86	מגזר בנקאות מסחרית
(62.2)	45	17	מגזר משקי בית
	2	(3)	מגזר עסקים קטנים
21.6	208	253	מגזר ניהול פיננסי
	(7)	1	אחר ***
(1.2)	577	570	סך הכל

* סווג מחדש.

** כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

*** המגזר האחר כולל השפעות שאינן קשורות בפעילות עסקית שוטפת.

ד. יתרות מאזניות ממוצעות**

סך כל הנכסים					
% מסך כל הנכסים		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	השינוי	2012	2013	
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח		
22.1	20.3	(5.9)	22,740	21,396	מגזר בנקאות עסקית
3.8	4.2	14.7	*3,889	4,460	מגזר בנקאות פרטית
12.5	12.1	(1.8)	13,000	12,763	מגזר בנקאות מסחרית
25.7	27.5	9.1	*26,469	28,871	מגזר משקי בית
0.3	0.2	(16.8)	315	262	מגזר עסקים קטנים
35.6	35.7	2.0	36,668	37,401	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	2.0	103,081	105,153	סך הכל

סך כל ההתחייבויות		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
% מסך כל ההתחייבויות		השינוי	2012	2013
2012	2013			
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	
21.2	22.8	9.0	20,521	22,378
27.4	26.4	(2.0)	*26,479	25,945
9.5	9.2	(2.2)	9,227	9,026
24.8	24.4	(0.4)	*24,000	23,907
1.8	1.9	3.5	1,781	1,844
15.3	15.3	2.4	14,715	15,068
100.0	100.0	1.5	96,723	98,168

* סווג מחדש.

** היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

ה. אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות:

ליום 31 בדצמבר		מגזר בנקאות עסקית
השינוי	2013	
ב- %	במיליוני ש"ח	מגזר בנקאות פרטית
2012	2013	
(4.6)	23,010	21,946
6.6	*3,989	4,252
(1.9)	12,936	12,692
7.1	*27,606	29,565
(25.7)	338	251
1.2	67,879	68,706
		סך הכל

* סווג מחדש.

ו. פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

השינוי	ליום 31 בדצמבר		
	2012	2013	
ב-%		במיליוני ש"ח	
30.9	21,385	27,999	מגזר בנקאות עסקית
(7.7)	*28,151	25,970	מגזר בנקאות פרטית
(1.2)	9,279	9,164	מגזר בנקאות מסחרית
1.8	*23,653	24,079	מגזר משקי בית
0.7	1,897	1,910	מגזר עסקים קטנים
5.6	84,365	89,122	סך הכל

* סווג מחדש.

להלן תיאור מורחב של מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק:

מגזר הבנקאות העסקית

כללי ומבנה המגזר

- מגזר הבנקאות העסקית מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים, לרבות תאגידים בעלי פעילות בינלאומית, כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילות המגזר. מרבית לקוחות המגזר הינם צרכני אשראי אשר היקף החבות הכולל שלהם 40 מיליון ש"ח ומעלה, לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון בתחום ההשקעות, וסקטורים ייחודיים.
- כחלק ממדיניות ניהול קבוצת הבנק, נקבעה מדיניות אשראי קבוצתית ומיקוד עסקי לכל חברה בקבוצה, על פיהם הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ייעשה בעיקר באמצעות החטיבה העסקית בבנק עצמו.
- החטיבה העסקית בבנק נחלקת לשבעה סקטורים בעלי תחומי התמחות ספציפיים: שוק ההון ושירותים פיננסיים; יהלומים; בנייה ונדל"ן; אנרגיה, כימיה, תשתיות ותעשיות כבדות; תעשיות קלות ובינוניות; תקשורת טכנולוגיה ושירותים; תחבורה, מסחר ותיירות. תפקידו של כל ראש סקטור הינו לרכז את כלל הטיפול הבנקאי בלקוחותיו, על מנת להבטיח מענה ישיר, מהיר ומקצועי לכל צורכיהם. ראש הסקטור אחראי על פיתוח עסקים מול לקוחות חדשים בתחומי התמחותו, בשיתוף עם מנהלי הסניפים.
- החטיבה העסקית כוללת גם את המחלקה לאשראים מיוחדים, המרכזת את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע בשיקומם, ואת מחלקת סחר חוץ הנותנת שירותים לכלל לקוחות הקבוצה בתחום זה.
- במטרה להדק את שיתוף הפעולה בין השדה למטה, וכחלק מייעול תהליכי העבודה בבנק, הועברו לכפיפות החטיבה העסקית שבעת הסניפים העסקיים הגדולים של הבנק בהם רוכזו לקוחות מגזר הבנקאות העסקית. במקביל, הוקמו בסניפים עתירי פעילות עסקית ומסחרית יחידות מתמחות, המרכזות את הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ובלקוחות המסחריים, ועוסקות בגיוס לקוחות עסקיים חדשים.

פעילויות, מוצרים ושירותים

- הפעילויות העיקריות במגזר הינן בנקאות ופיננסיים, ובכלל זה: אשראי עסקי, ערבויות, השאלות, פקדונות, פעילות סחר חוץ, פעילות במטבע חוץ, פעילות במכשירים פיננסיים, פעילות בניירות ערך ונאמנות לקרנות נאמנות ופקטורינג.
- בנוסף, נהנים לקוחות המגזר גם משירותי ניהול חשבון, אשראי לשוק ההון וכן משירותי נאמנות.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

- הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, אגרות חוב וניירות ערך אחרים, בשוק ההון הישראלי ובשווקים בחו"ל, משמשות כמקורות מימון חליפיים לאשראי בנקאי. בשנים האחרונות, נמשכת מגמת העלייה בנתח השוק של המימון החוץ-בנקאי מסך מקורות המימון ללקוחות עסקיים, אם כי ישנם אינדיקטורים ראשוניים שהכללים שקבע הממונה על שוק ההון באוצר על בסיס המלצות "ועדת חודק" להשקעת גופים מוסדיים באג"ח קונצרניות, משפיעים על היקף ההנפקות בבורסה בת"א.
- גופים חוץ-בנקאיים שונים, כמו חברות ביטוח ומשקיעים מוסדיים, מציעים אף הם אשראי ללקוחות המגזר העסקי. בנוסף, בתי השקעות מספקים שירותים שונים בתחום ההשקעות, הפעילות במטבע חוץ והנגזרות הפיננסיות.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.
- הוראות הפיקוח על הבנקים מטילות על הבנק מגבלות שונות, בין היתר מגבלות כמותיות במטרה למנוע ריכוזיות האשראי ולהגביל סכומי האשראי המאופייין בסיכון גבוה.
- המגבלות הכמותיות העיקריות הרלבנטיות למגזר הבנקאות העסקית הן מגבלת "לווה" ו"קבוצת לוויים", מגבלה ענפית ומגבלת רכישת אמצעי שליטה.
- מגבלת "לווה" ו"קבוצת לוויים" כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 313, לפיה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל קבוצת לוויים לא יעלה על 15%-25% (בהתאמה), מהן הבנק. ההוראה מפרטת חישוב החבות וכן הניכויים המותרים לצורך חישובה.
- מגבלה ענפית - על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 315 הבנק נדרש לבצע הפרשה נוספת לחובות מסופקים אם סך החבויות של ענף מסוים לבנק עולה על 20% מהון הבנק. ההוראה מפרטת אופן החישוב ואף מפרטת חריגים בעיקר לעניין ענף הנדל"ן.
- מגבלת רכישת אמצעי שליטה - על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 323, סך המימון שיתן הבנק לרכישת אמצעי שליטה במקרים בהם הבנק מימן 50% או יותר מעלות רכישתם לא יעלה על 70% מהון הבנק.
- נכון למועד זה הבנק אינו חורג ממגבלות הוראות אלה.
- לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

- פעילות הלקוחות במגזר זה רגישה לשינויים מקרו כלכליים, כגון: מגמות של גאות ושפל בפעילות הכלכלית בעולם ובישראל, התפתחות בענף העסקי בו פועל הלקוח בארץ ובעולם, תנודות בשער החליפין של המטבע ובמדד המחירים לצרכן, התפתחויות בשערי הרבית, מחירי סחורות, מחירי חומרי גלם מיובאים וכיו"ב. הפעילות הכלכלית בשנת 2013 התאפיינה בקצב צמיחה נמוך יחסית בהשוואה לממוצע הרב שנתי (כ-3.3% לעומת ממוצע של 4.4% בשנים 2007-2012 ובניטרול השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר" עומד שיעורו על פי ההערכות על כ-2.4%) והושפעה מהחולשה בפעילות היצוא על רקע מגמת תיסוף השקל מול סל המטבעות, אשר פגעה ברמת התחרותיות של המוצרים הישראליים בעולם, וכן מהתמתנות בביקושים הפנימיים בעולם, בעיקר בקרב שותפות הסחר העיקריות במדינות ה-OECD וארה"ב.
- תחזיות הצמיחה של בנק ישראל לשנת 2014 מצביעות על קצב צמיחה הצפוי לעמוד על 2.9%, לאחר ניכוי התרומה של הפקת הגז מקידוח "תמר" (3.3% כולל השפעת הזרמת הגז מקידוח תמר), המשקף עלייה בהשוואה לשנת 2013 וזאת בהובלת שיעורי הגידול של היצוא ושל ההשקעות, עם השיפור הצפוי בכלכלה העולמית.
- כאמור לעיל, קצב הצמיחה המתון יחסית מושפע ממצב הכלכלה הגלובלית, ורגישותו של המגזר העסקי העוסק ביצוא ויבוא גבוהה יותר לכלכלה הגלובלית. על פי ההערכות, בשנת 2014 צפויה התאוששות בפעילות הכלכלית העולמית בהובלת השיפור בכלכלת ארה"ב, כאשר גוש האירו מציג עדיין נתוני פעילות מעורבים ועל כן מוקדם עדיין לומר כי המשבר הסתיים.

- על פי נתוני בנק ישראל, בשנת 2013 נמשך הקיפאון באשראי למגזר העסקי הלא פיננסי הנובע להערכתו מירידה בביקוש, בשל הצמיחה המתונה וקצב הגידול המתון בהשקעות.
- על רקע ההתפתחויות בארץ ובחו"ל וחוסר הוודאות המתמשך, ממשיך הבנק להתאים את היקף האשראי, היקף המסגרות, שיעורי הרבית ותמהיל הביטחונות, כפועל יוצא מההתפתחויות במשקים בכלל ומהאיתנות ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בשנים האחרונות מושם בבנק בכלל, ובחטיבה העסקית בפרט, דגש רב על שיפור התשתיות המיכוניות לניהול תהליכי קבלת החלטות. מערכות המידע התומכות מסייעות בניתוח ובקרה של מצבו של הלקוח, עמידתו ביעדים הקשורים בפעילותו העסקית והבנקאית, הרווחיות הנגזרת ממנו, חשיפותיו לסיכונים פיננסיים ואחרים והשפעתו על נכסי הסיכון והלימות ההון של הבנק. מערכות אלו משמשות את הבנק גם בפיתוח עסקים מול לקוחות קיימים ולקוחות חדשים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- ישום שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש על גמישות בהתאמת השירותים והמוצרים לצרכים העסקיים של כל לקוח.
- יצירתיות פיננסית ומיומנות בארגון הלוואות מורכבות וכן התמחות בתחומי פעילות נלווים, כגון: ניירות ערך, סחר חוץ, מט"ח ומכשירים פיננסיים נגזרים.
- מתן שירותים ברמה המקצועית הגבוהה ביותר על ידי כח אדם איכותי ומיומן, תוך עמידה בזמני תגובה נאותים והתאמת השירותים והמוצרים הפיננסיים לצרכיו העסקיים של כל לקוח.
- השקעה מתמדת בכלי עזר טכנולוגיים מתקדמים.
- קביעת מדיניות אשראי התואמת את תפיסת הסיכון של הבנק, וקיום בקורות קפדניות לשמירה על מדיניות זו.
- היכולת לנהל ולקיים בקרת סיכונים ב"זמן אמת". סיכון האשראי הינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר. ניהול סיכונים וקיום מערכות בקרה נאותה חיוניים לצמצום, ככל האפשר, של הסיכונים הכרוכים בפעילות המגזר.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- הפעילות במגזר העסקי כרוכה במתן אשראי בהיקפים גדולים יחסית, ומצריכה יכולת גיוס מקורות בטווחי זמן שונים תוך שמירה על נדירות נאותה.
- הבנק מחויב לעמוד ביחס הון מזערי ובמגבלות רגולטוריות שונות, כגון: מגבלת לווה בודד, קבוצת לווים, ריכוזיות ענפית וכיו"ב.
- הכשרה של כח אדם מיומן, במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות, וכן בדרישות הרגולטוריות - נדרש כח אדם בעל ניסיון והיכרות מעמיקה עם לקוחותיו של הבנק ופעילותם העסקית, לרבות הבנת הענפים בהם הם פועלים, ניתוח הנתונים הפיננסיים שלהם, בדיקה קפדנית של הביטחונות שהעמידו לבנק וכיו"ב.
- הקמה ותחזוקה של מערכי בקרה הולמים.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

- מרבית הלקוחות העסקיים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים ולעיתים קרובות, בכל הבנקים הגדולים הפועלים בישראל, וכן בבנקים זרים.
- רמת התחרות במערכת הבנקאית על לקוחות איכותיים במגזר העסקי הינה גבוהה מאוד. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים בעלי נציגויות בישראל. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתוחכמים וחדשניים.

- בנוסף להתרחבות השוק החוץ-בנקאי בישראל כתחליף לאשראי בנקאי כמפורט לעיל, גם תהליכי הגלובליזציה והליברליזציה אפשרו ללקוחות המגזר העסקי נגישות לגיוסי הון בשוקי ההון בחו"ל, וזמינות לקבלת אשראי ושירותים בנקאיים מבנקים וגופים פיננסיים בחו"ל.

דרכי שיווק והפצה

- ראשי הסקטורים בחטיבה העסקית והסניפים העסקיים הגדולים בהם רוכזו הלקוחות העסקיים הגדולים של הבנק, מנהלים את קשרי הבנק עם לקוחות המגזר העסקי, כאשר באופן שוטף מקבלים הלקוחות שירותים הן באמצעות הסקטור המתמחה במטה הבנק והן באמצעות הסניף בו מתנהל חשבונם. על פי רוב מהווה פעילות האשראי בסיס לקשר עם לקוחות ומנוף להרחבת הפעילות הבנקאית לתחומים נוספים ומגוונים, כגון: ניירות ערך, סחר חוץ, פקדונות, מטבע חוץ וכיו"ב. בנוסף לסניפים העסקיים, מפעיל הבנק יחידות עסקיות/מסחריות בסניפי הבנק בהם ישנם מספר גדול יחסית של לקוחות עסקיים ומסחריים. היחידות מרכזות את הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ובלקוחות המסחריים, ועוסקות בגיוס לקוחות אשראי חדשים.
- במקביל, מפעיל הבנק במטה יחידת שיווק עסקי, שתפקידה לגייס לקוחות עסקיים ומסחריים חדשים בתחומי האשראי, סחר חוץ, פעילות מט"ח וכיו"ב. לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בראש ובראשונה בתחום ההשקעות, מקבלים שירותים באמצעות החטיבה לניהול נכסי לקוחות, וכן באמצעות יובנק.

הון אנושי

מספר העובדים ששרתו במהלך שנת 2013 את מגזר הבנקאות העסקית עמד על 803 עובדים בממוצע (בשנת 2012 - 819 עובדים בממוצע), מתוכם 76 עובדים בדרגת ניהול (בשנת 2012 - 80 עובדים). מרבית עובדי החטיבה העסקית ונותני השירותים למגזר העסקי במערך הסניפים הם אקדמאים, העוברים באופן שוטף הכשרות לפיתוח הידע והמקצוענות בתחום האשראי ובמגוון הפעילויות הפיננסיות האחרות, וכן הכשרות הנגזרות מההתמחות הסקטוריאלית שלהם. בנוסף, משתתפים העובדים באופן שוטף בימי עיון להפקת לקחים ממשלי אשראי, ולפיתוח מיומנות בתחומי אשראי מורכבים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הרחבה סלקטיבית של פעילות האשראי ללקוחות עסקיים, תוך התמקדות בענפים ברמות סיכון נמוכות ורווחיות תואמת סיכון.
- שימת דגש על גיוס והעמקת הפעילות מול לקוחות בסדר גודל בינוני (Middle Market), והרחבת הפעילויות בתחומים נלווים למתן אשראי (ניירות ערך, סחר חוץ, מטבע חוץ, מכשירים פיננסיים וכד').
- הגדלת התשואה על ההון המרותק לצרכי יחס הון לרכיבי סיכון, והתשואה מותאמת סיכון מהפעילויות הבנקאיות של לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2013				*2012			
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	377	151	528	425	-	168	593
- מחיצוניים	(60)	(35)	(95)	(80)	-	(43)	(123)
- בינמגזרי	317	116	433	345	-	125	470
סך הכל הכנסות רבית, נטו	131	189	376	135	179	47	361
הכנסות שאינן מרבית	448	189	809	480	179	172	831
- מחיצוניים	4	-	(7)	18	-	(34)	(16)
סך כל ההכנסות	262	220	550	271	215	69	555
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	182	(31)	266	191	(36)	137	292
הוצאות תפעוליות ואחרות	70	(12)	102	68	(13)	48	103
רווח (הפסד) לפני מסים	112	(19)	164	123	(23)	89	189
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)							
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק							
תשואה להון			7.1%				8.4%
יתרה ממוצעת של נכסים	16,443	-	4,953	21,396	-	5,101	22,740
יתרה ממוצעת של התחייבויות	20,842	-	1,536	22,378	-	1,345	20,521
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	15,572	77	7,462	23,111	129	7,256	24,207
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות השתלמות				33,760			32,773
יתרה ממוצעת של ניירות ערך				151,238			136,906
מרכיבי ההכנסות רבית, נטו	273	-	113	386	-	116	394
- מרווח מפעילות מתן אשראי	48	-	5	53	-	5	58
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	(4)	-	(2)	(6)	-	4	18
- אחר	317	-	116	433	-	125	470
סך הכל הכנסות רבית, נטו							

* סווג מחדש

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-809 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-831 מיליון ש"ח בשנת 2012, ירידה בשיעור של 2.6%. הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-433 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-470 מיליון ש"ח בשנת 2012, ירידה בשיעור של כ-8%. עיקר הירידה בהכנסות הרבית נטו מוסבר מקיטון ברבית על ההון בה מזוכה המגזר, כפועל יוצא מירידת מחיר הכסף.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16 מיליון ש"ח בשנת 2012. הרווח הנקי הסתכם ב-164 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-189 מיליון ש"ח אשתקד, ירידה בשיעור של 13.2%. היתרה הממוצעת של הנכסים המיוחסים למגזר הבנקאות העסקית עומדת על 21,396 מיליון ש"ח בשנת 2013, ירידה בשיעור של 5.9% בהשוואה לאשתקד, והיתרה הממוצעת של ההתחייבויות גדלה ב-9.0% ועומדת על 22,378 מיליון ש"ח.

מגזר הבנקאות הפרטית

מבנה המגזר

- מגזר הבנקאות הפרטית משרת לקוחות ישראלים ותושבי חוץ, בעלי עושר פיננסי בינוני וגבוה. מרבית לקוחות המגזר בבנק הינם בעלי תיקי השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה, זהו שינוי ביחס להגדרה שרווחה בבנק במשך שנים רבות, לפיה רק לקוחות עם תיקי השקעות של 0.5 מיליון ש"ח ו/או תיקי ניירות ערך פעילים מאוד יוחסו לבנקאות הפרטית.
- כחלק ממדיניות ואסטרטגיית הקבוצה, נקבע מיקוד עסקי לכל אחד מהבנקים בקבוצה, כאשר הבנקאות הפרטית מוצבה כתחום פעילות עיקרי עבור שלושה מהבנקים: הבנק, יובנק ופיבי בנק (שוויץ). יחד עם זאת, גם הבנקים האחרים בקבוצה מעמידים שירותי בנקאות פרטית ברמה גבוהה.
- הבנק מציע ללקוחות המגזר שירותים ופתרונות פיננסיים באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובליים וכן באמצעות מעטפת שירותים ייחודית ומערך ייעוץ מתקדם המתבסס על כלים תומכי החלטה. כלים אלו מסייעים למפות את רמת הסיכון הגלומה בתיק ההשקעות של כל לקוח, ולהתאימה באופן שוטף להעדפותיו, לצרכיו ולשינויים ב"תאבון הסיכון" שלו, וכן להתפתחויות בשווקים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק, כאשר ברב רובם של סניפי הבנק קיימות יחידות בנקאות פרטית מתמחות. ביחידות אלו נהנים הלקוחות ממגוון רחב של פתרונות ומוצרים בנקאיים מתקדמים, ומטיפול אישי של צוות יעודי, הדואג למכלול צורכיהם הפיננסיים. צוות זה כולל יועצי השקעות מומחים ובנקאים מקצועיים, והוא מגובה בידי יחידה אנליטית במטה ומערכות ייעוץ ממוכנות תומכות החלטה. כרובד שירות נוסף ליחידות הבנקאות הפרטית, מציע הבנק שירותי ייעוץ השקעות גם באמצעות מרכזי בנקאות פרטית בתל-אביב וחיפה, וזאת, ללקוחות בעלי תיקי השקעות פעילים ורמת תחכום גבוהה. בנוסף, מוזמנים לקוחות הפעילים מאוד בניירות ערך זרים, פורקס ומעו"ף לעמוד בקשר ישיר עם חדרי העסקאות של הבנק. בשנת 2014 יקים הבנק מרכז ייעודי לפלח העליון של לקוחות הבנקאות הפרטית (High Net Worth) שיציע שירותי ערך מוסף ברמה הגבוהה ביותר ללקוחות קיימים ופוטנציאליים של הבנק.

פעילות בחברות הבנות

- יובנק מתמחה במתן שירותי בנקאות פרטית, ללקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה ובינוני. האחריות הניהולית על לקוחות הבנקאות הפרטית נחלקת בין חטיבת הבנקאות הפרטית לחטיבת שוק ההון, כאשר במגזר הבנקאות הפרטית נכללות גם פעילויות החברה לניהול נכסים פיננסיים, ולקוחות החברה לנאמנות של יובנק, בתחום שירותי הנאמנות הפרטיות והציבוריות. חטיבת שוק ההון של יובנק מציעה שירותים באמצעות חדרי העסקאות של יובנק ללקוחות פרטיים הפעילים מאוד בתחום שוק ההון. חטיבת הבנקאות הפרטית מציעה שירותים בשני הסניפים הראשיים, בתל-אביב ובירושלים, ובאמצעות שישה סניפים ייעודיים לאוכלוסיית האמידים (affluent), שהינם ראשונים מסוגם בישראל. סניפי יובנק מתמחים בשירותי בנקאות פרטית ברמה גבוהה ובשירות מוטה ייעוץ השקעות ו/או ניהול תיקים.
- פאג"י פועל אף הוא במגזר הבנקאות הפרטית, בעיקר בפלח האוכלוסייה הייחודי לו - לקוחות דתיים וחרדים. לפאג"י מרכזי ייעוץ אזוריים, שמטרתם לשפר את הקשר עם הלקוחות המיועצים במגזר זה.
- אוצר החייל ומסד הקימו בשנים האחרונות יחידות בנקאות פרטית בחלק הארי של סניפיהם. ביחידות אלו משרתים הבנקים לקוחות בנקאות פרטית כהגדרתם בשני הבנקים (על פי רב בעלי עושר פיננסי נמוך ביחס למקובל בבנקאות הפרטית של הבנק ויובנק). בנוסף, מפעיל אוצר החייל יחידה מרכזית לייעוץ ללקוחות נבחרים וכן את "מועדון טיטניום" ללקוחות עם תיק השקעות של 1 מיליון ש"ח ומעלה. יש לציין, כי לצרכי הדיווח הכספי וכפי שפורט לעיל, מגזרי הבנקאות הפרטית של אוצר החייל ומסד נכללו במגזר משקי הבית.
- מחוץ לישראל, פועל הבנק בתחום הבנקאות הפרטית באמצעות פיבי בנק (שוויץ). פיבי בנק (שוויץ) משרת לקוחות ישראלים, מקומיים ובינלאומיים, המבקשים ליהנות מיתרונות מסורת הבנקאות השוויצרית, לצד השתייכותו של הבנק לקבוצה בנקאית ישראלית. פיבי בנק (שוויץ) מתמחה במתן ייעוץ וניהול השקעות בינלאומי, לרבות במכשירים פיננסיים מתוחכמים.

פעילויות, מוצרים ושירותים

- הפעילויות העיקריות במגזר הינן בנקאות ופיננסים, שוק ההון וכרטיסי אשראי - תוך שימת דגש על העמדת מגוון רחב של מוצרי השקעה ברמות תחכום וסיכון שונות, לרבות: פקדונות ותוכניות חיסכון, ייעוץ בהשקעות וייעוץ פנסיוני, פעילות בניירות ערך ישראליים וזרים, מט"ח, מכשירים פיננסיים נגזרים, מוצרים מובנים, הפצת קרנות נאמנות, וכן מתן אפשרות לניהול תיקי השקעות על ידי מנהלי תיקים חיצוניים.
- כחלק מהמובילות בשוק ההון מתבצעת השקת מוצרים חדשניים ויצירתיים, דוגמת "הפקדה מנייתית", "חשבון להשקעות בלבד" ו"חיסכון דינאמי".
- ייעוץ פנסיוני ניתן בכל סניפי הבנקים בעלי רשיון של הקבוצה. הייעוץ ניתן על ידי יועצים פנסיונים מורשים, שעברו הכשרות ייחודיות ותקופת התנסות מקצועית.
- בנוסף, נהנים לקוחות המגזר גם משירותים בנקאיים מקיפים בתנאים מועדפים.
- הקבוצה פועלת תדיר לשיפור תהליכים - לרבות טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל השירותים.

תחליפים למוצרים ושירותים

חברות ביטוח, בתי השקעות וברוקרים פרטיים, שירותי ייעוץ השקעות ומוצרי השקעה וחסכון שונים בתחום שירותי ייעוץ פנסיוני ומוצרי פנסיה. הבנק מתחרה מול משווקים פנסיוניים (חברות ביטוח, סוכני ביטוח, מנהלי קופות גמל וקרנות פנסיה) וכן יועצים פנסיונים פרטיים ובנקים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאית בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לפירוט בעניין זה, וכן לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק, ראה פרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

התפתחויות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

- שנת 2013 התאפיינה בהמשך מגמת הירידה ברבית. במהלך השנה נרשמה יציבות במחזורי הפעילות בבורסה עם עלייה קלה לעומת שנת 2012. אף על פי כן, מחזורי הפעילות המשיכו להיות נמוכים לעומת שנים קודמות (2007-2011), אם כי נרשמו עליות שיערים בכל מדדי המניות בת"א. על פי ההערכות, סביבת הרבית הנמוכה צפויה להימשך גם בשנת 2014, בארץ ובעולם, כאשר הצפי הוא לעלייה ברבית לקראת סוף השנה. הרבית הנמוכה וכן הציפיות לשיעורי צמיחה גבוהים יותר, אמורים לתמוך בהמשך המגמות החיוביות בשוקי ההון.
- בשנת 2013 נמשכת המגמה המתמשכת של גידול בפעילות הבנקאית באמצעות הערוצים הישירים כגון: שירותי הבנקאות באינטרנט ובסלולר, מערכות מקוונות לניהול השקעות ועוד.
- שנת 2014 נפתחה במגמה חיובית בשוקי המניות, על רקע סימני השיפור בכלכלה הישראלית והגלובלית והירידה באי הוודאות הגיאופוליטית, נוכח ההסכמים שנחתמו בין מדינות המערב לאיראן וסוריה במהלך השנה האחרונה וסביבת הרבית הנמוכה כאמור, המפחיתה את התשואות האלטרנטיביות באפיקים הסולידיים.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע על המגזר

- לבנק מערכת ייעוץ מתקדמת המשלבת מודל איפיון ממוחשב ממנו נגזר מבנה תיק ההשקעות המומלץ על פי צרכיו והעדפותיו של כל לקוח. כמו כן, הבנק עושה שימוש במערכת ממוכנת פרי פיתוחו, המסייעת ליועצי ההשקעות לזהות התפתחויות בתיקי ההשקעות המחייבות התייחסות מידית. הבנק משפר ומשדרג באופן מתמיד את מערכת הייעוץ בכל הקשור במתן מענה לצרכי

- הלקוח והעדפותיו. לאחרונה, השיק הבנק את שירות "רדאר השקעות" אשר סוקר את תיק ההשקעות של הלקוח ושולח התראות המתייחסות לתיק באמצעות הסלולר ודרך אתר האינטרנט של הבנק.
- גם בתחום הטכנולוגי הבנק משקיע, מפתח ומוביל במספר מערכות מסחר ייעודיות המותאמות להיקף ואופי הלקוח:
- מערכת מסחר מתקדמת למסחר בניירות ערך באינטרנט המאפשרת צפייה ברשימת ניירות ערך ובמדדים, הגדרת תיק ניירות ערך אישי וכן תמיכה בפעולות קניה/מכירה בזמן אמת.
- מערכת דוכיפת - מערכת מתקדמת לניהול תיק השקעות הפועלת על תשתית האינטרנט ומאפשרת שימוש בפונקציות ייחודיות ומגוונות (לדוגמא, מסחר בשווקים מתקדמים, בניית תיק וירטואלי למעקב, סימולציות בנגזרים וכו').
- מערכת FIBI FX, מערכת אינטרנטית מתקדמת המאפשרת מסחר במט"ח באינטרנט.
- במהלך שנת 2013 הורחב ושודרג אתר האינטרנט של הקבוצה במספר תחומים: אזור ייעודי באתר הבנק המרכז את כל המידע הדרוש ללקוחות בתחום מערך ייעוץ ההשקעות, שופרו התצוגה היוזאלית ותפריטי הפעולות.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש על יחס אישי וגמישות בהתאמת השירותים והמוצרים לצרכים הפרטניים של כל לקוח ולשינויים בתנאי השוק בישראל ובעולם.
- מעטפת שירות יוזמת הכוללת פגישות אישיות עם בנקאי או יועץ על פי הצורך.
- יועצי השקעות ויועצים פנסיונים ברמה מקצועית גבוהה ובפריסה סניפית הולמת, בגיבוי מחלקת מחקר בשוק ההון, מומחים פנסיונים ומערכות מידע מתקדמות תומכות החלטה.
- מגוון רחב של פתרונות ומוצרים פיננסיים מתקדמים וחדשניים המותאמים לאוכלוסיית הבנקאות הפרטית.
- מערכות און-ליין מתקדמות בכל הערוצים: אינטרנט, סלולרי, טבלט וכיבוי.
- מערך חדרי עסקאות המאפשר ללקוחות עם תיקי השקעות פעילים גישה מתמדת לשוקי ההון והכספים בארץ ובעולם.
- מערך סינוף זמין ונגיש לצרכי הלקוחות.
- ניהול מערכת יחסים אישית וארוכת טווח עם הלקוחות.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- הקמה ותחזוקה של רשת סניפים רחבה בפריסה ארצית זמינה ונגישה לצרכי הלקוחות.
- הכשרה של כח אדם מיומן במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות וכן בדרישות הרגולטוריות, בדגש על הכשרה של סגל יועצי השקעות ויועצים פנסיונים מיומנים, מוסמכים על פי חוק, ובעלי תודעת שירות גבוהה.
- פיתוח ותחזוקה של מוניטין בתחום הפעילות בשוק ההון והחיסכון.
- פיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות, כאמצעי להעמדת שירותי בנקאות ישירים מחוץ לכותלי הסניפים, במיוחד לצורך תמיכה בתהליכי מסחר, קבלת החלטות, בקרה ושיווק.
- תחזוקת סל מוצרים ושירותים מותאמים לצרכי לקוחות הבנקאות הפרטית, המתחדש באופן תדיר, בהתאם להתפתחויות בשווקים בארץ ובעולם.
- הקמת מערך בקרה הולם לשמירה על יישום הוראות חוק הייעוץ והוראות רגולטוריות נוספות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

- המגזר מתאפיין ברמת תחרות גבוהה. הקבוצה מתחרה מול כל הבנקים הישראליים, וכן מול נציגויות של בנקים ובתי השקעות זרים בישראל, גופים מוסדיים וברוקרים פרטיים.
- על רקע זה, ולנוכח רמת סיכון האשראי הנמוכה יחסית בגלומה בפעילות במגזר הבנקאות הפרטית, התחרות על לקוחות אלו חריפה ודינאמית מאוד. תחרות זו באה לידי ביטוי בהקצאת משאבים ניכרת להעלאת רמת השירות והייעוץ ללקוחות הבנקאות

הפרטית, בהכשרה מקצועית לעובדים, בהרחבה מתמדת של סל המוצרים, בשדרוג של המערכות הטכנולוגיות תומכות ההחלטה, בהטבות בתנאי ניהול חשבון, בשחיקה ברמות המחירים והעמלות, במבצעי פרסום רבים ודגש על שירות אישי ויצירת מעטפת שירות מותאמת ללקוח.

- בפלח העליון של מגזר הבנקאות הפרטית, וכן בפעילותה בקרב תושבי חוץ (לרבות באמצעות שלוחת פיבי בנק (שווייץ)), מתמודדת הקבוצה בשוק הבנקאות הפרטית הגלובלי, המתאפיין ברמת תחרותיות גבוהה במיוחד. באופן ספציפי, מתחרה הקבוצה במגזר זה מול הבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל, מול בנקים וגופים אחרים המתמחים בבנקאות פרטית לאוכלוסייה הזרה ומול בתי ההשקעות הבינלאומיים.
- הבנק והקבוצה פועלים תדיר לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים במטרה לשפר את רמת השירות ולהרחיב את סל המוצרים.

דרכי שיווק והפצה

- השיווק וההפצה במגזר הבנקאות הפרטית מתבצעים במגוון דרכים על מנת לשווק מוצרים ושירותים באופן ממוקד לאוכלוסיית המגזר, באמצעות יחידות הבנקאות הפרטית בסניפים (כאשר השיווק נעשה בשיחות פנים אל פנים ושיחות טלפון), באמצעות מרכזי הבנקאות הפרטית ובאמצעות הבינלאומי קול והבינלאומי באינטרנט ובסלולר. כל זאת, הן בפניה יזומה והן כתגובה לפניית לקוחות.
- השיווק וההפצה מתבצעים גם באמצעות פרסום בעיתונות, בטלוויזיה באון-ליין, ברדיו ובשלטי חוצות. בנוסף, מועברים מסרים שיווקיים בדיוור ישיר ללקוח, בעמדות לשירות עצמי, באתר האינטרנט ודרך עלוני המידע המצויים בסניפים.
- הבנק גם מקיים באופן שוטף כנסים מקצועיים ללקוחות הבנקאות הפרטית.

הון אנושי

- מספר העובדים ששרתו במהלך שנת 2013 את מגזר הבנקאות הפרטית עמד על 1,055 עובדים בממוצע (בשנת 2012 - 1,037 עובדים בממוצע), מתוכם 92 עובדים בדרגת ניהול (בשנת 2012 - 88 עובדים).
- עובדי הבנקאות הפרטית הינם בעלי התמחות בתחום. על מנת לעמוד בסטנדרטים המוכתבים על ידי השוק הגלובלי ודרישות הרגולציה, עוברים העובדים הדרכות והעשרות שונות בתחום עיסוקיהם ובכלל זה בנושאי שירות ושיווק, שוק ההון והמט"ח, הרגולציה בתחום ועוד.
- תשומת לב רבה מושמעת לקליטת עובדים במסלולי ההכשרה לתפקידי ייעוץ השקעות, הכוללים קורסי ייעוץ, הכנה לבחינות הרשות לני"ע, והתמחות לצד יועץ ותיק.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- שימור המעמד והמוניטין של הקבוצה במגזר הבנקאות הפרטית, תוך דגש על תחום שוק ההון והחיסכון, ממשיך להוות נדבך מרכזי ומנוע צמיחה חשוב באסטרטגיה העסקית של הקבוצה. בבסיס אסטרטגיה זו ניצבת התפיסה של יצירת חוויה מקצועית ואישית עבור הלקוח אשר תבסס את יתרונו התחרותי של הבנק כמוביל בשוק ההון.
- הבנק שואף לשימור והעמקת הפעילות מול לקוחות המגזר, גיוס לקוחות חדשים מקרב אוכלוסיות המטרה של הקבוצה וייעול ושיפור התשתית והתהליכים התומכים. הצעדים הבאים בוצעו ו/או מתוכננים להתבצע לשם מימוש אסטרטגיה זו:
- חיזוק ההיכרות והקשר האישי עם הלקוח, צרכיו והעדפותיו, כמנוף לשימור והעמדת הפעילות מול לקוחות קיימים וגיוס לקוחות חדשים ולטיפול לקוחות קמעונאיים איכותיים, בעלי פוטנציאל עתידי לפיתוח עסקים בתחום הבנקאות הפרטית.
- המשך פריסה סניפית ומרכזי שירות באזורים פוטנציאליים מותאמים לפלח האוכלוסייה. במסגרת זאת הקימה הקבוצה רשת סניפים ייעודיים לבנקאות לאמידים באמצעות יובנק. הוקמו מרכזי בנקאות פרטית; סניף ייעודי לתושבי חוץ והורחבו מספר

הסניפים בהם מופעלת יחידת בנקאות פרטית ייעודית. בשנת 2014 יקים הבנק מרכז ייעודי ללקוחות הבנקאות הפרטית הגבוהה (High Net Worth).

- בניית הצעות ערך ייעודיות ומעטפות שירות דיפרנציאליות המותאמות לצרכי הלקוח ולתנאי השוק המשתנים, תוך המשך שיפור התשתית המיכונית והערוצים הישירים.
- שיפור מתמיד ברמת השירות ללקוח והעלאת שביעות הרצון ונאמנות הלקוחות, תוך שימת דגש על שירות יזום ומתוכנן ושיפור השירות והמענה בערוצים הישירים.
- המשך פיתוח מוצרים חדשניים ומתקדמים המספקים מענה לצרכים הפיננסיים של המגזר בפרט על רקע סביבת רבית נמוכה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר									
2013					*2012				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל
הכנסות רבית, נטו									
(158)	2	-	64	(92)	(262)	2	-	29	(231)
- מחיצוניים									
350	(1)	-	(53)	296	490	(1)	-	(21)	468
- בינמגזרי									
192	1	-	11	204	228	1	-	8	237
סך הכל הכנסות רבית, נטו									
הכנסות שאינן מרבית									
92	26	243	2	363	94	17	233	2	346
- מחיצוניים									
284	27	243	13	567	322	18	233	10	583
סך כל ההכנסות									
3	-	-	3	6	2	-	-	-	2
הוצאות בגין הפסדי אשראי									
222	6	241	8	477	232	5	233	6	476
הוצאות תפעוליות ואחרות									
59	21	2	2	84	88	13	-	4	105
רווח לפני מסים									
22	8	1	1	32	32	5	-	1	38
הפרשה למסים על הרווח									
37	13	1	1	52	56	8	-	3	67
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק									
תשואה להון									
12.2%					19.3%				
2,413	391	-	1,656	4,460	2,331	406	-	1,152	3,889
יתרה ממוצעת של נכסים									
25,945	-	-	-	25,945	26,479	-	-	-	26,479
יתרה ממוצעת של התחייבויות									
3,308	-	13	884	4,205	3,092	-	16	634	3,742
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון									
-				-					292
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, וקרנות השתלמות									35,124
40,207									548
יתרה ממוצעת של ניירות ערך									
60	1	-	11	72	54	1	-	7	62
מרכיבי ההכנסות רבית, נטו									
132	-	-	-	132	172	-	-	-	172
מרווח מפעילות מתן אשראי									
-	-	-	-	-	2	-	-	1	3
מרווח מפעילות קבלת פקדונות									
-	-	-	-	-	228	1	-	8	237
אחר									
192	1	-	11	204					
סך הכל הכנסות מרבית, נטו									

* סווג מחדש

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-567 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-583 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון בשיעור של 2.7%. הקיטון בהכנסות נובע מירידה בהכנסות הרבית, נטו, המוסבר בירידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב סביבת רבית נמוכה. כ-64% מהכנסות מגזר הבנקאות הפרטית מקורן בהכנסות שאינן מרבית, מתוכן כ-67% בסעיף שוק ההון.

הרווח הנקי הסתכם ב-52 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-67 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 22.4%. יתרת ההתחייבויות הממוצעת של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכמה בשנת 2013 ב-25,945 מיליון ש"ח, שהם כ-27% מיתרת ההתחייבויות הממוצעת של הבנק.

מגזר הבנקאות המסחרית

מבנה המגזר

- הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות עסקיים של הבנק בסדר גודל בינוני, רובם עם היקפי חבות של עד 40 מיליון ש"ח. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר הבנקאות המסחרית כהגדרתו בבנק: לקוחות המגזר המסחרי של פאג"י; לקוחות המגזר העסקי של אוצר החייל (בעלי היקף חבות של מעל 5 מיליון ש"ח), ומגזר העסקים הקטנים (בעלי היקף חבות של עד 5 מיליון ש"ח) ולקוחות המגזר העסקי של מסד. כמו כן כולל המגזר את לקוחות פיבי בנק (יו.קי.).
- ענפי המשק העיקריים בהם פועל המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובינוי ונדל"ן. פעילותם של מרבית הלקוחות מתבצעת בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יצוא ויבוא.
- בבנק, נחלקת האחריות המנהלית על מגזר הלקוחות המסחריים בין החטיבה העסקית, המטפלת בלקוחות שרובם בעלי אובליגו בטווח של 13-40 מיליון ש"ח, לבין החטיבה הבנקאית, האחראית ליתר הלקוחות המסחריים.
- הבנק מציע שירותים ללקוחות מסחריים בכל סניפיו. במטרה להדק את שיתוף הפעולה בין המערך הסניפי למטה ועל מנת לייעל ולשפר את השירות ללקוחות העסקיים, שבעת הסניפים העסקיים הגדולים של הבנק, בהם מרוכזים לקוחות מגזרי הבנקאות העסקית והמסחרית כפופים לחטיבה העסקית. במקביל, הוקמו בסניפים עתירי פעילות עסקית ומסחרית יחידות מתמחות, המרכזות את הטיפול בלקוחות העסקיים והמסחריים הגדולים, ועוסקות בגיוס לקוחות עסקיים חדשים.

חברות הבנות

- באוצר החייל נחלק הטיפול בלקוחות המסחריים (כהגדרתם בבנק) לשניים. הלקוחות הגדולים יותר, עם היקף חבות של 5 מיליון ש"ח ומעלה, מטופלים במסגרת החטיבה העסקית. החטיבה פועלת באמצעות מספר צוותי עבודה, הממונים על ניהול הקשר השוטף עם הלקוחות. בראש כל צוות עבודה עומד מנהל קשרי לקוחות (מק"ל), שעיקר התמחותו הבנקאית הינה בתחום האשראי העסקי, כאשר לחלק מהמק"לים ישנה התמחות ענפית. שירותי ייעוץ בהשקעות ללקוחות המגזר ניתנים באמצעות החטיבה העסקית, את השירותים הבנקאיים התפעוליים מספק אוצר החייל באמצעות הסניפים בהם מתנהלים חשבונות הלקוחות. העסקים הקטנים, לקוחות עם היקף חבות של עד 5 מיליון ש"ח, מקבלים שירותים באמצעות מערך של יחידות עסקיות הפועל ב-19 סניפי אוצר החייל הפרוסים ברחבי הארץ, ובאמצעות הערוצים הישירים - האינטרנט והבינלאומי call. חלק מפעילות המגזר מתבצע באמצעות קרנות למימון בשיתוף עם גופים ציבוריים שונים.
- המגזר המסחרי במסד כולל לקוחות עסקיים קטנים ובינוניים, עם היקף חבות של עד 35 מיליון ש"ח, המטופלים באמצעות סניפי מסד.
- המגזר המסחרי בפאג"י כולל לקוחות עסקיים עם חבות של עד 20 מיליון ש"ח. בפאג"י נמנים עם לקוחות המגזר גם גופים ללא כוונת רווח העוסקים במגוון פעילויות בתחומי התרומה והסיוע לקהילה. הלקוחות מקבלים את מכלול השירותים באמצעות מערך הסניפים של פאג"י.

פעילויות, מוצרים ושירותים

- המוצרים והשירותים המוצעים ללקוחות מגזר הבנקאות המסחרית דומים במהותם לאלה הניתנים ללקוחות הבנקאות העסקית, וכוללים: אשראי עסקי, ערבויות, השאלות, פקדונות, פעילות סחר חוץ, פעילות במטבע חוץ, פעילות במכשירים פיננסיים, פעילות בניירות ערך ונאמנות לקרנות נאמנות ופקטורינג.
- בנוסף, נהנים לקוחות המגזר גם משירותי ניהול חשבון, אשראי לשוק ההון וכן משירותי נאמנות.
- בנוסף, באוצר החייל, חלק מפעילות המגזר מתבצע באמצעות מגוון קרנות מימון שמטרתן לסייע בהקמה וביסוס של עסקים קטנים ובינוניים. הקרנות העיקריות המופעלות על ידי אוצר החייל הן קרן הסיוע לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה, קרנות הסוכנות והקרן ליצואנים. הקרנות מהוות שיתופי פעולה עם משרד האוצר, משרד התמ"ת, קרנות תורמים ועוד.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

- הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, אגרות חוב וניירות ערך אחרים, בשוק ההון הישראלי ובשווקים בחו"ל, משמשות כמקורות מימון חליפיים לאשראי בנקאי.
- גופים חוץ בנקאיים שונים, כמו חברות ביטוח ומשקיעים מוסדיים, מציעים אף הם אשראי ללקוחות המגזר העסקי.
- בתי השקעות מספקים שירותים שונים בתחום ההשקעות, הפעילות במטבע חוץ והנגזרות הפיננסיות.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.
- לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

- מרבית לקוחות המגזר מרכזים כאמור את פעילותם בשוק המקומי, כאשר חלקם עוסק גם בפעילות יבוא ויצוא. ההשפעות על המגזר המסחרי הן בעיקר דרך סעיפי הביקושים בשוק המקומי, רמת הצריכה הפרטית ורמת ההשקעות.
- הפעילות הכלכלית בשנת 2013 התאפיינה בקצב צמיחה נמוך יחסית בהשוואה לממוצע הרב שנתי (כ-3.3% לעומת ממוצע של 4.4% בשנים 2007-2012) והושפעה מהחולשה בפעילות היצוא על רקע מגמת תיסוף השקל מול סל המטבעות, אשר פגעה ברמת התחרותיות של המוצרים הישראליים בעולם, וכן מהתמתנות בביקושים הפנימיים בעולם, בעיקר בקרב שותפות הסחר העיקריות במדינות ה-OECD וארה"ב.
- תחזיות הצמיחה של בנק ישראל לשנת 2014 מצביעות על קצב צמיחה הצפוי לעמוד על 2.9%, לאחר ניכוי התרומה של הפקת הגז מקידוח תמר (3.3% כולל השפעת הזרמת הגז מקידוח תמר), המשקף עלייה בהשוואה לשנת 2013 וזאת בהובלת שיעורי הגידול של היצוא ושל ההשקעות, עם השיפור הצפוי בכלכלה העולמית.
- כאמור לעיל, קצב הצמיחה המתון יחסית מושפע ממצב הכלכלה הגלובלית, ורגישותו של המגזר העסקי העוסק ביצוא ויבוא גבוהה יותר לכלכלה הגלובלית. על פי ההערכות, בשנת 2014 צפויה התאוששות בפעילות הכלכלית העולמית בהובלת השיפור בכלכלת ארה"ב, כאשר גוש האירו מציג עדיין נתוני פעילות מעורבים ועל כן מוקדם עדיין לומר כי המשבר הסתיים.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע על המגזר

בקבוצה מושם בשנים האחרונות דגש רב על שיפור התשתיות המיכוניות לניהול תהליכי קבלת החלטות. מערכות המידע מסייעות בניתוח ובקרה של מצבו של הלקוח, חשיפותיו לסיכונים אשראי וסיכונים נוספים, ההכנסה הנגזרת ממנו ועוד, ומאפשרות קביעת דירוג אשראי, שיעורי רבית ועמלות דיפרנציאליים לכל לקוח. מערכות אלה משמשות את הבנק גם בפיתוח עסקים מול לקוחות קיימים וחדשים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- הקמת מערך סינוף עם פריסה ארצית נאותה, בעיקר באזורי המסחר והתעשייה העיקריים.
- יסום שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש על גמישות בהתאמת השירותים והמוצרים לצרכים העסקיים של כל לקוח.
- יצירתיות פיננסית ומיומנות בארגון חבילות מימון מורכבות וכן התמחות בתחומי פעילות נלווים, כגון: ניירות ערך, סחר-חוץ, מט"ח ומכשירים פיננסיים נגזרים.
- מתן שירותים ברמה המקצועית הגבוהה ביותר על ידי כח אדם איכותי ומיומן, תוך עמידה בזמני תגובה נאותים והתאמת השירותים והמוצרים הפיננסיים לצרכיו העסקיים של כל לקוח.
- קביעת מדיניות אשראי התואמת את תפיסת הסיכון של הבנק, וקיום בקורות קפדניות לשמירה על מדיניות זו.
- היכולת לנהל ולקיים בקרת סיכונים ב"זמן אמת". סיכון האשראי הינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר. ניהול סיכונים וקיום מערכות בקרה נאותה חיוניים לצמצום, ככל האפשר, של הסיכונים הכרוכים בפעילות המגזר.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- הקמת מערך סינוף עם פריסה ארצית נאותה, בעיקר באזורי המסחר והתעשייה העיקריים.
- הכשרה של כח אדם מיומן, במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות, וכן בדרישות הרגולטוריות - נדרש כח אדם בעל ניסיון והיכרות מעמיקה עם לקוחותיו ופעילותם העסקית, לרבות הבנת הענפים בהם הם פועלים, ניתוח הנתונים הפיננסיים שלהם, בדיקה קפדנית של הבטחונות שהעמידו לבנק וכיו"ב.
- הקמת ותחזוקה של מערכי בקרה הולמים.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

- התחרות על לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית במערכת הבנקאית הולכת וגוברת. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים בעלי נציגות בישראל. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתוחכמים וחדשניים. בנוסף לכך, קיימת תחרות מצד גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות הביטוח, והאפשרות לגיוסי ההון בשווקים בארץ ובחו"ל.
- מרבית הלקוחות המסחריים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים, מה שמגביר את התחרותיות על לקוחות אלה. גם דרישות הון רגולטוריות, המגבילות את הבנקים בפעילותם מול לקוחות עסקיים גדולים והחמרתן בשנים האחרונות, מובילות את המערכת הבנקאית להתמקד בלקוחות מסחריים, בעיקר בתחום ה-Middle Market.
- גם בפעילות הפאסיבה קיימת תחרות על לקוחות מגזר ה-Middle Market, הן מול בנקים והן מול גופים חוץ-בנקאיים המתמחים בשוקי ההון והכספים (לרבות חברות הביטוח, בתי ההשקעות וכיו"ב).

דרכי שיווק והפצה

- הקבוצה מעניקה שירותים ללקוחותיה המסחריים בעיקר בבנק ובקבוצה באמצעות מערך הסניפים ומגוון הערוצים הישירים השונים. במסגרת מערך הסינוף של הבנק קיימים כאמור שבעה סניפים עסקיים בהם רוכזו לקוחות מגזר הבנקאות העסקית והמסחרית הגדולים. במקביל, ביתר סניפי הבנק עתירי הפעילות העסקית והמסחרית קיימות יחידות מתמחות, המרכזות את הטיפול בלקוחות המגזר, ועוסקות בגיוס לקוחות עסקיים חדשים.
- בנוסף, קיימת בבנק יחידת שיווק עסקי, שתפקידה לגייס לקוחות חדשים בסדר גודל בינוני (Middle Market) בתחומי האשראי, סחר חוץ, פעילות מט"ח וכיו"ב.
- באוצר החייל נחלק הטיפול בלקוחות מסחריים לשניים, כאשר הטיפול בלקוחות הגדולים מתבצע בעיקר באמצעות צוותי המק"לים בחטיבה העסקית, ואילו הטיפול בלקוחות הקטנים יותר נעשה באמצעות מערך הסינוף. גם אוצר החייל מפעיל יחידת שיווק יעודית, העוסקת בגיוס לקוחות חדשים.

הון אנושי

מספר העובדים ששרתו במהלך שנת 2013 את מגזר הבנקאות המסחרית עמד על 875 בממוצע (בשנת 2012 - 915 עובדים בממוצע), מתוכם 137 עובדים בדרגת ניהול (בשנת 2012 - 128 עובדים). הקבוצה עוסקת באופן שוטף בפיתוח והעשרה של המשאב האנושי המעמיד שירותים ללקוחות מסחריים. קציני האשראי, הרפרנטים ויתר נותני השירות במגזר המסחרי עוברים הכשרות לפיתוח והטמעת הידע והמקצוענות בתחום האשראי ובמגוון הפעילויות הפיננסיות האחרות, וכן הכשרות להגברת תודעת השירות והמיומנויות הבין-אישיות, ולפיתוח יכולות השיווק והמכירה.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הרחבת פעילות האשראי עם לקוחות מסחריים תוך התמקדות בענפים בעלי פוטנציאל רווחיות גבוה ורמות סיכון נמוכות יחסית והקפדה יתרה על בטחונות.
- הרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים ופוטנציאליים תוך מתן מענה לצרכי הלקוחות והתאמת מוצרים חדשים לפעילותם.
- מתן שירותים בתחומי פעילות משלימים, כגון: ניירות ערך, סחר חוץ, מט"ח, מכשירים פיננסיים וכיו"ב.
- מדיניות האשראי של הבנק מנוהלת, תואמת ומשקפת את האסטרטגיה ארוכת הטווח של הקבוצה לצמצום רמת הריכוזיות בתיק האשראי, ובהתייחסות לתשואה הנגזרת משימושי ההון השונים של הקבוצה.
- שמירה על רמת בטחונות נאותה ועל אמצעי בקרה קפדניים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות המסחרית (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר									
2013					*2012				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	536	2	-	74	612	2	-	73	641
- מחיצוניים	(97)	(1)	-	(13)	(111)	(1)	-	(13)	(109)
- בינמגזרי	439	1	-	61	501	1	-	60	532
סך הכל הכנסות רבית, נטו	201	9	31	36	277	6	25	33	267
הכנסות שאינן מרבית	640	10	31	97	778	7	25	93	799
- מחיצוניים	45	-	-	6	51	-	-	58	105
סך כל ההכנסות	472	2	29	68	571	2	24	64	566
הוצאות בגין הפסדי אשראי	123	8	2	23	156	5	1	(29)	128
הוצאות תפעוליות ואחרות	52	3	1	10	66	2	-	(12)	51
רווח (הפסד) לפני מסים	71	5	1	13	90	3	1	(17)	77
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	(4)	-	-	-	(4)	-	-	-	(4)
רווח (הפסד) נקי:	67	5	1	13	86	3	1	(17)	73
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק									
תשואה להון	10,896	128	-	1,739	12,763	118	-	1,598	13,000
יתרה ממוצעת של נכסים	8,009	-	-	1,017	9,026	-	-	907	9,227
יתרה ממוצעת של התחייבויות	10,857	-	-	2,131	12,988	-	-	2,040	12,950
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	5,239				5,239				5,174
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	395	1	-	56	452	1	-	53	455
מרכיבי ההכנסות רבית, נטו	44	-	-	5	49	-	-	6	64
- מרווח מפעילות מתן אשראי	-	-	-	-	-	-	-	1	13
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	439	1	-	61	501	1	-	60	532
- אחר									
סך הכל הכנסות רבית, נטו									

* סווג מחדש

הכנסות המגזר הסתכמו בשנת 2013 ב-778 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-799 מיליון ש"ח אשתקד, ירידה בשיעור של 2.6%. עיקר הקיטון נובע מקיטון ברבית על ההון בה מזוכה המגזר, כפועל יוצא מירידת מחיר הכסף ומירידה בהכנסות רבית של פיבי לונדון, עקב צמצום הפעילות במסגרת הסכם המכירה, כאמור בבאור א' לדוחות הכספיים.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-51 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105 מיליון ש"ח בשנת 2012.

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות המסחרית הסתכם ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-73 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 17.8%.

הגידול ברווח הנקי מוסבר מהירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי כאמור לעיל.

מגזר משקי הבית

כללי ומבנה המגזר

- המגזר מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ניתנים ללקוחות המגזר באמצעות 181 הסניפים והשלוחות של הקבוצה הפרוסים ברחבי הארץ. בנוסף, ניתנים שירותים גם באמצעות מגוון ערוצים ישירים: הבינלאומי באינטרנט, הבינלאומי בסלולר, מכשירים אוטומטיים והמוקד הטלפוני (הבינלאומי קול).
- בשנת 2013 פתחה הקבוצה סניפים חדשים תוך התמקדות בקהלי היעד של הקבוצה. בנוסף השיקה הקבוצה במהלך השנה מספר מוצרים ושירותים ייחודיים המכוונים גם למגזר משקי הבית, לרבות השקת שירותים חדשים באתר האינטרנט של הקבוצה, הרחבת השירותים באמצעות הסלולר והרחבת המוצרים הבנקאיים.
- מגזר משקי הבית כולל בתוכו את מרבית הלקוחות הפרטיים של הקבוצה (למעט לקוחות הבנקאות הפרטית בבנק, ביובנק ובפאג''), המשויכים על פי מאפייניהם למגזר הבנקאות הפרטית), וכן את מרבית פעילות המשכנתאות של הקבוצה.
- כיום פועלים בקבוצה שלושה בנקים עם מיקוד עסקי במגזר משקי הבית, כאשר כל אחד מהם מתמחה בפלח אוכלוסייה ייעודי: פאג'י המתמקד במגזר הדתי-חרדי, אוצר החייל המתמחה בעובדי מערכת הבטחון וגמלאיה, ומסד המתמקד בעיקר באוכלוסיית המורים. פעילותו של אוצר החייל במסגרת מכרז משרד הבטחון למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הבטחון, חיילים משוחררים וזכאי אגף השיקום, מאפשרת לו לשמר באופן מיטבי את הקשר עם אוכלוסיות אלה. תוקף המכרז הינו לשבע שנים, החל מחודש יוני 2009.

פעילויות, מוצרים ושירותים

להלן תיאור המוצרים והשירותים העיקריים המוצעים למגזר משקי הבית:

- שירותי בנקאות ופיננסיים
- אשראי וחשבונות עובר ושב - שירותי ניהול חשבון, הקצאת מסגרת אשראי ומתן אשראי למטרות שונות.
- פקדונות - הבנק מציע מגוון רחב של סוגי ותמהילי פקדונות לרבות תכניות חסכון ומוצרים מובנים.
- פעילות בכרטיסי אשראי.
- שוק ההון
- בתחום שוק ההון מציע הבנק פתרונות ייחודיים ומתקדמים המותאמים למאפייני וצרכי לקוחות המגזר בהתחשב בתנאי השוק המשתנים. הבנק מציע ללקוחותיו שירותי ייעוץ השקעות, פעילות בניירות ערך בארץ ובחו"ל, מוצרים מובנים, מכשירים פיננסיים וכו'. לצורך הפעילות בשוק ההון מעמיד הבנק ללקוחותיו פלטפורמות טכנולוגיות ומערכות מהמתקדמות בתחום.
- משכנתאות
- הבנק מעניק הלוואות לרכישת נכס מקרקעין ולבניה, לרוב למטרת מגורי הלווה. הבנק מציע מגוון רחב של תמחילים ומסלולים עד לתקופה של 30 שנה. הבנק נותן משכנתאות הן ללקוחות הקבוצה והן ללקוחות הבנקים האחרים.
- שירותי ייעוץ פנסיוני - הבנק מציע ללקוחותיו ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי ובלתי תלוי.

שירותים ומוצרים ייחודיים לבנק

הבנק מתמחה בהשקעות ומציע מוצרים ייחודיים הן בתחום שוק ההון והן בתחום הפקדונות. לדוגמא:

- "הפקדה מנייתית" - חסכון לטווח ארוך באפיק מנייתי. זהו מוצר ייחודי במערכת הבנקאית המאפשר אלטרנטיבה לחיסכון בהוראת קבע מסורתית.
- "חשבון להשקעות בלבד" - חשבון לניהול השקעות הלקוח באמצעות הידע הייעוצי והטכנולוגי של הבנק.

- שירות Second Opinion - שירות המיועד ללקוחות כל הבנקים ומאפשר להם לקבל חוות דעת נוספת על תיק ההשקעות חינום וללא כל התחייבות.
- Life plan - במסגרת מוצרי התכנון הפיננסי, יצר הבנק מערכת ייחודית המסייעת ללקוח להיערך פיננסית להשגת יעדיו בעתיד.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

- ככלל, חשבון עו"ש ניתן לניהול בבנקים, אולם מוצרים ושירותים אחרים ניתן לרכוש גם במוסדות פיננסיים אחרים בישראל ובאמצעות מוסדות פיננסיים בחו"ל.
- משכנתאות - המתחרים העיקריים הינם התאגידים הבנקאיים האחרים וכן חברות ביטוח וחברות בנייה.
- אשראי צרכני - המתחרים העיקריים הם: הבנקים המתחרים, חברות כרטיסי אשראי, רשתות קמעונאיות וחברות ביטוח.
- שירותי ייעוץ השקעות ומוצרי השקעה וחיסכון שונים - המתחרים העיקריים הם: הבנקים האחרים, בתי השקעות, חברות ביטוח, מנהלי קרנות וכו"ב.
- שירותי ייעוץ פנסיוני ומוצרי פנסיה - המתחרים העיקריים הם: משווקים פנסיוניים (חברות ביטוח, סוכני ביטוח, מנהלי קופות גמל וקרנות פנסיה), יועצים פנסיונים פרטיים, הבנקים המתחרים ועוד.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.
- לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

התפתחויות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

- הפעילות במגזר משקי הבית מושפעת משינויים בנתונים הדמוגרפיים והכלכליים באוכלוסיית המדינה, משינויים בשיעורי התעסוקה והאבטלה, בהכנסה הפנויה של השכירים, בצריכה הפרטית וכן ממאפייני החיסכון של הלקוחות. בשנת 2013 עלה התוצר לנפש בכ-1.4% וההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה אף היא בשיעור של 2.3%, כאשר שיעור האבטלה היה במגמת ירידה.
- על פי נתוני בנק ישראל שפורסמו לאחרונה, יתרת האשראי למשקי הבית נמצאת במגמת גידול במהלך שלוש השנים האחרונות, הנובע ברובו מהאשראי לדיור. על רקע הגידול בהיקף האשראי לדיור ברבית משתנה ושיעור ההחזר החודשי בהכנסת הלווים הגבוה יחסית, פרסם המפקח על הבנקים בחודש אוגוסט הגבלות על מתן הלוואות לדיור. צעדים אלו מצטרפים לצעדים שננקטו במרוצת השנים האחרונות על מנת להפחית את הסיכון הן ללווים והן למערכת הבנקאית.
- לפיכך, הבנק מודע לשינויים הגלומים בענף לטווח הרחוק יותר על רקע האפשרות הריאלית לעלייה בסביבת הרבית, מצב כלכלי פחות טוב של משקי הבית והאפשרות של ירידה במחיר הדירות, לאחר העלייה הרצופה במחירים בשנים האחרונות, ומנהל מדיניות שמרנית וזהירה במתן אשראי למגזר משקי הבית. ירידת הרבית וסביבת הרבית הנמוכה, במקביל לציפיות להמשך מגמת העלייה במחירי הדירות גם אם בקצב איטי יותר, האיץ את הפעילות בתחום המשכנתאות בשנת 2013 בצורה משמעותית.
- הבנק נקט מספר צעדים בהתאמה ובראשן הקפדה יתרה על החוסן הפיננסי של נוטלי המשכנתאות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

- בשנת 2013 נמשכה המגמה של גידול בפעילות הבנקאית באמצעות הערוצים הישירים כגון: שירותי בנקאות באינטרנט ובסלולרי, מערכות מקוונות לניהול השקעות, שירותי דואר און ליין ועוד.
- בהתאמה, המשיכה הקבוצה לשפר ולהרחיב את המוצרים והשירותים בערוצים הישירים.
- במהלך שנת 2013 הורחב ושודרג אתר האינטרנט של הקבוצה ושופרו התצוגה הויזואלית ושיקוף הנתונים.
- בתחום הסלולאר הושקה אפליקציה לאנדרואיד ולאיפד ושודרגה האפליקציה לאייפון במסגרתה ניתן לבצע מגוון פעולות לרבות בתחום ניירות הערך.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- ניהול מערך קמעונאי זמין, נגיש ומותאם לצרכי לקוחות הבנק, ובכלל זה בהיבטי הסינוף והערוצים הישירים.
- כח אדם מקצועי ומיומן.
- פיתוח ותחזוקה של סל מוצרים ושירותים נרחב, מגוון ועדכני ובכלל זה:
  - פתרונות אשראי לרבות הלוואות ומוצרי משכנתא המותאמים לתנאי השוק ולצרכי הלקוחות.
  - מוצרי חיסכון והשקעה לטווחים שונים.
  - יכולות ייעוץ מתקדמות.
- מסלולים ייעודיים המותאמים לאוכלוסיות ספציפיות דוגמת המורים, עובדי מערכת הבטחון וכיו"ב.
- גמישות ותגובה מהירה לשינויים בתנאי השוק ולשינויים הנדרשים על פי הוראות הרגולציה.
- שירות פעיל ויזם, תוך חיזוק השירות וניהול קשר המשכי ואישי עם הלקוח, והקפדה על מתן פתרונות דיפרנציאליים התואמים את צרכי הלקוח.
- שיפור מתמיד של היעילות התפעולית, תוך שימור ושיפור רמת השירות ללקוח.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- הקמה ותחזוקה של רשת סניפים רחבה בפריסה ארצית.
- הכשרה של כח אדם מיומן, במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות, וכן בדרישות הרגולטוריות ובאמצעי הבקרה הנדרשים בתחום ניהול הסיכונים.
- פיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות, כאמצעי לניהול מכירות מבוסס נתונים ולצורך העמדת שירותי בנקאות ישירים מחוץ לכותלי הסניפים (במוקדים טלפונים, באינטרנט, בעמדות לשירות עצמי וכיו"ב), וכן תחזוקה שוטפת ושדרוג של מערכות אלה.
- המעבר של לקוח מבנק לבנק עדיין כרוך בהשקעת מאמצים ולעיתים מקשה על גיוס לקוחות חדשים. הוראת המפקח על הבנקים בנושא במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 432, שיפרה ופישטה התהליך של מעבר בנק.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

- בשנת 2013 נמשכה מגמת התגברות התחרות על לקוחות המגזר תוך התמקדות בלקוחות מעבירי משכורת ואוכלוסיות ייעודיות כגון עובדים במגזר הציבורי, מורים, קבוצות עובדים ומועדוני צרכנות. הבנקים יצאו במגוון הצעות ערך ייעודיות לגיוס קהל זה.
- הקבוצה מתחרה במגזר משקי הבית מול כל הבנקים בישראל, בתחומים כמו השקעות, משכנתאות ואשראי צרכני, היא מתחרה גם מול בתי השקעות וחברות כרטיסי האשראי, שאף חוברות לעניין זה עם רשתות קמעונאיות למיניהן.
- בתחום הייעוץ הפנסיוני מתחרים הבנקים, ובכללם הקבוצה, מול חברות הביטוח, סוכני ביטוח, מנהלי קופות גמל וקרנות פנסיה, יועצים פנסיונים וכיו"ב.

- התחרות באה לידי ביטוי בשיפור מתמיד של השירות ללקוחות, בפעילות שיווקית אגרסיבית, במגוון הולך ומתרחב של הצעות ערך אטרקטיביות ומתן הנחות וכיו"ב.
- בתחום כרטיסי האשראי התחרות מתבטאת בפיתוח מוצרים ושירותים חדשים וייחודיים, לרבות הקמת מיזמים עם רשתות שיווקיות וגופים אחרים להפצת כרטיסי אשראי משותפים, ומתן אשראי צרכני.
- על רקע זה, פועלת הקבוצה בשנים האחרונות לשיפור המיצוב התחרותי שלה במגזר משקי הבית בכמה מישורים:
  - התאמות במערך הסינוף בהתאם להתפתחויות באוכלוסיות היעד של הקבוצה ועל פי אזורי פוטנציאל.
  - דגש על השירותים הישירים של הקבוצה; הבינלאומי און ליין ואפליקציות מתקדמות בסלולר.
  - פעילות שיווקית רחבה, המושתתת על מערכות מיכוניות תומכות.
  - חיזוק הקשר האישי ומערכת היחסים עם הלקוח.
- במקביל, ממשיכה הקבוצה להתמקד באוכלוסיות מטרה ספציפיות בקרב מגזר משקי הבית, כמו עובדי מערכת הבטחון וגמלאיה, אוכלוסיית המורים, בעלי מקצועות חופשיים, עובדי חברות גדולות, מגזר הלקוחות החרדי ועוד.

דרכי שיווק והפצה

- השיווק וההפצה מתבצעים באמצעות מגוון ערוצים ובכללם העיתונות הכתובה, טלוויזיה, אינטרנט, רדיו ושלטי חוצות וכן פנייה ישירה ללקוחות באמצעות הסניפים, שירותי האון-ליין, דיורר ישיר ועוד.

הון אנושי

מספר העובדים ששרתו במהלך שנת 2013 את מגזר משקי הבית עמד על 2,142 עובדים בממוצע (בשנת 2012 - 2,100 עובדים בממוצע), מתוכם 311 עובדים בדרגת ניהול (בשנת 2012 - 300 עובדים).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- שיפור מעמדה של הקבוצה במגזר משקי הבית ממשיך להוות נדבך מרכזי באסטרטגיה העסקית של הקבוצה וזאת כאמצעי לביזור מקורות ההכנסה של הקבוצה. הבנק שואף להעמקת הפעילות מול לקוחות המגזר, גיוס לקוחות חדשים מקרב אוכלוסיות המטרה של הקבוצה וייעול ושיפור התשתית והתהליכים התומכים. הצעדים הבאים בוצעו ו/או מתוכננים להתבצע לשם מימוש אסטרטגיה זו:
  - ניהול מושכל של הרשת הקמעונאית בתפיסה רב-ערוצית תוך בניית מענה מתאים לצרכי הלקוח, המבוסס הן על המערך הסניפי, והן על זמינות ונגישות לביצוע פעולות בערוצים הישירים.
  - המשך שדרוג התשתית הקמעונאית של הבנק תוך שיפור התהליכים התומכים, ובכלל זה, יישום שיטות ניהול משאבים ותהליכי עבודה חדשים בסניפי הבנק במטרה ליצור תנאים ליעילות תפעולית תוך התמקצעות של עובדי הסניפים בתהליכי המכירה והשירות.
  - חיזוק התפיסה ממוקדת הלקוח, וקיום מערכת יחסים אישית עם הלקוח, תוך שיפור פילוח הלקוחות במגזר במטרה להתאים את השירות והמוצרים לכל פלח תוך הצעת תנאים ייחודיים והצעות ערך מותאמות.
  - שימור המובילות והיתרון התחרותי בתחום שוק ההון והפאסיבה - ובכלל זה המשך פיתוח מוצרים יצירתיים ומתוחכמים.
  - פיתוח פעילות ההלוואות לדיור בתפיסה של מוצר משלים, תוך מיקוד בלקוחות הבנק במקביל לשיפור מתודולוגיות השיווק והמכירה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר									
2013					*2012				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	משכנתאות	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	397	18	-	611	1,026	337	18	-	717
- מחיצוניים	197	(9)	-	(503)	(315)	282	-	(266)	7
- בינמגדרי	594	9	-	108	711	619	9	-	724
סך הכל הכנסות רבית, נטו	202	81	123	28	434	212	119	30	433
הכנסות שאינן מרבית	796	90	123	136	1,145	831	119	126	1,157
- מחיצוניים	17	-	-	32	49	32	-	14	46
סך כל ההכנסות	815	41	91	93	1,040	782	93	90	1,007
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(36)	49	32	11	56	17	39	26	104
הוצאות תפעוליות ואחרות	17	23	15	5	26	7	17	11	44
רווח (הפסד) לפני מסים	(17)	23	15	5	26	7	17	11	44
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	19	26	17	6	30	10	22	15	60
רווח (הפסד) נקי:	(8)	(2)	(3)	-	(13)	(11)	(2)	(2)	(15)
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(27)	24	14	6	17	(1)	20	13	45
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק									
תשואה להון	12,353	747	-	15,771	28,871	11,418	837	-	26,469
יתרה ממוצעת של נכסים	23,907	-	-	-	23,907	24,000	-	-	24,000
יתרה ממוצעת של התחייבויות	11,608	-	-	8,418	20,026	11,392	-	-	19,208
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	-	-	-	-	-	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל, וקרנות השתלמות	257	-	-	-	-	-	-	-	257
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	13,885	-	-	-	15,957	-	-	-	13,885
מרכיבי ההכנסות רבית נטו:	395	9	-	111	515	344	9	-	444
- מרווח מפעילות מתן אשראי	199	-	-	-	199	261	-	-	261
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	-	-	-	(3)	(3)	14	-	-	19
- אחר	594	9	-	108	711	619	9	-	724
סך הכל הכנסות רבית, נטו									

* סווג מחדש

סך כל הכנסות המגזר הסתכם ב-1,145 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,157 מיליון ש"ח בשנת 2012. סך כל ההכנסות מרבית הסתכם ב-711 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-724 מיליון ש"ח בשנת 2012. הקיטון בהכנסות הרבית נובע מידידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב סביבת רבית נמוכה. ירידה זו קוזזה בחלקה בגידול בהכנסות הרבית מפעילות המשכנתאות המוסבר בעיקר מגידול בנפחי הפעילות. סך הכנסות מגזר משקי הבית מהווה 29.6% מסך הכנסות הקבוצה. כ-62% מהכנסות המגזר נובעות מההכנסות מרבית, נטו. הוצאות בגין הפסדי אשראי במגזר משקי הבית הסתכמו ב-49 מיליון ש"ח בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח בשנת 2012. הרווח הנקי הסתכם ב-17 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-45 מיליון ש"ח בשנת 2012. הירידה ברווח מוסברת מהקיטון בהכנסות הרבית המוסבר לעיל ומגידול בהוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר זה.

מגזר העסקים הקטנים

כללי

מבנה המגזר

מגזר העסקים הקטנים הוא חלק ממגזר הבנקאות האישית. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם בעיקר לקוחות מסחריים קטנים, בעלי אובליגו של עד 100,000 ש"ח ו/או תיק השקעות של עד 0.5 מיליון ש"ח. כחלק מהאסטרטגיה של פעילות מוכוונת לקוח, הופרדה אוכלוסיית העסקים הקטנים בבנק מתוך אוכלוסיית הלקוחות המסחריים, והיא מטופלת תחת האחריות המנהלית של החטיבה הבנקאית.

פעילויות, מוצרים ושירותים

- הפעילויות והמוצרים העיקריים דומים באופיים למגזר משקי הבית, אך כוללים גם מוצרים מורכבים יותר המותאמים לאופיו של המגזר. הפעילויות והמוצרים העיקריים במגזר העסקים הקטנים הינם:
- שירותי בנקאות ופיננסיים - לרבות: שירותי ניהול חשבון, מתן אשראי למטרות שונות, פקדונות, מוצרים מובנים, שירותי ייעוץ השקעות, פעילות בניירות ערך ועוד.
  - פעילות יבוא ויצוא לרבות פעילות במטבע חוץ.
  - פעילות בכרטיסי אשראי.
  - מגוון שירותים בשוק ההון תוך הצעת פתרונות ייחודיים למאפייני וצרכי לקוחות המגזר ותנאי השוק המשתנים.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

- ככלל, חשבון עו"ש ניתן לניהול בבנקים, אולם מוצרים ושירותים אחרים ניתן לרכוש גם במוסדות פיננסיים אחרים בישראל ובאמצעות מוסדות פיננסיים בחו"ל.
- אשראי: המתחרים העיקריים הם המערכת הבנקאית, חברות כרטיסי אשראי וחברות ביטוח.
- שירותי ייעוץ השקעות ומוצרי השקעה וחיסכון שונים: המתחרים העיקריים הם בתי השקעות, חברות ביטוח, מנהלי קרנות וכיו"ב.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לפירוט הוראות חקיקה ורגולציה שונות החלות על הבנק והצעות חוק ורגולציה אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

- מגזר העסקים הקטנים מושפע משינויים בנתונים הדמוגרפיים והכלכליים, משינויים בצריכה הפרטית וכן ממאפייני החיסכון ותיק הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור.
- הפעילות הכלכלית בשנת 2013 התאפיינה בקצב צמיחה נמוך יחסית שהושפע מהחולשה בפעילות היצוא על רקע מגמת תיסוף השקל מול סל המטבעות, שפגעה ברמת התחרותיות של המוצרים הישראליים בעולם וכן מהתמתנות בביקושים הפנימיים בעולם, בעיקר בקרב שותפות הסחר העיקריות במדינות ה-OECD וארה"ב.
- במהלך שנת 2013 צומצם הגרעון המצטבר בתקציב המדינה בכ-15% לעומת שנה קודמת, כאשר הצמצום נבע מגידול בהכנסות מגביית מסים מעבר לצפוי (בעיקר מהעליה במס החברות ומגביה בגין הרווחים הכלואים) ומקצב גידול נמוך בהוצאות הממשלה בהשוואה לתכנון המקורי.
- הבנק ממשיך להתאים את תמהיל האשראי במגזר זה, שיעורי הרבית ותמהיל הבטחונות, כפועל יוצא מההתפתחויות במשקים בכלל ומהאיתנות ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בשנת 2013 נמשכת המגמה של גידול בפעילות הבנקאית באמצעות הערוצים הישירים כגון: שירותי בנקאות באינטרנט ובסלולרי, מערכות מקוונות לניהול השקעות, שירותי דואר און ליין ועוד. בהתאמה, שיפר והרחיב הבנק במהלך השנה את מגוון המוצרים והשירותים באמצעות הערוצים הישירים (לדוגמה העברה אקראית בסכומים גבוהים, הארכת תוקף להעברה למוטבים מוגדרים מראש וכו').

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- ניהול מערך זמין, נגיש ומותאם לצרכי לקוחות הבנק, ובכלל זה פריסה סניפית נאותה וערוצים ישירים מתקדמים.
- כח אדם מקצועי ומיומן.
- היכולת להעמיד שירות אקטיבי ויזום לכל לקוח על בסיס היכרות עמו ותוך התאמת רמות המחירים המוצעות לו על בסיס פילוח לקוחות. פילוח הלקוחות, המושתת על מאגרי מידע פנימיים וחיצוניים, לוקח בחשבון מספר פרמטרים, לרבות סיכון אשראי וסיכונים אחרים והיקף פעילות הלקוח והפוטנציאל להרחבתה.
- הבנק פועל כל העת לשילוב מערכות תומכות, לצורך ייעול ושיפור תהליכי העבודה בסניפים.
- פיתוח ותחזוקה של סל מוצרים ושירותים נרחב, מגוון ועדכני, ובכלל זה: פתרונות אשראי לרבות הלוואות המותאמים לתנאי השוק ולצרכי הלקוחות, מוצרי חיסכון והשקעה לטווחים שונים, גמישות ותגובה מהירה לשינויים בתנאי השוק ולשינויים הנדרשים על פי הוראות הרגולציה.
- שיפור מתמיד של היעילות התפעולית, תוך שימור ושיפור רמת השירות ללקוח.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- הקמה ותחזוקה של רשת סניפים רחבה בפריסה ארצית.
- הכשרה של כח אדם מיומן, במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות, וכן בדרישות הרגולטוריות, בדגש על אשראי.
- פיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות, כאמצעי לניהול מכירות מבוסס נתונים ולצורך העמדת שירותי בנקאות ישירים מחוץ לכותלי הסניפים (באינטרנט, בעמדות לשירות עצמי וכיו"ב), וכן תחזוקה שוטפת ושדרוג של מערכות אלה.
- ניהול מערכת יחסים אישית וארוכת טווח עם הלקוחות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים החלים בו

התחרות על מגזר העסקים הקטנים נמצאת במגמת התחזקות בשנים האחרונות. הקבוצה מתחרה במגזר העסקים הקטנים מול כל הבנקים בישראל, ובעיקר מול ארבעת הבנקים הגדולים. עם זאת, בשנים האחרונות גוברת התחרות גם מצד הבנקים הקטנים המרחיבים את פעילותם מול המגזר. כמו כן, קיימת תחרות מצד גופים פיננסיים שונים, ובהם חברות כרטיסי האשראי, חברות לסינג וחברות ביטוח.

דרכי שיווק והפצה

השיווק וההפצה נעשים בסניפי הבנק ובאמצעות הערוצים הישירים. הפעילות השיווקית מבוססת על כריית מידע במערכות מידע מתקדמות על מנת להתאים מוצרים ושירותים באופן ממוקד לאוכלוסיות המגזר.

הון אנושי

העובדים הנותנים שירותים למגזר העסקים הקטנים עוברים קורסים מקצועיים "יחודיים בנושאים כמו אשראי, השקעות ומט"ח, וכן סדנאות להטמעת תודעת השירות והמכירה. מספר העובדים ששרתו בשנת 2013 את מגזר העסקים הקטנים עמד על 215 עובדים בממוצע (בשנת 2012 - 228 עובדים בממוצע), מתוכם 18 עובדים בדרגת ניהול (בשנת 2012 - 22 עובדים).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הבנק שואף לשיפור הרווחיות במגזר זה על ידי העמקת הפעילות מול לקוחות המגזר וייעול ושיפור התשתית והתהליכים התומכים.
- הצעדים הבאים בוצעו ו/או מתוכננים להתבצע לשם מימוש אסטרטגיה זו:
- ניהול מושכל של רשת רב ערוצית תוך מענה מתאים לצרכי הלקוח, המבוסס הן על המערך הסניפי והן על זמינות ונגישות לביצוע פעולות בערוצים הישירים.
- המשך שדרוג התשתית הקמעונאית של הבנק תוך שיפור התהליכים התומכים. ובכלל זה, יישום שיטות ניהול משאבים ותהליכי עבודה חדשים בסניפי הבנק במטרה ליצירת תנאים ליעילות ומצויינות תפעולית תוך התמקצעות של עובדי הסניפים בתהליכי המכירה והשירות.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר העסקים הקטנים (במיליון ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר									
2013					*2012				
בנקאות ופיננסיים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	שוק הבנייה	סך הכל	בנקאות ופיננסיים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	שוק הבנייה	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	-	-	-	11	6	-	-	5	11
- מחיצוניים	-	-	-	21	34	-	-	(1)	33
- בינמגדרי	-	-	-	32	40	-	-	4	44
סך הכל הכנסות רבית, נטו	-	-	-	32	40	-	-	4	44
הכנסות שאינן מרבית	2	3	4	44	2	3	4	5	55
- מהחיצוניים	2	3	7	76	2	3	7	9	99
סך כל ההכנסות	-	-	-	(2)	(5)	-	-	2	(3)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	1	3	13	78	1	3	13	99	99
הוצאות תפעוליות ואחרות	-	-	-	-	8	1	-	(6)	3
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-	3	-	-	(2)	1
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	-	-	-	-	3	-	-	(2)	1
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	-	1	-	-	5	1	-	(4)	2
תשואה להון	189	50	-	23	262	49	-	23	315
יתרה ממוצעת של נכסים	1,642	-	-	202	1,625	-	-	156	1,781
יתרה ממוצעת של התחייבויות	302	-	-	58	384	-	-	63	447
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	219	-	-	-	147	-	-	-	147
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	18	-	-	1	19	-	-	2	21
מרכיבי ההכנסות רבית, נטו	14	-	-	2	20	-	-	2	22
- מרווח מפעילות מתן אשראי	-	-	-	-	1	-	-	-	1
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	-	-	-	-	1	-	-	-	1
- אחר	32	-	-	3	40	-	-	4	44
סך הכל הכנסות רבית, נטו	32	-	-	3	40	-	-	4	44

* סווג מחדש

הכנסות מגזר זה, שכאמור, הינו חלק ממגזר הבנקאות האישית בבנק, הסתכמו ב-88 מיליון ש"ח קיטון בשיעור של 11.1% בהשוואה לשנת 2012. בשנת 2013 הכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-2 מיליון ש"ח. ההפסד המיוחס למגזר העסקים הקטנים הסתכם ב-3 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי של 2 מיליון ש"ח בשנת 2012.

יתרת הנכסים הממוצעת של מגזר העסקים הקטנים הסתכמה בשנת 2013 ב-262 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-315 מיליון ש"ח בשנת 2012.

מגזר ניהול פיננסי

ההכנסות במגזר זה, כוללות בעיקר את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול מאזני ההצמדה, ניהול תיקי הנוסטרו וניהול הנזילות והחשיפה לסיכוני שוק. במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות, נכללת גם השפעת הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (שבעיקרה מהווה חלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק ובחלקה פעילות במסגרת דסקים מתמחים) ואת חלק הבנק ברווחי חברות כלולות.

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-474 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-343 מיליון ש"ח בשנת 2012. להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הגידול בהכנסות המשויכות למגזר זה:

- א. קיטון בהוצאה בגין הפרשה לירידת ערך ניירות ערך שהסתכמו ב-3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בשנת 2012.
- ב. גידול בהכנסות אחרות הנובע מגידול ברווח מממוש בניינים וציוד בסך של 16 מיליון ש"ח.
- הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-253 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-208 מיליון ש"ח בשנת 2012.

המגזר האחר - כולל התאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר דיווח על פי הוראות המפקח על הבנקים.

פעילות זו כוללת הכנסות והוצאות שאינן משויכות למגזר פעילות עסקי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים או הקיים בבנק. בשנת 2013, הרווח במגזר האחר הסתכם ב-1 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 7 מיליון ש"ח בשנת 2012.

פעילות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות ערך ובנכסים פיננסיים (כולל בתחום המעו"ף), פעילות משמורת (קסטודי) ניירות ערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות בניירות ערך ובנכסים פיננסיים, וכן שירותי נאמנות. הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל מתבצעים בחלקם ישירות על ידי הבנק ובחלקם על ידי חברות בנות. התמחותה וחוזקה של הקבוצה באים לידי ביטוי בנתחי השוק הגבוהים שהיא משיגה במגוון הפעילויות בשוק ההון. פעילות הלקוחות בניירות ערך מתנהלת באמצעות מערך יועצי ההשקעות של הבנק הפרוס בסניפי הבנק וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה, המתמחות בפעילות עם הלקוחות הפעילים בשוק ההון ובפעילות עם שוקי ההון בחו"ל.

ניהול תיקי השקעות

מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן: "מודוס סלקטיב") עוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות פרטיים ותאגידים ובייעוץ בניירות ערך לתאגידים, למוסדיים וללקוחות פרטיים. במסגרת הקבוצה פועלת חברת ניהול תיקים נוספת, שהינה בבעלות מלאה של "יובנק": "יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ" (להלן: "יובנק ניהול").

ביום 26 בדצמבר 2013 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב לבין יובנק ניהול. בהתאם להסכם המיזוג, יובנק ניהול ומודוס סלקטיב יתמזגו במיזוג לפי הוראות הפרק השמיני בחלק הראשון בחוק החברות, התשנ"ט - 1999 ללא צורך בקבלת אישור בית המשפט באופן שבו מודוס סלקטיב תתמזג עם ולתוך יובנק ניהול, כך שלאחר השלמת המיזוג יפסק קיומה של מודוס סלקטיב וכל הון המניות המונפק הקיים שלה יתבטל. השלמת ביצוע המיזוג מותנית בקבלת תעודת מיזוג מרשם החברות. עם השלמת המיזוג יחזיק הבנק ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק יחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. לאחר השלמת המיזוג, ימשיכו תיקי ההשקעות של לקוחות מודוס סלקטיב להיות מנוהלים על ידי החברה הממוזגת בהתאם לכל ההסכמים הקיימים בין מודוס סלקטיב לבין לקוחותיה.

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 עמד על 225 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-193 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

תפעול קופות הגמל

סך כל נכסי קופות הגמל המקבלות שירותי תפעול בקבוצה הסתכמו ב-41 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-39 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

תפעול קרנות נאמנות

סך כל נכסי קרנות הנאמנות המקבלות שירותי תפעול מקבוצת הבנק הסתכמו ב-31 בדצמבר 2013 ב-61 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-41 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

ייעוץ פנסיוני

הייעוץ הפנסיוני בקבוצה, מתבצע באמצעות מערך יועצים של הקבוצה הפרוס בסניפי הקבוצה וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה.

מחלקת התכנון הפנסיוני בחטיבה לניהול נכסי לקוחות בבנק מרכזת ומנחה את פעילות כלל הקבוצה, בתחום הפנסיוני. לצורך פעילותו בתחום זה, פיתח הבנק מערכות ייעוץ עם מודול דירוג, קשרי לקוחות (CRM) ותפעול שנועדו לתמוך בתהליך הייעוץ ולסייע במימוש תוצריו מול הגופים המוסדיים. הבנק מוסיף לפתח ולשדרג את המערכות האמורות לשם יעול תהליך הייעוץ ושיפורו. המערכות המתקדמות מאפשרות ליועצים להמליץ לכל לקוח על המוצרים הפנסיוניים המתאימים לו ביותר, בהתאם לצרכיו, העדפותיו ומצבו הכלכלי. לאחר הייעוץ הראשוני, נערך מעקב אחר שינוי בפרטיהם האישיים של הלקוחות (מצב משפחתי, מצב תעסוקתי, שינוי בשכר וכו'), ובדירוגי הקופות, ובמידת הצורך מזמנים אותם לייעוץ פנסיוני חוזר. הקשר עם כלל הלקוחות, הינו אישי וארוך טווח ומלווה את הלקוח בכל התחנות המשמעותיות בחייו.

בשל החשיבות הציבורית הרבה של החיסכון הפנסיוני, יוזמת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תהליכים רבים במטרה לייעל ולשכלל את שוק החיסכון הפנסיוני, ובהם עדכון נוסחים אחידים של ייפוי הכח ושל מסמך ההנמקה של אמנת שירות, איפיון ממשקים אחידים בין השחקנים השונים בשוק והקמת מסלוקה פנסיונית להעברת מידע וכספים בין גופים אלה. הבנק מחוייב להשתמש במסלוקה פנסיונית מוכנה, בחלק מהפעילויות, בהתאם להוראות הממונה.

בין היתר, בשנת 2012 קודמה על ידי הממונה יוזמת חקיקה ליישום מודל התאמה של מסלול ההשקעה למאפייני העמית החוסך (המודל החכ"מ, הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי המודל האמור, על כל גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג העמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, בהתחשב לפחות בגילו של העמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהיו מסלולי ברירת מחדל. ככל שהמודל החכ"מ ייכנס לתוקף, הבנק יבחן את השלכותיו על מערך הייעוץ. לעניין יוזמות חקיקה המשפיעות על עמלות ההפצה, ראו פרק החקיקה.

יתרת הנכסים הפנסיוניים של הלקוחות המיועצים בקבוצת הבנק עד לסוף דצמבר 2013, לרבות קרנות השתלמות שניתן בגין ייעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני, מסתכמים בכ-7.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-5.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012.

סך כל ההכנסות המיוחסות למגזר שוק ההון הסתכם ב-590 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-560 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 5%. התפלגות ההכנסות מתחום שוק ההון נובעת ברובה ממגזר הבנקאות הפרטית (כ-41% מההכנסות) וממגזר הבנקאות העסקית (כ-32% מההכנסות). לעניין פרסום המלצות דוח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות - ראה מגזר הבנקאות הפרטית.

להלן נתוני הפעילות בשוק ההון כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	פרטי
590	-	1	31	189	3	123	243
590	-	1	31	189	3	123	243
584	-	-	29	220	3	91	241
6	-	1	2	(34)	-	32	2
5	-	-	1	(12)	-	15	1
1	-	1	1	(19)	-	17	1
(3)	-	-	-	-	-	(3)	-
(2)	-	1	1	(19)	-	14	1

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012*							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	פרטי
560	-	1	25	179	3	119	233
560	-	1	25	179	3	119	233
568	-	-	24	215	3	93	233
(8)	-	1	1	(36)	-	26	-
(2)	-	-	-	(13)	-	11	-
(6)	-	1	1	(23)	-	15	-
(2)	-	-	-	-	-	(2)	-
(8)	-	1	1	(23)	-	13	-

* סווג מחדש.

ב. פעילות בכרטיסי אשראי

הבנק ובנק פועלי אגודת ישראל עוסקים בהפצת כרטיסי אשראי מסוג ויזה כאל, ישראלכרט, מסטרקארד, דיינרס ואמריקן אקספרס. יובנק עוסק בהפצת כרטיסי ויזה כאל ואוצר החייל ומסד בהפצת כרטיסי תשלובת ישראלכרט ואמריקן אקספרס. עיקר ההכנסות מתחום זה היו עמלות המתקבלות מחברות כרטיסי האשראי ומחלק הבנק ברווחי כאל.

סיכון האשראי הגלום ברכישות המבוצעות באמצעות כרטיסי האשראי אותם מפיץ כל בנק ללקוחותיו, ובכלל זה רכישות באשראי, היו על אותו בנק.

באשר להשקעה בכאל ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות עיקריות".

להלן נתוני הפעילות בכרטיסי אשראי כפי שהוצגו במגזרי הפעולות השונים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקים קטנים	משקי בית	פרטי
11	-	1	-	9	1
118	-	9	2	81	26
129	-	10	2	90	27
50	-	2	1	41	6
79	-	8	1	49	21
34	-	3	-	23	8
45	-	5	1	26	13
30	30	-	-	-	-
75	30	5	1	26	13
(2)	-	-	-	(2)	-
73	30	5	1	24	13

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012*						
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל	
1	9	-	1	-	11	הכנסות רבית, נטו
17	72	2	6	-	97	הכנסות שאינן מרבית
18	81	2	7	-	108	סך כל ההכנסות
5	42	1	2	-	50	הוצאות תפעוליות ואחרות
13	39	1	5	-	58	רווח לפני מסים
5	17	-	2	-	24	הפרשה למסים על הרווח
8	22	1	3	-	34	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	51	51	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות, לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
8	22	1	3	51	85	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(2)	-	-	-	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
8	20	1	3	51	83	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש

סך כל ההכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב-129 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108 מיליון ש"ח בשנת 2012. הגידול בהכנסות מכרטיסי אשראי נובע מהסכם הנפקה משותף חדש בין חברה כלולה - כרטיסי אשראי לישראל בע"מ לבין הבנק (לפרטים נוספים - ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות). הרווח הנקי מכרטיסי אשראי הסתכם ב-73 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח בשנת 2012.

ג. משכנתאות ותרומות להכנסות ממגזרי פעילות

כללי

משכנתאות הינן חלק מחבילת השרותים הניתנת על ידי קבוצת הבנק ללקוחותיה וללקוחות בנקים אחרים. עיקר פעילותה של הקבוצה במגזר ההלוואות לרכישת דירת מגורים.

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בשנת 2013 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 3,652 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,862 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 5.4%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 3,550 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,744 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 5.2%. סך כל המיחזורים הנובעים מפרעונות מוקדמים בשנת 2013 הסתכמו לסך של 388 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-326 מיליון ש"ח בשנת 2012, גידול בשיעור של 19.0%. כל המיחזורים, בוצעו בהלוואות לדיור.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי שמרנית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה. שמרנות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלוואה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינויי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. במהלך בחינת אשראים גדולים מקפיד הבנק לקבל מידע ממערכת וסס על "אורות אדומים". הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון.

הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש תוך שימת דגש על מתן אשראי לאוכלוסיות אמידות המסוגלות לעמוד בתנאי שוק משתנים. הוראות המפקח על הבנקים בקשר לקבוצות הרכישה יושמו בבנק במלואן. הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון רבעוני בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים מתקדמים לחישוב התשואה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value). שיעור המימון מחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. על פי ההוראה יחס זה אינו דינאמי ואינו משתנה אלא באירועים מסוימים מוגדרים בחיי הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם לסך של 17,077 מיליון ש"ח, כולל כ-68% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-64% בסוף שנת 2012. כ-92% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-88% בסוף שנת 2012.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2013, שהסתכמו לסך של 3,550 מיליון ש"ח, כוללים כ-73% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%. כ-98% מסך הביצועים ניתן בשיעור מימון של עד 75%.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה. תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 כולל כ-71% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-68% בסוף שנת 2012. כ-83% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה לכ-81% בסוף שנת 2012.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2013 כוללים כ-65% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-57% בשנת 2012. כ-79% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-72% בשנת 2012. המידע כולל הלוואות בבטחון דירת מגורים.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 כולל שיעור של 70% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 12,134 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2013 כוללים סך של 1,082 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 30% מסך הביצועים וסך של 1,363 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 38% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 כולל כ-74% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 12,704 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2013 כוללים 62% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 2,212 מיליון ש"ח.

עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור

ביום 21 במרס 2013 פרסם המפקח על הבנקים עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור (להלן "ההנחיות").

בהנחיות קובע המפקח כדלקמן:

1. משקל הסיכון בגין הלוואות לדיור

משקל הסיכון בגין הלוואות המובטחות על ידי משכנתאות על נכס למגורים, כאמור בסעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יעודכן כדלקמן: להלוואות לדיור בעלות שיעור המימון עד 45% ייוחס משקל סיכון 35%, שיעור המימון מעל 45% ועד 60% - משקל סיכון 50%, שיעור המימון העולה על 60% - משקל סיכון 75%. יחד עם זאת, הוראות המפקח בנושא "הלוואות ממונפות לדיור ברבית משתנה" לא יחולו על הלוואות שיבוצעו החל ממועד יישום הנחייה זו.

2. מקדם המרה לאשראי בגין ערבויות לפי חוק המכר לאחר מסירת דירה

מקדם ההמרה לאשראי המיוחס לערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות, כאמור בסעיף 84(v) להוראה 203, יוקטן מ-20% ל-10%, במקרה בו הדירה נמסרה למשתכן. תיקון זה יוחל רטרואקטיבית.

3. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור

על תאגידים בנקאיים לוודא החל מהדוחות לציבור לרבעון השני של שנת 2013, שיתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי האשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור, למעט הלוואות לדיור אשר מוחזקת בגין הפרשה לפי עומק הפיגור או הפרשה פרטנית, לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות ליום הדיווח, כתוצאה מכך חל גידול בהפרשה האמורה בסך 24 מיליון ש"ח אשר נזקף כהוצאה בדוח רווח והפסד.

הנחיות בנושא הגבלות על מתן אשראי לדיור

ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בנושא הגבלות על מתן אשראי לדיור שיחולו על הלוואות לדיור שניתן להן אישור עקרוני החל מיום 1 בספטמבר 2013 (להלן "ההנחיות").

להלן עיקרי ההנחיות:

1. תאגיד בנקאי לא יאשר ולא יבצע הלוואות לדיור בשיעור החזר מהכנסה העולה על 50%.

2. במקרה בו שיעור החזר מההכנסה עולה על 40% יש להקצות להלוואה משקל סיכון של 100%.

3. היחס בין חלק ההלוואה לדיור ברבית משתנה לבין סך ההלוואה לא יעלה 66.66%.

4. תאגיד בנקאי לא יאשר ולא יבצע הלוואות לדיור עם תקופה לפירעון סופי העולה על 30 שנים.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד				מגזר צמוד מדד				מגזר צמוד			
רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה	
יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב
984	6.5	6,092	40.3	3,528	23.4	4,341	28.7	163	1.1	15,108	15.9
566	4.0	5,639	40.1	3,948	28.1	3,705	26.3	209	1.5	14,067	14.0
17,077	17.0	1,969	1.9	1,969	1.9	1,969	1.9	1,969	1.9	1,969	1.9
15,934	15.9	1,867	1.8	1,867	1.8	1,867	1.8	1,867	1.8	1,867	1.8

להלן נתונים על התפתחות ביצועי ההלוואות לדיור בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2009	שנת 2010	שנת 2011	שנת 2012	שנת 2013	
3,040	3,709	3,459	3,744	3,550	סך כל הביצועים (במיליוני ש"ח)
36%	22%	(7%)	8%	(5%)	שיעור השינוי בביצועים ביחס לשנה קודמת
-	0.04%	0.08%	0.08%	*0.20%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
1.16%	1.04%	0.81%	0.76%	0.86%	שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

* שיעור הפרשה בניטרול הפרשה הקבוצתית בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור" עומד על 0.07%.

להלן נתוני הפעילות במשכנתאות כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר						
*2012			2013			
סך הכל	משקי בית	פרטי	סך הכל	משקי בית	פרטי	
104	96	8	119	108	11	הכנסות רבית, נטו
32	30	2	30	28	2	הכנסות שאינן מרבית
136	126	10	149	136	13	סך כל ההכנסות
14	14	-	35	32	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
96	90	6	101	93	8	הוצאות תפעוליות ואחרות
26	22	4	13	11	2	רווח לפני מסים
10	9	1	6	5	1	הפרשה למסים על הרווח
16	13	3	7	6	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,366	14,214	1,152	17,427	15,771	1,656	יתרה ממוצעת של נכסים
8,450	7,816	634	9,302	8,418	884	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
98	91	7	122	111	11	מרכיבי ההכנסות רבית, נטו
6	5	1	(3)	(3)	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
104	96	8	119	108	11	- אחר
						סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-111,103 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105,685 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 5.1%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

ליום 31 בדצמבר			
שינוי	2012	2013	
ב-%		במיליוני ש"ח	
1.2	67,879	68,706	אשראי לציבור, נטו
10.7	9,756	10,799	ניירות ערך
13.8	22,939	26,100	מזומנים ופקדונות בבנקים
(0.4)	1,185	1,180	בנינים וציוד
5.6	84,365	89,122	פקדונות הציבור
(3.6)	1,385	1,335	פקדונות מבנקים
1.5	5,620	5,702	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5.0	6,563	6,892	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
39.1	128,352	178,528	מכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב)

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-68,706 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-67,879 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 1.2%. חלקו של האשראי לציבור מסך כל המאזן, היה בסוף שנת 2013 61.8%, בהשוואה ל-64.2% בסוף שנת 2012.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	השינוי	2012	2013	
%	%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	
68.2	70.0	4.0	46,271	48,108	מטבע ישראלי
20.2	21.0	4.9	13,728	14,405	- לא צמוד
10.8	8.4	(21.9)	7,353	5,740	- צמוד למדד
0.8	0.6	(14.0)	527	453	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	1.2	67,879	68,706	פריטים לא כספיים
					סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2013 ב-99,852 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-97,706 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 2.2%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ענף משק		סיכון האשראי הכולל לציבור		חלק הענף מסך סיכון האשראי	
		2012	2013	2012	2013
		במיליוני ש"ח		%	
שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה) בינוי ונדל"ן תעשייה מסחר תקשורת ושירותי מחשב לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור אחרים	שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)	11,766	13,176	12.0	13.2
	בינוי ונדל"ן	13,889	14,345	14.2	14.4
	תעשייה	10,455	10,390	10.7	10.4
	מסחר	7,335	7,425	7.5	7.4
	תקשורת ושירותי מחשב	2,146	2,170	2.2	2.2
	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור	42,201	42,932	43.2	43.0
סך הכל		9,914	9,414	10.2	9.4
		97,706	99,852	100.0	100.0

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לוואה ושל קבוצת לוויים):

ליום 31 בדצמבר 2013				ענף משק	לוואה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני (*)		
במיליוני ש"ח					
706	1,964	282	1,682	שירותים פיננסיים	1.
221	892	34	858	חשמל ומים	2.
238	876	31	845	שירותים פיננסיים	3.
113	662	20	642	שירותים פיננסיים	4.
219	474	40	434	תעשייה	5.
51	467	1	466	נדל"ן	6.

ליום 31 בדצמבר 2012				ענף משק	לוואה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני (*)		
במיליוני ש"ח					
776	2,017	297	1,720	שירותים פיננסיים	1.
120	970	8	962	שירותים פיננסיים	2.
325	926	38	888	חשמל ומים	3.
314	648	56	592	תעשייה	4.
159	585	14	571	שירותים פיננסיים	5.
475	475	14	461	תקשורת	6.

* כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

על פי התפלגות האשראי לפי גודל חבות לוואה, ליום 31 בדצמבר 2013, כאמור בבאור ג' לדוחות הכספיים, 45% מסך סיכון האשראי הכולל של הקבוצה, ניתן ללווים שסך האשראי שלהם מסתכם בסכום של עד 1.2 מיליון ש"ח ללוואה. בתחומי אשראי שבין 1.2 מיליון ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח, כלול 20% מסך סיכון האשראי, ובסכומי אשראי שמעל 20 מיליון ש"ח כלול 35% מסך סיכון האשראי של הקבוצה.

להלן יתרות סיכון האשראי הכולל של הלזים הנכללים במדרגות העליונות בבאור ג' לדוחות הכספיים בניכוי בטחונות המותרים בניכוי לצורך חישוב מגבלת חבות לווה בודד, במאוחד ובבנק:

המאוחד						תחום אשראי ללווה
31 בדצמבר 2013						
מספר לזיום	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	באלפי ש"ח
במיליוני ש"ח						
4	799	1,220	2,019	90	1,929	מ- 400,000 עד 800,000
2	459	1,309	1,768	65	1,703	מ- 800,000 עד 1,200,000
1	706	1,258	1,964	282	1,682	מ- 1,600,000 עד 1,963,826
7	1,964	3,787	5,751	437	5,314	סך הכל

המאוחד					
31 בדצמבר 2012					
מספר לזיום	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח					
3	948	760	1,708	84	1,624
2	445	1,451	1,896	46	1,850
1	776	1,241	2,017	297	1,720
6	2,169	3,452	5,621	427	5,194

תחום אשראי ללווה	
באלפי ש"ח	
מ- 400,000	עד 800,000
מ- 800,000	עד 1,200,000
מ- 2,000,000	עד 2,016,626
סך הכל	

הבנק					
31 בדצמבר 2013					
מספר לזיום	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח					
6	1,144	1,710	2,854	146	2,708
1	706	1,258	1,964	282	1,682
7	1,850	2,968	4,818	428	4,390

תחום אשראי ללווה	
באלפי ש"ח	
מ- 400,000	עד 800,000
מ- 1,600,000	עד 1,963,826
סך הכל	

הבנק					
31 בדצמבר 2012					
מספר לזיום	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח					
5	1,250	1,579	2,829	118	2,711
1	776	1,241	2,017	297	1,720
6	2,026	2,820	4,846	415	4,431

תחום אשראי ללווה	
באלפי ש"ח	
מ- 400,000	עד 800,000
מ- 2,000,000	עד 2,016,626
סך הכל	

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם ב-2,836 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,732 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 3.8%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה, עמד בסוף שנת 2013 על 2.8%, בדומה לסוף שנת 2012. 26.3% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 23.4% לענף הנדל"ן, 22.7% לענף הלקוחות הפרטיים לרבות הלוואות לדיור, 14.6% לענף המסחר ו-4.6% לענף התקשורת ושירותי המחשב. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 3.6%, בדומה לשנת 2012.

א. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2012			31 בדצמבר 2013			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
1,012	142	1,154	1,147	161	1,308	סיכון אשראי פגום
609	115	724	403	26	429	סיכון אשראי נחות
884	74	958	922	73	995	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
2,505	331	2,836	2,472	260	2,732	סך סיכון אשראי בעייתי *

יתרה ליום		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2012	במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2013	במיליוני ש"ח	
341	311	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר		
237	226	מזה: הלוואות לדיור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור		
95	78	הלוואות לדיור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור		
-	-	אגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר		

יתרה ליום		יתרה ליום	
31 בדצמבר 2012	במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2013	במיליוני ש"ח
1,015	915		
-	23		
4	1		
1,019	939		

ב. נכסים שאינם מבצעים
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית:
- שנבדק על בסיס פרטני
- שנבדק על בסיס קבוצתי
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
סך הכל נכסים שאינם מבצעים

93	54	ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית		
1.6%	1.4%	ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי		
0.4%	0.4%	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור		
1.2%	1.2%	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור		
		שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור		
82.4%	88.2%	ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית		
2.8%	2.8%	ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור		
0.18%	0.12%	ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור		
0.25%	0.14%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור		
19.74%	11.25%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור		
		שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור		

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ב-10,799 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,756 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 10.7% עיקר הגידול נובע מהשקעה באגרות חוב ממשלתיות.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
	%		במיליוני ש"ח	
62.1	65.6	6,059	7,088	אגרות חוב ממשלתיות
15.6	15.0	1,522	1,621	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
17.7	16.1	1,723	1,732	אחרים (קונצרני ומגובי נכסים) ⁽²⁾
4.6	3.3	452	358	מניות ⁽³⁾
100.0	100.0	9,756	10,799	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

מזה: אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך של 43 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 33 מיליון ש"ח).

(2) מזה: אגרות חוב במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך 380 מיליון ש"ח ואגרות חוב במט"ח בערבות ממשלת ישראל בסך 346 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - אגרות חוב במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך 426 מיליון ש"ח ואגרות חוב במט"ח בערבות ממשלת ישראל בסך 300 מיליון ש"ח).

(3) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 138 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 56 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך 149 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 122 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 48 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב - 253 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		ליום 31 בדצמבר		השינוי		
2012	2013	2012	2013	2012	2013	
	%			%	מיליוני ש"ח	
48.9	39.5	(10.4)	(496)	4,766	4,270	מטבעי ישראל
16.4	19.6	32.0	513	1,602	2,115	- לא צמוד
30.1	37.6	38.1	1,120	2,936	4,056	- צמוד למדד
4.6	3.3	(20.8)	(94)	452	358	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	10.7	1,043	9,756	10,799	פריטים לא כספיים
						סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 בדצמבר 2013:

מחיר מצוטט בשוק פעיל	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל
מיליוני ש"ח			
149	55	154	358
5,200	-	-	5,200
864	321	-	1,185
35	3,427	-	3,462
-	567	-	567
-	-	27	27
6,248	4,370	181	10,799
57.8%	40.5%	1.7%	100%

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על-ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על בסיס מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2012
במיליוני ש"ח	
ישראל (כולל ממשלת ישראל - 31.12.13 - 1,387 מיליון ש"ח; 31.12.12 - 505 מיליון ש"ח)	634
ארצות הברית	1,447
קנדה	611
גרמניה	16
צרפת	-
בריטניה	32
אירופה - אחרים * (31.12.13 - 5 מדינות; 31.12.12 - 7 מדינות)	127
אוסטרליה	300
המזרח הרחוק, וניו זילנד* ואחרים (31.12.13 - 4 מדינות; 31.12.12 - 3 מדינות)	468
סך הכל	78
	211
	120
	2,370
	3,462

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל ולמעט ממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 2% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

* במדינות אלו אין מדינה שיתרת אגרות החוב שלה עולה על 3% מסך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק לאותו מועד. לפרטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות בכללן ספרד ואירלנד, ראה תוספת ו' לסקירת ההנהלה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
במיליוני ש"ח		
107	92	שירותים פיננסיים
212	173	בנקים
128	89	תעשייה
*505	*542	חשמל ומים
152	163	בניה ונדל"ן
7	61	שירותים עסקיים אחרים
10	1	תחבורה
32	25	תקשורת ושירותי מחשב
33	39	מסחר
1	-	שירותים ציבוריים
1,187	1,185	סך הכל

(*) כולל סך של 346 מיליון ש"ח בערבות ממשלת ישראל (31.12.12 - 300 מיליון ש"ח).

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-3,462 מיליון ש"ח (997 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך 1,521 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן, נסחרות בחו"ל בסך 54 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך 1,387 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך 500 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-93% בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-44% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד אינה עולה על 3.4% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-2.2 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-40 מיליון ש"ח (כ-12 מיליון דולר), בהשוואה לרווחים ברוטו שטרם מומשו בסך של 55 מיליון ש"ח (כ-15 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2012.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (MBS - Mortgage Backed Securities)** - מסתכמות ב-567 מיליון ש"ח (164 מיליון דולר). אגרות החוב הונפקו על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב. מתוכן אגרות חוב בסך 339 מיליון ש"ח (98 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-228 מיליון ש"ח (66 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 31 בדצמבר 2013 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים		
שינוי בשווי ההוגן	בנקודות אחוז	
(1.9)	(4.8)	עלייה של 100 נקודות בסיס
0.1	6.9	ירידה של 100 נקודות בסיס

סיכון הרבית הגלום בתיק מנוהל באופן שוטף על ידי גידור דינמי (Delta Hedging).

- **מוצרים מובנים (Structured Products)** המסתכמים ב-15 מיליון ש"ח (4 מיליון דולר), הינם מבוססי רבית, מניות ומטבע, ולטווחי השקעה קצרים יחסית. ברובם, קרן ההשקעה מובטחת.
- **קרנות גידור** מסתכמות ב-3 מיליון ש"ח (1 מיליון דולר).
- **קרנות השקעה פרטיות** - ההשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-138 מיליון ש"ח (37 מיליון דולר). יתרת ההתחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-45 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013.
- **שטרי הון צמיתים** של תאגידים פיננסיים זרים במדינות OECD המהווים את הון רוברד 1 שלהם - ההשקעה בשטרי ההון הצמיתים הסתכמה ב-56 מיליון ש"ח (16 מיליון דולר).

להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה לבין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2013					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
5	2	1	10	18	א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
5	2	1	10	18	עד 20%
18	-	-	-	18	ב. ניירות ערך מגובי נכסים זמינים למכירה
18	-	-	-	18	עד 20%
-	-	-	1	1	ג. מניות זמינות למכירה
-	-	-	1	1	עד 20%
23	2	1	11	37	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
1	1	-	31	33	א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
1	1	-	31	33	עד 20%
-	-	-	7	7	ב. מניות זמינות למכירה
-	-	-	1	1	עד 20%
1	1	-	39	41	עד 30% - 20%
1	1	-	39	41	סך הכל

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמו ב-26,100 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22,939 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 13.8%.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמו ב-89,122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84,365 מיליון ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של 5.6%.

התמהיל של פקדונות הציבור בחתך לפי מגזרי הצמדה, מצביע על כך שבסוף שנת 2013 64.7% מהפקדונות הינם במגזר השקלי הלא צמוד (בעיקר פקדונות לזמן קצוב), 24.2% מהפקדונות הינם במט"ח ובצמודי מט"ח, 10.6% מהפקדונות הינם צמודי מדד ו-0.5% הינם פריטים לא כספיים.

פקדונות הציבור היוו ביום 31 בדצמבר 2013 80.2% מסך כל המקורות של הקבוצה, לרבות ההון, בהשוואה ל-79.8% בסוף שנת 2012. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור עומד על 129.7% ביום 31 בדצמבר 2013, בהשוואה ל-124.3% בסוף שנת 2012.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור					
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	השינוי	2012	2013	
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
67.0	64.7	2.0	1,131	56,501	57,632
10.2	10.6	9.5	820	8,644	9,464
22.2	24.2	15.4	2,883	18,686	21,569
0.6	0.5	(14.4)	(77)	534	457
100.0	100.0	5.6	4,757	84,365	89,122

יתרת סך פקדונות הציבור של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
במיליוני ש"ח		
1,639	2,576	1
786	2,163	2
725	1,048	3

ההשקעה בבנינים וציוד הסתכמה בסוף השנה ב-1,180 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,185 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012. יתרת ההשקעה בבנינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2013 כוללת השקעה במבנים בסך 1,077 מיליון ש"ח והשקעה בציוד בסך 103 מיליון ש"ח.

נכון לתאריך 31 בדצמבר 2013 קבוצת הבנק הינה הבעלים או החוכרת של שטחים המשתרעים על כ-62 אלף מ"ר, ב-83 נכסים שונים. בנוסף, הקבוצה שוכרת שטחים ברחבי הארץ, המשתרעים על כ-60 אלף מ"ר, ב-197 נכסים שונים ברחבי הארץ. חוזי השכירות של השטחים המושכרים הינם לתקופות שונות, כאשר לרוב ניתנות לבנק אופציות להארכת תקופות השכירות. על פי רוב, חוזי השכירות הינם צמודים למדד המחירים לצרכן. מידע נוסף לגבי היבטים נוספים הקשורים להשקעה בבנינים וציוד, ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

מערכות המידע והמחשוב בבנק

- **מתך - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ** (להלן - "מתך"), הינה חברת בת של הבנק, ומשמשת כספק של תפעול וטכנולוגיות המידע (IT) לבנק ול-4 בנקים נוספים בקבוצה: אוצר החייל, יובנק, מסד ופאג"י.
- מתך מנהלת, מתפעלת ומתחזקת את התוכנה והחומרה של המחשבים המרכזיים, של השרתים המרכזיים והמבזרים ושל תחנות הקצה, את התקשורת וכן את כל הציוד הייעודי והנלווה הקשור לטכנולוגיית המידע בסניפי הבנקים, אצל שותפים עסקיים ובמשרדי הנהלות הבנקים כאמור.

תיאור מערך המחשוב

למתך אתר מחשוב מרכזי ואתר גיבוי נפרד. כל התפעול והפיתוח נעשים באתר המחשוב המרכזי, ואתר הגיבוי משמש כגיבוי לשעת אסון בלבד. בנוסף, קיים אתר שלישי שבו מצוי העתק הנתונים של הקבוצה.

משתמשי המערכות שבתפעול מתף הינם: כל הסניפים ומשרדי ההנהלות של חמשת הבנקים בקבוצה, גורמים אחרים כגון מנהלי תיקי השקעות, חברות ניהול קרנות, קופות גמל מתופעלות וכיו"ב ולקוחות הבנקים דרך מערכות האינטרנט ובנקאות וירטואלית. שני האתרים מקושרים ללקוחות מתף ברשת תקשורת מהירה ובעלת שרידות גבוהה. באתר המחשוב המרכזי מתף מתפעלת מחשב מרכזי (MF), שרתים, מערכות אחסון נתונים, ציוד תקשורת וציוד קצה. אצל הלקוחות מתפעלים שרתים, ציוד קצה, ציוד ייעודי כגון קוראי צ'קים, מכשירי ATM, עמדות מידע, ציוד תקשורת ועוד.

להלן פירוט מספר נתונים כמותיים:

- עצמת מחשוב במחשבי הייצור והגיבוי המרכזיים (MF)	Mips	4,035
- אחסון מרכזי בהיקף של	TB (שטח מנוצל מתוך 802 TB)	690
- תחנות קצה פעילות	יחידות	כ-10,000
- ציוד ייעודי כגון: קוראי שיקים, ATM, עמדות שרות עצמי	יחידות	כ-1,000

אבטחת מידע, בקרת איכות וגיבוי

מערך המחשוב של הקבוצה, הינו מרכיב מרכזי וקריטי, בפעילות השוטפת של הבנקים בקבוצה. מערך זה, בא לענות על דרישות עסקיות של חטיבות הבנקים, מתן מענה לדרישות והנחיות הרגולציה של הגורמים השונים ומענה ללקוחות הרבים של הקבוצה. אתגרים אלו חושפים את מערך המידע לסיכונים שונים, שעל מתף לתת להם פתרונות. מתף מאמצת טכנולוגיות מתקדמות על מנת לעמוד ביעדים העסקיים, לאפשר שירותים באינטרנט ובמכשירי הסלולר, וכן על מנת לעמוד בפני איומי הסייבר.

הסיכונים למערך המחשוב קיימים בכמה תחומים: חדירה של גורמים לא מורשים, תוך העתקה או שיבוש של נתונים או מערכות, שימוש לא נאות בנתונים על ידי גורמי פנים, תקלות בתפעול השוטף של מערכות על ידי שינויי תוכנה וחומרה, תקלות בחומרה או תקלות תפעוליות ועוד.

לאור זאת, ובכפוף לחוקים והוראות בנק ישראל, הבטחת פעילות תקינה של מערך המידע, הינו אינטרס מרכזי של הקבוצה, והוא מיושם במגוון רחב של פעילויות בתחום אבטחת מידע, נהלי עבודה, תהליכי עבודה מבוקרים, תוכנות ייעודיות, ארכיטקטורת מחשוב, ומנגנוני גיבוי ושיחזור, במטרה להבטיח כי מערכות המידע יהיו מוגנות בפני חדירה וגניבה לא מורשית, ומוגנות מכל פגיעה בנכונות ושלמות מאגרי המידע.

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע וניהול טכנולוגיות המידע, בדגש על ביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים, במטרה לעמוד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

רשת התקשורת הפנימית, מופרדת מרשתות חיצוניות, יש שימוש באמצעי הגנה מתקדמים של Firewall, תוכנות אנטי וירוס, שרתי כספות ועוד. מיושם מערך הרשאות מתקדם, כולל בקרה שוטפת, תחקיר ודיווח על כל אירועי אבטחת המידע במערך המחשוב.

נושא הסיכונים התפעוליים בכלל וסיכוני ה-ID בפרט זוכים לטיפול מובנה ונרחב ותשומת לב רבה.

פתוח התוכנה והעברתה לייצור נעשים תוך יישום נהלי פתוח וסטנדרטים מתקדמים של הנדסת תוכנה, תהליכי עבודה מובנים, בקרה וביקורת איכות.

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע

הבנק מיישם את תקן בינלאומי מס' 38 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים". עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות רק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, אם התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, אם צפויות הטבות כלכליות עתידיות, ואם לבנק כוונה ומקורות מספקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלה נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן במישרין לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר מוכרות כהוצאה עם התהוותן. עלויות עוקבות בגין תוכנה מוכרות כנכס אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

להלן פרטים על הוצאות והשקעות בגין מערך טכנולוגיות המידע שבוצעו:

תוספות לנכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע שלא נזקפו כהוצאה:

שנת 2012				שנת 2013				
תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
66	-	-	66	66	-	-	66	עלויות בגין שכר ונלוות
15	-	-	15	15	-	-	15	עלויות בגין מיקור חוץ
40	-	-	40	40	-	-	40	עלויות רכישה או רישיונות שימוש
-	12	-	12	-	12	-	12	עלויות ציוד, בנינים ומקרקעין
121	12	-	133	121	12	-	133	סך הכל

יתרת נכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע:

ליום 31 בדצמבר 2012				ליום 31 בדצמבר 2013				
תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
390	59	5	454	390	59	5	454	סך הכל עלות מופחתת
186	-	-	186	186	-	-	186	מזה: בגין שכר עבודה ונלוות

הוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד:

שנת 2012				שנת 2013				
תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	תוכנה	חומרה	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
129	5	-	134	129	5	-	134	הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות
57	-	-	57	57	-	-	57	הוצאות בגין רכישה או רישיונות שימוש שלא הוונו לנכסים
20	15	-	35	20	15	-	35	הוצאות בגין מיקור חוץ
115	27	6	148	115	27	6	148	הוצאות בגין פחת
-	1	44	45	-	1	44	45	הוצאות אחרות
321	48	50	419	321	48	50	419	סך הכל

* סווג מחדש.

האמצעים ההוניים של הבנק

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 31 בדצמבר 2013 ב-6,892 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,563 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 5.0%. הגידול בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע מהרווח השנתי בסך 570 מיליון ש"ח, שקוזז בעיקר על ידי הדיבידנד בסך של 200 מיליון ש"ח ששולם בחודש יוני 2013 ומהקטיון בקרן ההון בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך של 39 מיליון ש"ח. יחס ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן עמד בסוף שנת 2013 על 6.2% בדומה לסוף שנת 2012.

יחס ההון לרכיבי סיכון, ליום 31 בדצמבר 2013, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו), עמד על שיעור של 14.96% בהשוואה ל-14.94% בסוף שנת 2012. יחס זה גבוה מיחס ההון המזערי לנכסי סיכון משוקללים בשיעור של 9.0% שנדרש על ידי בנק ישראל.

יחס הון הליבה עומד על 10.04%, בהשוואה ל-9.65% בסוף שנת 2012. יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים הכלולים בהון רובד 2 תחתון ליום 31 בדצמבר 2013 מסתכמת ב-3.1 מיליארד ש"ח. הון רובד 2, המורכב בעיקר מכתבי התחייבות נדחים, תורם ל-4.9% מהלימות ההון של הבנק.

ביום 25 באפריל 2013, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, הנפיקה בהנפקה ציבורית כתבי התחייבות נדחים סדרה כ"א בע.ג. של 342 מיליון ש"ח, אשר תמורתם בסך של 380 מיליון ש"ח הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו בהנפקה זו.

ביום 24 בנובמבר 2013, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ פרסמה תשקיף מדף, הנושא את התאריך: 25 בנובמבר 2013, להנפקת ניירות ערך, אשר עשויים לכלול סדרות של אגרות חוב, כתבי התחייבויות נדחים וניירות ערך מסחריים, שתמורתם תופקד בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של ניירות הערך שיופקו בהתאם לתשקיף המדף.

דירקטוריון הבנק החליט כי יחס ההון הכולל של הקבוצה לא יפחת מ-12.5% וכי יחס הון הליבה לא יפחת מ-9%. כמו כן, החליט הדירקטוריון שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-9% ויחס הון הליבה תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-6%.

רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון":

מבנה ההון:		ליום 31 בדצמבר	
		2013	2012
		במיליוני ש"ח	
הון רובד 1			
הון מניות נפרע			
פרמיה			
עודפים			
זכויות שאינן מקנות שליטה			
רכיבי הון רובד 1 אחרים ⁽³⁾			
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל			
סכומים שהופחתו מההון ⁽²⁾			
סך הכל הון רובד 1 / סך הכל הון ליבה			
סך הכל הון רובד 2 לפני ניכויים			
בניכוי:			
השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל			
השקעות בחברות שאינן ריאליות בשיעור העולה על 20% ללא שליטה, או שיש השפעה מהותית			
ניכויים רובד 2			
סך הכל הון רובד 2 לאחר ניכויים			
סך הכל הון כולל כשיר			
		614	614
		313	313
		5,816 ⁽¹⁾	5,548
		228	209
		270	270
		(4)	(1)
		(388)	(437)
		6,852	6,516
		3,510	3,725
		(2)	(3)
		(154)	(149)
		(153)	(152)
		3,357	3,573
		10,209	10,089

- (1) בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, יתרת העודפים הינה לאחר ניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן ושולם ביום 3 בפברואר 2014 בסך 100 מיליון ש"ח.
- (2) ראה באור 12' לדוחות הכספיים בדבר פירוס הסכומים שהופחתו מההון.
- (3) בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, הבנק זקף לבסיס ההון את השינוי בהון הנובע מיישום לראשונה של ההבהרה וזאת לא יאוחזר ממועד סיום ההתקשרות באופציות המכר כאמור בבאור 16' לדוחות הכספיים.

יחס הון כולל ויחס הון רובד 1 של הבנק וחברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל ו)

יחס הון כולל ויחס הון רובד 1 של הבנק וחברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל ו)		31 בדצמבר 2013	31 בדצמבר 2012
		באחוזים	
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון רובד 1 ליבה לרכיבי סיכון ⁽¹⁾			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			
חברות בת משמעותיות			
בנק אוצר החייל בע"מ			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			
בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			
יובנק בע"מ			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			
בנק מסד בע"מ			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון			
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			
		10.04	9.65
		10.04	9.65
		14.96	14.94
		9.60	8.83
		14.71	13.74
		12.40	11.50
		17.40	16.30
		15.50	16.10
		19.30	19.80
		15.13	14.20
		15.61	14.78

- (1) הון הליבה של הבנק מורכב מהון המניות המונפק והנפרע, פרמיה על מניות, התאמות מתרגום של פעילות חוץ וזכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בנות שאוחדו, בניכוי כלל הניכויים מהון רובד 1.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, לפיה הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה הרגולטורית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי ההחלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 19' לדוחות הכספיים.

ביום 4 ביוני 2013 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 200 מיליון ש"ח.

המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 12 ביוני 2013, ויום התשלום היה 24 ביוני 2013.

ביום 14 בינואר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד

הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 22 בינואר 2014, ויום התשלום היה 3 בפברואר 2014.

סכומי הדיבידנד הינם לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

ההחלטות והשיקולים מפורטים בדוחות מיידיים של הבנק במועדי ההחלטה (מספר אסמכתאות 2013-01-048667 ו-2014-01-017434).
האמור בדוחות אלה נכלל כאן על דרך ההפנייה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בבאור 1 לדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכותיה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים. לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק, אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן. הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. להלן סקירה תמציתית של התחומים בהם נדרשת הנהלת הבנק לבצע הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים שהשפעתם על הרווח והפסד עשויה להיות קריטית ומהותית. לשינויים באומדנים ובהערכות בנושאים שיתוארו להלן, ובכלל זה התממשות שונה של אירוע מהאומדן שנעשה לגביו, יכולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות של הבנק ועל מבנה הנכסים וההתחייבויות שלו (לרבות - תלויות).

א. הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע קריטריונים לסיווג חובות כבעייתיים בהתאם לסוגי החובות הבעייתיים שנקבעו בהוראה, שעיקרם חוב פגום, חוב נחות, וחוב בהשגחה מיוחדת המשקפים את רמת הבעייתיות בחוב. כמו כן, הבנק קבע מדיניות לחישוב ההפרשות הפרטניות להפסדי אשראי לצורך קיום הפרשה ברמה נאותה בהתייחס לאיכות תיק האשראי.

ההפרשה להפסדי האשראי לגבי החביונות בבנק נבחנת באחד משני מסלולים: הפרשה הנבחנת על בסיס פרטני והפרשה הנבחנת על בסיס קבוצתי.

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות הנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחופץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב ממגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית. ההפרשה הקבוצתית רלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, ומשקפת את ההפרשות בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית בחובות שנבחנו פרטנית ולא סווגו כפגומים, וכן את ההפרשה בגין קבוצות גדולות של חובות קטנים שיש להם מאפייני סיכון משותפים. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחופץ מאזני מחושבת באמצעות מקדם הפרשה לאשראי בעייתי ומקדם הפרשה לאשראי שאינו בעייתי לכלל ענפי המשק השונים. מקדמי ההפרשה נאמדים בהתבסס על שיעורי ההפרשות שבוצעו בשנים

2008, 2009 ו-2010 בענפי המשק השונים. מטעמי שמרנות הבנק לא כלל בחישוב מקדמי ההפרשה הקבוצתית את נתוני המחיקות החשבונאיות בשנים 2011, 2012 ו-2013, שכן בהתחשב בנתונים אלה, היקף ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי נמוך יותר. ביום 10 באפריל 2013 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". בטיוטה הובהר טווח השנים שבגינן יחשב הבנק את שיעורי ההפסד, צורפו דוגמאות למידע שעל תאגיד בנקאי להביא בחשבון כדי לשפר את השיטות למדידת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, ונוספו דוגמאות למידע שעל הבנק לשמור כדי לתמוך בהפרשה להפסדי אשראי שבוצעה. כמו כן, הוארכה הדרישה לחישוב ההפרשה הכללית והנוספת לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 315 כסכום ההפרשה המינימאלי עד ליום 31 בדצמבר 2014. הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה מישום טיוטת ההוראה ונערך ליישום דרישותיה, אשר צפויות לשפר את שיטת ההערכה של ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי.

ב. תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

הערכת הסיכון ומתן ביטוי חשבונאי לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של עורך הדין המטפל, על סמך בקיאותו וידיעתו את החוק והפסיקה, נסיונו בעבודה המשפטית, הכרת הפעילות הבנקאית, וכן, גם בחינת התשתית העובדתית. הערכת הסיכון מבוקרת על ידי ראש מדור ליטיגציה במערך המשפטי, ובסכומים גבוהים גם על ידי ועדה בראשות מנהלת המערך המשפטי של הבנק.

לשם השגת מטרה זו פועל המערך המשפטי במספר מישורים:

1. הכרת הדין הכללי.

קיימת הקפדה, שמוצאת את ביטוייה בנהלים הפנימיים של המערך המשפטי, על עדכון שוטף בחקיקה ובפסיקה. תשומת לב מיוחדת ניתנת לנושאים שיש להם השלכה על פעילות הבנק לענפיה ולגווניה השונים, לרבות הסקת מסקנות והמלצה על היערכות בעקבות אירועים רלוונטיים בבנקים אחרים.

2. טפול בתביעות ותלונות נגד הבנק.

כנגד הבנק תלויות ועומדות תביעות משפטיות (לרבות בקשה להכיר בקצתן כתובענות ייצוגיות) בנושאים שונים, לרבות: חיוב רבית שלא כדין (או שלא על פי המוסכם), התניית שירות בשירות, גביית עמלות או חיובים שונים שלא כדין, טעויות וכיו"ב.

התביעות נגד הבנק עוברות לטיפולו של המערך המשפטי, המטפל בתביעות בין בעצמו ובין באמצעות עורכי דין חיצוניים, תוך ליווי ופיקוח של המערך המשפטי, ככל הנדרש. לתלונות בסכום שמעל 10,000 דולר ולכל תביעה משפטית (ללא רצפת סכום) מבוצעת הערכת סיכון. ועדה בראשות מנהלת המערך המשפטי של הבנק מבצעת בקרה תקופתית על הערכת הסיכון בתלונות ובתביעות שסכומן מעל 5 מיליון ש"ח. אומדנים לחשיפות שיש לבנק בתביעות ובתלויות לגביהן נדרשה הפרשה או נדרש גילוי לגבי רמת החשיפה הגלומה בהן, נעשים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הרלבנטיים בבנק. למנכ"ל מועבר דיווח מיידי במקרה של תביעה מהותית, דיווח חודשי על עדכונים ושינויים מהותיים בתיקי תביעות ותלונות נגד הבנק מעל סכום מסוים ודיווח רבעוני על עדכונים ושינויים כאמור בכלל התביעות והתלונות נגד הבנק.

לגבי מרבית התביעות והתלויות ישנם אומדנים לרמת הסיכון שיש לבנק ובהתאם לכך מבוצעות הפרשות. בדוחות הכספיים ניתן גילוי לרמת החשיפה שיש לבנק ביחס לתביעות ותלויות מהותיות שהאומדן להתממשותן נע בין 20% ל-70% ואשר לא נעשתה בגין הפרשה. בתביעות ותלויות שהתממשותן מוערכת כקלושה (פחות מ-20%) ואשר לא נעשתה בגין הפרשה ניתן גילוי אם החשיפה הגלומה בהן הינה מהותית, בהתייחס להון של הבנק.

כמו כן ניתן גילוי לתלויות מהותיות בגין תביעות ייצוגיות או תביעות להכרה באותן תביעות כייצוגיות, לגביהן אין ביכולתם של היועצים המשפטיים לחוות דעה לגבי רמת החשיפה של הבנק בגין.

ג. זכויות עובדים

עובדים של חלק מחברות הקבוצה, ובכללם הבנק, זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות מענק וותק, פיצויי פיטורין עודפים, ביטוח חיים והטבות לגמלאים. ההתחייבות בגין הטבות אלו מחושבת על בסיס אקטוארי בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. זכאות למענק ותק ("מענק יובל") ולתקופת חופשה מיוחדת, הינה לאחר שנצברו 20, 30 ו-40 שנות ותק. סכום המענק שווה למספר משכורות חודשיות וימי חופשה, כפי שנקבע לגבי כל תקופת ותק. כמו כן, זכאים עובדי הבנק לקבלת הטבות מסוימות לאחר צאתם לגמלאות. התחייבויות אלו תלויות במספר תנאים שיתממשו בעתיד.

ביום 27 במרס 2012 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

לצורך עריכת החישובים האקטואריים נעזר הבנק באקטואר חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, על פי תצפיות שערך האקטואר בנוגע לשיעור עליית השכר בבנק ושיעורי עזיבה בבנק והחלטות הנהלת ודירקטוריון הבנק בקשר עם הזכויות השונות. שיעור ההיוון נקבע בהוראת שעה של בנק ישראל.

חישוב ההפרשה למענק יובל ותוספת ההפרשה האקטוארית לפיצויי פיטורין רגישים לשינויים בכל אחד מהערכים של הפרמטרים שצוינו לעיל.

להלן ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות:

31 בדצמבר 2013		
עליה של 0.5%	ירידה של 0.5%	
במיליוני ש"ח		
10	(9)	השפעת השינוי בשכר על מענק יובל
26	(16)	
		התחייבות אקטוארית לפיצויים
		השפעת השינוי בשיעור ההיוון על מענק יובל
(9)	10	
(16)	26	התחייבות אקטוארית לפיצויים
(5)	6	הפרשה לגמלאים
31 בדצמבר 2013		
עליה של 10%	ירידה של 10%	
במיליוני ש"ח		
(3)	3	השפעת השינוי בשיעור העובדים שעוזבים על מענק יובל
14	(12)	
		התחייבות אקטוארית לפיצויים
		השפעת השינוי בשיעור הפיצויים בפרישה מרצון התחייבות אקטוארית לפיצויים
10	(10)	

לעניין פרסום טיוטת הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2015, המעדכנת את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים, ראה באור 1.ה. (1) לדוחות הכספיים.

ד. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, למעט נכסי מסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של הסכום בר ההשבה של הנכס.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוונת הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי. לגבי יחידות מניבות מזומנים הכוללות מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של היחידה מניבה מזומנים, לאחר גילום המוניטין, עולה על הסכום בר ההשבה שלה.

הפסד מירידת ערך מוקצה בין הבעלים של הבנק לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה. הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. כאשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בנוסף לסממנים לבחינת קיום ירידת ערך שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים, בחינת קיום ירידת ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב תתבצע גם בהתקיים הסממנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב SOP 98-1: Accounting For The

Costs Of Computer Software Developed Or Obtained For Internal Use (ASC 350-40):

1. לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
2. חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
3. בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
4. העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
5. לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

באם מתקיים סימן אחד או יותר מהסימנים שצוינו לעיל, נדרש לבחון ירידת ערך בהתאם לכללים שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים.

השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך בהתאם ל- IAS 39, מכשירים פיננסיים הכנה ומדידה, ובהתאם להחלטת רשות ניירות ערך 4-1 קווים מנחים לבחינת הצורך בהפחתת השקעות קבע. מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה אינו מוכר כנכס נפרד ולכן אינו נבחן בנפרד לירידת ערך. ירידת הערך נבחנת ביחס להשקעה בכללותה. במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על כך שיתכן שנפגם ערכה של ההשקעה, הקבוצה מבצעת הערכה של הסכום בר ההשבה של ההשקעה שהינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה. בקביעת שווי שימוש של השקעה בחברה כלולה, הקבוצה אומדת את חלקה בערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, אשר חזוי שיופקו על ידי החברה הכלולה, כולל תזרימי המזומנים מהפעילויות של החברה הכלולה והתמורה ממימושה הסופי של ההשקעה, או את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים אשר חזוי כי ינבעו מדיבידנדים שיתקבלו ומהמימוש הסופי. הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של ההשקעה, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, עולה על הסכום בר ההשבה, ומוכר בסעיף "חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות, לאחר השפעת המס" בדוח רווח והפסד. הפסד מירידת ערך אינו מוקצה לנכס כלשהו, לרבות למוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה. הפסד מירידת ערך יבוטל אם ורק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של ההשקעה מהמועד בו הוכר לאחרונה הפסד מירידת ערך. הערך בספרים של ההשקעה, אחרי ביטול ההפסד מירידת ערך, לא יעלה על הערך בספרים של ההשקעה שהיה נקבע לפי שיטת השווי המאזני אילולא הוכר הפסד מירידת ערך. ביטול הפסד מירידת ערך יוכר בסעיף "חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות, לאחר השפעת המס".

ה. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בהיקפים משמעותיים בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה.

הבנק מיישם את כללי FAS 157 למדידת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים החל משנת 2012.

FAS 157 מגדיר את השווי ההוגן כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. התקן מחייב לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמצער שימוש בנתונים לא נצפים, לצורך הערכת שווי הוגן. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק אשר מתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג של שווי הוגן כלהלן:

- נתוני רמה 1 - מחירים מצוטטים משוק פעיל.
- נתוני רמה 2 - מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר הנתונים המשמעותיים בהם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.

- נתוני רמה 3 - מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים בהם אינם נצפים.

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק עיקרי הוערכו לפי שווי שוק, שנקבע בשוק העיקרי ובהעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה). חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין מרכיב המס"ח שלהם, מתבססים על הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים ובשוק המקומי, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי רבית לא צמודה ורבית צמודת מדד, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי בהתחשב בסוג המכשיר ובתקופת העסקה. בהתאם להוראות FAS 157 שעורי הרבית הם אחידים, בין אם שווי המכשירים מהווה נכס בבנק ובין אם הוא מהווה התחייבות (אין מרווח בין רבית הקניה לרבית המכירה). סיכון האשראי הגלום במכשירים הפיננסיים הנגזרים בא לידי ביטוי בשווי ההוגן, על ידי הכללת פרמיית סיכון בחישוב השווי.

פרמיית סיכון נכללה בחישוב כל העסקאות. בעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה נכס נכללה פרמיית סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ובעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה התחייבות נכללה פרמיית הסיכון של הבנק.

פרמיית סיכון האשראי של הבנקים בארץ ושל הבנקים בחו"ל התקבלה מגורמים חיצוניים המסתמכים על מכשירי חוב ונגזרי אשראי הנסחרים בשוק פעיל. לגבי יתר הלקוחות, פרמיית הסיכון נקבעה לפי מודל פנימי המדרג את טיב הלקוחות וסיכון האשראי שלהם.

השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הרבית והמדדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-מט"ח נקבעים על ידי חברה חיצונית המתחמה בשערוך אופציות על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים בארץ ובעולם. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, מתקבלים, בדרך כלל, ציטוטי שווי הוגן מגורמים בחו"ל, וסבירותם נבחנת על ידי חדרי העסקאות של הבנק.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים:

ליום 31 בדצמבר 2013									
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-									
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח									
1,463	241	339	883		נכסים				
66	-	-	66		סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,529	241	339	949		נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף				
					סך הכל נכסים				
1,794	201	713	880		התחייבויות				
66	-	-	66		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
1,860	201	713	946		התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף				
					סך הכל התחייבויות				
ליום 31 בדצמבר 2012									
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-									
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח									
1,220	197	527	496		נכסים				
33	-	-	33		סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,253	197	527	529		נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף				
					סך הכל נכסים				
1,721	235	991	495		התחייבויות				
33	-	-	33		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
1,754	235	991	528		התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף				
					סך הכל התחייבויות				

ו. שווי הוגן של ניירות ערך

פעילות הבנק בניירות הערך בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר נמדדת במאזן על פי שוויים ההוגן. השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, ההערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

תהליך קביעת שווי הוגן של תיק נוסטרו אג"ח חו"ל

תהליך קביעת השווי ההוגן מבוצע במערך הביניים שבחטיבה הפיננסית של הבנק. בתמחור אגרות חוב מסוג יורבונדס ותיק אג"ח מגובות במשכנתאות, נסמך הבנק על ציטוט ממקור חיצוני בלתי תלוי, שעיסוקו במתן ציטוטים למוסדות פיננסיים רבים וגדולים בעולם.

תיק אגרות חוב מסוג יורבונדס

המצטט החיצוני מספק לבנק באופן יומי נתונים על מרווחי האשראי לגבי כל הניירות הקיימים בתיק. במערך הביניים מבוצעת בקרת סבירות על מרווחי האשראי כגון, בדיקת סבירות מול ציטוט ממערכת הבלומברג של עסקאות שבוצעו בכמות ניירות ערך הקרובה לסך ההשקעה של הבנק בנייר, בדיקת מתאם למרווחים הגלומים בעסקאות CDS (credit default swap) רלוונטיים ובדיקת סבירות לעומת אגרות חוב אחרות של אותו מנפיק עם מועדי פירעון קרובים למועד הפרעון של אגרת החוב המוחזקת. במקרים בהם אין אינדיקציות כאמור לעיל, מתבצעת פניה לברוקר חיצוני לקבל ציטוט.

תיק אגרות חוב מגובות במשכנתאות

המצטט החיצוני מספק לבנק נתונים על מחיריהם של כל הניירות הקיימים בתיק. פעם בחודש מבוצעת בקרת סבירות על מחירי המצטט החיצוני באמצעות מחירים ממערכות פיננסיות אחרות.

ניתוח רגישות

על פי חישובי הבנק גידול (קטיון) של 0.05% במרווח, הנובע מסיכון האשראי של מנפיקי אגרות החוב, לגבי תיק אגרות החוב במטבע חוץ של הבנק הנסמך על ציטוטים המתקבלים מספק מחירים חיצוני, יביא לקטיון (גידול) בשיעור אגרות החוב בסך של כ-5 מיליון ש"ח.

בהתייחס לניירות ערך ששוויים ההוגן נקבע על פי מחירי בורסה, הרי שאלה לא בהכרח משקפים את המחיר שהתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

להלן יתרות ניירות הערך הנמדדים בשווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר 2013			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
8,614	-	4,003	4,611
1,209	-	42	1,167
9,823	-	4,045	5,778

נכסים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
סך הכל ניירות ערך למסחר
סך הכל ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2012				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
				במיליוני ש"ח
				נכסים
7,936	-	2,873	5,063	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
970	-	50	920	סך הכל ניירות ערך למסחר
8,906	-	2,923	5,983	סך הכל ניירות ערך

ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת) ומשך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו הינה מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומצוקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחים ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
  - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
  - במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
  - במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
- כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואין נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

מצב נזילות ומדיניות גיוס המקורות

קבוצת הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר מצב הנזילות בקבוצה, באמצעות מודל פנימי, ובאמצעים משלימים אחרים. הקבוצה שמה דגש על גיוון בסיס הפקדונות ועל שמירת תיק נכסים נזילים בהיקף מתאים. בחודש ינואר 2013 פרסם בנק ישראל עדכון להוראות ניהול סיכון הנזילות (הוראה 342), שעיקרו הרחבה ועדכון של מתכונת המעקב והדיווח אחר סיכון הנזילות במערכת הבנקאית. הבנק מנהל ומבקר את סיכוני הנזילות באמצעות המודל הפנימי התואם את הוראת ניהול בנקאי תקין 342 המעודכנת.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

היקף יתרות המערכת הבנקאית בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניתריים) לסוף דצמבר 2013 עמד על כ-116 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-121 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2012. היקף אחזקות הציבור במק"מ עמד על כ-14 מיליארד ש"ח, קיטון של כ-3 מיליארד ש"ח לעומת סוף 2012.

עיקר כרית הנזילות בקבוצה, הכוללת מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניתריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 31 בדצמבר 2013 ב-34.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-29.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, מזה, יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-26.1 מיליארד ש"ח, וכ-8.1 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל, אגרות חוב של ממשלות זרות ואגרות חוב של בנקים בחו"ל ברמת נזילות גבוהה.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2013, עומד על 129.7%, בהשוואה לכ-124.3% ב-31 בדצמבר 2012. בסוף דצמבר 2013 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-94.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-90.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול בשיעור של כ-5.3%.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-68.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-67.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2012, גידול של כ-1.2%.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות וסיכונים תפעוליים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם היא חשופה, הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך

2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציית ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות החטיבה לניהול סיכונים והבקרה הבלתי תלויות. קו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים בקבוצה הינם:
- ו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים - מנהל הסיכונים הראשי ומנהל הסיכונים התפעוליים.
- ו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית - מנהל סיכונים ראשי ומנהל סיכונים סליקה;
- מר אבי שטרנשוש, ראש החטיבה הפיננסית - מנהל הסיכונים הפיננסיים ומנהל סיכון המוניטין;
- עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי - מנהלת הסיכונים המשפטיים.
- ז. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכונים ציית והלבנת הון, סיכונים סליקה, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי ההנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון חברת הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בכל חברה בת בנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.
- י. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.
- במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 301 אומצו, בין היתר, בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך מרס 2012 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצה על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל וו והנחיות בנק ישראל האחרות. מסמך תשתית זה עודכן ואושר לאחרונה בחודש אוקטובר 2012. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק וקבוצת הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בקבוצה - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה התאגידית העסקית של הקבוצה.
- ב. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ג. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכונים הפעילות.
- ד. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המתכנסת לפחות שמונה פעמים בשנה. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק והקבוצה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.
- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה.
- ו. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת גם ועדת הלוואות המתכנסת מספר פעמים בשנה.
- ז. לפחות אחת לחודש מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי וקביעת שכרו, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת מהותיים ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה, בשבתה גם כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.
- ח. מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תכנית העבודה השנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים ובחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בקבוצה, את יישום המדיניות ואת ביצוע החלטות הדירקטוריון בנושא ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, מעריך את מידת ההתאמה ואת איכותם של תהליכי הבקרה הנהוגים בקבוצה. כמו כן, מבצע באופן שוטף את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. ארבע פעמים בשבוע מתכנסת הוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית ובהשתתפות חברי הנהלה ומנהלים בכירים, ביניהם גם מנהל הסיכונים הראשי ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנדלות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים, במוצרים חדשים ואחת לשבוע בפעילות הנוסטרו.
- ב. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים.
- ג. עד פעמיים בשבוע מתכנסת וועדת אשראי בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציגי החטיבה לניהול סיכונים.

- ד. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.
- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, סיכונים סליקה, סיכונים אשראי צד נגדי וסיכונים הקשורים לחברות הבנות ושלוחות חו"ל, תוצאות תרחישי הקיצון, סיכונים משפטיים ועמידת הבנק והקבוצה במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.
- ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי החברות הבנות, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות והחברות הבנות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- ז. שלוש פעמים בשנה מתכנסת הוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל וחברי ההנהלה, לרבות מנהל הסיכונים הראשי, אשר דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון, ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.
- ח. אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש החטיבה הפיננסית בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק ומחברות הבנות הבנקאיות.
- ט. יחידת תחום סיכונים שוק ונדילות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, מבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על הסיכונים הפיננסיים.
- י. תחום ניהול סיכונים אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב החל מסוף שנת 2013 משלוש יחידות. האחת, היחידה לבקרת אשראי, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי ללווים נבחרים. השנייה, היחידה לבקרת תהליכי אשראי (לשעבר היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי), שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות וקיום אישור הסמכות המתאימה לווייתורים והקלות. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי בסמכות המנכ"ל.
- יא. חלק מתפקידיה של היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי הועברו ליחידה שלישית, שהוקמה בסוף שנת 2013, היחידה להערכת סיכונים אשראי, שעיקר עיסוקה הוא מתן חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מ-25 מיליון ש"ח ומעלה (בשנת 2014 - 50 מיליון ש"ח), וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי הרלוונטיות. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי בכלל חשבונות הבנק.
- יב. היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על החברות הבנות הבנקאיות בישראל ובחו"ל.
- יג. יחידת יישום הוראות באזל, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת נדבך 2 של הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה.
- יד. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה ועל חקירת מודלים.
- יד. הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הקבוצה לסיכונים השונים וכן כדי להטמיע את תפיסת הניהול הקבוצתית בבנק ובחברות הבנות.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הקבוצה כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם היא פועלת או עשויה לפעול והמשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או התחייבויותיה: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והדסקים השונים בחטיבה הפיננסית.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל ו/או בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני רבית, סיכוני אופציות, סיכון מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני מטבע על כלל הפעילות בקבוצה. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה. ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 בדצמבר 2013 היה 108 מיליון ש"ח, מתוך זה 75 מיליון ש"ח בגין סיכוני רבית, ו-28 מיליון ש"ח בגין סיכוני שער חליפין.

בגין סיכוני רבית, סיכוני אופציות וסיכוני מניות בתיק הבנקאי מבצעת הקבוצה הקצאת הון במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל ו/או - תהליך ה-ICAAP.

31 בדצמבר 2013			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	במיליוני ש"ח
75	70	5	דרישות ההון בגין:
-	-	-	סיכון רבית
-	-	-	סיכון מניות
28	28	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
5	5	-	אופציות על מט"ח
108	103	5	סך הכל דרישות הון בגין סיכוני שוק

31 בדצמבר 2012			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	במיליוני ש"ח
44	37	7	דרישות ההון בגין:
-	-	-	סיכון רבית
-	-	-	סיכון מניות
32	32	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
17	17	-	אופציות על מט"ח
93	86	7	סך הכל דרישות הון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכוני השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון ה-VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כמפורט להלן:

- הערך בסיכון (ה-VAR)
  - ה-VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
  - ה-VAR השוטף המחושב בבנק, הן על בסיס בנק והן על בסיס קבוצתי מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים נוספים בעת הצורך, לרבות סימולציה היסטורית ומונטה קרלו.
  - נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מרבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי, התיק למסחר והחזקות ריאליות). מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת החטיבה הפיננסית והחטיבה לניהול סיכונים.
  - יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים מבצעת תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה-VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.
  - כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית ותרחישי קיצון.
  - כלי ניהול ובקרת סיכוני אופציות בחדר עסקאות מט"ח כגון: מטריצת Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה משינוי של שער חליפין ותנודתיות בתרחישים שונים. בנוסף נעשה שימוש ב-RHO הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית. כמו כן נעשה שימוש במודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.
  - מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוססת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההוגן כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הרבית.
  - תרחישי קיצון (Stress Tests).

Back Testing בחינת

בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VaR האנליטי מראה כי בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 נרשמו 4 מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל. להלן פירוט המקרים הנ"ל:

מועד	גודל הפער במיליוני ש"ח
29.12.2013	3
29.9.2013	14
12.5.2013	5
30.4.2013	5

התאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכוני שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 3.3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית. ערך ה-VAR של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2013 עמד על כ-37 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-24 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012. הגידול בערך ה-VAR נובע בעיקר משינוי בהרכב הפוזיציה. משקלו של ה-VAR ביחס להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 עומד על 0.5%, לעומת 0.7% בסוף שנת 2012, בהשוואה למגבלת דירקטוריון של 3.3%.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון

כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל ו, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית תחת תרחישי קיצון. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות-הערך בשקלים ובמט"ח, כולל תיק אגרות החוב מגובי משכנתאות) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית.

התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. התשתית התרחישית מורכבת ממגוון של תרחישים, ביניהם תרחיש הוליסטי גלובלי, תרחיש הוליסטי מקומי ותרחיש "הפוך". תוצאות תרחישי הקיצון והשפעותיהן על בסיס ההון ויחס ההון מוצגות במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

בנוסף, מיושמים בבנק כלים לניהול חשיפות הרבית הכוללים מודלים שונים, ואשר תוצאותיהם נסקרות על בסיס יומי כגון: מח"מ, שווי הון ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

ד. החשיפה בבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות של הגורמים הניהוליים השונים בחטיבה הפיננסית לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס וברבית.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפנוי, המוגדר כהון עצמי, בתוספת זכויות מיעוט ובניכוי פריטים לא כספיים נטו. סך עודף או חוסר הנכסים על ההתחייבויות במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר מטבע החוץ מוגבל לרמות של 150% ו-25% מההון הפנוי של הבנק, בהתאמה. כמו כן, נקבע כי עודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר צמוד המדד לא יעלה על 100% מההון הפנוי, וכי עודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 75% מההון הפנוי.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים בסיס ברמת חשיפת ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק גם מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים בסיס, על היקף החשיפה בבסיס.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	% מההון הפנוי		החשיפה בפועל		
	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
	2012	2013	2012	2013	
±150	93	84	3,935	3,954	מט"י לא צמוד
-75 / +100	12	18	489	852	מט"י צמוד מדד
±25	(5)	(2)	(196)	(103)	מט"ח וצמוד מט"ח

הערות:

- (1) השיעורים השליליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.
- (2) עודף ההתחייבויות על הנכסים מיוחס בחלקו לחיסוי שבוצע לגבי השקעות הבנק בשלוחותיו בחו"ל, למקורות במט"ח אשר מימנו השקעה בנכסים לא כספיים ולהפרשה לירידת ערך שבוצעה בניירות ערך במט"ח.
- (3) הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס, ובהתאם לכך אינו מנהל החשיפה על-פי הסיווג החשבונאי המוצג לעיל ובביאור 5 לדוחות הכספיים - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, אלא מבצע התאמות בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 בדצמבר 2013 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	דולר	אירו	פר"ש	ליש"ט
ירידה של 5%	(4)	6	5	3
ירידה של 10%	(11)	19	10	6
עליה של 5%	5	6	(5)	(3)
עליה של 10%	10	20	(10)	(6)

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהיתן התרחישים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) עיקר הפוזיציות במטבעות הליש"ט והפר"ש המשתקפות בספרי הבנק הינן חשיפות חשבונאיות הנובעות מחיסוי שבוצע לגבי השקעות הבנק בשלוחותיו ובכך בפועל, בהיבט הכלכלי, לא משתקפת לבנק חשיפה בגין מטבעות אלה.
- (5) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

דרישות ההון בגין סיכונים בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל וו מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים בסיס הנגזרים מסיכונים בסיס במט"ח בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכונים בסיס במט"ח ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל וו היה כ-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכונים בסיס במגזר המדד (סיכונים אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו.

ה. החשיפה ברבית

כללי

סיכון הרבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הרבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.

הסיכונים ברבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק יישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הרבית, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333, בנושא ניהול סיכוני הרבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ברבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הרבית. החשיפה העיקרית לסיכוני רבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח

פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים - נדילות ומרווח.

במסגרת המודל נקבעו מגבלות על היקף השימושים הארוכים כפונקציה של היקף המקורות הקצרים, תוך ניהול סיכוני נדילות ומרווח במט"ח.

מודל "קצר ארוך" בשקלים ברבית משתנה

בשנים האחרונות קיימת חשיפה במגזר השקלי ברבית משתנה, עקב ביקוש למשכנתאות במגזר זה. פעילות זו ממומנת ממקורות קצרים ברבית משתנה. הסיכון העיקרי לבנק הוא עלייה במרווחי הגיוס במועדי שינוי הרבית. נקבעה מגבלה לסכום ההפסד המקסימלי כתוצאה מייקור עלות גיוס המקורות, שתבחן מעת לעת.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הרבית באמצעות תחילת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הרבית במגזר הצמוד (על בסיס מאוחד), במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על פי המגבלות, החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי הינה בשיעור של 5% במגזר צמוד המדד, בשיעור של 4% במגזר השקלי הלא צמוד ובשיעור של 1% במגזר המט"ח.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכוני רבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכוני רבית, על היקף חשיפת הרבית.
- בצד אלה ביחס למגזר המט"ח נקבעה במסגרת מודל "קצר/ארוך" במט"ח מגבלה על גובה ההפסד המקסימלי בגין ייקור עלות גיוס מקורות במט"ח. כמו כן, נקבעה מגבלה על גובה ההפסד המקסימלי בגין שינוי הרבית במגזר השקלי הלא צמוד במסגרת מודל "קצר/ארוך" בשקלים.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלית בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק - לרבות סיכוני רבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.

בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים רבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים רבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים רבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. תקופת הפרעון של יתרות העו"ש, המשמשת בחישוב החשיפה לרבית, הינה כשנה. כמו כן, ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדיור הצמודות למדד.

- חשיפת הרבית במגזר השקלי הלא צמוד נמוכה-בינונית והיא נובעת מכך שעיקר הפעילות במגזר היא ברבית משתנה, למעט תיקי השקעה.
- חשיפת הרבית במגזר צמוד המדד נמוכה-בינונית והיא נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים הארוך ממשך החיים של התחייבויות.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה-בינונית, והיא נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של הנכסים ארוך ממשך החיים של ההתחייבויות.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

31 בדצמבר 2012		31 בדצמבר 2013		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(0.07)	(4.00)	(0.44)	מט"י לא צמוד
(5.00)	(0.62)	(5.00)	(0.64)	מט"י צמוד מדד
(1.00)	(0.44)	(1.00)	(0.54)	מט"ח וצמוד מט"ח

סיכון הרבית בתיק הבנקאי

בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר.

עליה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-131 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-152 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן:

רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הרבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר:

31 בדצמבר 2013		
שינוי בשווי כלכלי		
עלייה 1%	ירידה 1%	תרחיש
במיליוני ש"ח		
		תזוזה ברבית צמודה למדד:
(58)	67	בקבוצת הבנק
(34)	41	בתיק הבנקאי
(24)	26	בתיק למסחר
		תזוזה ברבית לא צמודה:
(30)	41	בקבוצת הבנק
(52)	63	בתיק הבנקאי
22	(22)	בתיק למסחר
		תזוזה ברביות במט"ח:
(37)	39	בקבוצת הבנק
(45)	48	בתיק הבנקאי
8	(9)	בתיק למסחר

דרישות ההון בגין סיכוני רבית

במסגרת יישום הוראות באזל וו נדבך ראשון, מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני רבית בתחומי המסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין חשיפות הרבית בתיק למסחר ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל וו היה 75 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה לפי מודל ה-VAR במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו, בהתאם למתודולוגיה שמרנית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

ליום 31 בדצמבר 2013					
מטבע ישראלי			מטבע חוץ ⁽²⁾		
לא צמוד	צמוד מדד		דולר	אירו	אחר
במיליוני ש"ח					
76,358	17,636		9,210	2,059	1,469
16,543	2,143		24,822	6,587	4,682
62,543	17,186		16,579	3,381	2,023
26,385	1,774		17,338	5,275	4,337
3,973	819		115	(10)	(209)

נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
חוץ מאזניים ⁽³⁾
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
וחוץ מאזניים
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוז' מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2012					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
101,310	1,784	1,565	9,934	16,622	71,405
53,302	4,817	6,058	23,544	2,066	16,817
96,700	1,863	3,417	13,729	16,120	61,571
53,801	4,993	4,237	19,716	2,201	22,654
4,111	(255)	(31)	33	367	3,997

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

זמני הפרעון של נכסים והתחייבויות המשמשים בחישוב החשיפה לרבית הם בהתאם לתוספת ד' לסקירת ההנהלה. לפיכך, זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש, כמו כן, חישוב החשיפה אינו כולל השפעה של פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיור.

ליום 31 בדצמבר 2013							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾							
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקדחות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
			אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(5.46)	(256)	4,432	-	(211)	102	748	3,817
(0.58)	(27)	4,661	-	(209)	113	811	3,957
6.36	298	4,986	-	(207)	6	899	4,150

ליום 31 בדצמבר 2012							
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾							
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקדחות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
			אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(4.72)	(194)	3,917	-	(255)	19	295	3,890
(0.51)	(21)	4,090	-	(255)	31	359	3,986
5.40	222	4,333	-	(255)	52	451	4,114

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה..

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווי של האופציות, לרבות סטיות התקן.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים - ובכלל זה באופציות. בנוסף למגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס וברבית ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, ברבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס - קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות במונחי הפסד מקסימאלי בתרחיש. התרחיש מתייחס לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימאליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (Greeks).
- תרחיש קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון בגין הפעלתם של מספר תרחיש קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכוני אופציות. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
- בנוסף, רגישות להפסדים בתיק האופציות נבדקת במסגרת תרחיש קיצון לבחינת הגאות וההפך, והשפעתה על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.
- תוצאות התרחיש ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחיש שונים של שער חליפין ותנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום רבית (תרחיש-RHO) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית, ובמודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.

דרישות ההון בגין סיכוני אופציות

במסגרת יישום הוראות באזל וז' בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני אופציות בתחומי הפעילות למסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין החשיפות בגין הפעילות באופציות בפעילות למסחר ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל וז' היה כ-5 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני האופציות, ככל שקיימות, בתיק הבנקאי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וז'.

ז. סיכון מניות

כללי

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון בתחום פעילות מניות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות.

דרישות ההון בגין סיכון מניות

במסגרת יישום הוראות באזל וז' בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון מניות בתחומי המסחר בלבד. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכון המניות בתיק הבנקאי, ככל שקיימים, במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וז'. ביום 31 בדצמבר 2013 לא נדרשה הקצאת הון רגולטורי על פי הוראות באזל וז' בגין סיכון מניות.

ח. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

- מערך הביניים (Middle Office) - היחידה כפופה לראש החטיבה הפיננסית ומתמחה בביצוע בקורות על הפעילות בחדרי העסקאות בחטיבה הפיננסית של הבנק. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, ומפתחת בקורות ונהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו על ידי הנהלה והדירקטוריון לגבי הפוזיציות השונות הן ברמה תוך יומית והן בדיעבד ומבצעת תרחישי קיצון בתיקים ספציפיים.
- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונדילות - היחידה, השייכת לחטיבה לניהול סיכונים, אחראית על ניהול בקרת סיכוני השוק והנדילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכוני שוק"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- פורום CRO בתחום סיכוני שוק ונדילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונדילות, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנדילות בקבוצה.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- פורום תרחישי קיצון, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.

ט. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, החשיפות בפועל לסיכוני השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310 הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

י. ניהול חשיפות השוק על בסיס קבוצתי

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכוני השוק ותיאבון הקבוצה לסיכוני שוק הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות חברות הבנות הבנקאיות בקבוצה. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339, והוראות אחרות של הפיקוח על הבנקים - ובכלל זה הוראות באזל III, מערכת ניהול הסיכונים של הבנק מקיפה ומביאה בחשבון את החשיפה לסיכונים בחברות הבנות הבנקאיות בישראל ומחוץ לישראל.

ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות בישראל קבעו מדיניות ומסגרות לחשיפה לסיכוני שוק, ואלה נמסרים לעיון מוקדם בבנק כחלק מיישום והטמעת מדיניות ניהול סיכונים קבוצתית.

המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל בבנק מחברות הבנות, ומובא בחשבון בראייה הכוללת של חשיפת הקבוצה. בנוסף, הבנק בוחן בתדירות גבוהה, לפחות פעם ברבעון, את תאבון הסיכון ואת סיכוני השוק בפועל של הבנק ושל חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכוני הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח. המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחס הנזילות, ואופק ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים, והתייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחיה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק קבע מסגרת ותוכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל III), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון. בנק ישראל צפוי לאמץ את ההמלצות בתחילת שנת 2015 והבנק נערך לעמידה בהוראה זו.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופק הישרדות.

תרחישי קיצון

- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה לעניינים שוטפים המתכנסת ארבע פעמים בשבוע ובמקורות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

כרית ביטחון (Buffer) במט"ח

דירקטוריון הבנק קבע כרית ביטחון מינימאלית של נכסים נזילים מידיים במט"ח הניתנים למימוש מידי.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה כמפורט לעיל (בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי, ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן ארבע פעמים בשבוע במסגרת הוועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל או ראש החטיבה הפיננסית.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת מסמך הסיכונים.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הנזילות

- מדיניות ניהול הנזילות ברמת קבוצת הבנק מבוססת על שני העקרונות הבאים:
- בהתאם להוראת ניהול בנקאי 342, על פיה כל תאגיד בנקאי צריך לקיים מדיניות ומודל נזילות פנימי עצמאיים שאושרו בדירקטוריון. כמו כן, כל חברת בת אחראית לגבש ולקיים מדיניות עצמאית לניהול הנזילות, תוך הקפדה על קיום ההוראות של הרשויות הרגולטוריות.
  - הבנק לווה כספים מהחברות בנות, ומלווה להם כספים באופן שוטף כחלק מניהול הנזילות. הכל מתבצע בכפוף לקווי נזילות שאושרו ולמגבלות הרגולטוריות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח - סיכוני שוק וחבות

- א. דירקטוריון הבנק קבע במסגרת מסמך מדיניות האשראי ומסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים מדיניות ותיאבון סיכון מפורטים ביחס לפעילות הבנק בתיק ניירות ערך במט"ח, וקבע מגבלות השקעה וקווים מנחים, הן בהיבט האשראי, הן בהיבט של חשיפה לסיכוני צד נגדי והן בהיבט של חשיפה לסיכוני שוק. מדיניות זו נבחנת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לפחות אחת לשנה, ובאופן דינאמי יותר על בסיס השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים.
- ב. הבנק משקיע רק באגרות חוב של חברות שדורגו בדירוג השקעה (Investment Grade) ביום הרכישה, וזאת לאחר בחינת איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב.
- ג. לאחר ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים השוטף בתיק ניירות הערך במט"ח מעקב מאקרו כלכלי וענפי הרלוונטי להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה ולשוקי היעד, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה. ניהול הסיכונים והמעקב אחר ההשקעות מתבצעים בזמן אמת, ובהתבסס על מערכות תומכות החלטה, המספקות ומנתחות מידע שוק ואחר, ובהן: מערכת Anser מבית BlackRock לניהול סיכונים בניירות ערך מגובי משכנתא ומערכת Kondor+ לניהול סיכונים בניירות ערך.
- ד. בבנק מספר קווי הגנה ותמיכה המגבים את פעילות ההשקעה:
- קו הגנה ראשון (החטיבה הפיננסית וחטיבת משאבים)
- מערך הביניים - המערך האמצעי מבצע בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ומדינות הכוללת בחינה שוטפת של שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווחי האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם נצפו שינויים משמעותיים, בין היתר, בפרמטרים האמורים מדווחים, נבחנו מחדש ומטופלים בהתאם. בנוסף מדווח מערך הביניים באופן מיידי גם על פתיחת מרווחים והורדות דירוג של צדדים נגדיים מולם הבנק חשוף.
  - המערך האחורי אחראי על סליקת העסקאות והעברת הכספים ובמסגרת זאת מבצע בקורות תפעוליות על ביצוע העסקאות.
- קו הגנה שני (החטיבה לניהול סיכונים)
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות. במסגרת עבודתה בוחנת היחידה את נאותות תהליכי ניהול סיכוני השוק ואת התאמתה למדיניות באופן מדגמי, את טיב הכלים שמשמשים למדידת הסיכון, את העמידה במגבלות שנקבעו.
  - יחידה זו מבקרת, בין היתר, את פעילות ההשקעה, את העמידה בנהלי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.
  - היחידה לבקרת אשראי. במסגרת עבודתה מבצעת היחידה בקרה ייעודית על תיק אגרות החוב מדירוג מסוים ומטה, על מנת למזער את הסיכונים הגלומים במסגרת תיק זה. היחידה מעריכה את סבירות הסיכון וטיב הגורם שהנפיק את אגרות החוב, בין אם הוא גורם פרטי או ריבוני, בנפרד מהגורמים העסקיים, ומציגה את מסקנותיה למנכ"ל הבנק, ראש החטיבה הפיננסית והמבקר הפנימי הראשי.
- ה. מדידת השווי ההוגן בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההוגן נעשית בהסתמך על ציטוטי שוק או בהתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק. מדובר בחברה בינלאומית מובילה, בעלת נסיון של יותר מ-25 שנה, המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. לגבי ניירות ערך שהינם מוצרים מובנים מתקבל ציטוט ממנפיקי ניירות הערך.

- ו. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:
- דיווח מיידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
  - דיווח מיידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
  - ישיבות השקעה דו שבועיות בראשות ראש החטיבה הפיננסית.
  - דיווח אחת לשבוע לוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה הפיננסית על רכישות חדשות, מכירות, ואירועים חריגים.
  - דיון אחת לחודש בראשות המנכ"ל בתמהיל התיק, בהתפתחויות בחשיפה ובמגמות בשווקים הפיננסיים.
  - דיווח שש פעמים בשנה לוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון.
  - דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק.
  - דיווח שלוש פעמים בשנה לוועדה העליונה בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי.
- לפירוט תיק ניירות הערך במטבע חוץ - ראה פרק הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה וברווחיותה עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי.

ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 בדצמבר 2013 היה 5,442 מיליון ש"ח, מתוך זה כ-47.7% בגין תאגידים, וכ-23.0% בגין קמעונאות ליחידים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2013		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות ההון (9%)	נכסי סיכון	דרישות ההון (9%)	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
13	141	28	315	ריבונות
52	584	51	561	יישיות סקטור ציבורי
121	1,345	107	1,186	תאגידים בנקאיים
2,886	32,063	2,598	28,866	תאגידים (2)
25	274	273	3,036	בביטחון נדל"ן מסחרי (2)
1,216	13,509	1,252	13,909	קמעונאות ליחידים
123	1,368	118	1,311	עסקים קטנים
688	7,646	760	8,449	בגין משכנתאות לדיור
252	2,804	255	2,828	נכסים אחרים
5,376	59,734	5,442	60,461	סך הכל בגין סיכוני אשראי
105	1,167	121	1,350	סיכוני שוק
596	6,619	578	6,423	סיכון תפעולי (1)
-	1	-	1	סיכון סליקה
6,077	67,521	6,141	68,235	סך הכל נכסי סיכון
9.65%		10.04%		יחס ההון ליבנה לרכיבי הסיכון
9.65%		10.04%		יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
14.94%		14.96%		יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
9.00%		9.00%		יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(1) החל משנת 2013 הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכון התפעולי.

(2) החל מהדיווח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013, הבנק סיווג אשראי למימון נדל"ן מניב הכנסה בביטחון נדל"ן מסחרי לחשיפה בתאגידים לביטחון נדל"ן מסחרי כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2013						סוג החשיפה
הלואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סך הכל חשיפת ברוטו	
במיליוני ש"ח						
23,506	6,328	12	-	-	29,846	ריבונות
975	889	84	64	-	2,012	סקטור ציבורי
2,998	1,040	278	127	-	4,443	תאגידים בנקאיים
28,135	971	1,191	15,680	-	45,977	חובות של תאגידים
3,175	-	-	89	-	3,264	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
18,419	-	83	10,945	-	29,447	קמעונאות ליחידים
1,974	-	1	573	-	2,548	הלוואות לעסקים קטנים
16,854	-	-	1,103	-	17,957	משכנתאות לדיור
-	-	-	-	3,420	3,420	אחרים
96,036	9,228	1,649	28,581	3,420	138,914	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012						סוג החשיפה
הלואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סך הכל חשיפת ברוטו	
במיליוני ש"ח						
19,861	5,584	-	-	-	25,445	ריבונות
1,085	754	60	104	-	2,003	סקטור ציבורי
3,519	977	382	94	-	4,972	תאגידים בנקאיים
31,875	1,013	859	13,783	-	47,530	חובות של תאגידים
279	-	-	9	-	288	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
17,778	-	67	12,003	-	29,848	קמעונאות ליחידים
2,120	-	-	550	-	2,670	הלוואות לעסקים קטנים
15,609	-	-	1,290	-	16,899	משכנתאות לדיור
-	-	-	-	3,400	3,400	אחרים
92,126	8,328	1,368	27,833	3,400	133,055	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2013		סוג החשיפה
חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
88,380	92,126	91,272	96,036	הלואות
8,828	8,328	9,204	9,228	אגרות חוב
1,863	1,368	1,472	1,649	נגזרים (OTC)
28,176	27,833	28,374	28,581	חשיפות חוץ מאזניות
3,441	3,400	3,410	3,420	נכסים אחרים
130,688	133,055	133,732	138,914	סך הכל חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

ליום 31 בדצמבר 2013				
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות	
במיליוני ש"ח				
-	-	-	2	סקטור ציבורי
751	130	157	295	הלוואות לתאגידים
3	1	-	24	הלוואות בביטחון נדל"ן מסחרי
145	70	46	125	הלוואות קמעונאיות ליחידים
70	44	13	20	הלוואות לעסקים קטנים
23	331	-	145	משכנתאות לדיור
992	576	216	611	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012				
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור לפני הפרשות להפסדי אשראי	יתרת הפרשות פרטני	יתרת הפרשות קבוצתיות	
במיליוני ש"ח				
-	-	-	2	סקטור ציבורי
885	218	*189	*312	הלוואות לתאגידים
184	127	*56	*148	הלוואות קמעונאיות ליחידים
39	26	*16	*25	הלוואות לעסקים קטנים
-	294	-	88	משכנתאות לדיור
1,108	665	261	575	סך הכל

* סווג מחדש. באשר להפרשות להפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה, ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- החטיבה לניהול סיכונים מעורבת בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק, אשר נדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
- מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
- מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכונים אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
- מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
- הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה והפיקוח מבוצעים באמצעות יחידות אקסוגניות ליחידות המנהלות את האשראי ובאמצעות יחידות אקסוגניות לחטיבה העסקית.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.

- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
- פעילות האשראי של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה. תיאבון הקבוצה לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתח לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח (לא כולל פעילות המשכנתאות). המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות בחטיבה העסקית מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות. בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בראשי סקטורים מתמחים בחטיבה העסקית וביחידות תחום ניהול סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווא/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי (ללא תחום המשכנתאות) נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, עקרונות המתחשבים גם במשתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבדים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי.
- מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הבטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.
- הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתייעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבדים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך החלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הביטחונות החדשה מבטיחה את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי הביטחון פיננסי כשיר:

ליום 31 בדצמבר 2013						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערביות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	29,846	-	-	652	-	30,498
יישויות סקטור ציבורי	2,010	652	-	30	120	1,268
תאגידים בנקאיים	4,442	-	-	87	38	4,491
תאגידים	45,427	104	-	-	7,826	37,497
בביטחון נדל"ן מסחרי	3,241	-	-	-	162	3,079
קמעונאות ליחידים	29,259	8	-	-	2,334	26,917
עסקים קטנים	2,514	5	-	-	405	2,104
בגין משכנתאות לדיור	17,812	-	-	-	7	17,805
נכסים אחרים	3,420	-	-	32	-	3,452
סך הכל	137,971	769	-	801	10,892	127,111

ליום 31 בדצמבר 2012						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערביות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	25,444	-	-	627	-	26,071
יישויות סקטור ציבורי	2,001	627	-	31	113	1,292
תאגידים בנקאיים	4,972	-	-	65	-	5,037
תאגידים	46,937	75	-	-	7,038	39,824
בביטחון נדל"ן מסחרי	288	-	-	-	6	282
קמעונאות ליחידים	29,635	8	-	-	2,440	27,187
עסקים קטנים	2,628	13	-	-	424	2,191
בגין משכנתאות לדיור	16,811	-	-	-	5	16,806
נכסים אחרים	3,400	-	-	26	-	3,426
סך הכל	132,116	723	-	749	10,026	122,116

פיקוח ובקרה

- כל חבויות לקוחות הבנק, לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזות במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
  - במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה לאובליגנטיים עם סכום חבות מעל 100 אלף ש"ח גם במחלקת הפיקוח על ידי רפרנטים אזוריים או ייעודיים ללקוחות שוק ההון והנדל"ן.

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- במסגרת הבנק פועלות יחידות לטיפול בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת בבנק מחלקת גביה, המטפלת בחבויות שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזים שבהם הינם:

- יחידות עסקיות

- בחטיבת עסקים מתבצעים באופן שוטף תהליכים להפחתת סיכון האשראי באמצעות ניתוח כלכלי ועסקי של בקשות האשראי להערכת סיכון האשראי בפעילות הלווה, דירוג האשראי הניתן ומעקב ובקרה שוטפים אחר האשראי הניתן.
- במסגרת היחידות העסקיות נדון באופן תקופתי האשראי הניתן ללווים גדולים וקבוצות לווים וכן האשראי לענפי משק שונים.
- כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

- היחידה לטיפול באשראים מיוחדים

- היחידה מופקדת על ניהול תיקי האשראי שסווגו כבעייתיים והוחלט להעבירם לטיפול היחידה.

- היחידה לניתוח פיננסי

- היחידה משמשת כגוף תומך החלטה לגורמי הבנק ותפקידה העיקרי הוא לחוות דעה מקצועית ואובייקטיבית בנושא סיכוני אשראי של לווים בבנק, הן קיימים והן פוטנציאליים. ייחודה ויתרונה של היחידה מתבטא בכך שאינה מעורבת במתן אשראי בפועל ובכך נשמרת אי התלות שלה.

- היחידה לפיקוח אשראי

- תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית. המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.

- היחידה לבקרה עסקית

הבנק פועל על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות בבנק באמצעות רציונליזציה של מרווחים. לשם כך, היחידה בוחנת את התפתחות הרווחיות הכוללת של לקוחות האשראי במגוון חתכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות.

- היחידה לפיקוח ובקרה

היחידה נמצאת בחטיבה הבנקאית. מקיימת מעגלי פיקוח ובקרה בתחום האשראי הצרכני, בקרות תפעוליות וכן בקרות אחר יישום תהליך ורגולציה.

הבקרות מתבצעות הן באמצעות מערכות בקרה, דוחות המופקים בתדירות קבועה והן באמצעות ביקורים תכופים בסניפים.

- תחום ניהול סיכונים אשראי

תחום ניהול סיכונים אשראי, כפוף למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים. החל מסוף שנת 2013 התחום מורכב משלוש יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי, אחראית על בקרת סיכונים האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, לראש החטיבה העסקית ולמבקר הפנימי הראשי. השנייה, היחידה לבקרת תהליכי אשראי (לשעבר היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי), אשר תפקידה הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות.

חלק מתפקידיה של היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי הועבר ליחידה שלישית שהוקמה בסוף שנת 2013, היחידה להערכת סיכונים אשראי, שעיקר עיסוקה מתן חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי בסכומים מהותיים, זאת, כחלק מיישום הוראת נוהל בנקאי תקין 311. נציג היחידה המשתתף בוועדות האשראי (מסמכות ראש חטיבה ומעלה), בודק ומעריך את סיכונים האשראי בבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה הניתנת באופן בלתי תלוי ביחידות העסקיות, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי בכלל חשבונות הבנק.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי שניתן לעסקאות לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נוכח התנודתיות בשוק ההון, הבנק נוקט משנה זהירות במתן אשראי זה, ובעת מתן אשראי נערכות בדיקות מקיפות ביחס לרמת המינוף בעסקה ולכושר ההחזר הנובע מניירות הערך המשועבדים.

ליום 31 בדצמבר 2013 סך כל החשיפה המאזנית בגין עסקאות כאמור הסתכם ב-387 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 616 מיליון ש"ח), מתוכם 110 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 116 מיליון ש"ח) בענף השירותים הפיננסיים ו-277 מיליון ש"ח בענף המסחר (31 דצמבר 2012 - 376 מיליון ש"ח) וללא חשיפה מאזנית בענף התעשייה (31 בדצמבר 2012 - 124 מיליון ש"ח).

אין חשיפה חוץ מאזנית למימון ממונף ליום 31 בדצמבר 2013 וליום 31 בדצמבר 2012.

לשנת 2013 ולשנת 2012 לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

הנהלת הבנק אישרה מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה הסתייע הבנק ביועצים חיצוניים והטמיע מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014. ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכונים אשראי. ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל חשיפה אשראי מהותית (בשנה הראשונה ליישום ההוראה - 50 מיליון ש"ח ומעלה והחל משנת 2015 - 25 מיליון ש"ח ומעלה).
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.
- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות, ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט על ידי פונקציית ניהול הסיכונים.

ב-30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.

ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:

- הדירקטוריון והנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכונים אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכונים האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.

- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

יא. ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות האשראי

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכוני האשראי ותיאבון הקבוצה לסיכון אשראי הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות האשראי בחברות הבנות בקבוצה והגברת השליטה והבקרה על האשראי הניתן בחברות אלה. לכל אחת מחברות הבנות בקבוצה נקבע מיקוד עסקי מובהק וברור. קביעת המיקוד העסקי הינה היבט מרכזי בקביעת התיאבון הקבוצתי לסיכון אשראי. במסגרת זו גם מאותגרים מסמכי מדיניות האשראי של חברות בנות על ידי החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם. הבנק ממשיך בהטמעתה של מדיניות אשראי על בסיס קבוצתי, תוך שימור מאפייניה הייחודיים של כל חברה בת.

יב. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 בדצמבר 2013, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

יג. הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות

הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2013						סוג החשיפה
הלואאות במיליוני ש"ח	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סך הכל	
58,205	1,470	1,394	21,291	1,400	83,760	עם דרישה ועד שנה
20,134	4,426	105	4,879	10	29,554	מעל שנה ועד חמש שנים
17,446	3,332	150	361	-	21,289	מעל חמש שנים
95,785	9,228	1,649	26,531	1,410	134,603	סך הכל תזרימי מזומנים
251	-	-	2,050	2,010	4,311	ללא תקופת פירעון
96,036	9,228	1,649	28,581	3,420	138,914	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012						סוג החשיפה
הלואאות במיליוני ש"ח	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סך הכל	
54,248	1,254	1,122	21,366	1,342	79,332	עם דרישה ועד שנה
21,284	2,966	155	4,330	1	28,736	מעל שנה ועד חמש שנים
16,364	4,108	91	341	-	20,904	מעל חמש שנים
91,896	8,328	1,368	26,037	1,343	128,972	סך הכל תזרימי מזומנים
230	-	-	1,796	2,057	4,083	ללא תקופת פירעון
92,126	8,328	1,368	27,833	3,400	133,055	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

חשיפות לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 31 בדצמבר 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	76	-	1,387	28,383	29,846	ריבונות
-	-	-	38	-	1,743	-	229	-	2,010	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	71	-	723	-	3,648	-	4,442	תאגידים בנקאיים
-	-	271	44,661	-	495	-	-	-	45,427	תאגידים
-	-	2	3,239	-	-	-	-	-	3,241	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	43	376	28,840	-	-	-	-	29,259	קמעונאות ליחידים
-	-	38	1	2,475	-	-	-	-	2,514	עסקים קטנים
-	-	64	1,290	4,201	1,581	10,676	-	-	17,812	בגין משכנתאות לדיור
-	-	146	2,598	-	-	-	52	624	3,420	נכסים אחרים
-	-	564	52,274	35,516	4,618	10,676	5,316	29,007	137,971	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	80	-	505	24,859	25,444	ריבונות
-	-	-	38	-	1,819	-	144	-	2,001	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	39	-	1,008	-	3,925	-	4,972	תאגידים בנקאיים
-	-	364	46,108	-	465	-	-	-	46,937	תאגידים
-	-	-	288	-	-	-	-	-	288	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	36	390	29,209	-	-	-	-	29,635	קמעונאות ליחידים
-	-	5	5	2,618	-	-	-	-	2,628	עסקים קטנים
-	-	60	1,200	3,613	-	11,938	-	-	16,811	בגין משכנתאות לדיור
-	-	131	2,607	-	-	-	-	662	3,400	נכסים אחרים
-	-	596	50,675	35,440	3,372	11,938	4,574	25,521	132,116	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 31 בדצמבר 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	76	-	1,387	29,035	30,498	ריבונות
-	-	-	38	-	1,001	-	229	-	1,268	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	71	-	809	-	3,611	-	4,491	תאגידים בנקאיים
-	-	271	36,731	-	495	-	-	-	37,497	תאגידים
-	-	2	3,077	-	-	-	-	-	3,079	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	41	291	26,585	-	-	-	-	26,917	קמעונאות ליחידים
-	-	38	1	2,065	-	-	-	-	2,104	עסקים קטנים
-	-	63	1,287	4,198	1,581	10,676	-	-	17,805	בגין משכנתאות לדיוור
-	-	146	2,598	-	-	-	52	656	3,452	נכסים אחרים
-	-	561	44,094	32,848	3,962	10,676	5,279	29,691	127,111	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	80	-	505	25,486	26,071	ריבונות
-	-	-	38	-	1,110	-	144	-	1,292	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	39	-	1,053	-	3,945	-	5,037	תאגידים בנקאיים
-	-	361	38,998	-	465	-	-	-	39,824	תאגידים
-	-	-	282	-	-	-	-	-	282	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	35	279	26,873	-	-	-	-	27,187	קמעונאות ליחידים
-	-	5	5	2,181	-	-	-	-	2,191	עסקים קטנים
-	-	60	1,200	3,612	-	11,934	-	-	16,806	בגין משכנתאות לדיוור
-	-	131	2,607	-	-	-	-	688	3,426	נכסים אחרים
-	-	592	43,448	32,666	2,708	11,934	4,594	26,174	122,116	סך הכל

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. במסגרת הפעילות העסקית השוטפת חשופה הקבוצה לסיכון הנובע מחשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילות מגוונת מול מוסדות פיננסיים כגון: עסקאות המתבצעות בחדרי העסקאות של הבנק - הפקדות יתרות מט"ח וגזרים, מימון סחר חוץ ופעילות בשוק ההון. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקרים/דילרים וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנות במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול בנקים ובתי השקעות, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק ומשקל החשיפות בו.

מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (S&P-I, Moody's, Fitch), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל וכדומה.

לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים עושה הבנק שימוש במודל פנימי המשקלל את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון - סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה.

הקבוצה מנהלת את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים את הסיכון להון הקבוצה במצבי חדלות פירעון של צדדים נגדיים אלו באופן משמעותי:

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונם העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה בקירוב לסכום הסף שנקבע בלבד.

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 52 מוסדות פיננסיים, ומתוכם גם על נספח CSA עם 35 מוסדות פיננסיים.

- הבנק פועל למזעור סיכוני הסליקה וסולק את רוב רובן של עסקאותיו דרך מסלקת ה-CLS לגבי אותם מטבעות ועסקאות המשתתפים ב-CLS.

- כחלק מניהול סיכוני הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת וועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה. חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2012			ליום 31 בדצמבר 2013			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
927	17	910	736	4	732	AAA עד AA-
2,667	43	2,624	2,266	37	2,229	A+ עד A-
107	1	106	140	1	139	BBB+ עד BBB-
26	-	26	37	-	37	BB+ עד B-
50	28	22	47	21	26	ללא דירוג
3,777	89	3,688	3,226	63	3,163	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, נירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. ליום 31 בדצמבר 2013 וליום 31 בדצמבר 2012 אין השקעה במניות בגין מוסדות פיננסיים זרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל ו. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור 3 לדוחות הכספיים).
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 17א' לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 ב-664 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 686 מיליון ש"ח). נתוני סיכון האשראי החוץ מאזני חושבו בהתאם להגדרות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים.

התיאבון לסיכון השמרני שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף הקבוצה מנהלת את החשיפות לחלק מהצדדים הנגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הקבוצה במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (93%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 23% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-1.5 מיליארד ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-91% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-1.5 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.4 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

לקבוצת הבנק אין חשיפת אשראי למדינות בסכום העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,531 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

מערך הביניים מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה ובחתכים שונים.

חשיפה למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורטת בתוספת ו' לסקירת ההנהלה.

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

הבנק מחזיק, בין היתר, באגרת חוב של בנק בספרד בסך של 47 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB ומועד פרעונה בשנת 2015, באגרת

חוב של ממשלת ספרד בסך של 38 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB- ומועד פרעונה בשנת 2017, ובאגרת חוב של ממשלת איטליה

בסך של 76 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB ומועד פרעונה בשנת 2017.

כל אגרות החוב האמורות משלמות את תשלומי הרבית כסדרם.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

א. כללי

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע ורביית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל.

מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש, מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים והוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות" וכן לגבי גובה ההפסד המרבי בהתקיים תרחישים מסוימים בגין האופציות שהבנק פועל בהם כעושה שוק.

ב. חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברביית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברביית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2012	ליום 31 בדצמבר 2013	
267	980	עסקאות גידור:
400	367	חוזי רביית
		חוזי מטבע חוץ
		עסקאות ALM ואחרות:
11,673	15,485	חוזי רביית
52,158	53,942	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
63,854	107,754	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
128,352	178,528	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ג. מוצרים מובנים

במהלך שנת 2013 נמשכה פעילות הבנק במוצרים מובנים (Structured Products), שהינם פקדונות המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגורתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הרביית האלטרנטיבית. קרן ההשקעה במוצרים מובטחת במטבע הבסיס (בחלק קטן מהמוצרים קרן ההשקעה השקלית צמודה למדד המחירים לצרכן). התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שער החליפין, שיעורי הרביית, מדדי מניות, ETF וכדומה. היקף הפעילות בשנת 2013 נמוך ביחס לשנת 2012, וכן ביחס לפעילות שאפיינה תחום זה בשנים קודמות, זאת בעיקר כתוצאה מירידת הרביית הנקובה על המטבעות השונים בארץ ובעולם בשנה האחרונה.

ד. סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

ה. פירוט היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים כאמור בבאור 17.

להלן פירוט ליתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים עבור צד נגדי שהם "בנקים", לפי חתך דירוג:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	
	במיליוני ש"ח	
-	1	בנקים בחו"ל
15	17	- בדירוג AAA
118	45	- בדירוג AA
83	131	- בדירוג A
-	7	- בדירוג A
2	-	- בדירוג +BBB
-	2	- בדירוג -BBB
218	203	סך הכל בנקים בחו"ל
300	123	בנקים ישראליים
518	326	סך הכל בנקים

ו. חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד ג'

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	
	במיליוני ש"ח	
9	8	שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים:
116	139	חוזי רבית שקל-מדד
598	439	חוזי רבית אחר
269	387	חוזי מטבע חוץ
3	8	חוזים בגין מניות
995	981	חוזי סחורות ואחרים
848	1,032	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים
(475)	(364)	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
1,368	1,649	הטבת קיזוז
(257)	(740)	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז
1,111	909	בטחון שמוחזק
		חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי

סוג נגזר	תיק בנקאי ליום 31 בדצמבר 2013	תיק בנקאי ליום 31 בדצמבר 2012
	סכום ערך נקוב	סכום ערך נקוב
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נגזרי אשראי	191	222

ז. פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות ועל ידי מערך הביניים. החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, המובא לדיון ולאישור בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול פעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק ובקבוצה. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- דירקטוריון הבנק מינה את מנהל הסיכונים הראשי (CRO) של הבנק כמנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אשר באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בקבוצה, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בקבוצה.
- תאבון הסיכון - הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בקבוצה מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות, לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות, תהליכים ויחידות חדשות בבנק.
- בשנת 2013 הבנק סיים עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנתי).
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיק הבנק מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את: אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בקבוצה, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך הסיכונים ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350 הוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים, קויימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום לניהול סיכונים תפעוליים וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק וראש החטיבה לניהול סיכונים אחראי לריכוז הנושא באופן קבוצתי, ובאמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מתבצעת בבנק היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוס

מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב קבוצתי ופורום הערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק עתיד להעביר לקראת שנת 2015 את מתקן המחשב הראשי מתל אביב לאזור ראשון לציון, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש וממוגן מחוץ לתל אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

השלכות של סיכונים אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות סייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חירום.
- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך 2013 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
- תבוצע בחינה של הסיכונים העיקריים ויסקרו כל הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו. הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך השנה הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד.
- נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבנק נבחן ובשלב זה הוחלט לא להרחיבו מעבר לקיים.

ו. כיסוי ביטוחי

קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:

- 1.1 פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק "רכוש בעל ערך", סיכונים העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

- 1.2 פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
- 1.3 פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- 1.4 ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק ל"רכוש" לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של הדירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחיים: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

- הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:
- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי הנהלה ומנכ"לי חברות הבת הבנקאיות בארץ, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות וחברות הבת, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
  - פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מת"ף), המתכנס לפחות אחת לחודש. בפורום זה משתתפים גם נציגי חטיבת ניהול סיכונים.
  - פורום המשכיות עסקית בשעת חירום בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
  - היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם התפתחויות נושא ניהול הקבוצתי ואירועי כשל.

ט. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

בבנק ובקבוצה קיימת מתודולוגיה אחידה לניהול הסיכון התפעולי. בהמשך למסמך המדיניות שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, אושר המסמך, בהתאמות המתבקשות בכלל הדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפיו ומיצעורו.

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי וגיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק ינקוט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של החטיבה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים

מערך היעוץ המשפטי פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתית. סיכונים משפטיים מהותיים בקבוצה מדווחים למנהלת מערך היעוץ המשפטי, הן בדיווחים מיידיים והן בדיווחים תקופתיים. כמו כן ועדה קבוצתית לניהול סיכונים משפטיים מתכנסת תקופתית ונדונים בה נושאים וחשיפות משפטיים מהותיים.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצעו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את ראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון השני של שנת 2012 קבע ואישר הדירקטוריון לראשונה, מדיניות ציות קבוצתית, אשר הועברה לכל חברות הבת הבנקאיות בקבוצה לאישור במוסדותיהן תוך התאמה לאופי המיוחד של כל אחד מהבנקים. כמו כן דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של מחלקת הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק והקבוצה אימצו מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הקבוצה תמלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליה ותפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הקבוצה. כל עסקיה של הקבוצה יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הקבוצה פועלת להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בבנק מחלקת ציות, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO). בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית בקבוצה.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות

- על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות, והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. במהלך שנת 2009 השלים הבנק עדכון מקיף לסקר התשתיות. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו.
- לצד קצין הציות הראשי פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המערך המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מיכון, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור ונציגים מהחברות הבנות של הבנק שהן תחת אחריותו של קצין הציות). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- פורום מעקב אחר יישום ההוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה במערך הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה מדווח קצין הציות לדי렉טוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדייקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הקבוצה.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO), אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציון הראשי של הבנק.
- תפקידי האחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל תאגידי העזר בקבוצה.
- לשם יישום החוק והטמעת דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון.
- הבנק, מפעם לפעם, עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים המתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ובבדיקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בשל החשיבות המיוחדת שיש לנושא הוחלט על ביצוע של סקר תשתיות נפרד לחקיקה הקשורה בהלבנת הון ומימון טרור. סקר זה בוצע בשנת 2008, ואותרו בו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת, לנהלי הבנק, למערכי ההדרכה ועוד. הרוב המוחלט של הפערים שנמצאו בסקר זה טופל על ידי הבנק. במהלך שנת 2012 בוצע סקר פערים חדש בהוראת בנק ישראל.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.

- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימות פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולאריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי הממונה ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".
- אחת לשנה לפחות מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הלבנת הון ומימון טרור

- האחראי למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור, ובאחריותו לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור בחברות הבנות בארץ ובחו"ל - כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוונת וליווי חברות הבנות בבניית מערכות, בכתיבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות.
- תחולת המדיניות הינה על כלל חברות הקבוצה, לרבות חברות הבת בחו"ל בהתאמות הנדרשות. החברות הבנות בחו"ל מציינות למדיניות הקבוצתית, גם כאשר זו מחמירה יותר לעומת הדרישות המקומיות ובלבד שאין זה נוגד את הוראות הדין המקומי.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא יישום מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור בבנק ובחברות הבנות בקבוצה.

ו. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

- ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.
- בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור.
- במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.
- מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק. מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.
- לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

דיון בגורמי סיכון

על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הקבוצה, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הקבוצה ורווחיותה. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכויי שוק	סיכויי השוק הם סיכונים קיימים או עתידיים לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם פועלת הקבוצה והמשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או על התחייבויותיה: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים. כדי למזער את החשיפה לסיכויי שוק לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכויי שוק המפרטת, בין היתר: תיאבון כולל לסיכויי שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והדסקים השונים, דיווח תקופתי להנהלה ולדירקטוריון על החשיפה לסיכויי שוק, הגדרת מערך סמכויות, כלי המדידה, הבקרה והפיקוח אחר החשיפה לסיכונים.	קטנה
1.1 סיכון רבית	סיכון רבית הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה העלול להיווצר בגין פער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הרבית בין הנכסים לבין ההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הפעילות.	קטנה
1.2 סיכון האיןפלציה	סיכון האיןפלציה הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	קטנה
1.3 סיכון שער החליפין	סיכון שער החליפין הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	קטנה
1.4 סיכון מניות	הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה מידידת מחירי מניות שהבנק מחזיק.	קטנה
1.5 סיכון אופציות	הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה מהפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיות התקן.	קטנה
2. סיכון אשראי	סיכון האשראי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה, בהכנסות והון הקבוצה עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכותם ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את החשיפה לסיכון אשראי מוגדרת בקבוצה מדיניות ניהול סיכויי האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים במגזרי הפעילות השונים	בינונית
2.1 איכות לווים ובטחונות	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה, בהכנסות והון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה מהרעה באיכות הלווים על רקע פגיעה בכושר החזר שלהם, ו/או בשווי ובטיב הבטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי, כלהלן: - חוסנו הפיננסי של הלווה - איתנות, נזילות, רווחיות, כושר החזר, רמת המינוף וכו', ו/או פגיעה בהם כתוצאה מתמורות בפרמטרים כלכליים שונים (שע"ח, שערי הרבית וכו'), ו/או סיבות עסקיות ותמורות בענף פעילותו של הלווה. - שווי, איכות או תמהיל הבטחונות הניתנים על ידי הלווה להבטחת האשראי בחשבונותיו.	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
2.2 ריכוזיות ענפית	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה, בהכנסות והון הקבוצה הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק מסוים ו/או השקעות במוצרים הרגישים לענף. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה, על רקע שינויים בביקוש או בהיצע, שינוי במחירי חומרי גלם, שינויים בטחוניים ו/או פוליטיים, שינויים רגולטוריים ועוד, עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הבטחונות שניתנו על ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה, וכתוצאה מכך, להשפיע לרעה על שווי נכסי הקבוצה ורווחיותה. כדי למזער את החשיפה לסיכון קבע דירקטוריון הבנק מגבלות חשיפה לגבי החשיפה לענפי המשק השונים שבחלקן מחמירות מהמגבלות של בנק ישראל. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח להנהלה ולדירקטוריון.	קטנה
2.3 ריכוזיות לוויים וקבוצת לוויים	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה, בהכנסות והון הקבוצה הנובע מהרעה במצב של לווי/קבוצת לוויים גדולה יחסית לתיק האשראי, שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ובהתאמה על שווי נכסי הקבוצה ורווחיותה. השפעת הסיכון הינה נגזרת, בין היתר, של התמהיל הפנימי של הקבוצות, הקשר בין החברות המרכיבות אותן עסקית או ענפית, פיזורן, והשפעת הבעיות באחת מהן על היתר. כדי למזער את החשיפה לסיכון קבע דירקטוריון הבנק מגבלות חשיפה לגבי החשיפה ללווי/קבוצת לוויים שבחלקן מחמירות מהמגבלות של בנק ישראל. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.	בינונית
3. סיכון תפעולי	סיכון תפעולי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה, בהכנסות והון הקבוצה הנובע מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין. כדי למזער את החשיפה לסיכון תפעולי מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח. הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.	קטנה
4. סיכון נזילות	סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים, לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות. כדי למזער את החשיפה לסיכון נזילות מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. המדיניות כוללת, בין היתר: מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, מגבלות על תזרים המזומנים, וכן התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.	קטנה
5. סיכון משפטי	סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)". במטרה למזער את הסיכון הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. במסגרת זאת פועל הבנק לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר/שירות או פעילות חדשה ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.	קטנה

סיכון	השפעה	רמת סיכון
6. סיכון מוניטין	סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסומים שליליים, נכונים או שגויים המתייחסים לתאגיד הבנקאי, יגרמו למצב של חוסר אמון באיתנותו, אמינותו, מהימנותו או ביושרו של התאגיד, לירידה מיידית או הדרגתית בבסיס הלקוחות, לעלויות משפטיות גבוהות ו/או לירידה בהכנסות. ידיעות בתקשורת על ערוציה השונים ו/או שמועות בשוק משפיעות על התפיסה הציבורית את הבנק ומהוות פקטורים משמעותיים בקביעת רמת הסיכון בקטגוריה זו.	קטנה
7. סיכונים חקיקה ורגולציה	סיכון חקיקה ורגולציה הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הקבוצה העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הקבוצה ועסקיה. הבנק, כתאגיד בנקאי, והחברות המוחזקות על ידו, כפופות להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה ומדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה כגון: הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, אגף שוק ההון וחיסכון באוצר, הרשות לניירות ערך, הרשות להגבלים עסקיים, גופים סטאטוטוריים בתחום הגנת הצרכן וכיו"ב. תחום המחשוב רגיש אף הוא לשינויים בחקיקה ורגולציה, על רקע שדרוגים ושינויים שנדרש לעיתים לעשות במערכות המחשוב. בתחומים אלו קיימים שינויים ו/או חידושים תכופים בחקיקה ובמדיניות הרשויות השונות. שינויים כאמור בחקיקה ובמדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה השונות עלולים להשפיע על פעילות הקבוצה ועל עסקיה, וכן לרוב דורשים השקעות והוצאת משאבים על מנת להתאים את הפעילות אליהם, הן בהשקעה במערכות והן בכח אדם ובהכשרתו.	קטנה
8. סיכון ציות	סיכון ציות הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הקבוצה העלול להיווצר מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי, ובכלל זה הוראות חוק ורשויות בתחום יחסי הבנק עם לקוחותיו. החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, תהליכים ומוצרים אותם מבצעת הקבוצה מדי יום. הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. במטרה למזער את החשיפה לסיכון קיימות בקבוצה מחלקות ציות, אשר אחראיות על ריכוז הבקרה לציות להוראות צרכניות בהתאם למדיניות הציות, לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, לרבות ביצוע סקרי תשתיות. סיכון ציות נובע גם מאי עמידה בחקיקה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, כמו גם מאי קיום הוראות דיני ניירות ערך החלים על הבנק. יצוין כי בתחום דיני ניירות ערך הבנק מיישם תכנית לאכיפה פנימית, המשמשת גם לתיחזוק ועדכון של תשתיות אפקטיביות לתמיכה ולציות לדיני ניירות ערך.	קטנה
	יחידת הציות אחראית גם ליישום תוכנית האכיפה הפנימית.	

סיכון	השפעה	רמת סיכון
9. סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הקבוצה העלול להיווצר כתוצאה מאי עמידה בהוראות החוק והרגולציה בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות הסיכון עלולה לגרום עיצומים כספיים משמעותיים על הקבוצה, היווצרות של אחריות פלילית של התאגיד הבנקאי ו/או מי מעובדיו וכן עלולה לגרום להתממשות של סיכון מוניטין. על הבנק, כתאגיד בנקאי, וחברות מוחזקות על ידו שהינן תאגידים בנקאיים או תאגיד עזר, חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411 של הפיקוח של הבנקים בבנק ישראל וחוזרים שונים. במטרה למזער את החשיפה לסיכון פועלות בקבוצה יחידות למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן, לרבות קיום הדרכות והפצת דפי מידע. בנוסף, לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו, מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים.	קטנה
10. סיכון תחרות ואסטרטגיה	- סיכון התחרות נובע מחשיפת הקבוצה לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיה. במהלך פעילותה השוטפת מתמודדת הקבוצה עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידה, כגון: חברות ביטוח ובתי השקעות. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים. - סיכון האסטרטגיה הינו הסיכון הנגזר מהחלטות עיסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים, רכישות ומיזוגים והגדלת השקעה בתשתיות לשם מימוש האסטרטגיה העיסקית. סיכון זה הינו פונקציה של ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. לאור אופי תהליך ניהול הסיכונים האסטרטגי הסדור בבנק, הכולל זיהוי, מיפוי, מדידה ונקיטת פעולות להפחתת הסיכון, בצד מדיניות שמרנית, מוערכת השפעת הסיכון כקטנה.	קטנה

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות להון הקבוצה. עיקר פעילותו של הבנק וכן של חלק ניכר מהחברות המוחזקות על ידו הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון, במשק, הוצאה משמעותית של ההשקעות הזרות שהושקעו במשק בשנים האחרונות, האטה כלכלית מהותית וירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן מהותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שוטפים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל וו

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל וו") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל וו השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

להלן הוראות עיקריות נוספות והוראות קיימות שתוקנו ופורסמו במהלך שנת 2013 ועד לפרסום דוח זה:

1. ניהול בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון נדילות".
2. ניהול בנקאי תקין 205 בנושא "מדידה והלימות הון - סיכון אשראי-איגוח".
3. עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר.
4. ניהול בנקאי תקין 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות".
5. ניהול בנקאי תקין 333 בנושא "ניהול סיכון הרבית".
6. דרישות גילוי של הוראות באזל הנוגעות להרכב ההון".
7. "הגבלות על מתן הלוואות לדיר".
8. הוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי".
9. הוראת שעה - "יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין תגמול".

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל ו, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל ו.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לקבוצה די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בקבוצה.

- דוח ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2012:

על פי הוראות בנק ישראל הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים ביום 30 באפריל 2013 את מסמך ה-ICAAP ל-31 בדצמבר 2012 שאושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2012. במסגרת תהליך זה, העריכה הקבוצה את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2012 מצביעות על כך שלקבוצה יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם היא חשופה הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות. למסמך ה-ICAAP שהוגש לפיקוח על הבנקים צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

- שלוחת הבנק באנגליה, הכפופה להנחיות הרגולטור המקומי (ה-FSA) בנושא יישום הוראות באזל ו, השלימה כבר ביצועם של שלושה תהליכי ICAAP, שקיבלו את אישור הרגולטור המקומי. שלוחת הבנק בשווייץ פטורה מביצוע תהליך ICAAP על פי הנחיות הרגולטור המקומי (ה-FINMA).

תהליך ה-ICAAP לשנת 2013 נמצא בשלבי סיום ויוגש לבנק ישראל לאחר אישורו בדירקטוריון, בחודש אפריל 2014.

יישום תהליך ה-ICAAP בחברות הבנות בישראל:

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים החברות הבנות הבנקאיות פטורות מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית.

- במהלך חודשים דצמבר 2013 וינואר 2014 אישרו ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות את מסמך ה-ICAAP שלהם על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2013. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברת בת.

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014. לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

הבנק נערך ליישום דרישות אלו של המפקח על הבנקים.

להערכת הבנק, בהתבסס על ההגדרות שפורסמו כאמור לעיל לגבי ההון ונכסי הסיכון, אומדן יחס ההון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2013 היה עומד על 10.11%.

יחס הון הליבה של הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 הוא 10.04% לפי הוראות באזל 3.

להלן פירוט השינויים הכמותיים והאיכותיים לגורמים העיקריים בגינם צפוי לחול שינוי בשל אימוץ הוראות באזל 3, בהון לצרכי הלימות הון וביתרות המשוכללות של נכסי הסיכון :

במיליוני ש"ח	
	שינוי רכיבי הון הליבה (הון עצמי רובד 1)
50	הוספת הרווח בגין התאמת ניירות ערך זמינים למכירה
100	ביטול הדרישה לניכוי של דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
151	ביטול הדרישה לניכוי של 50% מהשקעות בתאגידים פיננסים
(24)	סעיפים אחרים
277	סך ההשפעה על רכיבי הון הליבה (הון עצמי רובד 1)
	שינוי רכיבי הון רובד 2 :-
151	ביטול הדרישה לניכוי של 50% מהשקעות בתאגידים פיננסים
605	הדרישה להכללת הפרשה קבוצתית
(105)	ביטול ההכרה בניכוי הפרשה כללית
	הפחתת מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי
(675)	בהתאם להוראות המעבר
(37)	סעיפים אחרים
(61)	סך השפעה על רכיבי הון רובד 2
	שינוי בנכסי הסיכון:-
273	תוספת בגין סיכון אשראי צד ג' CVA
700	השפעת שינוי משקל הסיכון למסים נדחים
756	תוספת בגין השקעות בתאגידים פיננסים
	תוספת בגין הכללת הפרשה קבוצתית ושינוי הגדרת אוכלוסיית
544	הלוואות "בפיגור"
2,273	סך הכל השפעה על נכסי הסיכון

באזל 3	באזל 2	
	באחוזים	
10.11	10.04	יחס הון עצמי רובד 1
14.78	14.96	היחס הכולל

הנדבך השלישי - בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל וו להלן פירוט דרישות הגילוי:

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד	גילוי איכותי	עמוד
1. טבלה 2	מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון	73	ביאור 12א' לדוחות הכספיים - מבנה ההון	300
2. טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי ב. ביאור 12ב' לדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	101 301-303	באזל וו	131-134
3. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	102	א. פרק מדיניות ניהול סיכונים - ניהול סיכונים אשראי ב. מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים - הפרשה להפסדי אשראי	101-112 75-76
טבלה 4 ג'	תוספת ו' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות	210-211	-	-
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי	102	-	-
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	110	-	-
טבלה 4 ו'	תוספת ה' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	206-209	-	-
טבלה 4 ז'	תוספת ו' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות, טור חובות פגומים	210-211	-	-
טבלה 4 ח'	תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי: באור 4 א' לדוחות הכספיים - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירים חוץ מאזניים	266-271	ניהול סיכונים אשראי - הקצאת הון בגין סיכונים אשראי	101
4. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתות סיכון	111-112	ניהול סיכונים אשראי - מדיניות ניהול מערך הבטחות	105-106
5. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	106	א. ניהול סיכונים אשראי צד נגדי ב. ניהול סיכונים אשראי - הקצאת הון בגין סיכונים אשראי	113-115 101
6. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	117	באור 3 לדוחות הכספיים - ניירות ערך - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים	264-265
7. טבלה 9	-	-	החשיפה והניהול של סיכונים שוק	87-96
8. טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	87	א. דיון בגורמי סיכון ב. מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים - שווי הוגן של ניירות ערך - ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני	127-130 82
9. טבלה 13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: ביאור 3 לדוחות הכספיים - ניירות ערך	258-263	החשיפה והניהול של סיכונים שוק - חשיפה ברבית	92-93 91-94
10. טבלה 14	סיכון הרבית בתיק הבנקאי	92-93	-	-

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חברות הבת הבנקאיות בישראל

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-3,248 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,127 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 3.9%. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-191 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-236 מיליון ש"ח בשנת 2012.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "פאג"י") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות ועיקר לקוחותיו נמנים על הסקטור החרדי והדתי. השקעת הבנק בפאג"י ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-361 מיליון ש"ח. סך המאזן ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-3,602 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,769 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 4.4%. סך כל ההון של פאג"י ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-355 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 6.9%.

הרווח הנקי של פאג"י הסתכם ב-38.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-48.5 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 20.6%. חלקו של הבנק ברווחי פאג"י, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה, הסתכם ב-37.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47.6 מיליון ש"ח בשנת 2012. היתרה להפחתה של עודף עלות הרכישה בפאג"י הסתכמה ב-31 בדצמבר 2013 בכ-6 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 11.1%, בהשוואה ל-13.8% בשנת 2012. בשנת 2013 חילק פאג"י דיבידנד בסך של 15 מיליון ש"ח.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עומד על 17.40%, בהשוואה ל-16.30% בסוף שנת 2012. יחס הון הליבה עומד על 12.40%, בהשוואה ל-11.50% בסוף שנת 2012. דירקטוריון פאג"י קבע בהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא ה-SREP כי יחס ההון הכולל של פאג"י לא יפחת משיעור של 15.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-10.0%.

יובנק בע"מ (להלן - "יובנק") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל בעיקר במגזרי הבנקאות הפרטית ושוק ההון באמצעות 8 סניפים. השקעת הבנק ביובנק ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-417 מיליון ש"ח. סך המאזן של יובנק הסתכם ב-31 בדצמבר 2013 ב-8,379 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,752 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 8.1%. סך כל ההון של יובנק ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-417 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-439 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 5.0%.

בשנת 2013 חילק יובנק דיבידנד בסך של 60 מיליון ש"ח. הרווח הנקי של יובנק הסתכם ב-42.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-49.6 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 15.3%. תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.5%, בהשוואה ל-11.3% בשנת 2012. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 19.30%, בהשוואה ל-19.80% בסוף שנת 2012. יחס הון הליבה עומד על 15.50%, בהשוואה ל-16.10% בסוף שנת 2012. ביום 19 בדצמבר 2013, קבע דירקטוריון יובנק יעדי הון עד להשלמת הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון המינימלי יהיה בשיעור של 10%. ביום 1 בינואר 2014, נתקבל מכתב מבנק ישראל בנושא הליך הסקירה הפיקוחי, אשר גם על פיו יעדי ההון של יובנק הם המצויינים לעיל.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 75.99% מהון המניות ו-76.0% מזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 48 סניפים ושלוחות. הבנק יישם למפרע את הבהרת המפקח על הבנקים בדבר טיפול באופציות מכר לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. בהתאם, חלק הבנק ברווחי אוצר החייל כולל את חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה באוצר החייל - חבר משרתי קבע והגמלאים בע"מ, להם העניק הבנק אופציית מכר למניות אוצר החייל המוחזקות על ידם.

השקעת הבנק באוצר החייל ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-1,214 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-16,364 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16,431 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 0.4%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-1,103 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,036 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 6.5%. הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם ב-103.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-106.2 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 2.9%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של אוצר החייל, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-62.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-65.1 מיליון ש"ח בשנת 2012.

היתרה להפחתת של עודף עלות הרכישה באוצר החייל הסתכמה ב-31 בדצמבר 2013 ב-111 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.6%, בהשוואה ל-11.1% בשנת 2012. בשנת 2013 חלק אוצר החייל דיבידנד בסך של 10 מיליון ש"ח. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עומד על 14.71%, בהשוואה ל-13.74% בסוף שנת 2012. יחס הון הליבה עומד על 9.60%, בהשוואה ל-8.83% בסוף שנת 2012. דירקטוריון אוצר החייל החליט כי בשנת 2014 לא יפחת יחס ההון הכולל של אוצר החייל מ-12.7%, וכי יחס הון הליבה לא יפחת מ-9.1%.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-274 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-5,131 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,123 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 0.2%. סך כל ההון של מסד ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכם ב-465 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-427 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2012, גידול בשיעור של 9.1%. הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-42.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44.5 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 5.4%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד הסתכם ב-21.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22.7 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 5.3%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-12.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14.0 מיליון ש"ח בשנת 2012.

היתרה להפחתת של עודף עלות הרכישה במסד הסתכמה ב-31 בדצמבר 2013 ב-37 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.6% בהשוואה ל-11.2% בשנת 2012. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 15.61%, בהשוואה ל-14.78% בסוף שנת 2012. יחס הון הליבה עומד על 15.13%, בהשוואה ל-14.20% בסוף שנת 2012. דירקטוריון מסד החליט כי בשנת 2014 יעד יחס הון הליבה יהיה בשיעור של 9.5% ויעד יחס ההון הכולל יהיה בשיעור של 13%. בחודש מרס 2014 זכה מסד במכרז החשכ"ל למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-5 שנים מחודש יוני 2014, עם אופציה להארכה בשנה נוספת.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. השקעת הבנק בכאל ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-381 מיליון ש"ח. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם ב-33.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-61.8 מיליון ש"ח בשנת 2012, קיטון בשיעור של 46.0%. הקיטון ברווחי כאל נובע, בין היתר, מגידול בשיעור התמלוגים המשולמים לבנק ולבנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט") כפועל יוצא מהסכם הנפקה משותף שנחתם עם הבנק ודיסקונט - (ראה להלן). בשנת 2013 חילקה כאל דיבידנד בסך של 100 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם ב-28 מיליון ש"ח.

סך כל הנכסים הסתכם בסוף דצמבר 2013 ב-9,589 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,149 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל וו) עמד על 16.2%, בהשוואה ל-16.8% בסוף שנת 2012.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם בלבד גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

לעניין הסכם לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה ומסטרקארד שנחתם בין שלוש חברות כרטיסי האשראי והבנקים בעלי המניות בהן, ובכלל זה הבנק - ראה פרק עניינים אחרים.

ביום 30 בספטמבר 2013 נחתם הסכם הנפקה משותף חדש בין כאל לבין הבנק. ההסכם יהיה בתוקף למשך 5 שנים החל מיום 1 בינואר 2013 ("התקופה המקורית") במידה והבנק יממש את זכות האופציה הרשומה להלן, יוארך באופן מיידי תוקף ההסכם למשך 5 שנים נוספות ממועד המימוש, בכפוף להסכמת הצדדים על תנאים מסחריים לתקופה שמעבר לתקופה המקורית. על פי ההסכם יחול, בין היתר, גידול מהותי בשיעור דמי המחזור המשולמים לבנק, רטרואקטיבית מתחילת שנת 2012.

כמו כן, במסגרת הסכם זה הוענקה לבנק, בתנאים מסוימים, זכות אופציה בתוקף עד 31 בדצמבר 2017, לרכישת עד 121,978 מניות רגילות (בהתאמות מקובלות) המהוות נכון למועד החתימה, 10% מההון בכאל במחיר מוסכם, ובכפוף לשיעור גידול במחזור העסקאות של לקוחות קבוצת הבנק. לכאל אופציה להמיר את הזכות בתשלום כספי המוגבל בתקרה. הבנק יהיה זכאי לממש את האופציה באופן חד פעמי ובכפוף לכך שאחזקותיו בכאל במועד המימוש פחתו מ-10%.

במקביל, במועד האמור חתמו הבנק ובנק דיסקונט על עקרונות נוספים הנוגעים ליחסים ביניהם בנוגע לאחזקות בכאל, בין היתר בנושא חלוקת דיבידנד מקסימלי אפשרי על פי הדין.

חברות בת בחו"ל

השקעות הבנק בחברות הבת בחו"ל, שהינן חברות בת בבעלות מלאה, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2013 ב-408 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-458 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 10.8%. עיקר הירידה מוסבר מחלק הבנק בדיבדנד בסך של 6 מיליון ליש"ט שחולק על ידי פיבי בנק (יו.ק.).

פיבי בנק (יו.ק.) - הינה חברת בת בנקאית הפועלת בלונדון. פעילותה של החברה מפוקחת על ידי רשות הפיקוח האנגלית ה-F.S.A. (Financial Services Authority). השקעת הבנק בפיבי בנק (יו.ק.) ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-32 מיליון ליש"ט. פיבי בנק (יו.ק.) ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-86 אלפי ליש"ט, בהשוואה לרווח בסך של 465 אלפי ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הנקי הסתכמה ב-86 אלפי ליש"ט, בהשוואה לרווח בסך של 465 אלפי ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2013 חילקה פיבי בנק (יו.ק.) דיבדנד בסך של 6 מיליון ליש"ט.

ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (יו.ק.) (להלן - פיבי לונדון). תמורת מניות פיבי לונדון ישלם הרוכש לבנק סך של 10 מיליון ליש"ט בניכוי הוצאות הרוכש, המוגבלות בתקרה של 3.1 מיליון ליש"ט, ובתוספת שווי ההון העצמי של פיבי לונדון כפי שיהיה במועד השלמת העסקה.

ההסכם מותנה, בין היתר, ב: (1) קבלת אישור רשויות הפיקוח האנגליות להעברת הבעלות בפיבי לונדון; (2) ביטול "מכתב הנוחות" שנתן הבנק ל-Bank of England בגין פעילות פיבי לונדון; ו-(3) המחאת תיק ההלוואות של פיבי לונדון לטובת הבנק ו/או רכישת הסיכון של תיק ההלוואות של פיבי לונדון על ידי הבנק, כך שבמועד השלמה העסקה פיבי לונדון תימכר ללא סיכון לווים. נקבע כי מכירת המניות תושלם עד ליום 18 בדצמבר 2013 ולאחר מועד זה יתבטל ההסכם, ללא השבת הסכומים ששולמו על ידי הרוכש עד למועד זה, בסך כולל של 1.74 מיליון ליש"ט.

בהסכם נקבעו מספר סעיפי אחריות בגין הצהרות הבנק כלפי הרוכש לעניין בעלותו במניות פיבי לונדון, זכותו להתקשר בהסכם, היותו סולבנטי ושלא הוגשו כנגדו כל בקשות פירוק או כינוס נכסים וכי למיטב ידיעתו פיבי לונדון מנהלת את עסקיה ואת רכושה בכל ההיבטים המהותיים בהתאם להוראות הדין.

אחריות הבנק בנוגע להצהרות אלו מוגבלת לתקופה של 18 חודשים ממועד חתימת ההסכם וכן מוגבלת בסכום של עד 1 מיליון ליש"ט בגין הפרת הצהרות לעניין ניהול עסקיה של פיבי לונדון בהתאם להוראות הדין ולעניין הצהרתו של הבנק כי לא הוגשו כנגדו בקשות פירוק או כינוס ובסכום מלוא התמורה (10 מיליון ליש"ט בתוספת ההון העצמי) בגין הפרת ההצהרות הנותרות.

מכיוון שאישורי רשויות הפיקוח כאמור לא התקבלו עד למועד האמור לעיל, נחתם ביום 12 בדצמבר 2013 הסכם להארכת התקופה להשלמת העסקה, תוך שינוי תנאי ההסכם, שהעיקריים שבהם מפורטים להלן:

1. המועד להשלמת העסקה הוארך עד לא יאוחר מיום 30 באפריל 2014 או כל מועד מאוחר לכך שיוסכם בין הצדדים, ללא שינוי נוסף בתנאי ההסכם (להלן - "תקופת ההארכה").
2. תמורת מניות פיבי לונדון תעמוד על סך 9 מיליון ליש"ט, ללא כל ניכוי הוצאות של הרוכש.
3. הרוכש ישלם לבנק במהלך תקופת ההארכה סך של 500 אלף ליש"ט לחודש עד למועד הגשת בקשה פורמלית לרשויות הפיקוח באנגליה לאישור העברת הבעלות במניות פיבי לונדון וסך של 250 אלף ליש"ט לחודש לאחר הגשת בקשה כאמור ועד למועד השלמת העסקה. סכומים אלה יופחתו מהתמורה הכוללת שיתרתה תשולם לבנק במועד השלמת העסקה ולא יוחזרו לרוכש אם ההסכם יתבטל בשל כך שלא תושלם מכירת המניות עד למועד האמור בסעיף 1 לעיל.

פיבי בנק (שוויץ) - הינה חברת בת בנקאית הפועלת בציריך. תחום ההתמחות העיקרי של החברה הוא בנקאות פרטית ופעילות בשוקי ההון. פעילותה של השלוחה מפוקחת על ידי רשות הפיקוח המקומית ה-FINMA (Swiss Financial Market Supervisory Authority) באמצעות משרד רואי חשבון חיצוני המבקר את החברה והמשמש כזרוע ארוכה של רשות הפיקוח השוויצרית. השקעת הבנק בפיבי בנק (שוויץ) ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-240 מיליון ש"ח. סך המאזן של פיבי בנק (שוויץ) ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמה ב-409

מיליון פר"ש, בהשוואה ל-427 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 4.2%. סך נכסי הלקוחות המנוהלים הסתכם ב-1,128 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-1,219 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2012.

הרווח הנקי לאחר ביצוע התאמות למדיניות החשבונאית בקבוצה הסתכם ב-1,669 אלפי פר"ש, בהשוואה ל-4,444 אלפי פר"ש בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 62.4%. הירידה ברווח מוסברת בעיקר מקיטון בהכנסות רבית נטו ומקיטון בעמלות. תשואת הרווח הנקי עמדה על 2.8%, בהשוואה ל-7.1% בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח לפני מסים עמדה על שיעור של 4.2%, בהשוואה ל-8.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

ביום 29 באוגוסט 2013 נחתם הסכם בין ממשלת שווייץ לבין משרד המשפטים בארה"ב, המסדיר את תשלומי המס של אזרחים אמריקאיים. במסגרת ההסכם, כל הבנקים השווייצריים שאינם תחת חקירה פלילית של הרשויות האמריקאיות היו אמורים להודיע לרגולטור בשווייץ ולאחר מכן למשרד המשפטים בארה"ב, עד ליום 31 בדצמבר 2013, על החלטתם בנוגע להצטרפותם או אי הצטרפותם להסכם.

פיבי בנק (שווייץ) התקשרה עם יועצים משפטיים שווייצריים ואמריקאיים המתמחים בתחום, ולאחר בחינה שבוצעה בעזרתם החליטה פיבי בנק (שווייץ) לא להצטרף להסכם. הסביבה העסקית הנוכחית כרוכה בסיכונים משפטיים ורגולטוריים וקיים קושי להעריך את השפעתם על המצב הכספי והרווחיות של פיבי בנק (שווייץ). בהתאם למצב העניינים הנוכחי לדעת פיבי בנק (שווייץ) ויועציה, לא נדרש בשלב זה ביצוע הפרשה בדוחות הכספיים המבוקרים.

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד. קבוצת הבנק פועלת תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון מס' 2), התשע"ג - 2013

במסגרת הצעדים ליישום המלצות הדו"ח הסופי של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דו"ח ועדת זקן) פורסם ביום 26 לאפריל 2013 התיקון הנ"ל. בהתאם לתיקון, תיקרת מחזור העסקים השנתי, המאפשר ללקוח להיחשב כ"עסק קטן" לעניין חיוב בעמלות, הוגדלה מ-1 מליון ש"ח ל-5 מליון ש"ח, וכן נקבע כי עמלה בעד שירות הכלול בתעריפון יחידים ועסקים קטנים לא תהא בסכום או בשיעור העולה על העמלה הנגבית מתאגיד, שאינו "עסק קטן", בגין אותו שירות. התיקון בתוקף החל מיום 1 באוגוסט 2013. היקף ההשפעה על הכנסות הבנק אינו מהותי.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ד - 2013

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, בנק ישראל פרסם ביום 8 באוקטובר 2013 את התיקון הנ"ל, התיקון כולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2014. היקף ההשפעה על הכנסות הבנק אינו מהותי.

ביום 5 במרס 2014 פרסם בנק ישראל את טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיה שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בעניין "הפחתה או תוספת בשיעורי רבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת ההלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לרבית הבסיסית, שחלה במועד מתן ההלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה" - לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט התחולה ביחס לפקדונות שנדחתה ליום 1 ביולי 2014, והיא חלה ותחול על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הכנסות הבנק.

הצעות חקיקה מטעם המפקח על הבנקים בעקבות דו"ח ועדת זקן

במסגרת יישום דו"ח ועדת זקן, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות של הוראות חדשות כמפורט להלן, אשר יחולו ביחס ללקוח שהינו "יחיד" או "עסק קטן" -

א. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי הטייטה מיום 13 בפברואר 2014 נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ב. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ג - 2013

הטייטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

ג. טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב - 1992

הטייטה מיום 9 בינואר 2014 כוללת הוראות משלימות לאופן יישום ההוראות החדשות בנושא הגדרת "עסק קטן" ומסלולי העמלות, וכן חובת פרסום באתר הבנק באינטרנט של מידע מסוים.

ד. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 14 בנובמבר 2013 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטה להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים. הטייטה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. על פי הטייטה יכלול הדיווח מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח, וכן מידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ד - 2014

ביום 10 במרץ 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרים לערבים, אך זאת בהתאם לכללים נפרדים שיקבע המפקח על הבנקים במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין. התיקון לחוק ייכנס לתוקפו 6 חודשים ממועד פרסומו ויחול גם ביחס להלוואות שניתנו לפני יום התחולה.

הצעות חוק פרטיות בעניין עמלות

על שולחן הכנסת מונחות הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות שונות על עמלות שרשאי הבנק לגבות. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

הצעות חוק פרטיות בעניין תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום רבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעורה המזערי של הרבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

החל מיום 1 ביולי 2011 מופעלת על ידי הבנק תכנית "הטבה פלוס" אשר במסגרתה חישוב הרבית הנגבית בגין יתרות חובה בחשבון עו"ש בשקלים העומד בתנאים שנקבעו, נעשה בהתחשב ביתרות זכות באותו חשבון, וזאת במטרה להקטין את תשלומי רבית החובה הנגבית מלקוחות הבנק בעלי חשבון כאמור.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון ---), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעת שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא יישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה. ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לעניין בחירת בעל רישיון על ידי עובדים; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בעניין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"), תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

ביום 1 במרס 2013 נכנס לתוקף חוזר הממונה בעניין דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהגוף המוסדי הודיע על כך לעמית מראש ובכתב.

בחודש יוני 2013 הושקה מערכת סליקה פנסיונית מרכזית אשר מטרתה בשלב הראשון, לאפשר קבלת מידע מהגופים המוסדיים בדבר המוצרים הפנסיוניים הרשומים על שם החוסך, בשלב השני - לאפשר, בין היתר, העברת בקשות לפעולה במוצר פנסיוני, בשלב השלישי - לאפשר סליקת כספים על ידי חוסך, יועץ פנסיוני או סוכן פנסיוני, ובשלב הרביעי - לאפשר סליקת כספים גם על ידי מעסיקים. לשם כך, פורסמו על ידי הממונה חוזרים המסדירים, בין היתר, את כללי ההתחברות למערכת הסליקה הפנסיונית המרכזית, התשלום עבור השימוש בה וחובת השימוש בה בחלק מהפעילויות.

במקביל, מוסדר על ידי הממונה מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני באמצעות ממשקים אחידים בין בעלי רישיון לבין גופים מוסדיים.

ב. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלת הפצה) (תיקון), התשע"ג-2013

ביום 4 באפריל 2013 פורסמו תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלת הפצה) (תיקון), התשע"ג-2013. בהתאם לתיקון בוטלה עמלת ההפצה הייחודית לקרנות נאמנות שדרגת החשיפה שלהם למניות עולה על 50% וכן הופחתו שיעורי עמלות ההפצה המירביות שרשאים מפיצים לגבות ממנהלי קרנות נאמנות בתמורה להפצת קרנות הנאמנות שבניהולם.

התקנות נכנסו לתוקף ביום 5 במאי 2013. תיקון זה לא צפוי להשפיע באופן מהותי על עסקי הבנק ותוצאות פעולותיו.

על הפרק גם עומדת ונמצאת בדיונים הצעה לתיקון נוסף של תקנות אלה, בקשר עם קרנות נאמנות זרות, אשר יתכן שתשפיע גם על גביית עמלות בקשר עם פעילות לקוחות הבנק בקרנות נאמנות.

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012

ביום 29 באוקטובר 2013 התקבלה במליאת הכנסת הודעת הממשלה על החלת דין רציפות על הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 9 ביולי 2012. מטרת התיקון להסדיר את פעילות תעודות הסל במסגרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכמו כן להסדיר במסגרת חוק זה מכשיר פיננסי חדש - "קרן סל". קרן סל תהיה קרן נאמנות סגורה, מחקה, היינו שייעודה השגת תוצאות הדומות ככל האפשר לשיעור השינוי בנכס המעקב שלה. במסגרת התיקון לחוק, מוצע להחיל חלק נכבד מהוראות החוק החלות כיום רק על קרנות נאמנות גם על תעודות סל וקרנות סל.

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השתנ"ה-1995 באופן המסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. כוונת התיקון לאפשר לשר האוצר לקבוע כי קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) הינה נכס פיננסי כאמור.

השלכות תיקון זה על הבנק עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי

ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק נועדה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

רשימת מעשים או מחדלים, שיש בהם כדי להעיד כי בעל רשיון שביצעם לא נהג בזהירות שבעל רשיון סביר היה נוהג בה

בנסיבות דומות

ביום 4 בספטמבר 2013 נכנסה לתוקף הוראת רשות ניירות ערך בדבר רשימת מעשים או מחדלים, שיש בהם כדי להעיד כי בעל רשיון שביצעם לא נהג בזהירות שבעל רשיון סביר היה נוהג בה בנסיבות דומות, וזאת בהתאם לסעיף 38.יא לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995 ("חוק הייעוץ"). מטרת ההוראה להגביר את הוודאות בקרב בעלי הרשיון בהתאם לחוק הייעוץ באשר לחובות המוטלות עליהם, ואשר הפרתן עשויה להוות עילה לפתיחת הליך מנהלי. ההוראה קובעת רשימת מעשים ודוגמאות ספציפיות להם, אשר מהווים עילה לבחינת המקרה על ידי רשות ניירות ערך, ואינם גוררים בהכרח קביעה כי הופרה חובת אמונים או זהירות, לפי העניין, והשתת אמצעי אכיפה על בעל הרשיון. פתיחת הליך מנהלי כאמור תבוצע רק במידה ובחינת המקרה תעלה כי המדובר בהתנהגות שננקטה תוך סטיה מובהקת מאופן ההתנהגות הראוי, תוך בחינת כלל נסיבות המקרה ובכפוף ליתר שיקולי האכיפה בהם מתחשבת הרשות. בנוסף קובעת ההוראה, כי פתיחת הליך מנהלי בגין מעשה או מחדל שאינו נמנה בין הדוגמאות הנזכרות בצד הרשימה או דומה להן, תיעשה בריסון ובמשנה זהירות.

ג. קופות גמל

תיקון חוק קופות הגמל

בתיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק קופות הגמל"), שנעשה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן - "חוק ההתייעלות הכלכלית"), שפורסם ביום 23 ביולי 2009, נקבע כי חברה מנהלת לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל המפורטים בתיקון (למעט קופות גמל מסוימות המפורטות בתיקון).

תחילתו של התיקון הנ"ל לחוק קופות הגמל ושל האיסור הנ"ל נקבעה ליום 1 בינואר 2011, נדחתה בהמשך ליום 1 ביולי 2011 ולאחר מכן ליום 1 בינואר 2012 תוך קביעה שהאיסור לא יחול על קופות גמל מרכזיות לפיצויים.

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב-2012, שפורסמו ביום 30 באוגוסט 2012 ותחילתן ביום 1 בינואר 2012, נקבע כי אם ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית האמור לעיל (יום 15 ביולי 2009) חברה מנהלת ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מסוגי קופות הגמל המפורטים בתקנות - באמצעות יותר ממפתעל אחד, או שכתוצאה מהעברה או מיזוג שלה עם חברה מנהלת אחרת בנסיבות המפורטות בתקנות, היא ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממפתעל אחד, ושערב תחילתן של התקנות ניהלה יותר מקופת גמל אחת מכל סוג כאמור באמצעות יותר ממפתעל אחד - (א) היא תהיה רשאית להמשיך ולנהל, באמצעות כל אחד מהמפתעלים כאמור, קופת גמל אחת מכל סוג כאמור עד ליום 1 בינואר 2014; (ב) אם לאחר תחילת התקנות העבירה תפעול של קופת גמל כאמור בס"ק (א) בין גופים שכל אחד מהם כאמור בס"ק (א) מתפעל קופת גמל אחת מהסוג המועבר - להמשיך ולנהל את קופת הגמל הנוספת שתפעולה הועבר באמצעות המתפעל הנעבר, עד לתום שנה מההעברה או עד 1 בינואר 2014 לפי המוקדם. היקף ההשפעה על הכנסות הבנק אינו מהותי.

טיטת חוזר הממונה על שוק ההון בעניין "אספקת שירותי תפעול אחורי ושירותי תפעול קדמי"

הטיטת פורסמה ביום 6 באוגוסט 2013. על פי הטיטת מוצע שינוי מהותי במעורבות תאגידים בנקאיים בשירותי התפעול לגופים מוסדיים, תוך הבחנה, לראשונה, בין שירותי תפעול אחורי לבין שירותי מערך קדמי, המתייחסים לשירותים הניתנים במישרין לעמיתים. תאריך התחולה המוצע הוא ביום 1 בינואר 2014. השינויים העיקריים הם כדלהלן:

- תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני יוכל להמשיך לתת שירותי תפעול אחורי רק לגופים שעמם יהיה לו הסכם ביום פרסום החוזר ורק עד ליום 31 בדצמבר 2020. תקרת התמורה המותרת בגין שירותים אלה נותרה ללא שינוי.
- מוצע לאסור התניה בין מתן שירותי תפעול אחורי לקדמי, ולהתיר מתן שירותי תפעול קדמי רק אם יוצעו לכלל הגופים המוסדיים ובתמורה אחידה. התמורה תגבה מהגוף המוסדי בלבד. לא נקבעה מגבלה לתמורה.

הבנק בוחן את המשמעויות וההשלכות האפשריות של טיוטה זו. בשלב זה, בחוזר של משרד האוצר מיום 19 בדצמבר 2013 - חוזר סוכנים ויועצים 5-10-2013, הוארכה עד ליום 30 ביוני 2014 התקופה שבה רשאי תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לתת שירותי תפעול מסויימים לחברה מנהלת שקיבלה שירותי תפעול מתאגיד בנקאי כמפורט בחוזר סוכנים ויועצים 5-10-2011 הסכמים למתן שירותים - עדכון שני מיום 29 בדצמבר 2011.

ד. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013.

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך. התיקון לחוק יכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לחוק שיוקנו לעניין זה.

המלצות הוועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום המלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (קסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. הבנק ממשיך ובוחן את הדוח ואת מכתב המפקח על מנת לבחון את השלכותיהם על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו וזאת לגבי הוראות הדיווח אשר יכנסו לתוקף בחודש יולי 2014.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מיסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני

חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31 ביולי 2013 ובהתאם לה יתוקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, לפי סעיף 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי סעיף 117(ב)(1) או (3) עד (8) או (ב) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001

ביום 2 לפברואר 2014 פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא שישה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

החוק פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן. החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק. הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק. המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינו מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק. ביום 15 באוקטובר 2013 אושרו על ידי ועדת חוקה, חוק ומשפט תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ג - 2013. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק.

ממשל תאגידי וחברות

חוק החברות (תיקון מס' 20), התשע"ב-2012

ביום 12 בדצמבר 2012 נכנס לתוקף תיקון מס' 20 לחוק החברות (להלן: "תיקון 20"), הקובע הסדרים לאישור תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות פרטיות שהנפיקו אגרות חוב לציבור, וביניהם:

- חובת קביעת מדיניות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה (להלן: "מדיניות תגמול") שתאפשר לפחות אחת ל-3 שנים גם על ידי האסיפה הכללית ברוב בעלי המניות שאינם בעלי שליטה ושאינם בעלי עניין אישי אשר השתתפו בהצבעה או שקולות המתנגדים מביניהם לא עלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה. ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים לאשר מדיניות תגמול על אף התנגדות האסיפה, וזאת מנימוקים מפורטים ולאחר שדנו בה מחדש ומצאו כי היא לטובת החברה. המדיניות תקבע בהתאם לשיקולים, העניינים וההוראות שנקבעו בחוק לעניין זה.
- חובת מינוי ועדת תגמול של הדירקטוריון, בהרכב שנקבע בתיקון, אשר בין תפקידיה: (1) המלצה על מדיניות תגמול לנושאי משרה; (2) אישור התקשרות עם נושאי משרה בנוגע לתנאי כהונתם והעסקתם (במקום ועדת ביקורת);

בין היתר נקבע כי תנאי כהונה והעסקה של המנכ"ל יאושרו על ידי ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ברוב מיוחד (אלא אם הם תואמים את מדיניות התגמול וועדת התגמול מצאה לגבי מועמד שאין לו זיקה לבעל שליטה כי הבאת העסקה לאישור האסיפה תסכל את ההתקשרות). במקרים מיוחדים ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר את תנאי העסקה על אף התנגדות האסיפה הכללית. התיקון יחול על התקשרויות עם נושאי משרה שיאושרו החל מיום כניסתו לתוקף. בהתאם לתיקון 20, עד ליום 12 בספטמבר 2013 היה על התאגידים הרלבנטיים לאשר מדיניות תגמול בהתאם לחוק, כמו כן נקבעה הוראת מעבר לגבי התקשרויות בתקופה שעד לאישור מדיניות התגמול.

יצוין כי על פי התיקון שר המשפטים רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על סוגים של חברות ציבוריות או חברות אגרות חוב. יצוין כי, בהתאם לתקנות שאושרו לאחרונה, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ וחברות מסוגה פטורות מחובת קביעת מדיניות תגמול ומינוי ועדת תגמול.

ביום 5 באוגוסט 2013, לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון הבנק, פרסם הבנק זימון לאסיפה מיוחדת של בעלי המניות, שעל סדר יומה אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק לפי תיקון 20.

ביום 3 בספטמבר 2013, בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום 2 בספטמבר 2013, דחה הבנק את הדיון בנושא מדיניות התגמול, שנועד להתקיים באסיפה הכללית שזומנה ליום 10 בספטמבר 2013 מתוך כוונה לקיימו לאחר שתושלם הסדרת הוראת ניהול בנקאי תקין החדשה בנושא "מדיניות תגמול", אשר טיוטה מעודכנת שלה פורסמה ביום 27 באוגוסט 2013 (להלן: "טיוטת ההוראה"). זאת, לפי הנחיית המפקח על הבנקים, על מנת לוודא כי מדיניות התגמול תואמת את הדרישות שתיכללנה בהוראה האמורה לאחר שתושלם הסדרתה. למכתב המפקח על הבנקים, צורף מכתבו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי - פיסקלי) מיום 29 באוגוסט 2013, בו צוין כי תיקון 20 אינו כולל סנקציה על איחור באישור מדיניות התגמול וכי דחיית הדיון באישור מדיניות התגמול לתקופה קצרה על מנת להתאים את מדיניות התגמול לטיוטת ההוראה נראית הדרך הראויה שעל הבנקים לנקוט. כמו כן, בהתאם להבהרת רשות ניירות ערך מיום 28 באוגוסט 2013, שגם צורפה למכתב המפקח על הבנקים, סגל רשות ניירות ערך לא יתערב בדחיית האסיפות הכלליות לאישור מדיניות התגמול מעבר ליום 12 בספטמבר 2013, לצורך מיצוי דיונים, בין היתר, עם גופים רגולטוריים, תחת ההנחה שייעשה מאמץ מצד החברות לסיים את הטיפול במדיניות התגמול בהקדם האפשרי.

למיטב ידיעת הבנק, מכתבים דומים נשלחו על ידי המפקח על הבנקים גם לבנקים אחרים, ולפיכך, כל הבנקים אשר טרם אשרו את מדיניות התגמול באסיפת בעלי המניות עד ליום 2 בספטמבר 2013, דחו בהתאם את האסיפות הכלליות. ביום 19 בנובמבר 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של ההוראה (הוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי") (להלן: "ההוראה המחייבת"). ביום 5 בינואר 2014 פרסם הבנק זימון לאסיפה מיוחדת של בעלי המניות שעל סדר יומה אישור מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק המעודכנת לפי תיקון 20 וההוראה המחייבת. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 (מס')

אסמכתא: 004648-01-2014). ביום 16 בפברואר 2014, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה ברוב הנדרש לפי תיקון 20. בכוונת הבנק לפעול לאימוץ חלקים נוספים למדיניות התגמול של הבנק בהתאם להוראה המחייבת.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן: "ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת התגמול וכן לקבוע מדיניות תגמול קבוצתית. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בטיטות ההוראה, מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשויך לו מהבנק בשנה החולפת או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי ההסכם הקיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת התגמול בקשר עם מדיניות התגמול של עובדים בבנק.

ביום 5 בינואר 2014 פרסם הבנק זימון לאסיפה מיוחדת של בעלי המניות שעל סדר יומה אישור מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק המעודכנת, בין היתר, גם לפי ההוראה המחייבת. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 (מס' אסמכתא: 004648-01-2014). ביום 16 בפברואר 2014, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה. עם אישור מדיניות התגמול לנושאי המשרה, הבנק בוחן את החלת ההוראה בקשר לכלל העובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה. בכוונת הבנק לפעול לאימוץ חלקים נוספים למדיניות התגמול של הבנק בהתאם לנדרש על פי ההוראה. בהתאם להוראה, על הבנק לאמץ חלקים נוספים כאמור לא יאוחר מיום 30 ביוני 2014.

תיקון נוהל בנקאי תקין 301 "דירקטוריון"

ביום 25 בדצמבר 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה שבנדון בנושאים נקודתיים שונים בענייני ממשל תאגידי. עיקר התיקון קובע כללים לאיסור כהונה מקבילה של דירקטורים בבנק ובתאגידים פיננסיים או במי ששולט בהם, תוך הבחנה בין בנק/גוף פיננסי "משמעותי" (מעל 10 מיליארד ש"ח) ל"קטן" (עד 2 מיליארד ש"ח). יצוין כי התיקון מרחיב את המגבלות על כהונה מקבילה בתאגידים הרלבנטיים האחרים, מעבר לכהונה כדירקטור או כחבר ועדת השקעות, גם לכהונה כחבר ועדת אשראי, כעובד או למי שמקיים קשרים מקצועיים דרך קבע עם התאגיד האחר. כמו כן נקבעה מגבלה כוללת לגבי מספר הדירקטורים בקבוצה בנקאית המכהנים בכהונה מקבילה גם בתאגידי שוק הון שהם מאותה קבוצה.

בנוסף לאמור התיקון, בין היתר, מרחיב את המגבלה על בעל שליטה לכהן כיו"ר הדירקטוריון גם לקרובו של בעל שליטה, וכן אוסר על כהונת מי מהם גם כיו"ר ועדת דירקטוריון.

ההוראה קובעת תקופת מעבר ליישום חלק מהתיקונים. הבנק נערך ליישום התיקון.

מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק וקריטריונים לתנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה

בתאגיד בנקאי

ביום 11 ביולי 2013 פרסם בנק ישראל "מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק". המסמך קובע את העקרונות המנחים שלאורם יינתן אישור לתכנית מפורטת שתתואם מראש עם נגיד בנק ישראל למקרה שבו בעל שליטה קיימים בבנק יבקשו למכור את אחזקותיהם בביזור, ולא על ידי מכירת גרעין השליטה המלא לקבוצת שליטה אחרת שקיבלה היתר שליטה מהנגיד. העקרונות מתייחסים בעיקר

לתקופת הביניים, החל מהמועד שבעל השליטה התחיל למכור מניות מתוך גרעין השליטה ועד למועד שבו שיעור החזקותיו יגיעו ל-5% או פחות, שאז כבר אין צורך בהיתר כלל (להלן - "תקופת המעבר"). על פי העקרונות הקבועים במסמך, יחולו על בעלי השליטה האמורים מגבלות במספר נושאים, לרבות אופן החזקת אמצעי השליטה בבנק, המעורבות במינוי דירקטורים, השימוש בזכויות ההצבעה, ועסקאות עם הבנק. כמו כן בתקופת המעבר חלוקת דיבידנד תהיה כפופה לאישור המפקח מראש ובכתב וכי בעלי השליטה יפעלו להגדלת ההון הרשום של הבנק.

במועד האמור פרסם בנק ישראל גם "קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי". מטרת המסמך הינה לקבוע עקרונות וקריטריונים מנחים, למתן היתר שליטה מטעם בנק ישראל, למבקש לשלוט בתאגיד בנקאי. במסגרת זאת, נקבעו במסמך, עקרונות בעניין חוסנו הפיננסי של מבקש ההיתר ובדבר תנאים מקובלים המופיעים בהיתר השליטה, לרבות קיומו של גרעין שליטה קבוע ויציב והיקפים מזעריים לגרעיני שליטה בתאגידים בנקאיים על פי גודלם, דרך החזקת אמצעי השליטה ובכלל זאת הגבלות על סוגי התאגידים שניתן להחזיק באמצעותם אמצעי שליטה ותחומי עיסוקם, והגבלות שונות על בעל ההיתר, לרבות ביחס לעסקאות עם הבנק, אופן מימון רכישת אמצעי השליטה, הגבלות על חלוקת דיבידנדים ועוד.

חוזר המפקח על הבנקים בעניין הקדמת מועדי פרסום דוחות כספיים

ביום 29 בספטמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הקדמת מועד פרסום דוחות לציבור. על פי החוזר, על מנת להתאים את מועד פרסום הדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בישראל למקובל בארצות הברית, וכן לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים לקבל מידע על המצב הכספי של הבנק ותוצאות פעולותיו במועד מוקדם יותר, נקבע כי דוחות שנתיים של תאגיד בנקאי העומד בראש קבוצה בנקאית יפורסמו לא יאוחר מחודשיים מתאריך המאזן ודוחות כספיים רבעוניים יפורסמו לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

כניסת ההוראה לתוקף תתבצע באופן מדורג:

הדוח הכספי לשנת 2013 - יפורסם עד ליום 20 במרס 2014.

הדוח הכספי לשנת 2014 - יפורסם עד ליום 10 במרס 2015.

הדוח הכספי משנת 2015 ואילך - יפורסם עד חודשיים מתאריך המאזן.

דוחות רבעוניים - בשנת 2014 יפורסמו לא יאוחר מתום 55 ימים מתאריך המאזן, בשנת 2015 ולא יאוחר מ-50 ימים מתאריך המאזן ומשנת 2016 ואילך, לא יאוחר מ-45 ימים מתאריך המאזן.

הבנק נערך לפרסום הדוחות במועדים שנקבעו.

חקיקה בינלאומית

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. החוק אמור להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2014.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם על ידי משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

רפורמות "Dodd Frank" ו-EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" שחוקק בארצות הברית בשנת 2010 (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה. במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלוקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות למאגרי מידע ייעודיים.

במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR").

רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים, שכן לבנק היקף פעילות משמעותי מול בנקים אירופאים. עם זאת, רפורמת EMIR נמצאת עדיין בשלבי חקיקה וטרם נקבע לוח הזמנים הסופי ליישום כל השלבים השונים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR מתוכננת להתחיל באמצע שנת 2014. הבנק ממשיך לבחון את השלכות הרפורמות על פעילותו ונערך ליישום כללים מכוחן, ככל שהם רלוונטים לגביו.

החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013

ביום 11 בדצמבר 2013 פורסם החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, בעקבות מסקנות הוועדה להגברת התחרותיות במשק.

במסגרת החוק נקבע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלול בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק מעבר לשיעור של 10% מאמצעי השליטה בו. בנוסף, החוק קובע כי גם המחזיק יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד ריאלי משמעותי לא יוכל לשלוט בתאגיד בנקאי שהוא גוף פיננסי משמעותי, וכן כי השולט בתאגיד בנקאי שהוא גוף פיננסי משמעותי לא ישלול במבטח שהוא גוף פיננסי משמעותי.

החוק קובע כי תאגיד בנקאי יחשב ל"גוף פיננסי משמעותי" אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד, יחד עם השולט בו וכל התאגידים הריאליים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, עולה על 40 מיליארד ש"ח, וכן אם הוא סולק בעל היקף פעילות רחב כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי). "תאגיד ריאלי משמעותי", הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באופן עקרוני באחד מהתנאים הבאים: (א) מחזור המכירות הקובע של התאגיד הריאלי בישראל, של השולט בו ושל כל התאגידים הריאליים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, עולה על 6 מיליארד ש"ח, או שמחזור המכירות המצטבר כאמור, בשוקי מונופולין (שבעיקרו מוגדר כשוק שבו התאגיד או תאגיד מקבוצתו הוכרז כמונופול), עולה על 2 מיליארד ש"ח; או (ב) האשראי הקובע בישראל של התאגיד הריאלי (כמשמעות המונח בחוק), של השולט בו ושל כל התאגידים הריאליים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, עולה על 6 מיליארד ש"ח.

ביחס לאיסורים אלו בדבר שליטה צולבת, נקבעו בחוק הוראות מעבר ובכללן תקופת מעבר של 6 שנים ליישום על גופים, אשר במועד פרסום החוק ענו על הקריטריונים האמורים (וכן תקופת מעבר קצרה יותר ביחס לתאגיד ריאלי משמעותי שירכוש תאגיד ריאלי אחר, יתמזג עימו או ירכוש ממנו פעילות, במהלך תקופת המעבר).

עוד נקבע בחוק כי תאגיד בנקאי לא יחזיק יותר מ-1% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד ריאלי משמעותי או במבטח שהוא גוף פיננסי משמעותי. על אף האמור, תאגיד בנקאי יהיה רשאי להחזיק עד 10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד ריאלי משמעותי אחד ובמבטח אחד שהוא גוף פיננסי משמעותי. גם להוראה זו נקבעה תקופת מעבר מסוימת. יצוין כי להערכת הבנק למגבלה זו צפויה להיות השפעה מינורית על החזקותיו הקיימות של הבנק.

עוד קובע החוק כי, לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי (בהתאם לקריטריונים המפורטים לעיל, ושפורסם ברשומות) אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי (שפורסם ברשומות), קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. למגבלה זו נקבע תקופת מעבר של שנתיים. בנוסף החוק קובע כי כל עוד יהיה רשאי התאגיד הריאלי המשמעותי או השולט בו להמשיך ולהחזיק או לשלוט בגוף הפיננסי המשמעותי לפי הוראת המעבר, יוכלו להמשיך לכהן נושאי משרה הקשורים אליהם.

בנוסף, החוק גם אוסר על מבנה החזקה פירמידלי הכולל יותר משתי שכבות של תאגידים מדווחים. לגבי מבנה החזקה פירמידלי שהיה קיים ערב פרסום החוק נקבעה תקופת מעבר בת שש שנים לגבי החזקה בתאגיד שהוא חברת שכבה שלישית, ולגבי תאגידים בשכבות שמעבר לשכבה השלישית, נקבעה תקופת מעבר בת ארבע שנים. בתקופת המעבר, ותוך שישה חודשים מפרסום החוק, יחולו על תאגידים אלה הוראות נוספות בקשר למספר הדירקטורים הבלתי תלויים ולמספר הדירקטורים החיצוניים שיכהנו בהם. על פי החוק ניתן לקבוע בתקנות כי האמור לגבי מבנים פירמידליים לא יחול על חברות שאין אינטרס ציבורי לסווג אותן כחברת שכבה. בחוק נקבעו הוראות נוספות, שעיקרן הוראות ממשל תאגידי נוספות לתאגידים מדווחים; סמכות לקביעת הוראות לגבי מגבלות על סך אשראי לחברות מסוימות; מנגנון לאכיפת מכירת החזקות שנאסרו על פי החוק והוראות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים, כולל רשימות על פי דין, בהתחשב בשיקולי ריכוזיות ותחרותיות. במצב ההחזקות הנוכחי, הבנק עונה על הגדרת חברת שכבה שנייה, והבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, עונה על הגדרת חברת שכבה שלישית, אם לא תוחרג ממנה במסגרת תקנות עד לתום תקופת הוראת המעבר. ביום 24 בפברואר 2014 פרסם משרד המשפטים טיוטת תקנות על פיהן מוצע, בין היתר, כי חברות אג"ח מסוג הבינלאומי הנפקות תוחרגנה מתחולת ההוראה. בנוסף, הבנק עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן: "פיבי") ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

הליכים משפטיים

בביאור 17 3. לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ההסכמים המפורטים להלן, שנחתמו בשנת 2013 ו/או שנחתמו קודם לכן ועדיין מחייבים את הבנק, עשויים להחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

1. הסכם בעלי מניות ואופציות מכר (PUT) אוצר החייל:

נכון למועד הדוחות הכספיים מחזיק הבנק ב-75.99% מזכויות ההון, ב-76.0% מזכויות ההצבעה וב-66.0% מהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל. במסגרת הסדרים משנת 2006 (כפי שתוקנו באוגוסט 2011 ובפברואר 2014), בין הבנק לבין חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (להלן - "חבר"), שהינה בעלת מניות נוספת באוצר החייל, לבנק התחייבויות מסוימות כלפי חבר, וביניהן זכות לאופציית מכר (PUT), לפיה חבר רשאית, לחייב את הבנק לרכוש ממנה את החזקותיה (כ-24%) באוצר החייל, כולן או חלקן במחיר הנגזר מעסקה, שבה רכש הבנק את השליטה באוצר החייל בשנת 2006 (בהתאמות מסוימות). באוגוסט 2011 הווארחה האופציה לשנתיים נוספות עד ליום 17 באוגוסט 2013, כשלבנק ניתנה הזכות להאריך את תקופת האופציה בחצי שנה נוספת ועל פי תנאיה היא היתה ניתנת למימוש בסוף התקופה בלבד. ביום 16 ביוני 2013 הודיע הבנק לחבר, בהתאם לזכותו על פי ההסכם להארכת האופציה מאוגוסט 2011, על הארכת האופציה עד ליום 17 בפברואר 2014. ביום 16 בפברואר 2014 התקשרו הבנק וחבר בהסכם להארכת נוספת של האופציה לתקופה של 4 שנים, עד ליום 17 בפברואר 2018, בתנאים הקיימים ובשינוי שלהלן: בשונה מתנאי האופציה שנקבעו בהסכם להארכתה משנת 2011, האופציה ניתנת למימוש על ידי חבר בשיעורים שנתיים של 2% לשנה מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל (במצטבר עד 8% למשך כל תקופת האופציה). בד בבד לחתימת ההסכם בפברואר 2014, מסרה חבר לבנק, בהתאם להסכם, הודעת מימוש בגין 2% מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, המוחזקים על ידי חבר (להלן - "האחזקות הממומשות"). עם השלמת רכישת האחזקות הממומשות יחזיק הבנק ב-77.99% מזכויות ההון, ב-78% מזכויות ההצבעה וב-73.33% מהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל. כך שחבר תהיה זכאית להמליץ על דירקטור אחד פחות. בנוסף, לחבר זכות הצטרפות יחסית במכירת מניות אוצר החייל על ידי הבנק. לחבר זכות להתנגד למינוי מנכ"ל באוצר החייל ובלבד שלא יתנגד ליותר משני מועמדים. נקבעו הסדרים למינוי דירקטורים ומילוי תפקידים בדירקטוריון מטעם חבר. עוד נקבע, כי אוצר החייל יאמץ מדיניות דיבידנד לפיה יחולק דיבידנד בשיעור המירבי על פי דין, עם זאת בשלב זה מדיניות כזו לא אומצה, בהסכמת חבר. יצוין, כי בתקנון אוצר החייל קיים מנגנון זכות סירוב. בהיתר השליטה שקיבלו הבנק וחבר מבנק ישראל הותר, בין השאר, לבנק ולחבר לשלוט ולהחזיק יחד באוצר החייל, הותר שיתוף פעולה בין הבנק ו"חבר" בתנאים מגבילים ונקבעו תנאים נוספים באשר לשליטה, מניעת תחרות ולשירותים אותם יקבל אוצר החייל.

כמו כן, בהתאם להיתר השליטה של הבנק באוצר החייל, מחייב הבנק לשמור על שיעור החזקותיו הקיים באוצר החייל ובמקרה של הנפקה לציבור לשמור על שיעור החזקות שלא יפחת מ-50.1%.

2. הסכמי עבודה קיבוציים:

בבנק קיימים שני ועדים - ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה.

להלן תמצית ההסכמים העיקריים שנחתמו עם שני ועדי העובדים:

- הסדר קיבוצי מיום 19 בנובמבר 1975 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של אגודת מנהלים ומורשי החתימה של הבנק, בדבר הצמדת תנאי שכר ונילוים ותנאי עבודה, כנהוג לגבי מורשי החתימה בבנק לאומי לישראל בע"מ. ביום 12 בנובמבר 2000 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין ניידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, חופשות לידה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצויי פיטורין (חוקת עבודה).
- פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.

- הסדר קיבוצי מיום 25 באוקטובר 1974 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של ארגון עובדי הבנק, בדבר קבלת תשלומים נלווים, כפי שמקבלים עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן קיים הסכם קיבוצי מיוחד מאותה שנה, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין ניידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, חופשות לידה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצויי פיטורין (חוקת עבודה). פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.
- 3. מכתב מיום 28 בדצמבר 1982 שניתן ל-Bank of England לפיו מביע הבנק נכונותו לקבלת האחריות הסופית לפעולותיו של פיבי בנק (יו.ק.) ולהבטחת יציבותו הפיננסית.
- מכתב בנוסח דומה ניתן מחדש על ידי הבנק ברצף מכתבים במהלך השנים, כשהאחרון שבהם ניתן ביום 31 בינואר 2001. (לפרטים בעניין הסכם למכירת פיבי בנק (יו.ק.) - ראה באור 8א לדוחות הכספיים).
- 4. שיפוי לנושאי משרה בבנק ובחברות בת שלו ראה באור 3.17 ג' לדוחות הכספיים.
- 5. שטרי נאמנות וערבויות בהנפקת אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים - הבינלאומי הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, התקשרה בשטרי נאמנות בקשר להנפקת אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים מסדרות שונות המונפקים על ידי הבינלאומי הנפקות, על פי תשקיפים בהנפקות ציבוריות או פרטיות. בין הבינלאומי הנפקות לבין הבנק נחתמו הסכמים לפיהם, בגין הנפקות שתמורתן מופקדת בפקדונות או בפקדונות נדחים בבנק בתנאים זהים לתנאי תעודות ההתחייבות ובחלקם בתוספת עמלה, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות, לרבות החזרי קרן ותשלומי רבית.
- ביום 15 במאי 2007 נחתם הסכם דומה בין הבינלאומי הנפקות לבין אוצר החייל לגבי תמורת ההנפקות המופקדת באוצר החייל. סך השווי המשוערך של תעודות ההתחייבות שהונפקו במסגרת שטרי הנאמנות האמורים, שתמורתם הופקדה בבנק ובאוצר החייל, ושנמצאות בידי הציבור, נכון ליום 31 בדצמבר 2013 (כולל הפרשי הצמדה, רבית שנצברה, הוצאות הנפקה, נכיון ופרמיה), הינו 4,385 מיליון ש"ח.
- 6. הסדרים בנושאים הקשורים לשוק ההון - הודעה שניתנה על ידי הבנק ביום 1 באוגוסט 1984 למפקחת על הבנקים דאז על מספר מגבלות שהבנק לקח על עצמו בקשר לפעילותו בשוק ההון.
- 7. שעבוד נכסי הבנק למסלקות בארץ ובחו"ל ולבנקים וברוקרים זרים - ראה באור 13 לדוחות הכספיים.
- 8. שעבוד לטובת בנק ישראל - ראה באור 13 לדוחות הכספיים.
- 9. ערבות הדדית לקרן סיכוני מעו"ף ולקרן סיכונים שהוקמה על ידי הבורסה - ראה באור 17.3 ד' ו-3.17 ה' לדוחות הכספיים.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

פרטי המבקרת הפנימית

גב' יעל רונן, ר"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מחודש מאי 2011, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל החברות הבנקאיות בקבוצת הבינלאומי למעט בחברה בת בחו"ל פיבי בנק (שווייץ). בחברות הבנות הלא בנקאיות מונה כמבקר סגן המבקרת הפנימית.

המבקרת הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת תל אביב. בתפקידיה הקודמים עסקה בניהול מחלקת סרבנס אוקסלי של חברת כלל ביטוח בע"מ והיתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת ויעוץ בתחום הבנקאי. המבקרת הפנימית הראשית הינה עובדת הבנק ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146(ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית (התשנ"ב - 1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראות ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בוועדת הביקורת ביום 15 במרס 2011 ובדירקטוריון הבנק ביום 22 במרס 2011. הממונה בארגון על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע עד חמש שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק, לרבות החברות הבנות בישראל ופי בי בנק (יו קי). תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה- ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידי ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון. תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

חברות בנות בחו"ל

בפיבי בנק (שווייץ) מועסק מבקר פנימי מקומי במיקור חוץ. עבודתו נסקרת ומפוקחת על ידי המבקרת הפנימית, תכנית העבודה שלו מועברת למבקרת הפנימית הראשית ומדווחת לוועדת הביקורת של הבנק. דוחות הביקורת שלו מועברים דרך קבע למבקרת הפנימית הראשית.

היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק והחברות הבנות שלו עמד במהלך שנת 2013 על כ-57 משרות בממוצע. היקף משרות זה, נגזר מתוכנית העבודה הרב שנתית, ומתוגבר על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקן 307, והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 307 מסדירה את נושא פונקציית הביקורת הפנימית בתאגידים הבנקאיים בהתאמה למסגרת העבודה של באזל, תוך חתירה לחיזוק עקרונות הממשל התאגידי. ההוראה מסדירה, בין היתר, את תפקידי הפונקציה, היקף פעילותה, שיטות עבודתה והדיווחים שעליה להעביר.

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל ושל הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים. יודגש כי, גם בביצוע ביקורת בחברות הבנות ניתנה גישה מלאה כאמור, למעט בחברה בת בחו"ל פיבי בנק (שווייץ).

דין וחשבון המבקרת הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב.

דוחות הביקורת הפנימית מוגשים לחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק.

יו"ר ועדת הביקורת, קובע בהתייעצות עם המבקרת הפנימית הראשית, אלו דוחות ביקורת יוצגו בשלמותם לדיון בועדת הביקורת. בנוסף, מוגש לחברי ועדת הביקורת הדיווח החודשי של הביקורת הפנימית הכולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו בחודש שחלף, והם רשאים לעיין בכל דוח ביקורת שהם מוצאים לנכון ולבקש מהיו"ר להציגו לדיון בשלמותו בועדת הביקורת.

הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח חודשי, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי.

הדיווח החודשי מוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, דיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת ותמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית.

לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בועדת הביקורת.

במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דווח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2012 נדון בועדת הביקורת של הבנק ביום 19 במרס 2013. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2013 נדון בועדת הביקורת של הבנק ביום 29 באוקטובר 2013. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2013 ידון בחודש מרס 2014.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרת הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול

להלן פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם (באלפי ש"ח) - לפי הפירוט הנדרש בטבלת מקבלי השכר הגבוה בבנק:

שנת		
2012	2013	
1,204	1,106	משכורת ומענקים
291	273	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשות, מענק יובל, בטוח לאומי והטבות נוספות
74	75	שווי הטבות
1,569	1,454	סך הכל שכר והוצאות כלולות

תגמול המבקרת הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון אין בתגמול המבקרת הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לחוק החברות התשנ"ט-1999, לפחות אחד מהדירקטורים החיצוניים יהיה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, והיתר יהיו בעלי כשירות מקצועית או בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית (כהגדרת מונחים אלה בחוק). כמו כן, בהתאם להוראת בנק ישראל לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

בפועל, מתוך שלושה עשר הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון כיום, עשרה דירקטורים (ובכללם שני דח"צים) הם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת חמישה דירקטורים מתוך ששת חברי הוועדה הם בעלי המומחיות.

להלן פרטים אודות דירקטורים המכהנים בדירקטוריון הבנק, שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, תוך ציון חברותם בוועדת הביקורת ותאור הרקע המקצועי ו/או ההשכלה, לפיהם יש לראותם כדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית:

1. **יו"ר הדירקטוריון, מר רוני חזקיהו**, בעל BSc הנדסת תעשייה וניהול באוניברסיטת בן גוריון באר שבע. כיהן כמפקח על הבנקים בבנק ישראל.
2. **מר צדיק בינו**, כיהן כיו"ר דירקטוריון וכמנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכמנכ"ל בנק לאומי לישראל בע"מ. כיהן כיו"ר דירקטוריון פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. דירקטור בחברות.
3. **מר גיל בינו**, עורך דין, בוגר משפטים ומינהל עסקים ומוסמך במנהל עסקים (EMBA), מכהן כיו"ר פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; מנכ"ל בינו אחזקות בע"מ, דירקטור בחברות.
4. **מר דוד אסיא**, בוגר בכלכלה ומדעי המדינה ומוסמך במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב. מכהן כיו"ר הידירקטוריון בחברות: ETORO GROUP LTD; ביוקאץ' בע"מ; כדירקטור בחברות: אראר סאט גלובל קומיוניקייטנס נטוורק בע"מ; מוב-ארט קונסולטינג בע"מ; ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ; נדיר השקעות בע"מ; נדיר אחזקות מילניום בע"מ; ש. מ. טלקום בע"מ; אנפורמיה תוכנה בע"מ; קרן לקידום החינוך בישראל מיסודה של קרן לקידום החינוך ליוצאי עיראק בע"מ; משוב השקעות וטכנולוגיות (1993) בע"מ (לא פעילה) וכדירקטור בעמותות: IMPACT; מועצת הנגידים של מכון ויצמן למדע.
5. **מר זאב בן אשר**, (דח"צ, חבר בוועדת ביקורת); בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול מינהל עסקים באוניברסיטת הארווארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. דירקטור בחברות: כלל תעשיות בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: אקסלנס השקעות בע"מ. מאמן מנהלים.
6. **ד"ר אמנון גולדשמידט**, (חבר בוועדת הביקורת), דוקטור בכלכלה (בנקאות), מוסמך במימון (MBA), בוגר כלכלה ומדעי המדינה. כיהן כמפקח על הבנקים וכראש החטיבה הפיננסית בבנק דיסקונט. דירקטור בחברות.
7. **מר יוסף הורביץ**, (דח"צ, יו"ר ועדת ביקורת), עו"ד, בוגר (LLB) במשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים (השלוחה בתל אביב); כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפיננסי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
8. **גב' דליה לב**, (חברה בוועדת ביקורת); רואת חשבון, מוסמכת במשפטים באוניברסיטת בר-אילן, תעודת ISMP באוניברסיטת הרווארד, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברה: מי אביבים בע"מ וכדירקטור בחברות: רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; פז חברת נפט בע"מ.
9. **מר גיורא מיוחס**, (חבר בוועדת ביקורת), בעל תואר MSC מהטכניון - ובוגר AMP באוניברסיטת הרווארד. כיהן כיו"ר כלכלי: משואות יצחק (עד 31.1.13). מכהן כדירקטור בחברות: תעוזה א-פיירצ'ילד טקנולוג'יס בע"מ; אספרו אינפורמיישן; קבוצת ברן; פרו-סיד; ISA Scientific. כיהן כיו"ר דירקטוריון בחברות: פז-גז בע"מ; קווליום בע"מ; דיאגנוסטיק טקנולוג'יס בע"מ; מועצה מקומית תעשייתית רמת חובב; קסגלייט בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: קניאל אריזות משקה בע"מ; קניאל קופסאות פח בע"מ; מוצרי מעברות בע"מ. כיהן כמנכ"ל גדות תעשיות פטרוכימיה בע"מ וכציר כלכלי בצפון אמריקה. דירקטור בחברות.
10. **מר יעקב סייט**, עורך דין, בוגר (LLB) במשפטים, בעל תואר ראשון (BA) בכלכלה באוניברסיטת תל אביב ותואר שני במנהל עסקים (מוסמך במימון) (MBA) במרכז הבינתחומי הרצליה. מכהן כמנכ"ל פיבי אחזקות בע"מ וכדירקטור בחברות. כיהן כמנכ"ל ודירקטור: פיבי בית השקעות בע"מ (עד 17.3.13), כיהן כמנכ"ל משותף: בלאומי ושות' חתמים בע"מ וכמנהל השקעות וסמנכ"ל פיתוח עסקי בחברה: ברבינו בע"מ (עד 31.12.13).

משאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש של הבנק נבנית בהתאמה למדיניות הבנק ויעדיו העסקיים ועיקרה שותפות אסטרטגית בהשגת היעדים העסקיים של הבנק ומימוש מלוא הפוטנציאל של ההון האנושי. בהתאם, במהלך שנת 2013 התמקדה אסטרטגיית משאבי אנוש במספר תחומים עיקריים:

פיתוח ההון האנושי - חיזוק ההון האנושי ופיתוחו בהתאם לצרכי הבנק ויעדיו העסקיים ותוך ראייה לטווח ארוך: איתור ומיצוי הפוטנציאל בקרב העובדים, מיפוי פערי ידע והקניית יכולות ליבה מרכזיות, הכשרות מקצועיות וניהוליות, פיתוח מנהלים ושיפור איכות הניהול.

תכנון כוח אדם לטווח ארוך - מיפוי ותכנון צרכי ההון האנושי בהלימה ליעדי הבנק מבחינת איכות, כמות ועיתוי, התאמת מסלולי קריירה, גיוס והכשרת עתודות ניהול ועתודות מקצועיות בהתאם לצרכי הבנק.

פיתוח ארגוני - פיתוח כלים מתקדמים בכל תחומי הטיפול בהון האנושי בארגון, ביניהם: טיוב תהליכי גיוס, קליטה ושימור עובדים, הוקרת עובדים, יעול תהליכים ארגוניים ובניית כלי בקרה, ביצוע סקר אקלים, הערכת ביצועים, הנעת עובדים, תמיכה ביחידות הבנק ועוד.

תקשורת פנים ארגונית - ניהול התקשורת הפנים ארגונית לשם יצירת שיח ושיתוף פעולה חוצה ארגון תוך העצמת ההון האנושי, דגש על פתיחות ושקיפות מידע, עידוד דיאלוג שוטף בבנק באמצעים שונים ומיתוג פעילויות הרווחה של הבנק.

תרבות ארגונית - תמיכה בתרבות המחזקת את ערכי יעדי הבנק תוך שימת דגש על מצוינות בכל התחומים, אתיקה, אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

כח אדם

מספר המועסקים בהיקף משרה מלאה בקבוצת הבנק ביום 31 בדצמבר 2013 עמד על 5,042 עובדים, בהשוואה ל-5,067 עובדים בסוף התקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 0.5%.

להלן נתונים לגבי מצבת כח האדם בקבוצה:

שנת 2012				שנת 2013			
סך הכל בקבוצה	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	הבנק	סך הכל בקבוצה	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	הבנק
5,067	49	1,789	3,229	5,042	48	1,787	3,207
5,186	50	1,795	3,341	5,177	46	1,798	3,333

מספר המועסקים בהיקף משרה מלאה לסוף השנה

ממוצע שנתי של מספר המועסקים בהיקף משרה מלאה(*)

(*) כולל שעות נוספות.

מאפייני המשאב האנושי

הוותק הממוצע של עובדי הבנק עומד על 17.3 שנים, בהשוואה ל-16.7 שנים בתקופה המקבילה אשתקד. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עומד על 45.5 בהשוואה ל-44.8 בשנת 2012.

ניוד עובדים

על מנת להקטין ככל הניתן סיכונים ותלות בנושאי תפקידים שונים וכחלק מהפיתוח האישי והמקצועי של העובדים, הבנק מקפיד על ניוד עובדים בתוך הבנק ועל נהלי רוטציה בתפקיד. לשם כך פועל הבנק באופן שוטף לניוד בעלי תפקידים רגישים אשר מכהנים בתפקידם מעל למספר השנים הרצוי בהתאם לתוכנית רוטציה רב שנתית, על פי סוג התפקיד ו/או הצרכים הפרסונליים ובכפוף למגבלות של הסכמי העבודה בבנק.

איכות ההון האנושי ואיכות הניהול

במהלך שנת 2013 נמשכה המגמה של טיפוח ההון האנושי בבנק באמצעות יצירת תהליכים מתקדמים בשלבים שונים של חיי העובד בארגון: גיוס, מיון וקליטת עובדים חדשים, הענקת קביעות ומינויים חדשים, פיתוח מנהלים, וכד'.

מאגר עתודות ניהול ותוכניות פיתוח מנהלים

מאגר עתודות הניהול של הבנק נבנה על בסיס הפרופיל הניהולי וכישורי הליבה הקריטיים. באמצעות המאגר מנוהל מעקב אחר עובדים בעלי פוטנציאל ניהולי לצרכי תכנון ופיתוח אישי ולצורך מיפוי פערים איכותיים וכמותיים. כתוצאה, נפתחו בשנים האחרונות מסלולים שונים לפיתוח מנהלים, במטרה להכשיר עתודות ניהול לטווחים שונים. במסגרת זו ממשיך הבנק לפעול גם לגידול בשיעור העובדים האקדמאים. נכון לדצמבר 2013 שיעור האקדמאים בבנק עומד על 56%, בהשוואה ל-54% ב-31 בדצמבר 2012. העלייה נובעת ממדיניות של גיוס עובדים אקדמאיים או לקראת סיום הלימודים, התניית קידום לדרג ניהולי בהשלמת לימודים, וכן עידוד ומימון הבנק להשלמת לימודים אקדמאיים של עובדיו.

קוד אתי

הקוד האתי של הבנק נכתב בשיתוף עם העובדים ופורסם בשנת 2009. מאז פירסומו פועל הבנק למיסוד ופיתוח כלים להטמעה של הקוד ולקידום תרבות של אתיקה ואחריות חברתית. לשם כך מונו מוסדות אתיקה בבנק, ביניהם ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה אשר אחראית על הטמעת הקוד ועל מתן ייעוץ והדרכה בהתאם לערכי הקוד האתי. בנוסף, כחלק מההטמעה יושם בשנת 2012 פורטל הקוד האתי הכולל כלים אינטראקטיביים שונים לשימוש כלל העובדים.

תקשורת פנים ארגונית

תקשורת פנים ארגונית משמשת ככלי ניהולי אסטרטגי שתפקידו לתמוך ביעדי הבנק ובפעילותו, ללוות את מכלול התהליכים והאירועים המרכזיים וליצור דיאלוג וחיבור של העובדים לארגון. הבנק שם דגש על ניהול אפקטיבי של התקשורת הפנים ארגונית במטרה לקדם שקיפות, להגדיל את שביעות רצון העובדים ולחזק את הקשר בין כלל עובדי הבנק.

הדרכה והכשרות מקצועיות

במהלך שנת 2013 הושם דגש על פיתוח אקלים של למידה ומצוינות בקרב העובדים והוכנסו לשימוש תהליכים וכלי מידע חדשניים למיפוי פערי ידע ולפיתוח הכשרות מקצועיות מתקדמות בקבוצת הבנק. בנוסף הושם דגש על הכשרות בתחומי הליבה של הבנק ועל פיתוח מנהלים לפני ובמהלך תפקיד.

מספר ימי ההדרכה של קבוצת הבנק הסתכם בשנת 2013 ב-22,714, המהווים כ-89 משרות וכ-4.4 ימי הדרכה בממוצע לעובד בקבוצה בשנה (לעומת 22,697 ימי הדרכה בשנת 2012, אשר היוו כ-88 משרות וכ-4.5 ימי הדרכה בממוצע לעובד בשנה).

מערכת יחסי העבודה בבנק

קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-2,200 עובדים בבנק ובפאג"י. בבנק ובפאג"י קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - בל"ל) לבין ועדי העובדים אצלו.

א. ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה, במסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, ובאי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק. הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל, והשירות ניתן על ידי המנהלים ומורשי החתימה. נציגות ארגון הפקידים הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב "בקשת צד בסכסוך קיבוצי" בה התבקש בית הדין להורות לבנק להעסיק את העובדים בחדר עסקאות ניירות ערך ישראליים בשעות העבודה המפורטות בהסכם קיבוצי שנעשה בבנק ביום 26 בינואר 1984, ולא בשעות אחרות כלשהן. ביום 6 בנובמבר 2013 נמחקה הבקשה בבית הדין בהסכמה.

ב. יובנק

ביום 23 בינואר 2013 התקבלה הודעה בדבר התארגנות עובדי יובנק והצטרפותם להסתדרות העובדים הכללית החדשה. ביום 30 בינואר 2013 הודיע יובנק להסתדרות כי הוא מקבל את הכרזתם כ"ארגון היציג" של עובדי יובנק. הצדדים מקיימים משא ומתן לגיבוש הסכם קיבוצי, בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת המהלך על תוצאותיו הכספיות של יובנק.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

רכישת השליטה בפיבי ובבנק בשנת 2003 והיתר בנק ישראל

ביום 19 בספטמבר 2003 רכשו בינוהון בע"מ וקבוצת ליברמן האוסטרלית מניות בפיבי באופן שבינוהון שבשליטת מר צדיק בינו החזיקה כ-28.54% מזכויות בהון בפיבי וכ-50.59% מזכויות ההצבעה וקבוצת ליברמן החזיקה 23.35% מהזכויות בהון ו-20% מהזכויות בהצבעה (בחלקים שווים באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה ודולפין אנרגיות בע"מ, שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה, כולם באמצעות שרשרת גופים אוסטרליים). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושותף פעולה במסגרתו נקבעו הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בגרעין השליטה בפיבי ובעקיפין בבנק, הכוללים למיטב ידיעת הבנק, בין השאר:

- 1) בכפוף לכל דין, הסדר למינוי דירקטורים בפיבי אחזקות ובבנק: בקשר לדירקטוריון פיבי אחזקות - נקבע כי ימנה לפחות תשעה דירקטורים: חמישה דירקטורים או יותר שיומלצו על ידי בינוהון, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז הולדינגס, דירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין אנרגיות ושני דירקטורים חיצוניים שימונו לפי המלצת בינוהון לאחר היוועצות באינסטנז הולדינגס ודולפין אנרגיות. בקשר לדירקטוריון הבנק נקבע כי הצדדים יפעלו כך שדירקטוריון הבנק ימנה לפחות 11 דירקטורים, שפיבי תתמוך במינוי חמישה דירקטורים שיומלצו על ידי בינוהון, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז הולדינגס ודירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין אנרגיות, וכי הדירקטורים החיצוניים בבנק ייבחרו בהסכמה וכן נקבע הסדר במקרה שאין הסכמה כאמור;
- 2) בנוגע להשתתפות הצדדים באסיפות בעלי מניות של פיבי, נקבע כי הצדדים יצביעו באסיפות האמורות לפי עמדת בינוהון (לאחר דיון בין הצדדים), למעט לגבי החלטות למינוי דירקטורים בפיבי ובבנק (לגביהן נקבע ההסדר האמור לעיל) ולמעט עסקאות של פיבי, הבנק ו/או חברת בת שלהם עם הצדדים או בעלי עניין בהם, לגביהן נקבעו הסדרים, לפיהם עסקאות כאלו לא יבוצעו ללא הסכמה בכתב של בינוהון ושל אחת מהשתיים, אינסטנז הולדינגס או דולפין אנרגיות;
- 3) בכפוף לכל דין, הסדרים ביחס לשימוש בכח השליטה שלהם בפיבי בנוגע להצבעה של פיבי באסיפות בעלי מניות של הבנק כדלקמן: (א) בכל הנוגע לנושאים העומדים על סדר היום של אסיפת הבנק, לגביהם ניתנו החלטות או המלצות של דירקטוריון הבנק לאסיפה, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי; (ב) בכל הנוגע לנושאים לגביהם לא ניתנו החלטות או המלצות כאמור של דירקטוריון הבנק או שהובאו לאסיפת הבנק לפי בקשת בעל מניות, ללא שנדונו בדירקטוריון הבנק, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי, ובלבד שאחד מהדירקטורים שמונו על ידי אינסטנז הולדינגס או על ידי דולפין אנרגיות יתמוך בעמדה, ובהיעדר תמיכה כאמור, תצביע נגד הצעת ההחלטה. במקרה שלשני הדירקטורים שמונו כאמור על ידי אינסטנז הולדינגס או על ידי דולפין אנרגיות קיים עניין אישי, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי. יובהר כי הסדרים אלו אינם חלים לגבי מינוי דירקטורים בבנק, שאז חל ההסדר המתואר לעיל. עוד הובהר בהסכם כי אין בהסכם בעלי המניות כדי להוות הסכם הצבעה החל על הדירקטורים בבנק.
- 4) הסכמה לפעול בהתאם להיתר בנק ישראל להחזקת אמצעי השליטה בבנק שניתן לבעלי השליטה;
- 5) מנגנון זכות סירוב ראשונה לבינוהון לרכישת מניות פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה, שבידי אינסטנז הולדינגס ודולפין אנרגיות, אם מי מהן תתקשר בהסכם למוכר;
- 6) מנגנון זכות הצטרפות לדולפין אנרגיות ולאינסטנז הולדינגס בעת מכירת מניות של פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה, על ידי בינוהון;
- 7) זכות לבינוהון לחייב את דולפין אנרגיות ואינסטנז הולדינגס להצטרף למכירה של מניות פיבי על ידה.

העברת השליטה בפיבי נעשתה בהתאם להיתר בנק ישראל מיום 27 באוגוסט 2003 (להלן - "ההיתר"), בו נקבעו, בין היתר, תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה במישרין ובעקיפין בפיבי ובבנק, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר, פיבי והבנק, לרבות, למיטב ידיעת הבנק, כדלקמן:

- 1) כל עוד שולטים מקבלי ההיתר בפיבי, פיבי לא תמכור ולא תעביר, במישרין או בעקיפין, אמצעי שליטה בבנק, אם כתוצאה מכך יפחת שיעור ההחזקה שלה בבנק מתחת לשיעור המזערי שנקבע (כ-48.34% מהון המניות וכ-67.25% מזכויות ההצבעה) וכן

נקבע שיעור מזערי להחזקות בפיבי. בהיתר נקבע, כי קבוצת השליטה תשמור בכל עת על החזקת השיעור המזערי בפיבי ובבנק. לצורך כך תרכוש קבוצת השליטה אמצעי שליטה אם שיעור החזקתה בסוג כלשהו של אמצעי שליטה ירד מתחת לשיעור המזערי. עוד נקבע, כי אם פיבי או הבנק ינפיקו זכויות למניות או כל נייר ערך הניתן להמרה למניות, תשמור קבוצת השליטה על החזקת השיעור המזערי בניכוי שלוש נקודות האחוז בחישוב על פי דילול מלא. על אף האמור לעיל, אם תבוצע השוואת זכויות בין סוגי המניות השונים הקיימים בפיבי או בבנק, יושווה גרעין השליטה או השיעור המזערי בהתייחס לזכויות ההצבעה, לשיעור המזערי בהתייחס להון המניות ובלבד שהקבוצה תמשיך לשמור על שליטה בלעדית בלבדית בפיבי ובבנק. ניתן לרכוש אמצעי שליטה נוספים בבנק שיוחזקו ישירות על ידי פיבי בשיעור שלא יעלה על 3% מהון המניות של הבנק ושיעור זכויות ההצבעה הנובעות מהחזקה נוספת זו (אמצעי שליטה בשיעור זה נרכשו על ידי פיבי בשנת 2005 ונמכרו על ידה בחודש אפריל 2013). כמו כן, נקבע כי עיסוקה העיקרי של פיבי יהיה החזקת השליטה בבנק.

(2) מכיוון שחלפה תקופה של חמש שנים ממתן ההיתר, מקבלי ההיתר רשאים למכור או להעביר אמצעי שליטה בפיבי, רק אם (א) ימכרו או יעבירו ביחד את כל אמצעי השליטה, המהווים את השיעור המזערי בפיבי, ליחיד או לקבוצה שקיבלו היתר כדון לקבלתם; או (ב) הקונה או הנעבר קיבל היתר כדון לרכישה ולקבלה של אמצעי השליטה ויפעל בתיאום דרך קבע עם יתר מקבלי ההיתר על פי הסכם בעלי המניות בפיבי הנזכר לעיל או הסכם אחר שאושר על ידי המפקח על הבנקים.

(3) אמצעי השליטה בפיבי (שנרכשו בעת רכישת השליטה) המוחזקים במישרין על ידי בעלי ההיתר וכן אמצעי השליטה בבנק המוחזקים בידי פיבי (בשיעור המזערי המצוין בסעיף 1 לעיל) יופקדו בידי נאמן תושב ישראל, אשר זהותו, כתב נאמנותו וההוראות שניתנו לו יהיו כפופים לאישור של המפקח על הבנקים. אמצעי השליטה האמורים בפיבי ובבנק מוחזקים באופן האמור לפי תנאי ההיתר באמצעות גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ.

(4) לא יחולקו דיבידנדים מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 ואם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולקו דיבידנדים, אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים בבנק שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך של 2,391 מיליוני ש"ח.

(5) מינויים של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק יהיה כפוף להסכמת המפקח על הבנקים.

(6) מקבלי ההיתר, לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטת מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים בשליטת הבנק, אולם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, לאחר הודעה מראש למפקח על הבנקים בתנאים הנקובים בהיתר. הודיע המפקח כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות. הוראה זאת אינה חלה על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

(7) ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יעסקו מקבלי ההיתר או תאגידים בשליטתם, לרבות פיבי והתאגידים שבשליטתה, בכל עסק, בישראל או מחוץ לישראל, של קבלת פיקדונות, של מתן אשראי, או כל עיסוק פיננסי אחר שיש בו משום תחרות בעסקי הבנק. כמו כן, ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יהיו מקבלי ההיתר או מי מהם או תאגידים בשליטתם, בעלי עניין (כהגדרתם בהיתר), דירקטורים או מנהלים בכירים בתאגידים העוסקים בעיסוקים האמורים.

(8) מימון רכישת אמצעי שליטה בפיבי או בבנק, לרבות מתן ערבות למימון כאמור, לא ייעשה, במישרין או בעקיפין, על ידי הבנק או תאגידים בנקאיים שבשליטתו.

(9) נקבעו שיעורי החזקה מינימליים של מקבלי ההיתר בפיבי וכן הוראות בדבר הסדרים בתוך קבוצת מקבלי ההיתר, לרבות הוראות שונות בדבר רכישת אמצעי שליטה נוספים בפיבי על ידם, מבחינת אופן החזקתם של אמצעי שליטה נוספים שירכשו ומבחינת יחס שיעורי החזקה במניות פיבי בין חברי קבוצת השליטה.

(10) קבוצת השליטה התחייבה להביא את ההיתר ותנאיו לידיעת דירקטוריון הבנק, למעט תנאים מסויימים.

בעקבות תיקונים שבוצעו בהיתר, הותר לפיבי להגדיל את החזקותיה בבנק בשיעור שלא יעלה על 8% מהון המניות של הבנק, מעבר לשיעורי ההחזקה שפורטו בהיתר. בהתאם לכך ובהתחשב בהחזקותיה של פיבי בבנק למועד דוח זה, פיבי רשאית להגדיל את החזקותיה בבנק בשיעור של עד לכ-8% מהון המניות של הבנק ושיעור זכויות ההצבעה הנובעות מהחזקה נוספת זו.

בהיתר נקבע כי משפחת בינו תחזיק את אמצעי השליטה בפיבי (שהינם חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003) באמצעות בינוהון בע"מ במישרין; כמו כן, בעקבות תיקונים להיתר, המחזיקים בבינוהון יכול שיהיו מר צדיק בינו ו/או ילדיו של מר צדיק בינו - מר גיל בינו (המכהן כדירקטור בבנק), גב' דרר בינו שמואלי, גב' דפנה בינו אור (להלן, ביחד - "משפחת בינו"). משפחת בינו רשאית להחזיק את השיעור העודף בפיבי (מעבר לשיעור המזערי שנקבע בהיתר כאמור לעיל), על ידי תאגיד אחר.

פרטים נוספים לגבי החזקות בעלי השליטה בפיבי

מר צדיק בינו הינו הבעלים של 52.5% מאמצעי השליטה בבינוהון, וילדי בינו מחזיקים ביתר אמצעי השליטה בבינוהון בחלקים שווים. מר צדיק בינו מחזיק בכל זכויות ההצבעה ובכל הזכויות למינוי דירקטורים בבינוהון מתוקף יפוי כוח שניתן לו. בינופרי בע"מ הינה חברה בבעלות מלאה של בעלי המניות בבינוהון, והחזקותיהם בה זהות להחזקותיהם בבינוהון, וגם בה מר צדיק בינו מחזיק בכל זכויות ההצבעה ובכל הזכויות למינוי דירקטורים מתוקף יפוי כוח שניתן לו. קיים הסכם בין בינוהון ובינופרי, לפיו החלטות ביחס למינוי דירקטורים בפיבי תתקבלנה על ידין במשותף.

בשנת 2005 רכשה פ.י.ב.י. בית השקעות בע"מ (בפירוק מרצון) (להלן - "פיבי בית השקעות"), חברה בת בבעלות מלאה של פיבי, מניות של פיבי. בשנת 2008 פיבי בית השקעות ויתרה באופן בלתי חוזר על זכויות ההצבעה והזכויות ההוןיות (לרבות זכויות לדיבידנד) המוקנות לפיבי בית השקעות בגין מניות פיבי המוחזקות על ידה, לרבות כל מניות פיבי שתרכשנה על ידי פיבי בית השקעות, אם וככל שתרכשנה, וזאת כל עוד מניות אלו תהיינה בבעלות פיבי בית השקעות. פיבי ופיבי בית השקעות התייחסו למניות האמורות לפי כל דין כמניות רדומות (כמשמעות המונח בסעיף 308 לחוק החברות, התשנ"ט-1999), כאילו היו בבעלותה של פיבי, וההחלטות הנ"ל של פיבי ופיבי בית השקעות ביחס למניות האמורות תעמודנה בתוקף, כל עוד פיבי הינה בעלת השליטה בפיבי בית השקעות. במהלך שנת 2013 וברבעון הראשון של שנת 2014 העבירה פיבי בית השקעות את המניות הרדומות לפיבי. בהתאם, נכון למועד פרסום הדוחות כל המניות הרדומות של פיבי, קרי 9,198,958 מניות, מוחזקות על ידיה במישרין.

בשנת 2009 השלימה פיבי איחוד הון של מניותיה.

פיבי דיווחה כי ביום 24 במרס 2013 אינסטנז הולדינגס העבירה לאינסטנז מספר 2 בע"מ (להלן - "אינסטנז 2"), בעסקה מחוץ לבורסה, 4,139,233 ממניות פיבי, המהוות 15.77% מההון המונפק והנפרע של פיבי ומלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. אינסטנז 2 הינה חברה שהתאגדה בישראל בבעלות מלאה של Sing Acquisitions Pte. Ltd (להלן - "סינג"), שהינה חברה שהתאגדה בסינגפור ונשלטת באופן מלא (באמצעות גופים אוסטרליים) על ידי ה"ה ה"ל ומיכאל (מייקל) אבלס, אשר שולטים באופן מלא גם באינסטנז הולדינגס (באמצעות אותם גופים אוסטרליים). המניות שהועברו מוחזקות בנאמנות עבור אינסטנז 2 על ידי גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהון ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2. כמו כן, ההיתר תוקן כך שאופן ההחזקה של מקבלי ההיתר הנזכרים לעיל בפיבי יהיה באמצעות סינג ואינסטנז 2 במקום באמצעות Intanz Pty Ltd. ואינסטנז הולדינגס.

כמו כן פיבי דיווחה כי בימים 10-11 בפברואר 2014 השלימה בינופרי מכירת 1,913,523 מניות של החברה, במספר עסקאות מחוץ לבורסה, במסגרת התקשרות עם גוף פיננסי שפעל להפצת המניות לצדדים שלישיים.

נכון למועד פרסום הדוחות, בהתאם לדיווחי פיבי, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהן בהצבעה) הינן כדלקמן: בינוהון - 38.54%, בינופרי - 1.70%, אינסטנז 2 - 15.77%, ודולפין אנרגיות בע"מ - 15.77%.

בנוסף, ביום 6 בינואר 2013 דיווחה פיבי כי בעלי השליטה בה מסרו כי הם מנהלים מגעים מתקדמים עם הפיקוח על הבנקים לצורך תיקון ההיתר (כהגדרתו לעיל) אשר יאפשר להם להחזיק את גרעין השליטה בבנק במישרין על ידי החברות באמצעותן הם מחזיקים כיום בפיבי (בינוהן, אינסטנט 2 ודולפין אנרגיות), בכפוף לתנאים שייקבעו בהיתר כפי שיתוקן. עוד דווח כי החזקה על ידי בעלי השליטה במישרין כאמור בגרעין השליטה בבנק יכולה להתקבל, בין השאר, כתוצאה מחלוקה של מרבית מניות הבנק, המוחזקות על ידי פיבי, כדיבדנד בעין לכלל בעלי מניותיה. פיבי הבהירה כי למועד פרסום הדוחות לא ידוע אם היתר השליטה האמור יינתן באופן האמור לעיל או בכלל, כי גם אם ההיתר יינתן, מדובר באפשרות שתיתן לבעלי השליטה בפיבי ולפיבי, ואשר מימושה, אם בכלל, יהיה כפוף בין השאר לקבלת החלטות באורגנים המוסמכים של פיבי אשר למועד פרסום הדוחות לא התקבלו ואף טרם נתקיים דיון בנושא במסגרת האורגנים המוסמכים; להגעה להסדרים מתאימים עם הגופים שהעמידו אשראי לפיבי; לקבלת אישור בית המשפט לחלוקה כאמור, ככל שלא יתקיים מבחן הרווח כמשמעותו בחוק החברות; להגעה להסכמות לצורך שינויים בהסכם בעלי המניות בין בעלי השליטה בפיבי והתאמתו למצב של החזקה במישרין בגרעין השליטה בבנק (כאשר למועד פרסום הדוחות טרם סוכמו); ולתנאים אפשריים נוספים.

פרטים לגבי החזקות פיבי בבנק

למיטב ידיעת הבנק, נכון למועד פרסום הדוחות, מחזיקה פיבי ב-48.34% בהון ובזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

פיבי הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

למיטב ידיעת הבנק, בין בעלי העניין בבנק, פיבי ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, התקיימו הסדרים כמפורט בבאור 1.19' לדוחות הכספיים.

ביום 3 באפריל 2013 הודיעה פיבי על מכירת מניות הבנק "החופשיות" שבבעלותה (המניות שהוחזקו על ידה מעבר לגרעין השליטה בבנק, על פי היתר השליטה מבנק ישראל), קרי מניות בשיעור של כ-5.2% מהון המניות של הבנק.

לפרטים בדבר דוח שפורסם על ידי פיבי ביום 6 בינואר 2013 בדבר מגעים שמנהלים בעלי השליטה בפיבי עם הפיקוח על הבנקים לצורך תיקון ההיתר (כהגדרתו לעיל) אשר יאפשר להם להחזיק את גרעין השליטה בבנק במישרין על ידי החברות באמצעותן הם מחזיקים כיום בפיבי, ראו סעיף פרטים נוספים לגבי החזקות בעלי השליטה בפיבי, לעיל.

לפרטים על החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 והשלכותיו על בעלי השליטה כמו גם פרטים על "מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק" ו"קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר שליטה ולהחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי" שפרסם בנק ישראל, ראו פרק "חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית".

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 משנת 2008 (להלן: "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6) (א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010.

הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות.

בעקבות פניה זו וישיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, יינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.
- לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיתן של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיתן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעל שליטה יש עניין אישי בהן.
- הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק.
- יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.
- בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה:

- 250,000 ש"ח, כאשר הצד האחר לעסקה הינו יחיד; או
- 0.1% מההון העצמי הרגולטורי כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין (להלן - "ההון העצמי הרגולטורי") - כאשר הצד האחר לעסקה הינו תאגיד.

עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

על עסקאות כאמור שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מיידי ככל שנדרש בתקנות נ"ע.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת נב"ת 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת נב"ת 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות נ"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש.

בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה.

אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ככלל, ייבחנו תנאי שוק באמצעות השוואת תנאי העסקאות עם נושאי משרה לעסקאות אחרות דומות במאפייניהן ובהיקפן עם צדדים שאינם קשורים לבנק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחודש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

הבנק פועל לגיבוש אמות המידה ומנגנוני האישור הנדרשים לפי סעיפים 117(ב) ו-117(א2) לחוק החברות.

ג. מגבלות "אנשים קשורים" לפי הוראת נוהל בנקאי תקין 312

בסוף חודש פברואר 2010 הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק, כי בנוסף למגבלות הקבועות בנוהל בנקאי תקין 312 על סך החבות של בעלי שליטה לבנק, הוא מבקש להחיל מגבלה נוספת כך שהחבות המקסימלית של כל אחד ממרכיבי גרעין השליטה בבנק, מתוך סך החבות המותרת לכלל האנשים הקשורים על פי נוהל בנקאי תקין 312, תהיה בהתאם לחלקו היחסי בגרעין השליטה, וזאת אף אם החבות של אותו מרכיב בקבוצה אינה בעיקרה לבנק. בנק ישראל הבהיר כי כוונתו ליישם מגבלה כזו באופן מערכתי ובהתאם לתקן את הנוהל האמור. בעקבות המכתב פנה הבנק לפיקוח לקבל הבהרות בעניין החלת המגבלה ואופן יישומה. יובהר, כי הבנק אינו חורג מהמגבלה האמורה גם אם היא לא תבוטל או לא תתקבלנה הבהרות/הנחיות נוספות.

ד. עסקאות שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח

ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן: "תקנות ההקלות"):

1. ביום 18 באוקטובר 2009 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:
  - חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של שנה החל מיום 1 ביולי 2009 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק (לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי, וחברות בנות שלה) ובכללם נושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם, כפי שיהיו מעת לעת.
  - אישור מראש, כעסקת מסגרת כהגדרתה בתקנות ההקלות, של התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה או קרוביהם, בכפוף לתנאים שאושרו, וזאת לתקופה של חמש שנים מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 1 ביולי 2014 (להלן: "עסקת המסגרת").
  - אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין חברות הקבוצה החל מיום 1 ביולי 2008.
- תנאי עסקת המסגרת ותנאי הפוליסה לתקופה של שנה המתחילה ביום 1 ביולי 2009 מפורטים בדוחות מיידיים של הבנק מיום 9 בספטמבר 2009 (מס' אסמכתא 227667-01-2009 ו- 227718-01-2009) ומיום 18 באוקטובר 2009 (מס' אסמכתא 258066-01-2009). האמור בדוחות אלו נכלל כאן על דרך ההפניה.
- בהתאם לסעיף 275(א1)(2) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, החליטה ועדת הביקורת של הבנק ביום 19 ביוני 2012, כי ההתקשרות בעסקת המסגרת, בהתאם לתנאים בהם אושרה על ידי אסיפת בעלי המניות, לתקופה העולה על 3 שנים ממועד אישורה ועד לתום התקופה המקורית שנקצבה (1 ביולי 2014), הינה סבירה בנסיבות העניין, והכל כמפורט בדוח מיידי של הבנק מיום 19 ביוני 2012 (מס' אסמכתא 160347-01-2013). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- בהתאם לאמור, ביום 9 ביולי 2013 החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם לסעיפים 1(3) ו-1(5) לתקנות ההקלות ולאחר אישור ועדת הביקורת מיום 25 ביוני 2013 ואישור ועדת התגמול מיום 2 ביולי 2013, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של שנה נוספת החל מיום 1 ביולי 2013 באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ והכל עבור המבוטחים ובתנאים המפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 9 ביולי 2013 (מס' אסמכתא 088563-01-2013). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
2. ביום 15 בנובמבר 2011 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתף-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן: "מתף"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות ממועד אישור האסיפה הכללית, וזאת בתנאי העסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי העסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתף, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.
3. ביום 3 באוקטובר 2011 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ובהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, בהתאם לגמול שאושר לכלל הדירקטורים (למעט ליו"ר הדירקטוריון) באסיפה הכללית של הבנק מיום 14 בספטמבר 2008. סכומי הגמול שאושר והנימוקים לאישורו מפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 3 באוקטובר 2011 (מס' אסמכתא 290802-01-2012). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
4. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), ועדכנו בשנת 2011, כמפורט בביאור 17.ג בדוחות הכספיים.

ה. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. לפירוט יתרות ותמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ראה גם באור 19 של הדוחות הכספיים.
2. הקבוצה, לרבות פיבי אחזקות וחברות בנות שלה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים (לרבות דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם) ונושאי משרה.
3. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
4. הקבוצה רוכשת במהלך העסקים הרגיל מקבוצת פז (פז חברת הנפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה), הנשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק, דלקים עבור רכבים המשמשים עובדים של החברה (לרבות רכבי ליסינג). בשנת 2013 רכשה קבוצת הבנק דלקים מקבוצת פז בסך כולל של כ-8.4 מיליון ש"ח (שנת 2012 - 8.9 מיליון ש"ח). כמו כן, הבנק שוכר מקבוצת פז נכס נדל"ן לצורך סניף של הבנק בנתניה בשטח של כ-345 מ"ר עד לחודש ספטמבר 2017 וחברה מאוחדת שוכרת מקבוצת פז נכס נדל"ן לצורך סניף בכפר קרע בשטח של 25 מ"ר עד לחודש פברואר 2020. שכן הדירה לשנת 2013 הסתכם בכ-0.8 מיליון ש"ח (שנת 2012 - 0.8 מיליון ש"ח).
5. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות קרוביהם וחברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חביונות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנקאיות	סך הכל
31 בדצמבר 2013									
קבוצת פז ⁽²⁾	21,794	-	527	22,321	30,383	829	-	2,619 ⁽¹⁾	56,152
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	-	-	-	-	100	-	-	-	100
אחרים ⁽⁴⁾	22	-	-	22	81	-	-	-	103
סך הכל	21,816	-	527	22,343	30,564	829	-	2,619	56,355
31 בדצמבר 2012									
קבוצת פז ⁽²⁾	25,980	-	-	25,980	6,423	2,209	-	1,120 ⁽¹⁾	35,732
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	2	-	-	2	198	-	-	-	200
אחרים ⁽⁴⁾	25	-	-	25	83	-	-	-	108
סך הכל	26,007	-	-	26,007	6,704	2,209	-	1,120	36,040
פקדונות									
31 בדצמבר 2012		31 בדצמבר 2013		יתרה לתאריך המאזן		יתרה לתאריך המאזן		היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה⁽⁵⁾	
באלפי ש"ח		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח	
קבוצת פז ⁽²⁾		5,853		279,297		7,118		91,696	
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾		2,840		3,025		2,940		2,998	
אחרים ⁽⁴⁾		2,452		4,872		1,077		1,472	
סך הכל		11,145		287,194		11,135		96,166	

(1) ליום 31 בדצמבר 2013 הערך הנקוב של העסקאות בנגזרים הסתכם ב-87,300 אלפי ש"ח (31.12.12 - 37,330 אלפי ש"ח).

(2) פז חברת הנפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. קבוצת פז נשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.

(3) פיבי אחזקות בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. פיבי אחזקות הינה חברת האם של הבנק ונשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.

(4) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק.

(5) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק, והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינים בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל - 10 מתוך 13 חברי הדירקטוריון, ו-5 מתוך 6 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים ששה דירקטורים כמפורט להלן:

1. **מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
2. **גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. איננה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
3. **מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארוארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. דירקטור בחברת כלל תעשיות בע"מ; כיהן כדירקטור בחברת אקסלנס השקעות בע"מ; מאמן מנהלים.
4. **ד"ר אמנון גולדשמידט**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (נחשב כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים

המפורטים להלן: דוקטור בכלכלה (בנקאות), מוסמך במימון (MBA), בוגר כלכלה ומדעי המדינה. כיהן כמפקח על הבנקים וכראש החטיבה הפיננסית בבנק דיסקונט. דירקטור בחברות.

5. **גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ואינה בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיוכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברות: מי אביבים בע"מ ושופרסל בע"מ. כיהנה כמנכ"ל משותף אי.די.בי חברה לפיתוח בע"מ וכדירקטור בחברות: רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; פז חברת נפט בע"מ; בלגל בע"מ.
6. **מר גיורא מיוחס**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני ואינו בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר MSC מהטכניון - ובוגר AMP באוניברסיטת הרווארד. מכהן כיו"ר כלכלי: משואות יצחק. כיהן ומכהן כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון בחברות. כיהן כמנכ"ל גדות תעשיות פטרוכימיה בע"מ וכציר כלכלי בצפון אמריקה.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 4 במרס 2014, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, בישיבתה מיום 11 במרס 2014 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 11 במרס 2014 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיוטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 18 במרס 2014, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 13 במרס 2014, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

עניינים אחרים

א. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי ובהבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בעניין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הנתען בקביעה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. לדברי הממונה בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק. על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 24 במרס 2010 הגיש הבנק ערר על קביעת הממונה. הליך הגישור אליו הופנו הצדדים על ידי בית הדין לא צלח והדיון חזר לבית הדין להגבלים עסקיים. בהמשך להגשת בקשות מקדמיות מטעם הבנקים לבית הדין ולהגשת תשובות הממונה לבקשות ניתנה ביום 18 ביוני 2012 החלטה, במסגרתה נמחקו חלקים מתשובת הממונה לערר. החלטה זו נומקה, בין השאר בכך שתשובת הממונה כללה התייחסות לאירועים ועמלות שלא היוו חלק מהקביעה המקורית, וממילא לא ניתנה לבנקים זכות להישמע לגביהם. בית הדין הבהיר, במסגרת החלטתו, כי קביעת הממונה צריכה להתייחס לאירועים קונקרטיים ואינה יכולה לעמוד על אמירות כוללניות וגורפות בדבר קיומם של חילופי מידע. בית הדין קבע דיון מקדמי בתיק ליום 13 במרס 2014 לצורך דיון בהסדרי ניהול התיק. בהמשך להחלטת בית הדין בבקשות המקדמיות כמתואר לעיל, הודיע הממונה לבנק, ביום 29 ביולי 2012, כי הוא שוקל להפעיל את סמכותו לפי סעיף 43(א)(1) לחוק, ולפרסם קביעה משלימה לפיה העברות המידע שיוחסו על ידו לבנקים בכתב התשובה לערר, ונמחקו בהחלטת בית הדין, מהווים הסדר כובל. הבנק הוזמן למסור התייחסותו לאפשרות פרסום קביעה כאמור עד ליום 13 במרס 2014. ביום 12 בפברואר 2014 הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים הודעה לפיה הצדדים הגיעו להסכמה עקרונית בעניין הסדר הפרשה, שיהיה בה כדי ליתר את המשך הדיון בערר, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים אצל הצדדים. להערכת הבנק, ביצע הבנק הפרשה מתאימה בספריו להוצאה הצפויה, בהתאם להסדר המתגבש.

ב. ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים הסדר סליקה צולבת על פי הסכם פשרה בין שלוש חברות כרטיסי האשראי - לאומי קארד בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ וישראכרט בע"מ והבנקים בעלי המניות בהן לבין הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה"). בפסק הדין הוארך הסדר הסליקה הצולבת עד ליום 31 בדצמבר 2018 ותנאיו תוקנו. הממונה סבר כי עמלה צולבת (המכונה גם "עמלת מנפיק") בגובה 0.7% היא עמלה ראויה להסכם פשרה וקבע כי ההפחתה בעמלת המנפיק לגובה זה תתבצע במדורג, עד ליולי 2014. כן נקבע כי קטגוריות עמלת המנפיק יהיו בהתאם לאמור בחוות דעתו של ד"ר שלומי פריזט, הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים, אשר מונה לשם קביעת שיעור עמלת המנפיק. ביום 29 באפריל 2012 הוגש על ידי שירותי בריאות כללית ("הכללית") ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון ("הערעור"). הבנק הוא אחד המשיבים בערעור. בערעור נטען, בין היתר, כי בית הדין שגה ביחס לאי סיווגה של הכללית בקטגורית עמלת המנפיק הנמוכה של בתי העסק. התיק קבוע לדיון ביום 17 במרס 2014.

ג. פטורים עיקריים שהתקבלו מהממונה על הגבלים עסקיים

1. הסדר החזקה ופעילות משותפת בשבא ובמסב

ביום 20 בספטמבר 2012 החליט הממונה על ההגבלים העסקיים על המשך מתן פטור בתנאים להסדר בין חמשת הבנקים הגדולים שעניינו בעלות משותפת בחברת שבא וגביית עמלה בינבנקאית בגין שימוש הדדי במכשירי בנק אוטומטיים. בהחלטתו מצא הממונה לנכון לשנות את התנאים שניתנו בהחלטות הפטור הקודמות בעניין זה, והורה לשבא למכור את כל מכשירי הבנק האוטומטיים שלה. במסגרת מכרז נמכרו מכשירי הבנק האוטומטיים לקרן תמר שירותים פיננסיים בע"מ והעברת המכשירים לרשותה תתבצע עד ליום 20 בנובמבר 2014. בנוסף, הממונה התיר לשבא לגבות תשלומים מגורמים

המבקשים להתחבר למערכותיה רק בגין העלויות התוספתיות הכרוכות במתן גישה למערכות השונות הנובעות באופן ישיר מביצוע ההתאמות הנדרשות במערכות, וזאת רק לאחר הצגה מפורטת של חישוב עלויות אלה בפני המצטרפים החדשים והממונה וקבלת אישור הממונה. תוקפו של הפטור הוארך מפעם לפעם לתקופות קצרות, עד שביום 26 באוגוסט 2013 הוארך תוקפו של הפטור ל-3 שנים נוספות, תוך שהממונה קובע תנאים חדשים בהחלטת הפטור הנוגעים לשדרוג ושיפור מערכותיה של שבא בתחום שירותי איסוף ואישור עסקאות ושירותי ממשק בין סולקים, מנפיקים ובתי עסק. ביום 20 בספטמבר 2012 החליט הממונה גם על המשך מתן פטור בתנאים להסדר בין חמשת הבנקים הגדולים שעניינו הבעלות המשותפת בחברת מסב. גם בפטור זה שינה הממונה מהתנאים שניתנו בהחלטותיו הקודמות בעניין זה, והטיל על מסב מגבלות דומות לאלה שהוטלו על שבא בנוגע לגביית תשלומים ממצטרפים חדשים המבקשים להתחבר למערכותיה של מסב. ביום 20 במרס 2013 הוארך תוקפו הפטור ל-3 שנים נוספות.

2. הסדרי קונסורציום אשראי

ביום 28 בפברואר 2011 הודיעה הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן - "הממונה") למנהלי הבנקים וחברות הביטוח, כי במהלך התקופה האחרונה נערכה ברשות ההגבלים העסקיים (להלן - "הרשות") בחינה של התנאים לחבירה בין בנקים ובין חברות ביטוח ובינם לבין עצמם (להלן - "בנקים וגופים מוסדיים") בקונסורציום אשראי. עוד צוין במכתב, כי במרכז אותם תנאים עמד מבחן הסף, לפיו על החבירה של מספר בנקים ו/או גופים מוסדיים בקונסורציום להיות חיונית במובן זה שאלמלא החבירה לא יתאפשר מתן אשראי ללקוח בתנאים סבירים (להלן - "דרישת החיוניות"). הממונה הגיעה למסקנה, כי יש להמשיך ולאפשר את המשך קיומם של הסדרי קונסורציום העשויים להיטיב עם הלווים ולהגביר את התחרות בתחום, תוך ביטול דרישת החיוניות לתקופת זמן מוגבלת של שנתיים.

כן הודיעה הממונה על התנאים שבהתקיימם אין כוונת הרשות לאכוף את הוראות החוק על קונסורציום למתן אשראי: (1) החבירה בקונסורציום אשראי תהיה לפי הסכמת הלקוח מראשו ובכתב, על גבי טופס נפרד. (2) ללקוח תינתן האפשרות לשאת ולתת על תנאי מתן האשראי עם מי מהצדדים החברים בקונסורציום; (3) כאשר בקונסורציום חברים גם הפועלים וגם לאומי תתאפשר החבירה רק אם סכום האשראי המצדפי שנדרשים שני הבנקים לתיתו עולה על 300 מיליון ש"ח; (4) לא יועבר בין הצדדים כל מידע שאינו נדרש לצורך החבירה בקונסורציום הספציפי שבעניינו מתנהלים המגעים. מבלי לגרוע מכך, כל העברת מידע כאמור תיעשה באופן הממזער כל חשש לפגיעה תחרותית בין הצדדים; (5) הצדדים יערכו תיעוד מפורט אשר ישמר אצל כל בנק ו/או גוף מוסדי ויועבר לרשות בתום 30 ימים מתום כל שנה קלנדרית או לפי דרישת הרשות, תוך 14 ימים.

תוקף המכתב היה שנתיים מיום 28 בפברואר 2011. ביום 26 בפברואר 2013 הוארך תוקפו של המכתב עד ליום 28 בפברואר 2014 וביום 27 בפברואר 2014 הוארך תוקפו בארבעה חודשים נוספים, עד ליום 30 ביוני 2014 (או עד להודעה אחרת, על פי המוקדם).

ה. איכות הסביבה

הבנק הינו תאגיד פיננסי המספק שירותים פיננסיים שונים ללקוחותיו. לפיכך, ההשפעות הסביבתיות (סיכונים סביבתיים) של תהליכי הייצור הינן מינוריות, אם בכלל. להבדיל ממפעל תעשייתי כזה או אחר, אשר מתמודד דרך קבע עם בעיות כגון, פינוי פסולת מהותית, שפכים וכיו"ב, הבנק הינו צרכן משאבים אזרחי/טיפוסי רגיל והמשאבים שהוא צורך הם חשמל, מים, נייר וכיו"ב. בהתאם לכך אין הבנק מייצר או שהינו חשוף לסיכונים סביבתיים מהותיים.

הבנק פעיל בנושא השמירה על איכות הסביבה, כולל פעילות לחיסכון באנרגיה כמו שימוש בגופי תאורה חסכוניים, בקרת מבנה לכיבוי אוטומטי של מערכות מרכזי הדפסה משותפים לחיסכון בנייר, איסוף נייר המיועד לגריסה בחברת מיחזור וכיו"ב. בניין משרדים המשמש את הנהלת הבנק בשדרות רוטשילד בתל אביב, נושא תו תקן ישראל 5281, המוקיר פעילות בנושא איכות הסביבה. בניין זה הינו בניין המשרדים הראשון במדינת ישראל שזכה בתו התקן ותפעולו מתבצע על פי עקרונות השמירה

על איכות הסביבה כמו מיקסום הניצול של אור טבעי בחללי המבנה, קיר מסך אקלימי אשר מאפשר ניצול אנרגיה של האוויר החוזר, בקרת מבנה לחיסכון באנרגיה וכיו"ב.
לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים כמשמעותם בהוראות המפקח על הבנקים, ראה פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2013 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

ביום 1 בינואר 2014 מונתה הגב' אלה גולן לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית וחברת הנהלה בבנק. הגב' גולן החליפה את מר קובי מלכין שמונה למנכ"ל בנק אוצר החייל.

ביום 30 בנובמבר 2013 נפטר הדירקטור מר גדעון להב ז"ל, שהיה חבר הדירקטוריון משנת 2007, יהי זכרו ברוך.

בעמודים המצורפים לדוח זה, מפורטת רשימת חברי הדירקטוריון וכן פירוט שכר יו"ר הדירקטוריון ונושאי משרה בכירה בגין השנים 2012-2013.

דירקטוריון הבנק קיים בשנת 2013 - 25 ישיבות מליאה ו-58 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רונן חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 18 במרס, 2014
ט"ז אדר ב', תשע"ד

חברות בנות עיקריות (במיליוני ש"ח)

חברות בנות בנקאיות בישראל								
בנק מסד בע"מ		בנק אוצר החייל בע"מ		בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ		יובנק בע"מ		
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	
5,123	5,131	16,431	16,364	3,770	3,602	7,752	8,379	סך הכל נכסים
2,769	2,907	11,348	11,427	2,112	2,203	2,128	2,071	אשראי לציבור, נטו
4,183	4,152	12,762	12,558	3,003	2,811	6,533	7,415	פקדונות הציבור
427	465	1,036	1,103	332	355	439	417	סך כל ההון
71	66	164	159	78	62	75	62	רווח לפני מסים
45	42	106	103	49	39	50	42	רווח נקי
17.9%	15.0%	17.2%	14.9%	22.1%	17.8%	17.0%	13.9%	תשואה ברוטו
11.2%	9.6%	11.1%	9.7%	13.8%	11.1%	11.3%	9.5%	תשואה נטו
14.8%	15.6%	13.7%	14.7%	16.3%	17.4%	19.8%	19.3%	יחס ההון הכולל רכיבי סיכון

חברות בנות בנקאיות בחו"ל					
פיבי בנק (שוויץ) לימיטד*		פיבי בנק (יו.ק.) פי.אל.סי.*			
2012	2013	2012	2013		
1,740	1,589	309	181	סך הכל נכסים	
307	331	201	58	אשראי לציבור, נטו	
1,426	1,301	29	-	פקדונות הציבור	
245	240	214	168	סך כל ההון**	
20	10	3	-	רווח לפני מסים	
18	7	3	-	רווח נקי***	
8.0%	4.2%	1.0%	-	תשואה ברוטו	
7.1%	2.8%	0.9%	(0.2%)	תשואה נטו	

* על פי הדוחות הכספיים של חברות הבנות בחו"ל במטבע חוץ מתורגמים לפי שער חליפין יציג לסוף תקופה, לאחר התאמות.

** ההון של פיבי בנק (יו.ק.) פי.אל.סי. הסתכם לסך של 29.3 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2013 (31.12.12 - 35.4 מיליון ליש"ט).

ההון של פיבי בנק (שוויץ) לימיטד הסתכם לסך של 61.6 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2013 (31.12.12 - 60.0 מיליון פר"ש).

*** ההפסד הנקי של פיבי בנק (יו.ק.) פי.אל.סי. הסתכם לסך של 0.1 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2013 (31.12.12 - רווח בסך של 0.5 מיליון ליש"ט).

הרווח הנקי של פיבי בנק (שוויץ) לימיטד הסתכם לסך של 1.7 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2013 (31.12.12 - 4.4 מיליון פר"ש).

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

שם הדירקטור: רוני חזקיהו

יו"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 16.5.2012.

מכהן כדירקטור בחברה: Fibi Bank (U.K.) PLC. מכהן כיו"ר חוג הידידים של עמותת "ילדים בסיכוי - המועצה לילד החוסה" כיהן כמפקח על הבנקים בבנק ישראל.

שם הדירקטור: צדיק בינו

דירקטור בבנק מיום 21.9.2003.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פז חברת נפט בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: בינו אחזקות בע"מ; בינוהן בע"מ; ברבינו בע"מ; BIGRO Commodities Limited; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ; בינופרי בע"מ; נרוטק בע"מ; דאדא ניהול בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: פיבי אחזקות בע"מ; פיבי בית השקעות בע"מ; פיבי בית השקעות א' (1998) בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברות: פז בית זיקוק אשדוד בע"מ; נרו חברה להשקעות בע"מ; צוהר הדמיה מתקדמת (השקעות 1996) בע"מ.

שם הדירקטור: דוד אסיא

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 24.12.2012.

מכהן כיו"ר הידירקטוריון בחברות: ETORO GROUP LTD; ביוקאץ' בע"מ; כדירקטור בחברות: אראר סאט גלובל קומיוניקייטנס נטוורק בע"מ; מוב-ארט קונסולטינג בע"מ; ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ; נדיר השקעות בע"מ; נדיר אחזקות מילניום בע"מ; ש. מ. טלקום בע"מ; אנפורמיה תכנה בע"מ; קרן לקידום החינוך בישראל מיסודה של קרן לקידום החינוך ליוצאי עיראק בע"מ; משוב השקעות וטכנולוגיות (1993) בע"מ (לא פעילה) וכדירקטור בעמותות: IMPACT; מועצת הנגידים של מכון ויצמן למדע. כיהן כדירקטור בחברה: איטורו ישראל בע"מ.

שם הדירקטור: דן ארבל

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 15.11.2005.

נשיא המוסד לבוררות עסקית. עוסק בבורריות מסחריות; יו"ר ועדות ציבוריות שונות; נשיא בית המשפט המחוזי בדימוס; מנהל בתי המשפט לשעבר.

כיהן כמרצה בקריה האקדמית בקרית אונו.

שם הדירקטור: פנינה ביטרמן-כהן

מכהנת כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 3.6.2009.

שימשה כסמנכ"ל ויועצת משפטית בפולאר השקעות בע"מ וכיהנה כדירקטור בחברות הבנות בקבוצת פולאר.

מכהנת כדירקטור בחברות: על דף הנדסה בע"מ; פוליגיר קפיטל בע"מ.

שם הדירקטור: גיל בינו

דירקטור בבנק מיום 21.9.2003.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פיבי אחזקות בע"מ.

מכהן כמנכ"ל בחברות: בינו אחזקות בע"מ; ברבינו בע"מ; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ; Alden Hotel AG.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פיבי בית השקעות בע"מ (עד 17.3.13).

כיהן כדירקטור בחברות: פז תעשיות ושרותים (נפט) בע"מ, פז בית זיקוק אשדוד בע"מ.

שם הדירקטור: **זאב בן אשר**

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 23.12.2010.
מכהן כדירקטור בחברה: כלל תעשיות בע"מ; סוקולובסקי לור בע"מ.
מאמן מנהלים.

כיהן כדירקטור בחברה: אקסלנס השקעות בע"מ

שם הדירקטור: **ד"ר אמנון גולדשמידט**

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 11.4.2006.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: א. גולדשמידט ייזום והשקעות בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: פירסט ישראל מזנין אינבסטורס בע"מ; קרן המזנין לישראל (בישראל) שותפות מוגבלת; פימי אופרטיוניטי 2005 בע"מ; פימי 2001 בע"מ; הראל פיננסים ניהול והשקעות בע"מ (עד 8.1.14); פימי אופרטיוניטי IV שותפות מוגבלת; פימי IV (בישראל) שותפות מוגבלת; פימי IV 2007 בע"מ; קרן פימי אופרטיוניטי II שותפות מוגבלת; קרן פימי אופרטיוניטי ישראל II שותפות מוגבלת; קרן פימי אופרטיוניטי ישראל שותפות מוגבלת.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברת ממאדור בע"מ.

כיהן כראש החטיבה הפיננסית בבנק דיסקונט.

עוסק בתחום הפיננסים.

שם הדירקטור: **יוסף הורביץ**

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 15.11.2011.

דירקטור בחברה יוסף הורביץ יעוץ בע"מ ובעמותה יד ושם רשות הזכרון לשואה ולגבורה.

כיהן כמבקר ראשי בקבוצת בנק לאומי.

שם הדירקטור: **נגה יציב**

מכהנת כדירקטור בבנק מיום 31.1.2012.

מכהנת כד"ר צ' בחברה: ממנ מסופי מטען וניטול בע"מ; איסט"א ליינס חברת הנסיעות של הסטונדטים בישראל בע"מ.

דירקטור בחברות: שראל שרותים ואספקה לרפואה בע"מ; תל השומר מחקרים, תשתיות ושירותים רפואיים בע"מ; אמנת ניהול מערכות מידע.

חברה בועד המנהל: מתן - משקיעים בקהילה.

חברה באגודת הידידים בעמותות: וראיטי ישראל; אלו"ט, מרכז רפואי רעות.

מכהנת כמזכירת הדירקטוריון בבתי זיקוק חיפה בע"מ

כיהנה כדירקטור בחברות: אנליסט קופות גמל בע"מ (עד למועד מינויה כדירקטור בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ); גרנית הכרמל השקעות בע"מ; תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (עד 4.2.13); תעשיות מזון תנובה - אגודה שיתופית חקלאית בישראל בע"מ (עד 4.2.2013).

כיהנה כמזכירת חברה, עוזרת מנכ"ל ומנהלת קשרי קהילה וכח אדם בחברה לישראל בע"מ.

שם הדירקטור: **דליה לב**

מכהנת כדירקטור בבנק מיום 24.12.2012.

מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; פז חברת נפט בע"מ; בלגל בע"מ.

כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברה: מי אביבים בע"מ.

כיהנה כדירקטור בחברות: רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ.

שם הדירקטור: גיורא מיוחס

מכהן כדירקטור בבנק מיום 7.10.2003.

מכהן כדירקטור בחברות: תעוזה א-פיירצ'יילד טקנולוג'יס בע"מ; אספרו אינפורמיישן טכנולוגי בע"מ; קבוצת ברן; פרו-סייד; ISA Scientific.
כיהן כיו"ר הדירקטוריון במועצה מקומית תעשייתית רמת חובב וכיו"ר כלכלי: משואות יצחק (עד 31.1.13).
כיהן כדירקטור בחברות: פז תעשיות ושירותים (נפט) בע"מ; מוצרי מעברות בע"מ.

שם הדירקטור: יעקב סיט

מכהן כדירקטור בבנק מיום 30.8.2010.

מכהן כמנכ"ל בחברה: פיבי אחזקות בע"מ; וכדירקטור בחברות: סיט ניהול נכסים בע"מ; פנמר בע"מ.
כיהן כמנכ"ל ודירקטור בחברה: פיבי בית השקעות בע"מ (עד 17.3.13), כמנכ"ל משותף: בלאומי ושות' חתמים בע"מ וכמנהל השקעות
וסמנכ"ל פיתוח עסקי בחברה: ברבינו בע"מ (עד 31.12.13).

שם הדירקטור: גדעון להב ז"ל (עד 30.11.13)

כיהן כדירקטור בבנק מיום 23.1.2007.

כיהן כדירקטור בחברות: חברת השקעות דיסקונט בע"מ; כור תעשיות בע"מ; אורבוטק בע"מ. עסק בעיסוקים ציבוריים.

פרטים נוספים על חברי דירקטוריון הבנק, ניתן למצוא בתקנה 26 "דירקטוריון הבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2013 המתפרסם באתר מגנא של רשות
ניירות ערך.

חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם

שם נושא המשרה הבכירה: **סמדר ברבר-צדיק**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 20.3.2007

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: מנהל כללי.

מכהנת כיו"ר דירקטוריון בחברות: בנק אוצר החייל בע"מ; FIBI Bank (Switzerland) Ltd.

מכהנת כדירקטור בחברות: שי.ש.י.ס. אחזקות (1999) בע"מ; עידן שייס בע"מ.

חברת הוועד המנהל בעמותת "מתן". חברה באיגוד הבנקים.

כיהנה כיו"ר הדירקטוריון ב-Fibi Bank (U.K.) PLC.

כיהנה כמנהלת כללית בחברות: פי.ב.י. אחזקות בע"מ; פיבי בית השקעות בע"מ; סהר פיתוח ואחזקות בע"מ.

כיהנה כראש אגף עסקים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **אילן בצרי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 20.3.2007

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: משנה למנכ"ל, חבר הנהלה וראש החטיבה העסקית.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון: בנק מסד בע"מ; Fibi Bank (U.K.) PLC.

מכהן כדירקטור בחברות: פאנקה בע"מ.

כיהן כראש אגף ניהול פיננסי וניהול סיכונים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **יוסי לוי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.12.2003

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש חטיבת משאבים.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: הבינלאומי הראשון ושות' חיתום והשקעות בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ; פורטראב חברה להשקעות בע"מ.

כיהן כמנכ"ל ויו"ר מת"ף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ; וכיהן כראש אגף תפעול ומערכות מידע בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **יורם סירקיס**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 20.3.2007

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: יובנק בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: חברה לרישומים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: הבינלאומי סוכנות לביטוח (2005) בע"מ.

כיהן כמנהל מחלקת ניירות ערך בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **נחמן ניצן**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.9.2011

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.

דירקטור בחברות: בנק אוצר החייל בע"מ; מת"ף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ.

כיהן כממלא מקום ומשנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית בבנק ירושלים; סמנכ"ל כספים ב-וסו חברה לביטוח (ביטוח ישיר); חשבונאי ראשי וסמנכ"ל בבנק ירושלים.

שם נושא המשרה הבכירה: **אביאל שטרנשוס**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 19.10.2010

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש החטיבה הפיננסית.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל בחברה: הבינלאומי הנפקות בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: FIBI Bank (Switzerland) Ltd.; סטוקופין (ישראל) בע"מ; כרטיסי אשראי לישראל בע"מ; מכון למחקר עסקים.

שימש כסמנכ"ל ומנהל תחום השקעות ביטוח וגמל במנורה מבטחים ביטוח בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברה: מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **בנצי אדירי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 23.2.2012

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל סיכונים ראשי (CRO) וראש החטיבה לניהול סיכונים.

כיהן כמנהל האגף העסקי, סמנכ"ל וחבר הנהלת בנק ירושלים בע"מ.

שם נושאת המשרה הבכירה: **יעל חונן**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 23.5.2011

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: מבקרת פנימית ראשית ומבקרת פנימית בחברות הבנות הבנקאיות בקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (למעט פיבי שווייץ).

כיהנה כיו"ר ועדת SOX בהתאחדות חברות הביטוח; חברת ועדת ביקורת מערכות מידע בלשכת המבקרים הפנימיים; מרצה בקורס ההכנה לבחינות CISA של האיגוד הישראלי לביקורת ואבטחת מערכות מידע ובקורס לביקורת מערכות מידע של לשכת המבקרים הפנימיים.

שימשה כמנהלת מחלקת SOX בקבוצת כלל ביטוח בע"מ ומנהלת (מנכ"ל) במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רו"ח סומך-חייקין.

שם נושאת המשרה הבכירה: **אלה גולן**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 1.1.2014

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: סמנכ"ל, חברת הנהלה, ראש החטיבה הבנקאית.

כיהנה כסגנית ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות וכמנהלת מחלקת ניירות ערך ארצית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **יעקב מליכין** (עד 30.11.13)

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 10.6.2011

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש החטיבה הבנקאית.

כיהן כמנכ"ל ולפני כן כסמנכ"ל, ממונה על המערך הקמעונאי בחברה הבת, בנק מסד בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה-הנכדה, דפנה קופות גמל בע"מ. דירקטור בחברה-הנכדה, א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ.

(*) המועד בו קיבלו נושאי המשרה את התואר הנוכחי.

פרטים נוספים על חברי ההנהלה הבכירה, ניתן למצוא בתקנה 26א' "נושאי משרה בכירה בבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2013 המתפרסם באתר מגנא של רשות ניירות ערך.

חברי הדירקטוריון

רוני חזקיהו, יו"ר
 צדיק בינו
 דוד אסיא
 דן ארבל
 פנינה ביטרמן-כהן
 גיל בינו
 זאב בן אשר
 ד"ר אמנון גולדשמידט
 יוסף הורביץ
 נגה יציב
 דליה לב
 גיורא מיוחס
 יעקב סיט
 גדעון להב ז"ל (עד 30.11.13)

חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם

מנהל כללי	סמדר ברבר-צדיק
משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	אילן בצרי
סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	יוסי לוי
סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	יורם סירקיס
סמנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי	נחמן ניצן, רו"ח
סמנכ"ל, ראש החטיבה הפיננסית	אביאל שטרנשוס
סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי (CRO)	בנצי אדירי
מבקרת פנימית ראשית	יעל רונן, רו"ח
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	אלה גולן (החל מיום 1.1.14)
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	יעקב מלכין (עד 30.11.13)
מזכיר כללי	אביעד בילר, עו"ד
רואי החשבון המבקרים של הבנק	סומך חייקין, רו"ח

שכר יו"ר הדירקטוריון ונושאי משרה בכירה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013
(באלפי ש"ח)

שנת 2013						
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽³⁾
רוני חזקיהו	יו"ר הדירקטוריון	100%	-	2,389	547	150
סמדר ברבר-צדיק	מנהל כללי	100%	-	2,999	766	151
שולי גרבורג	מנהל כללי פיבי בנק (שוויץ)	100%	-	1,623	624	-
אילן בצרי	משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	100%	-	1,342	382	91
יוסי לוי	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	100%	-	1,362	322	126
יעקב מלכין	מנהל כללי אוצר החייל ⁽⁷⁾	100%	-	1,083	282	63
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,258	336	95
אמנון בק	מנהל כללי מת"ף	100%	-	1,123	260	77

שנת 2012						
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽³⁾
רוני חזקיהו ⁽⁴⁾	יו"ר הדירקטוריון	100%	-	1,466	480	93
ד"ר אלעד ⁽⁵⁾	יו"ר הדירקטוריון	90%	-	-	-	-
סמדר ברבר-צדיק	מנהל כללי	100%	-	2,937	1,075	149
עופר חיימי ⁽⁶⁾	מנהל כללי פיבי בנק (שוויץ)	100%	-	1,776	863	-
אילן בצרי	משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	100%	-	1,337	501	91
יוסי לוי	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	100%	-	1,348	467	104
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,246	407	100
מאיר ברגמן	מנהל כללי פיבי בנק (יו.ק.)	100%	-	1,369	-	291
אמנון בק	מנהל כללי מת"ף	100%	-	1,118	385	78

- (1) לא כולל מס שכר.
(2) כולל הלוואות שניתנו לנושאי המשרה הבכירה בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהן נקבעו על פי קריטריונים אחידים.
(3) שווי הטבות שונות (כולל שווי רכב, שווי טלפון נייד, שווי שכר דירה, שווי ביטוחי בריאות ועוד).
(4) מיום 16 במאי 2012.
(5) עד ליום 15 במאי 2012.
(6) עד ליום 31 באוקטובר 2012.
(7) עד ליום 30 בנובמבר 2013 ראש החטיבה הבנקאית.

תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל, ביטוח לאומי והטבות נוספות	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽¹⁾	תשלומים אחרים	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽²⁾
811	-	3,897	-	-
1,088	-	5,004	-	-
341	-	2,588	-	-
444	-	2,259	-	211
268	-	2,078	-	3,708
629	-	2,057	-	-
355	-	2,044	-	-
357	-	1,817	-	106

תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל, ביטוח לאומי והטבות נוספות	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽¹⁾	תשלומים אחרים	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽²⁾
1,031	-	3,070	-	-
-	-	-	2,690	-
1,021	-	5,182	-	126
599	-	3,238	-	1,007
391	-	2,320	-	253
322	-	2,241	-	3,178
391	-	2,144	-	-
410	-	2,070	-	282
360	-	1,941	-	187

הערות:

- על רקע עמדה משפטית שפרסמה רשות ניירות ערך ביום 13 בפברואר 2011 לגבי הגילוי הנדרש מתאגידים מדווחים בדוח הדירקטוריון על פי תקנה 10(ב)(4) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ובשים לב להבהרה שפורסמה על ידי רשות ניירות ערך ביום 11 בפברואר 2014 בעקבות אימוץ מדיניות תגמול לנושאי משרה, ועל אף שהתקנה האמורה אינה חלה על הבנק, מצא דירקטוריון הבנק כי התגמולים שניתנו בשנת 2013 לנושאי המשרה הבכירה המתוארים לעיל, הינם הוגנים וסבירים בין משום שהינם תואמים את מדיניות התגמול של הבנק (לגבי אלה שמדיניות התגמול חלה בעניינם) ובין בהתחשב במעמדו ותפקידו של מי מהם, התרומה שתרם לפעילותו ולקידומו של הבנק וקריטריונים נוספים שנקבעו על ידי הדירקטוריון והיוו בסיס לבחינתו האמורה.
- התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.
- לפרטים בדבר תכנית המענקים לבכירים ראו להלן וכן באור t.14. לדוחות הכספיים.

מר רוני חזקיהו מונה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק החל מיום 16 במאי 2012.

לתאור הסכם העסקתו של מר רוני חזקיהו - ראה באור ז.19(2) לדוחות הכספיים. לפרטי תוכנית המענקים במסגרתה הוסדר אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2012 ואילך, בין היתר למר חזקיהו, ראו בבאור ז.14. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר המענק שנקבע למר חזקיהו בהתאם לתכנית התגמול בגין שנת 2013 ראו להלן.

גב' סמדר ברבר-צדיק - מועסקת בבנק מיום 9 בינואר 2005 ומכהנת כמנכ"ל הבנק מיום 19 במרץ 2007 לתקופה קצובה של חמש שנים, שלאחריה ההסכם יימשך לתקופה בלתי קצובה.

לתאור הסכם העסקתה של גב' ברבר-צדיק - ראה באור ז.19(1) לדוחות הכספיים. לפרטי תוכנית המענקים במסגרתה הוסדר אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2013 ואילך, בין היתר לגב' ברבר-צדיק, ראו באור ז.14. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר המענק שנקבע לגב' ברבר-צדיק בהתאם לתכנית התגמול בגין שנת 2013 ראו להלן.

מר אילן בצרי - מועסק בבנק מיום 4 באוקטובר 1978 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 באוקטובר 2000 לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר בצרי לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו של מר בצרי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. לפרטי תוכנית המענקים במסגרתה הוסדר אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2013 ואילך, בין היתר למר בצרי, ראו באור ז.14. לדוחות הכספיים.

מר יוסי לוי - למר לוי הסכם עבודה אישי עם מתף והינו מושאל לבנק.

מר לוי החל עבודתו במתף ביום 1 באפריל 1979 והסכם העבודה האישי הנוכחי בתוקף מיום 1 בספטמבר 1980. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים. עם סיום העסקתו, זכאי מר לוי לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בביטוח המנהלים אליו הפריש מתף כספים לטובתו. משכורתו של מר לוי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. לפרטי תוכנית המענקים במסגרתה הוסדר אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2012 ואילך, בין היתר למר לוי, ראו באור ז.14. לדוחות הכספיים.

מר יורם סירקיס - מועסק בבנק מיום 9 בפברואר 1993 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 20 במרץ 2007 לתקופה קצובה עד יום 20 למרץ 2010. לאחר מועד זה החוזה ימשך לתקופה נוספת בלתי קצובה בה כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר יורם סירקיס לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר אחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו. במקרה של סיום עבודה שלא בפיטורין, יוכל הבנק לוותר על הגבלת התחרות בהודעה בכתב חודש מראש.

משכורתו של מר יורם סירקיס צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. לפרטי תוכנית המענקים במסגרתה הוסדר אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2013 ואילך, בין היתר למר סירקיס, ראו באור 14.ז. לדוחות הכספיים.

מר אמנון בק - מכהן מנכ"ל מתף מיום 1 בנובמבר 2006. מר בק החל את עבודתו במתף ביום 1 במרץ 1980 בהסכם אישי. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים. עם סיום העסקתו, זכאי מר בק לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בביטוח המנהלים אליו הפרישה מתף כספים לטובתו. משכורתו של מר בק צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

מר מאיר ברגמן - מועסק בבנק מיום 1 בנובמבר 1972 בהסכם קיבוצי. החל מיום 15 במרס 2011 מכהן כמנכ"ל פיבי לונדון ומועסק בהסכם אישי עם פיבי לונדון למשך 3 שנים, שווה בחופשה ללא תשלום מהבנק. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות תוך הודעה מוקדמת בת 3 חודשים. עם סיום החופשה ללא תשלום ישוב לבנק וישובץ בבנק במסגרת ההסכם הקיבוצי.

מר יעקב מלכין - הועסק בבנק מיום 10 ביוני 2011 עד יום 30 בנובמבר 2013 ומיום 1 בדצמבר 2013 מכהן כמנכ"ל אוצר החייל. בתנאי העבודה שאושח על ידי דירקטוריון אוצר החייל ההעסקה הינה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 6 חודשים. עם סיום העסקתו באוצר החייל זכאי מר מלכין לשחרור כספי הפיצויים שהפקיד הבנק בקופת פיצויים לטובתו. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו מהם שלושה בתשלום. משכורתו של מר מלכין צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן, במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת אותה.

גב' שולי גרבורג - מכהנת כמנכ"ל פיבי שוויץ ומועסקת בהסכם אישי החל מה-1 בדצמבר 2012 למשך 3 שנים. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות תוך הודעה מוקדמת של 6 חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. גברת גרבורג תהיה זכאית למענק שנתי שנגזר מהתשואה השנתית על ההון של פיבי בנק (שוויץ) מעל ללייבור לפי מדרג. החל מתשואה של 4% ועד לתשואה של 7.5% תהיה זכאית למענק של 50,000 פר"ש ועד לתקרה של 180,000 פר"ש בהתאמה. הגברת גרבורג תהיה זכאית למענק מותנה בסך 120,000 פר"ש אשר ישולם לה בתום 3 שנות עבודתה (40,000 פר"ש עבור כל שנה).

תוכנית המענקים לבכירים

ביום 30 במאי 2012, לאחר המלצת ועדת שכר, תגמולים ומינהל ואישור ועדת הביקורת מיום 22 במאי 2012, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תכנית מענקים למנהלים בכירים בבנק החל משנת העבודה 2012 (אישור אסיפת בעלי המניות בכל הנוגע להחלת תכנית המענקים על יו"ר הדירקטוריון ניתן ביום 27 ביוני 2012) (להלן - "תכנית המענקים"). תכנית המענקים חלה על בעלי התפקידים הבאים: היו"ר; המנכ"ל; חברי ההנהלה של הבנק (אשר לנכון למועד זה כוללים בנוסף למנכ"ל שמונה חברים, ביניהם מנהל הסיכונים הראשי (CRO), החשבונאי הראשי והמבקר הפנימי (להלן "יקראו כלל בעלי התפקידים בסעיף זה - "הבכירים"). תכנית המענקים קובעת את אופן קביעת רכיב המענק השנתי לבכירים בגין שנת 2012 ואילך. תכנית המענקים מבוססת, בין היתר, על שיעור תשואת הרווח הנקי

להון העצמי המיוחס לבעלי המניות (להלן: "התשואה להון") בשנה הקלנדרית האחרונה שהסתיימה ועל יחסי הלימות הון בתום אותה שנה על פי הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק. התכנית כוללת טבלה לקביעת תקציבי המענקים בהתאם לשיעור התשואה להון כאשר לכל יעד תשואה להון נקבע תקציב למענק כולל ליו"ר, תקציב למענק כולל למנכ"ל ותקציב למענק כולל לבכירים שאינם היו"ר והמנכ"ל (להלן: "הבכירים האחרים"). לתקציבי המענקים על פי הטבלה יתווספו או ינוכו רכיבים בגין עמידה ביעד התשואה (עד 12.5% מתקציב המענקים בטבלה) ויעד יחס הון הליבה לנכסי הסיכון בפועל (עד 7.5% מתקציב המענקים בטבלה). התכנית כוללת גם אפשרות לתוספת או הפחתה של תקציב המענקים על פי שיקול דעת הדירקטוריון בהיקף מצרפי שלא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית בשנת המענק לכל הבכירים. ביחס לבכירים האחרים, תכנית המענקים גם קובעת הוראות בדבר אופן חלוקת תקציב המענקים בין הבכירים האמורים. במסגרת התוכנית נקבע כי החל משיעור תשואה להון מסוים התגמול במסגרתה יכלול מלבד רכיב של מענק כספי במזומן גם אופציות לרכישת מניות הבנק.

ביום 16 בפברואר 2014 אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה ברוב הנדרש לפי תיקון מס' 20 לחוק החברות (להלן - "מדיניות התגמול"). בשים לב למועד אישור מדיניות התגמול ולאור העובדה כי תכנית המענקים המפורטת לעיל אושרה בעבר על ידי האורגנים המוסמכים בבנק ונועדה לחול גם על שנת 2013, ונוכח החשיבות ביצירת רציפות באופן התגמול בבנק והרצון להימנע מקביעת הסדר תגמול בגין שנת 2013 באופן רטרואקטיבי, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון, והדבר אושר כחלק ממדיניות התגמול, כי לעניין תשלום המענק השנתי בגין שנת 2013, תחול תכנית המענקים המתוארת לעיל ותשלום המענקים ייעשה על בסיסה. יצוין, כי השוני העיקרי בין תכנית המענקים המתוארת לעיל ביחס לתשלום מענקים בגין שנת 2013 לבין הוראות מדיניות התגמול, מתמצה בשינויים בגין מנגנון הפריסה הקבוע במדיניות התגמול לבין מנגנון הפריסה שנקבע בתכנית המענקים המתוארת לעיל. בהתאם לקבוע במדיניות התגמול, יפעל הבנק להטמעת הוראות מדיניות התגמול בתכנית המענקים המתוארת לעיל החל משנת 2014. לפרטים נוספים ראו באור 14.1. לדוחות הכספיים.

יחד עם זאת, בכל הנוגע לאופן חלוקת המענק השנתי בגין שנת 2013 לבכירים האחרים, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון כי ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה על חלוקת המענק ביניהם לא תעלה על שיעור של 20% מסך המענק המשולם לכל אחד מהבכירים האחרים כאמור. עוד נקבע כי ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מהבכירים האחרים יכלול השפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק שנקבע לו, יותאם סך המענק עד שההשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק. בכפוף לתיקון זה, מצאו ועדת התגמול והדירקטוריון כי תכנית המענקים תואמת את הוראות חוק החברות (תיקון מס' 20), התשע"ג-2013.

בשנת 2013 הבנק עמד בתנאי הסף של תכנית המענקים. בהתאם לשיעור התשואה להון של הבנק לשנת 2013 (8.6%). לפיכך תקציב המענק ליו"ר, למנכ"ל ולבכירים האחרים נקבע בהתאם לשיעור התשואה להון כאמור בתכנית. כמו כן, לאור שיעור התשואה להון ויחס ההון הליבה לנכסי הסיכון בפועל בשים לב ליעדים שנקבעו בתכנית העבודה (8.3%-9.2%, בהתאמה), תקציב המענקים הוגדל בשיעור הבאים: ב-2.9% בגין עמידה ביעד התשואה להון וב-7.5% בגין עמידה ביעד יחס ההון הליבה לנכסי הסיכון בפועל.

בהתאם לכך, נקבעו סכומי המענקים ליו"ר ולמנכ"ל כמפורט בטבלה המופיעה בביאור 14.1. לדוחות הכספיים בצירוף ההגדלות לתקציב בשיעורים המפורטים לעיל. כמו כן, בהתאם להוראות תכנית המענקים חושב תקציב המענקים הכולל לבכירים האחרים בסך של 2,190 אלפי ש"ח. חלוקת תקציב המענק הכולל לבכירים האחרים בין הבכירים האחרים אושרה על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון בשים לב, בין היתר, למגבלה שנקבעה לעיל לפיה השפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה לא יעלה על 20% מסך המענק שנקבע לבכיר אחר.

יצוין, כי לא הוחלט לעשות שימוש בסמכות הדירקטוריון להגדיל או להפחית את סך המענקים בגין שנת 2013 בהיקף שנקבע בהוראות תכנית המענקים. כמו כן, בהתאם לשיעור התשואה להון של הבנק לשנת 2012, רכיב המענק השנתי אינו כולל תגמול באופציות. לפרטים נוספים בנושא תוכנית תגמול לבכירים - ראה באור 14.1. לדוחות הכספיים.

שכר רואה החשבון המבקר⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
(באלפי ש"ח)

הבנק		המאוחד		
שנת 2012	שנת 2013	שנת 2012	שנת 2013	
5,090	5,133	11,239	10,901	עבור פעולות הביקורת ⁽⁴⁾ :
-	-	1,736	1,824	רואי החשבון המבקרים
5,090	5,133	12,975	12,725	רואה חשבון מבקר אחר
				סך הכל
-	237	217	754	עבור שירותים הקשורים לביקורת ⁽⁵⁾ :
				רואי החשבון המבקרים
237	463	574	849	עבור שירותי המס:
				רואי החשבון המבקרים
3,098	1,464	3,227	1,734	שירותים אחרים:
-	-	20	-	רואי החשבון המבקרים
3,335	2,164	4,038	3,337	רואה חשבון מבקר אחר
				סך הכל
8,425	7,297	17,013	16,062	סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

- (1) דיווח של הדיקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (2) שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי.
- (5) Audit related fees, כולל בעיקר: תשקיפים, אישורים מיוחדים, מכתבי נוחות.

להלן סקירת ההנהלה על מידע רב תקופתי ופרטים שונים הקשורים לדוחות הכספיים, אשר יש בהם לתת תמונה רחבה על מצבו הכספי של הבנק ותוצאות פעולותיו במאוחד. אלה מובאים בתוספות כדלהלן:

תוספת א' - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי

תוספת ב' - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי

תוספת ג' - שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת ד' - חשיפה לשינויים בשיעורי הרבית

תוספת ה' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

תוספת ו' - חשיפות למדינות זרות

תוספת ז' - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

תוספת ח' - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון - מידע רב רבעוני

מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי (במיליוני ש"ח)

תוספת א'					ליום 31 בדצמבר
	2013	2012	2011	2010	2009
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבנקים	26,100	22,939	18,443	15,563	23,151
ניירות ערך	10,799	9,756	11,872	15,802	14,309
ניירות ערך שנשאלו	990	932	1,510	1,516	1,827
אשראי לציבור	69,533	68,715	65,856	66,283	63,220
הפרשה להפסדי אשראי	(827)	(836)	(878)	(2,836)	(2,926)
אשראי לציבור, נטו	68,706	67,879	64,978	63,447	60,294
אשראי לממשלה	23	3	10	13	39
השקעות בחברות מוחזקות	381	376	398	395	390
בנינים וציוד	1,180	1,185	1,201	1,288	1,315
נכסים בלתי מוחשיים	560	599	650	686	700
נכסים בגין מכשירים נגזרים	1,462	*1,219	*1,674	*1,587	*1,616
נכסים אחרים	786	797	757	891	1,582
נכסים המוחזקים למכירה	116	-	-	-	-
סך כל הנכסים	111,103	105,685	101,493	101,188	105,223
התחייבויות והון					
פקדונות הציבור	89,122	84,365	81,387	80,155	82,830
פקדונות מבנקים	1,335	1,385	860	1,568	2,167
פקדונות הממשלה	650	685	553	796	886
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	5,702	5,620	5,010	4,837	4,920
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	1,789	*1,710	*1,870	*2,161	*1,909
התחייבויות אחרות	5,374	5,148	5,818	5,769	6,046
התחייבויות מוחזקות למכירה	11	-	-	-	-
סך כל ההתחייבויות	103,983	98,913	95,498	95,286	98,758
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	6,892	6,563	5,810	5,698	6,101
זכויות שאינן מקנות שליטה	228	209	185	204	364
סך כל ההון	7,120	6,772	5,995	5,902	6,465
סך כל ההתחייבויות וההון	111,103	105,685	101,493	101,188	105,223

* סווג מחדש. ראה באור ד.1. (9) לדוחות הכספיים.

דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר					תוספת ב'
2009	2010	2011	2012	2013	
3,209	3,293	4,096	3,787	3,322	הכנסות רבית
1,474	1,375	1,919	1,537	1,135	הוצאות רבית
1,735	1,918	2,177	2,250	2,187	הכנסות רבית, נטו
268	115	93	134	97	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,467	1,803	2,084	2,116	2,090	הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מרבית
595	176	(94)	150	200	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
1,479	1,501	1,447	1,362	1,418	עמלות
120	35	39	35	64	הכנסות אחרות
2,194	1,712	1,392	1,547	1,682	סך הכל הכנסות שאינן מרבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
1,472	1,552	1,630	1,633	1,687	משכורות והוצאות נלוות
455	448	451	435	438	אחזקה ופחת בנינים וציוד
152	150	159	166	169	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
677	633	576	557	531	הוצאות אחרות
2,756	2,783	2,816	2,791	2,825	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
905	732	660	872	947	רווח לפני מסים
381	319	216	324	386	הפרשה למסים על הרווח
524	413	444	548	561	רווח לאחר מסים
64	45	55	51	30	חלק הבנק ברווח של חברות כלולות לאחר השפעת המס
					רווח נקי:
588	458	499	599	591	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(20)	(19)	(22)	(21)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
558	438	480	577	570	המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
5.56	4.37	4.78	5.75	5.69	רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

תוספת ג'	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
	במיליוני ש"ח		ב-%
נכסים נושאי רבית			
אשראי לציבור ⁽²⁾	62,308	2,819	4.52
- בישראל	447	12	2.68
- מחוץ לישראל	62,755	2,831	4.51
סך הכל			
אשראי לממשלה	12	-	-
- בישראל	-	-	-
- מחוץ לישראל	12	-	-
סך הכל			
פקדונות בבנקים	2,509	32	1.28
- בישראל	342	1	0.29
- מחוץ לישראל	2,851	33	1.16
סך הכל			
פקדונות בבנקים מרכזיים	14,077	192	1.36
- בישראל	-	-	-
- מחוץ לישראל	14,077	192	1.36
סך הכל			
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,113	15	1.35
- בישראל	-	-	-
- מחוץ לישראל	1,113	15	1.35
סך הכל			
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾	8,963	204	2.28
- בישראל	116	2	1.72
- מחוץ לישראל	9,079	206	2.27
סך הכל			
אגרות חוב למסחר	1,663	40	2.41
- בישראל	2	-	-
- מחוץ לישראל	1,665	40	2.40
סך הכל			
נכסים אחרים	179	5	2.79
בישראל	111	-	-
מחוץ לישראל	290	5	1.72
סך הכל	91,842	3,322	3.62
סך כל הנכסים נושאי רבית	2,875		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	10,359		
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾	105,076		
סך כל הנכסים	1,018	15	1.47
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל			

הערות לטבלה ראה עמוד 198.

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
5.66	3,284	57,995	5.06	3,102	61,248
3.69	49	1,328	3.59	29	808
5.62	3,333	59,323	5.05	3,131	62,056
-	-	6	-	-	5
-	-	-	-	-	-
-	-	6	-	-	5
1.88	49	2,607	1.23	34	2,761
0.64	4	621	0.25	2	805
1.64	53	3,228	1.01	36	3,566
2.87	303	10,571	2.33	298	12,798
-	-	-	-	-	-
2.87	303	10,571	2.33	298	12,798
2.85	42	1,474	2.40	37	1,541
-	-	-	-	-	-
2.85	42	1,474	2.40	37	1,541
3.12	313	10,027	2.56	218	8,529
0.67	3	446	1.13	3	265
3.02	316	10,473	2.51	221	8,794
3.05	47	1,540	2.44	46	1,887
22.22	2	9	11.11	1	9
3.16	49	1,549	2.48	47	1,896
-	-	97	9.34	17	182
-	-	-	-	-	-
-	-	97	9.34	17	182
4.72	4,096	86,721	4.17	3,787	90,838
		2,622			2,761
		10,024			9,507
		99,367			103,106
2.41	58	2,404	1.85	35	1,887

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

תוספת ג'			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			
יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הוצאות רבית	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח	ב-	%	
התחייבויות נושאות רבית			
פקדונות הציבור			
- בישראל			
4,999	(19)	(0.38)	
58,285	(709)	(1.22)	
- לפי דרישה			
לזמן קצוב			
- מחוץ לישראל			
לזמן קצוב			
-	-	-	
63,284	(728)	(1.15)	
סך הכל			
פקדונות הממשלה			
- בישראל			
465	(9)	(1.94)	
- מחוץ לישראל			
-	-	-	
465	(9)	(1.94)	
סך הכל			
פקדונות מבנקים			
- בישראל			
1,204	(8)	(0.66)	
- מחוץ לישראל			
-	-	-	
1,204	(8)	(0.66)	
סך הכל			
אגרות חוב			
- בישראל			
5,639	(354)	(6.28)	
- מחוץ לישראל			
-	-	-	
5,639	(354)	(6.28)	
סך הכל			
התחייבויות אחרות			
- בישראל			
1,175	(36)	(3.06)	
- מחוץ לישראל			
15	-	-	
1,190	(36)	(3.03)	
71,782	(1,135)	(1.58)	
20,418			
2,875			
3,093			
98,168			
6,908			
105,076			
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית			
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית			
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית			
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁵⁾			
סך כל ההתחייבויות			
סך כל האמצעים ההוניים			
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים			
פער הרבית			
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁶⁾			
- בישראל			
90,824	2,172	2.39	
- מחוץ לישראל			
1,018	15	1.47	
91,842	2,187	2.38	
15	-	-	
סך הכל			
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל			

הערות לטבלה ראה עמוד 198.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
(0.59)	(25)	4,227	(0.79)	(29)	3,682
(2.41)	(1,408)	58,310	(1.86)	(1,141)	61,209
(1.76)	(6)	340	(0.97)	(1)	103
(2.29)	(1,439)	62,877	(1.80)	(1,171)	64,994
(2.86)	(14)	490	(2.15)	(12)	557
-	-	-	-	-	-
(2.86)	(14)	490	(2.15)	(12)	557
(0.95)	(8)	841	(0.13)	(1)	765
(2.48)	(5)	202	-	-	178
(1.25)	(13)	1,043	(0.11)	(1)	943
(7.55)	(373)	4,942	(5.95)	(319)	5,360
-	-	-	-	-	-
(7.55)	(373)	4,942	(5.95)	(319)	5,360
(4.97)	(80)	1,610	(2.08)	(34)	1,637
-	-	-	-	-	-
(4.97)	(80)	1,610	(2.08)	(34)	1,637
(2.70)	(1,919)	70,962	(2.09)	(1,537)	73,491
		15,386			17,882
		2,622			2,756
		4,506			2,594
		93,476			96,723
		5,891			6,383
		99,367			103,106
2.02			2.08		
2.53	2,130	84,317	2.49	2,216	88,951
1.96	47	2,404	1.80	34	1,887
2.51	2,177	86,721	2.48	2,250	90,838
(2.03)	(11)	542	(0.36)	(1)	281

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

תוספת ג'	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
	במיליוני ש"ח		ב-%
מטבע ישראלי לא צמוד	64,798	2,263	3.49
סך נכסים נושאי רבית	45,453	(413)	(0.91)
סך התחייבויות נושאות רבית			2.58
פער הרבית			
מטבע ישראלי צמוד למדד	15,003	804	5.35
סך נכסים נושאי רבית	13,889	(677)	(4.87)
סך התחייבויות נושאות רבית			0.48
פער הרבית			
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	11,023	240	2.18
סך נכסים נושאי רבית	12,425	(45)	(0.36)
סך התחייבויות נושאות רבית			1.82
פער הרבית			
סך פעילות בישראל	90,824	3,307	3.64
סך נכסים נושאי רבית	71,767	(1,135)	(1.58)
סך התחייבויות נושאות רבית			2.06
פער הרבית			

הערות לטבלה ראה עמוד 198.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח
4.87	2,821	57,918	4.35	2,700	61,999
(2.31)	(993)	42,997	(1.72)	(781)	45,305
2.56			2.63		
6.02	915	15,190	5.05	768	15,209
(5.80)	(829)	14,289	(4.58)	(663)	14,482
0.22			0.47		
2.69	302	11,209	2.42	284	11,743
(0.65)	(86)	13,134	(0.69)	(92)	13,423
2.04			1.73		
4.79	4,038	84,317	4.22	3,752	88,951
(2.71)	(1,908)	70,420	(2.10)	(1,536)	73,210
2.08			2.12		

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

תוספת ג'				לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 בהשוואה לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012
גידול (קטון) בגלל שינוי				
כמות				שינויים נטו
מחיר				
במיליוני ש"ח				
נכסים נושאי רבית				
אשראי לציבור				
- בישראל				48
- מחוץ לישראל				(10)
סך הכל				38
נכסים נושאי רבית אחרים				
- בישראל				14
- מחוץ לישראל				(3)
סך הכל				11
סך כל הכנסות הרבית				49
התחייבויות נושאות רבית				
פקדונות הציבור				
- בישראל				5
- לפי דרישה				(36)
- לזמן קצוב				(15)
- מחוץ לישראל				(396)
- לזמן קצוב				(10)
סך הכל				(432)
התחייבויות נושאות רבית אחרות				
- בישראל				-
- מחוץ לישראל				(1)
סך הכל				(443)
סך כל הוצאות הרבית				(31)
נכסים נושאי רבית				
אשראי לציבור				
- בישראל				8
- מחוץ לישראל				(33)
סך הכל				41
סך כל הוצאות הרבית				(402)

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 בסך של 77 מיליון ש"ח (לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 נוכחה יתרה בסך שלילי של 26 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים.
- (6) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (7) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 בהשוואה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	
		במיליוני ש"ח	
(182)	(347)	165	
(20)	(1)	(19)	
(202)	(348)	146	
(104)	(136)	32	
(3)	(3)	-	
(107)	(139)	32	
(309)	(487)	178	
4	8	(4)	
(267)	(321)	54	
(5)	(3)	(2)	
(268)	(316)	48	
(109)	(128)	19	
(5)	(5)	-	
(114)	(133)	19	
(382)	(449)	67	

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית ליום 31 בדצמבר 2013

תוספת ד'						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שלושה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד חמש שנים	מעל עשר ועד עשר שנים	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
66,326	2,328	2,877	1,631	1,526	1,091	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
3,817	5,986	2,302	1,710	974	577	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
441	168	555	11	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
70,584	8,482	5,734	3,352	2,500	1,668	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
57,154	2,005	2,386	647	214	118	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
7,439	8,131	5,294	2,074	1,111	663	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
281	425	926	39	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
64,874	10,561	8,606	2,760	1,325	781	סך הכל שווי הוגן
5,710	(2,079)	(2,872)	592	1,175	887	מכשירים פיננסיים, נטו
5,710	3,631	759	1,351	2,526	3,413	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
2,167	352	2,170	5,408	4,157	2,593	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
356	153	1,115	335	23	151	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,523	505	3,285	5,743	4,180	2,744	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
2,995	514	1,997	4,083	3,129	4,248	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
9	152	203	911	448	40	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
3,004	666	2,200	4,994	3,577	4,288	סך הכל שווי הוגן
(481)	(161)	1,085	749	603	(1,544)	מכשירים פיננסיים, נטו
(481)	(642)	443	1,192	1,795	251	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 204

31 בדצמבר 2012								
משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים				במיליוני ש"ח
0.28	3.14	71,405	0.33	2.82	76,358	205	21	353
0.65		14,490	0.93		15,368	-	-	2
0.24		2,327	0.29		1,175	-	-	-
(2)0.34		88,222	(2)0.43		92,901	205	21	355
0.10	1.89	61,571	0.07	1.21	62,543	-	-	19
0.59		21,032	0.75		24,714	-	-	2
0.17		1,622	0.29		1,671	-	-	-
(2)0.22		84,225	(2)0.26		88,928	-	-	21
							21	334
							3,768	3,747
3.54	2.28	16,622	3.19	2.21	17,636	25	31	733
1.52		2,066	1.26		2,143	-	-	10
(2)3.32		18,688	(2)2.98		19,779	25	31	743
3.11	1.28	16,120	2.78	0.97	17,186	-	-	220
1.82		2,201	2.10		1,774	-	-	11
(2)2.96		18,321	(2)2.72		18,960	-	-	231
							31	512
							794	763

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית

ליום 31 בדצמבר 2013 (המשך)

תוספת ד'						
עם דרישה ועד חודש	מכל חודש ועד שלושה חודשים	מכל שלושה ועד שנה	מכל שלושה ועד חודשים ועד שנה	מכל חמש ועד עשר שנים	מכל חמש ועד עשר שנים	
במיליוני ש"ח						
מטבע חוץ ⁽⁴⁾						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
6,513	1,807	1,422	1,780	580	556	
14,050	10,725	6,693	1,421	687	549	
492	466	970	38	-	-	
21,055	12,998	9,085	3,239	1,267	1,105	
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						
(5,929)	3,464	1,228	1,082	(46)	35	
(5,929)	(2,465)	(1,237)	(155)	(201)	(166)	

ראה הערות בעמוד 204

31 בדצמבר 2012								
משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים				במיליוני ש"ח
0.66	2.39	13,283	0.86	2.58	12,738	1	5	74
0.37		32,676	0.41		34,125	-	-	-
0.18		1,743	0.37		1,966	-	-	-
(2)0.44		47,702	(2)0.52		48,829	1	5	74
0.11	0.90	19,009	0.09	0.86	21,983	-	-	18
0.64		26,542	0.79		25,472	-	-	-
0.25		2,404	0.39		1,478	-	-	-
(2)0.41		47,955	(2)0.46		48,933	-	-	18
							5	56
							(105)	(110)

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית ליום 31 בדצמבר 2013 (המשך)

תוספת ד'						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד שנה	מעל שלושה ועד שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל עשר ועד חמש שנים	מעל חמש ועד עשר שנים
במיליוני ש"ח						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
75,006	4,487	6,469	8,819	6,263	4,240	
18,223	16,864	10,110	3,466	1,684	1,277	
933	634	1,525	49	-	-	
94,162	21,985	18,104	12,334	7,947	5,517	
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
76,702	5,670	6,554	4,778	3,359	4,392	
17,233	14,452	10,576	5,083	2,856	1,747	
927	639	1,533	50	-	-	
94,862	20,761	18,663	9,911	6,215	6,139	
(700)	1,224	(559)	2,423	1,732	(622)	
(700)	524	(35)	2,388	4,120	3,498	

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- (4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2012								
משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חייה ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים				במיליוני ש"ח
0.87	2.49	102,322	0.86	2.42	107,565	1,064	57	1,160
0.50		49,232	0.60		51,636	-	-	12
0.22		4,316	0.34		3,975	834	-	-
(2)0.73		155,870	(2)0.77		163,176	1,898	57	1,172
0.60	1.33	97,267	0.53	0.98	102,191	479	-	257
0.67		49,775	0.81		51,960	-	-	13
0.22		4,263	0.34		3,978	829	-	-
(2)0.61		151,305	(2)0.62		158,129	1,308	-	270
							57	902
							4,457	4,400

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2013									תוספת ה'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
פעילות לווים בישראל	סך הכל ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	591	13	589	496	13	9	2	4	5
חקלאות	10,298	747	9,939	7,084	747	192	42	29	204
תעשייה	9,317	498	9,217	3,687	495	345	7	6	172
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	4,814	141	4,725	4,521	141	34	(2)	-	35
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,377	-	772	648	-	-	(1)	(1)	-
חשמל ומים	7,253	413	7,150	5,844	413	210	25	19	86
מסחר	945	23	907	773	23	15	-	1	2
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,106	75	1,084	848	56	27	1	3	27
תחבורה ואחסנה	2,154	131	2,096	1,478	112	50	(1)	6	37
תקשורת ושירותי מחשב	12,502	14	11,244	7,519	14	12	(4)	-	31
שירותים פיננסיים	2,940	37	2,867	2,146	37	24	(7)	-	23
שירותים עסקיים אחרים	2,034	73	2,027	1,630	73	42	(8)	(1)	14
שירותים ציבוריים וקהילתיים	55,301	2,165	52,617	36,674	2,124	960	54	66	636
סך הכל מסחרי	18,451	328	18,451	17,334	328	23	33	8	151
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,270	315	24,246	15,066	315	123	21	30	144
אנשים פרטיים - אחר	98,022	2,808	95,314	69,074	2,767	1,106	108	104	931
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	2,151	-	1,677	1,677	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	6,619	-	23	23	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	106,792	2,808	97,014	70,774	2,767	1,106	108	104	931
סך הכל פעילות בישראל									

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 70,774 מיליון ש"ח, 7,825 מיליון ש"ח, 444 מיליון ש"ח, ו-27,749 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 213 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 947 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

תוספת ה'									
31 בדצמבר 2012									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
פעילות לווים בישראל	סך הכל ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי	מחיקות נטו	הוצאות בגין (הכנסות)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	619	10	615	526	10	8	(2)	(1)	8
חקלאות	10,423	547	9,914	7,522	538	273	(29)	(13)	192
תעשייה	8,366	527	8,301	3,314	520	385	12	(34)	161
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	5,194	229	5,082	4,893	217	73	39	48	32
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,315	-	770	605	-	-	-	-	1
חשמל ומים	7,143	271	7,068	5,800	271	120	9	25	87
מסחר	886	25	885	780	25	17	13	12	5
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,200	61	1,159	902	36	26	1	15	28
תחבורה ואחסנה	2,143	218	2,078	1,703	198	127	(3)	8	43
תקשורת ושירותי מחשב	10,914	62	10,043	7,527	60	12	17	1	41
שירותים פיננסיים	3,325	70	3,285	2,476	70	51	11	6	30
שירותים עסקיים אחרים	1,994	36	1,981	1,600	36	16	(2)	1	13
שירותים ציבוריים וקהילתיים	53,522	2,056	51,181	37,648	1,981	1,108	66	68	641
סך הכל מסחרי	17,437	339	17,437	16,103	339	2	8	14	126
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,492	319	24,461	14,318	319	141	59	43	153
אנשים פרטיים - אחר	95,451	2,714	93,079	68,069	2,639	1,251	133	125	920
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,869	-	1,540	1,540	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	5,690	-	3	3	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	103,010	2,714	94,622	69,612	2,639	1,251	133	125	920
סך הכל פעילות בישראל									

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 69,612 מיליון ש"ח, 7,003 מיליון ש"ח, 229 מיליון ש"ח, ו-26,166 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 249 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,062 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2013										תוספת ה'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	חובות ⁽²⁾	מזה:	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח										
ציבור - מסחרי	20	-	20	14	-	-	-	-	-	-
חקלאות	92	-	77	32	-	-	-	(1)	(2)	1
תעשייה	143	21	129	98	21	21	21	2	-	2
בינוי ונדל"ן - בינוי	71	5	47	46	5	5	5	(12)	(12)	5
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
חשמל ומים	172	2	144	40	2	2	2	-	-	2
מסחר	40	-	40	39	-	-	-	-	-	-
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	20	-	20	3	-	-	-	-	-	-
תחבורה ואחסנה	16	-	3	3	-	-	-	-	-	-
תקשורת ושירותי מחשב	674	-	71	31	-	-	-	-	-	2
שירותים פיננסיים**	353	-	353	91	-	-	-	-	2	-
שירותים עסקיים אחרים	1,619	28	904	397	28	28	28	(11)	(12)	12
סך הכל מסחרי	211	-	199	62	-	-	-	-	1	-
אנשים פרטיים - אחר	1,830	28	1,103	459	28	28	28	(11)	(11)	12
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	3,009	-	1,353	1,353	-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל	501	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	5,340	28	2,456	1,812	28	28	28	(11)	(11)	12
סך הכל פעילות בחו"ל										

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 567 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 1,812 מיליון ש"ח, 2,616 מיליון ש"ח, 219 מיליון ש"ח, ו-693 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

31 בדצמבר 2012										תוספת ה'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
צ'בור - מסחרי	32	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	
תעשייה	247	12	247	200	12	12	12	-	12	
בינוי ונדל"ן - בינוי	82	-	55	55	-	-	-	-	-	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	192	4	175	62	4	4	-	-	4	
מסחר	45	-	45	45	-	-	-	-	-	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	21	-	21	15	-	-	-	-	-	
תחבורה ואחסנה	3	-	3	3	-	-	-	-	-	
תקשורת ושירותי מחשב	852	-	195	66	-	-	-	-	2	
שירותים פיננסיים**	509	-	509	137	-	-	(2)	33	-	
שירותים עסקיים אחרים	1,983	16	1,250	583	16	16	9	32	18	
סך הכל מסחרי	272	2	243	63	2	2	-	-	1	
אנשים פרטיים - אחר	2,255	18	1,493	646	18	18	9	32	19	
סך הכל צ'בור - פעילות בחו"ל	3,282	-	1,898	1,898	-	-	-	-	-	
בנקים בחו"ל	372	-	-	-	-	-	-	-	-	
ממשלות בחו"ל	5,909	18	3,391	2,544	18	18	9	32	19	
סך הכל פעילות בחו"ל										

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 538 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,544 מיליון ש"ח, 2,301 מיליון ש"ח, 81 מיליון ש"ח, ו-983 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(במיליוני ש"ח)

הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (5)

[illegible]

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נדילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאדני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

31 בדצמבר 2012													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾				חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים									
				חשיפה מאזנית מעבר לגבול									
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזנית בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזנית בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
1,007	1,493	-	227	-	3	2,500	-	-	-	401	1,502	597	ארצות הברית
428	571	-	264	12	13	1,151	152	8	160	424	575	-	בריטניה
89	5	-	11	-	-	94	-	-	-	3	52	39	ספרד
90	3	-	10	-	-	93	-	-	-	13	-	80	איטליה
-	11	-	-	-	-	11	-	-	-	11	-	-	אירלנד
1,130	1,342	-	607	-	11	3,309	837	41	878	1,185	1,287	-	מדינות אחרות
2,744	3,425	-	1,119	12	27	7,158	989	49	1,038	2,037	3,416	716	סך כל החשיפות למדינות זרות
12	140	-	30	-	1	152	-	-	-	148	4	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 31 בדצמבר 2012	ליום 31 בדצמבר 2013
שוויץ - 943 מיליון ש"ח	שוויץ - 932 מיליון ש"ח

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012				לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013				
רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין	רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין	
-	17	2	48	4	12	3	29	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	-	1	-	-	1	-	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
4	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות שהתווספו
-	(5)	-	(19)	(3)	(2)	(3)	(11)	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
4	12	3	29	1	11	-	18	סכום החשיפה בסוף השנה

מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2012-2013 - מידע רב רבעוני

(במיליוני ש"ח)

תוספת ז'								
שנה				שנה				
רבעון				רבעון				
נכסים				נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	17,895	18,824	22,205	22,939	20,572	18,939	22,544	26,100
ניירות ערך	12,347	11,583	10,437	9,756	10,531	12,878	12,656	10,799
ניירות ערך שנשאלו	1,672	1,819	1,553	932	1,060	1,124	1,120	990
אשראי לציבור	66,939	67,679	67,086	68,715	68,277	68,289	67,755	69,533
הפרשה להפסדי אשראי	(866)	(858)	(887)	(836)	(856)	(828)	(860)	(827)
אשראי לציבור, נטו	66,073	66,821	66,199	67,879	67,421	67,461	66,895	68,706
אשראי לממשלה	5	7	8	3	10	5	6	23
השקעה בחברות מוחזקות	403	402	403	376	388	388	380	381
בנינים וציוד	1,185	1,185	1,177	1,185	1,175	1,169	1,164	1,180
נכסים בלתי מוחשיים	635	617	599	599	578	564	544	560
נכסים בגין מכשירים נגזרים	*1,057	*1,304	*1,104	*1,219	1,154	1,107	1,105	1,462
נכסים אחרים	873	966	772	797	655	696	807	786
נכסים מוחזקים למכירה	-	-	-	-	122	87	82	116
סך כל הנכסים	102,145	103,528	104,457	105,685	103,666	104,418	107,303	111,103
התחייבויות והון								
פקדונות הציבור	81,726	83,028	83,774	84,365	82,418	82,533	85,380	89,122
פקדונות מבנקים	1,048	889	1,145	1,385	966	1,493	1,411	1,335
פקדונות הממשלה	699	656	441	685	784	588	574	650
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	5,156	5,425	5,403	5,620	5,500	5,871	5,815	5,702
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	*1,399	*1,536	*1,537	*1,710	1,600	1,427	1,434	1,789
התחייבויות אחרות	5,896	5,662	5,611	5,148	5,476	5,687	5,693	5,374
התחייבויות המוחזקות למכירה	-	-	-	-	27	12	10	11
סך כל ההתחייבויות	95,924	97,196	97,911	98,913	96,771	97,611	100,317	103,983
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	6,030	6,137	6,345	6,563	6,682	6,590	6,764	6,892
זכויות שאינן מקנות שליטה	191	195	201	209	213	217	222	228
סך כל ההון	6,221	6,332	6,546	6,772	6,895	6,807	6,986	7,120
סך כל ההתחייבויות וההון	102,145	103,528	104,457	105,685	103,666	104,418	107,303	111,103

* סווג מחדש. ראה באור ד.1.9).

דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2012-2013 - מידע רב רבעוני
(במיליוני ש"ח)

2012				2013				תוספת ח' שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
893	1,093	1,020	781	801	871	940	710	הכנסות רבית
356	517	440	224	257	320	382	176	הוצאות רבית
537	576	580	557	544	551	558	534	הכנסות רבית, נטו
31	21	33	49	32	12	21	32	הוצאות בגין הפסדי אשראי
506	555	547	508	512	539	537	502	הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
60	4	50	36	76	62	2	60	הכנסות שאינן מרבית
338	342	335	347	340	350	360	368	הכנסות מימון שאינן מרבית
4	1	17	13	11	5	28	20	עמלות
402	347	402	396	427	417	390	448	הכנסות אחרות
418	408	392	415	430	432	401	424	סך הכל הכנסות שאינן מרבית
111	109	112	103	108	110	114	106	הוצאות תפעוליות ואחרות
41	43	42	40	46	41	41	41	משכורות והוצאות נלוות
130	136	136	155	120	133	130	148	אחזקה ופחת בנינים וציוד
700	696	682	713	704	716	686	719	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
208	206	267	191	235	240	241	231	הוצאות אחרות
73	72	105	74	105	97	93	91	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
135	134	162	117	130	143	148	140	רווח לפני מסים
13	12	5	21	11	11	1	7	הפרשה למסים על הרווח
148	146	167	138	141	154	149	147	רווח לאחר מסים
(5)	(5)	(6)	(6)	(5)	(5)	(5)	(6)	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
143	141	161	132	136	149	144	141	רווח נקי:
								לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								המיוחס לבעלי מניות הבנק
2012				2013				המאוחד והבנק
בשקלים חדשים				בשקלים חדשים				
1.43	1.41	1.60	1.31	1.35	1.49	1.44	1.41	רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
								רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

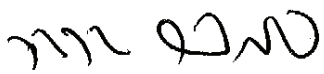

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לשנת 2013 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

18 במרס 2014

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לשנת 2013 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

18 במרס 2014

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

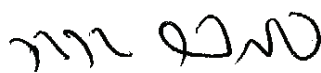
הדירקטוריון וההנהלה של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות, הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

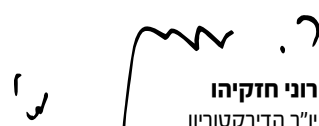
ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להוראות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2013, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, ה"ה סומך חייקין, כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד מספר 221 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמיר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 18 במרס 2014

דוחות כספיים

221	דוח רואי החשבון על הבקרה הפנימית על דיווח כספי
223	דוח רואי החשבון המבקרים על הדוחות הכספיים
224	מאזן
225	דוח רווח והפסד
226	דוח על הרווח הכולל
227	דוח על השינויים בהון
228	דוח על תזרימי המזומנים
230	באורים לדוחות הכספיים

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
www.kpmg.co.il אינטרנט

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO") (להלן - "COSO"). הדירקטוריון והנהלת הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להוראות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאזחים לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאזחים - ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013, והדוח שלנו, מיום 18 במרס 2014, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במרס 2014

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
www.kpmg.co.il אינטרנט

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, דוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק והמאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-1.4% מכלל הנכסים המאוחדים לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 והכנסותיה מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהוות כ-0.5%, כ-0.7 וכ-0.9% מכלל ההכנסות במאוחד מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2013, 2012 ו-2011, בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותה חברה בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותה חברה, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה, נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמאוחד לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמאוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) והדוח שלנו מיום 18 במרץ 2014, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במרץ 2014

מאזן ליום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק		המאוחד			
2012	2013	2012	2013	באור	
נכסים					
13,765	15,710	22,939	26,100	2	מזומנים ופקדונות בבנקים
4,903	7,047	9,756	10,799	3, 13	ייעות ערך
731	849	932	990		ניירות ערך שנשאלו
49,574	50,350	68,715	69,533	4	אשראי לציבור
(576)	(626)	(836)	(827)		הפרשה להפסדי אשראי
48,998	49,724	67,879	68,706		אשראי לציבור, נטו
-	-	3	23	5	אשראי לממשלה
3,585	3,656	376	381	6	השקעות בחברות מוחזקות
983	989	1,185	1,180	7	בנינים וציוד
384	390	599	560	7א	נכסים בלתי מוחשיים
(4)1,085	1,360	(4)1,219	1,462	17א	נכסים בגין מכשירים נגזרים
526	565	797	786	8	נכסים אחרים(2)
-	-	-	116	8 א	נכסים המוחזקים למכירה
74,960	80,290	105,685	111,103		סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
56,943	61,344	84,365	89,122	9	פקדונות הציבור
2,062	2,083	1,385	1,335	10	פקדונות מבנקים
457	383	685	650		פקדונות הממשלה
4,595	4,765	5,620	5,702	11	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(4)1,474	1,630	(4)1,710	1,789	17א	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,866	3,193	5,148	5,374	12	התחייבויות אחרות(1)(3)
-	-	-	11	8 א	התחייבויות מוחזקות למכירה
68,397	73,398	98,913	103,983		סך כל ההתחייבויות
6,563	6,892	6,563	6,892	12א	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	209	228		זכויות שאינן מקנות שליטה
6,563	6,892	6,772	7,120		סך כל ההון
74,960	80,290	105,685	111,103		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 116 מיליון ש"ח ו-103 מיליון ש"ח במאזן, ו-102 מיליון ש"ח ב-31.12.13 וב-31.12.12, בהתאמה.

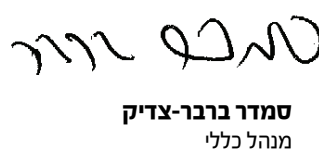
(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 66 מיליון ש"ח ו-33 מיליון ש"ח במאזן, ו-66 מיליון ש"ח ו-19 מיליון ש"ח ב-31.12.13 וב-31.12.12, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 769 מיליון ש"ח ו-626 מיליון ש"ח במאזן, ו-634 מיליון ש"ח ו-371 מיליון ש"ח ב-31.12.13 וב-31.12.12, בהתאמה.

(4) סווג מחדש. ראה באור ד.1 (9) להלן.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמיר בר-זר
מנהל כללי

רוני חזקיה
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 במרס 2014

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			באור	
2011	2012	2013	2011	2012	2013		
2,735	2,511	2,261	4,096	3,787	3,322	20	הכנסות רבית
1,465	1,186	920	1,919	1,537	1,135	20	הוצאות רבית
1,270	1,325	1,341	2,177	2,250	2,187	20	הכנסות רבית, נטו
48	96	64	93	134	97	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,222	1,229	1,277	2,084	2,116	2,090		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מרבית							
(107)	84	135	(94)	150	200	21	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
859	799	851	1,447	1,362	1,418	22	עמלות
178	214	248	39	35	64	23	הכנסות אחרות
930	1,097	1,234	1,392	1,547	1,682		סך הכל הכנסות שאינן מרבית
הוצאות תפעוליות ואחרות							
1,052	1,049	1,086	1,630	1,633	1,687	24	משכורות והוצאות גלויות
279	273	274	451	435	438		אחזקה ופחת בנינים וציוד
105	111	115	159	166	169	א7	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
400	401	396	576	557	531	25	הוצאות אחרות
1,836	1,834	1,871	2,816	2,791	2,825		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
316	492	640	660	872	947		רווח לפני מסים
94	180	257	216	324	386	26	הפרשה למסים על הרווח
222	312	383	444	548	561		רווח לאחר מסים
258	265	187	55	51	30		חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
רווח נקי:							
480	577	570	499	599	591		לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	(19)	(22)	(21)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
480	577	570	480	577	570		המיוחס לבעלי מניות הבנק

המאוחד והבנק			באור	
2011	2012	2013		
		בשקלים חדשים	29	רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
4.78	5.75	5.69		רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

(במיליוני ש"ח)

המאחד			
2013	2012 ⁽¹⁾	2011 ⁽¹⁾	
591	599	499	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(21)	(22)	(19)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
570	577	480	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(64)	278	(210)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
5	(2)	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
(59)	276	(210)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
18	(97)	73	השפעת המס המתאחד
(41)	179	(137)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
2	(3)	2	בניכוי (רווח) הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	176	(135)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
550	778	362	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(19)	(25)	(17)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
531	753	345	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. אימוץ ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע, לאור זאת, נתוני רווח כולל אחר לשנים קודמות סווגו מחדש ואינם מוצגים עוד כחלק מהדוח על השינויים בהון אלא במסגרת דוח על הרווח הכולל. ראה גם באור 1.ב.5.

ובאור 28 בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר כולל פירוט בדבר תנועה בריבוי רווח כולל אחר.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(3) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	27	4,744	5,698	204	5,902
יתרה ליום 1 בינואר 2011					
שינויים בשנת 2011-					
-	-	(226)	(226)	(17)	(243)
השפעה מצטברת, נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי					
-	20	(22)	(2)	-	(2)
השפעה מצטברת, נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	-	-	(1)	(1)
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	(135)	-	(135)	(2)	(137)
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
-	-	(5)	(5)	(18)	(23)
רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה					
927	(88)	4,971	5,810	185	5,995
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011					
שינויים בשנת 2012-					
-	-	577	577	22	599
רווח נקי בשנת החשבון					
-	176	-	176	3	179
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
-	-	-	-	(1)	(1)
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
927	88	5,548	6,563	209	6,772
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012					
שינויים בשנת 2013-					
-	-	570	570	21	591
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(200)	(200)	-	(200)
דיבידנד ששולם					
-	(39)	-	(39)	(2)	(41)
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
-	-	(2)	(2)	-	(2)
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
927	49	5,916	6,892	228	7,120
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013					

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד - ראה באור 19.

* ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את ההוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר יוצג בבאור 28 "רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי ההשוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם באור 1.ב.5.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
480	577	570	499	599	591	תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת:
						רווח נקי לשנה
						ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים
						מפעילות שוטפת:
						חלק הבנק בהפסד (ברווח) הבלתי מחולק של חברות מוחזקות, נטו
(169)	73	(29)	-	31	(1)	שערוך כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לחברות בנות
(5)	(112)	(101)	-	-	-	רווח ממיומש השקעה בחברות מוחזקות
-	-	-	(2)	(10)	-	פחת על בנינים וציוד
77	72	72	110	98	96	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
105	111	115	159	166	169	רווח ממיומש בנינים וציוד
(8)	(11)	(28)	(8)	(11)	(28)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
48	96	64	93	134	97	הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון, משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(135)	20	69	(257)	(24)	191	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(25)	(8)	(4)	(23)	(20)	(11)	מסים נדחים, נטו
(160)	-	(28)	(176)	(4)	(32)	פצויי פרישה - גידול (קטון) בעודף העתודה על היעודה
52	1	5	28	(9)	3	שערוך אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
112	99	84	175	152	136	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
(12)	16	(58)	(75)	50	12	
						שינוי נטו בנכסים שוטפים:
159	(35)	150	464	11	(5)	פקדונות בבנקים
77	496	(618)	23	547	(433)	ניירות ערך למסחר
306	(220)	(118)	6	578	(58)	שאלת ניירות ערך מהאוצר
(2,129)	(1,131)	(222)	(3,357)	(1,766)	(364)	אשראי לציבור
-	-	-	3	7	(20)	אשראי לממשלה
527	(110)	(1)	546	(140)	97	נכסים אחרים
*(83)	*501	(227)	*(87)	*455	(208)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
						שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
943	385	3,716	2,073	1,951	4,141	פקדונות הציבור
111	217	21	(708)	523	(49)	פקדונות מבנקים
(4)	(39)	(11)	(10)	(68)	25	פקדונות הממשלה
(240)	53	311	(219)	112	312	התחייבויות אחרות
*(209)	*(284)	156	*(291)	*(163)	96	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(182)	767	3,888	(1,034)	3,199	4,757	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

* סווג מחדש. ראה באור ד.1 (9) להלן.

דוחות על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:						
(5,519)	(6,212)	(9,979)	(10,229)	(13,125)	(15,943)	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
354	181	24	386	239	136	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
8,603	5,484	6,892	12,299	11,547	11,554	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
548	885	1,480	2,013	2,416	3,212	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(44)	(78)	(98)	(66)	(85)	(111)	רכישת בנינים וציוד
47	11	48	51	14	48	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(125)	(114)	(121)	(125)	(115)	(133)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
-	-	17	-	-	-	תמורה מפרעון שטר הון שהונפק על ידי חברה בת
-	-	-	-	6	5	תמורה מממוש השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד
3,864	157	(1,737)	4,329	897	(1,232)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון:						
(23)	-	-	(23)	-	-	רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה
305	856	380	415	896	380	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(270)	(298)	(294)	(417)	(438)	(434)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	-	(200)	-	-	(200)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
-	-	-	(1)	(1)	(2)	דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	558	(114)	(26)	457	(256)	מזומנים נטו מפעילות מימון
3,694	1,482	2,037	3,269	4,553	3,269	גידול במזומנים
8,013	11,719	13,185	14,421	17,765	22,264	יתרת מזומנים לתחילת השנה
12	(16)	58	75	(54)	33	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
11,719	13,185	15,280	17,765	22,264	25,566	יתרת מזומנים לסוף השנה
רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:						
4,186	4,198	3,876	5,695	5,636	5,306	רביית שהתקבלה
1,640	1,591	2,058	2,093	2,280	2,605	רביית ששולמה
86	101	52	90	113	76	דיבידנדים שהתקבלו
121	268	276	318	565	480	מסים על הכנסה ששולמו
1	14	119	18	82	188	מסים על הכנסה שהתקבלו

פעולות מהותיות שלא במזומן -

ליום 31 בדצמבר 2013 הושאלו לציבור ניירות ערך בסך של 2,946 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 2,377 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2011 - 1,111 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 2,659 מיליון ש"ח נשאלו מלקוחות (31 בדצמבר 2012 - 1,973 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2011 - 951 מיליון ש"ח), סך של 244 מיליון ש"ח נשאלו מהאוצר (31 בדצמבר 2012 - 304 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2011 - 104 מיליון ש"ח) וסך של 46 מיליון ש"ח הינם מתיק ניירות ערך של הבנק (31 בדצמבר 2012 - 99 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2011 - 95 מיליון ש"ח).

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2013 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"). הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הבאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צוין בבאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד. הבנק הינו חברה בת ישירה של פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי אחזקות"). פיבי אחזקות נשלטת על ידי בינוון בע"מ ובינופרי בע"מ (שבשליטת ה"ה צדיק בינו, גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור), דולפין אנרגיות בע"מ (שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה) ואינסטנז מספר 2 בע"מ (שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה). בין בעלי השליטה קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 במרס 2014.

(2) הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות, ולרבות שותפות או מיזם משותף, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות, לרבות שותפות או מיזם משותף, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

שלוחות בחו"ל - חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה התאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים. מטבע הפעילות של חברות הקבוצה הינו שקל, למעט השלוחה הבנקאית בשווייץ אשר מטבע פעילותה הינו הפר"ש.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כהגדרתם ב-IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, למעט בעלי עניין.

בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה 1 להגדרה "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק נערכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעריכת הדוחות הכספיים הבנק מיישם, בין היתר, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי מבוסס על כללי חשבונאות מקובלים בישראל ועל תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, התקנה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
  - (א) במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
  - (ב) במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
  - (ג) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
  - (ד) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
  - (ה) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

(5) שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיפים ג' ו- ד' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש:

הוראה בנושא דוח על הרווח הכולל

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב, פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים לשנים 2012 ו- 2011. סווגו מחדש כך שאינם מוצגים בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון אלא מדווחים בסכום כולל תוך פירוט ההרכב שמוצג במסגרת דוח נפרד שנקרא "דוח מאוחד על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

בדוחות הכספיים לשנת 2013 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות כמפורט להלן:

1. הוראה בנושא "דוח על הרווח הכולל".
2. הוראה בנושא "קיצוז נכסים והתחייבויות".
3. הוראה בנושא "גילוי על פיקדונות".
4. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים.
5. גילויים מסוימים מתוקף הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית 2010-20 ASU אשר נדרש ליישם לראשונה החל מיום 1 בינואר 2013.
6. מכתב המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר".
7. עדכונים לביאור ניירות ערך שנקבעו בחוזר המפקח בדבר שילוב מכתבי הפיקוח בהוראות הדיווח.
8. עדכונים בקשר להצגת ביאור נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון (ראה ביאור 16 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון).

המדיניות החשבונאית של הקבוצה, כפי שמפורטת בסעיף ד' שלהלן, משלבת את המדיניות החשבונאית החדשה בגין יישום תקני החשבונאות, עדכוני התקינה החשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים הנ"ל ומציגה את אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק ושלוחותיו לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם הפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהיא מתואמת לרביית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הוגן. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הבאים אשר מוכרים ברווח כולל אחר, הנובעים מתרגום של:

- מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמינים למכירה (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד);
- התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, בגין החלק האפקטיבי בגידור;

מטבע פעילות של שלוחות הפועלות בחו"ל

הבנק מיישם את IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ, החל מיום 1 בינואר 2011, למעט הנחיות התקן בנושא סיווג של שלוחות בנקאיות הפועלות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה מהשקל.

שלוחות בנקאיות בחו"ל

עד שנת 1994 סווגו שלוחות בנקאיות מסוימות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה משקל והפרשי השער בגין התרגום נזקפו ישירות להון, כחלק מקרן תרגום. החל משנת 1995, על פי הנחיות המפקח על הבנקים, סווגו שלוחות בנקאיות בחו"ל כפעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק.

בהתאם ל- IAS 21, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על הבנק לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) וכן המטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים;
- המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה);
- גורמים נוספים היכולים לספק ראיה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת;
- יחסיה של השלוחה עם הבנק - אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקאות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של הבנק והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות חוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על ידי הבנק.

בהתבסס על בחינה של קריטריונים אלו, נקבע כי מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית מסוימת אינו זהה לשקל. עם זאת, לצורך שינוי הסיווג של שלוחה בנקאית בחו"ל כשלוחה שמטבע הפעילות שלה שונה משקל נדרש הבנק לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור, המשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל שמטבע הפעילות שלה זהה לשקל.

ביום 14 בפברואר 2012, פורסם חוזר בדבר מטבע פעילות של שלוחות הפועלות בחו"ל, אשר כולל קריטריונים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים לצורך קביעת מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל. בפרט הובהר כי בקביעת מטבע הפעילות נדרש הבנק לבחון קיום/אי קיום של כל אחד מהקריטריונים המפורטים להלן ולתעד את תוצאות הבחינה:

- הסביבה הראשית בה השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים היא מטבע זר ואילו פעילות השלוחה בשקלים הינה שולית;
  - גיוס אוטונומי של הלקוחות על ידי השלוחה - פעילות השלוחה מול לקוחות הבנק ו/או צדדים קרובים אליהם ו/או צדדים שהופנו לשלוחה על ידי הבנק אינה משמעותית;
  - פעילות השלוחה מול הבנק ו/או מול הצדדים הקשורים לו אינה משמעותית. כמו כן, אין תלות משמעותית של השלוחה במקורות המימון מהבנק ו/או הצדדים הקשורים לו;
  - פעילות השלוחה במהותה הינה עצמאית ועומדת בפני עצמה ואינה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הקבוצה. כמו כן, השלוחה מבצעת את הפעילויות שלה עם מידה משמעותית של אוטונומיות.
- כאשר אחד הקריטריונים כאמור אינו מתקיים במובהק (לדוגמה: העסקאות של השלוחה המבוצעות עם לקוחות התאגיד הבנקאי הן משמעותיות עד כדי כך שהן מהוות את רוב העסקאות של השלוחה) הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה הינו שקל. במצב אחר, הקביעה תבוצע בהתאם לבחינת מכלול הקריטריונים.

הבנק בחן מחדש את הסיווג של השלוחות הבנקאיות שלו בחו"ל בהתאם לקריטריונים החדשים. לאור הבחינה המחודשת סיווג הבנק את השלוחה הבנקאית פיבי בנק (שוויץ) כפעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה משקל. שינוי הסיווג טופל באופן של מכאן ולהבא כשינוי של מטבע הפעילות של השלוחה כך שהפרשי שער בגין התרגום הוכרו החל מיום 1 בינואר 2012 ברווח כולל אחר והוצגו במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים".

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות. הפרשי השער בגין התרגום מוכרים כרווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2012, מועד השינוי של מטבע הפעילות, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים".

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

הקבוצה מיישמת חשבונאות גידור בגין הפרשי שער בין מטבע הפעילות של פעילות החוץ לבין מטבע הפעילות של הבנק (ש"ח). הפרשי שער הנובעים מחוזה Forward המגדר השקעה נטו בפעילות חוץ, נזקפים לרווח כולל אחר, בגין החלק האפקטיבי בגידור, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים". החלק שאינו אפקטיבי נזקף לרווח והפסד. כאשר ממומשת ההשקעה בגינה בוצע הגידור, מועבר הסכום המתאים שנצבר ב"התאמות מתרגום דוחות כספיים" לרווח והפסד, כחלק מהרווח או ההפסד ממימוש ההשקעה.

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
%	%					
7.7	(2.3)	(7.0)	3.821	3.733	3.471	שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
4.2	(0.4)	(2.8)	4.938	4.921	4.782	שער החליפין של האירו (בש"ח)
7.3	2.5	(4.9)	5.892	6.037	5.742	שער החליפין של הליש"ט (בש"ח)
7.2	0.4	(4.4)	4.062	4.077	3.897	שער החליפין של הפר"ש (בש"ח)
						מדד המחירים לצרכן -
2.6	1.4	1.9	104.0	105.5	107.5	לחודש נובמבר (בנקודות)
2.2	1.6	1.8	104.0	105.7	107.6	לחודש דצמבר (בנקודות)

(2) בסיס האיחוד

הקבוצה מיישמת לגבי כל צירופי העסקים את שיטת הרכישה (acquisition method). מועד הרכישה הינו המועד בו הרכשת משיגה שליטה על הנרכשת. הקבוצה שולטת בנרכשת כאשר היא חשופה, או בעלת זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותה בנרכשת ויש לה את היכולת להשפיע על תשואות אלה באמצעות כוח ההשפעה שלה בנרכשת. בבחינת שליטה נלקחות בחשבון זכויות ממשיות המוחזקות על ידי הקבוצה ועל ידי אחרים.

צירופי עסקים שאירעו לפני 1 בינואר 2011

בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, רשאי הבנק בנפרד לגבי כל צירוף עסקים ולגבי כל השקעה בחברה כלולה שבוצעו לפני יום 1 בינואר 2011:

(1) לאמץ את ההקלה שנקבעה בסעיפים 44 - c5 - c4 ל- IFRS 1, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים. בהתאם לכך הקבוצה לא מיישמת את IFRS 3 (2008) למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות, ורכישות של זכויות שאינן מקנות שליטה שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011, אשר לגביהם הבנק בחר ליישם חלופה זו, המוניטין שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל. או;

(2) ליישם את IFRS 3 (2008) למפרע לעניין עודפי עלות בלבד, כאשר על הבנק לייחס לצורך יישום למפרע כאמור את כל יתרת עודף העלות הלא מיוחסת לקשרי לקוחות ולהפחיתה על פני 10 שנים ממועד צירוף העסקים. הבנק בחר ליישם את החלופה השנייה לגבי צירופי העסקים של בנק אוצר החייל בע"מ, בנק מסד בע"מ ובנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, וליישם את החלופה הראשונה לגבי יתרת הרכישות וצירופי העסקים.

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. זכויות שאינן מקנות שליטה, שהינן מכשירים המקנים זכות בעלות בהווה והמעניקים למחזיק בהן חלק בנכסים נטו במקרה של פירוק (לדוגמה: מניות רגילות), נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לבין השינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף לחלק הבעלים של הבנק ישירות להון. הסכום שבו מתואמות הזכויות שאינן מקנות שליטה מחושב כלהלן:

- בעלייה בשיעור ההחזקה, לפי החלק היחסי הנרכש מיתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים ערב העסקה.
- בירידה בשיעור ההחזקה, לפי החלק היחסי שמומש על ידי הבעלים של חברת הבת בנכסים נטו של החברה הבת, לרבות מוניטין.

כמו כן, בעת שינויים בשיעור ההחזקה בחברה בת, תוך שימור שליטה, הבנק מייחס מחדש את הסכומים המצטברים שהוכרו ברווח כולל אחר בין הבעלים של הבנק לבין הזכויות שאינן מקנות שליטה.

טיפול באופציות מכר (PUT) לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 18 במרס 2012 בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הקבוצה מיישמת החל מיום 1 בינואר 2012 את הנחיות IFRS בנושא. לפיכך, אופציות מכר שהונפקו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המסולקות במזומן או במכשיר פיננסי אחר (לרבות אופציות שהונפקו לפני 1 בינואר 2012) מוכרות כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של תוספת המימוש. בתקופות עוקבות, שינויים בערך ההתחייבות בגין אופציות המכר מוכרים בדוח רווח והפסד לפי שיטת הרבית האפקטיבית. כמו כן, חלק הקבוצה ברווחי החברה הבת כולל את חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, להם הנפיקה הקבוצה אופציות מכר.

השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. בבחינת קיום השפעה מהותית, מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות החברה המוחזקת. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של

ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

עסקאות בין חברתיות

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הקבוצה בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא הייתה קיימת ראייה לירידת ערך.

מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מס' ח-2354-06 החל מיום 1 בינואר 2013 בנקים נדרשים ליישם את מערכת התקנים החדשה בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים, וזאת כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. בין השאר אומץ IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים, וזאת למעט הכללים המתייחסים לטיפול בישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) אשר ימשיכו להיות מטופלים לפי ASC 810-10. כמו כן אומץ (2011) IAS 28, השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות, וכן IFRS 12, גילוי של זכויות בישויות אחרות.

הבנק מיישם את מערכת התקנים לתקופות ביניים ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך בדרך של יישום למפרע (למעט הקלות מסוימות בהוראות המעבר). ליישום מערכת התקנים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

(3) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

(א) הכנסות והוצאות רבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

- רבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הרבית שיוכר כהכנסת רבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הרבית החוזי. הכנסות רבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות רבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, רבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- הכנסות מעמלות פירעון מוקדם של הלוואות, לאחר ניכוי חלק יחסי המתייחס להון הפיננסי, נכללות בדוח רווח והפסד בשיעורים שנתיים שווים במשך יתרת התקופה לפירעון האשראי או במשך שלוש שנים ממועד הפירעון המוקדם, לפי התקופה הקצרה ביותר.
- עמלות הקצאה למסגרות אשראי וכן עמלות בגין ערבויות שהעניק הבנק מוכרות ברווח והפסד באופן יחסי לתקופות העסקאות. עמלות מעסקי מימון כגון: עמלות בגין קיבולים, ערבויות ואשראי תעודות מוכרות באופן יחסי לתקופות העסקאות.

(ב) הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.

(ג) ניירות ערך - ראה סעיף ד. (5) להלן.

(ד) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ד. (6) להלן.

(ה) הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(4) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת רבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הרבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'. בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקן 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- (1) אין בגינו רכיבי קרן או רבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והרבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
  - (2) כאשר החייב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יופרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות רבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים

בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים ורק לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
  - לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
  - החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן
  - ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים ברבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה ברבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:
- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות רבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
  - שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
  - לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגין הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא חובות בעייתיים בהלוואות לדיר בבנק למשכנתאות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הרבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החרז מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הלוואות לדיר

ההפרשה המזערית בגין הלוואות לדיר מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. במועד תחילת יישום ההוראה החדשה, נכנס לתוקף תיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, חובות בעייתיים בהלוואות לדיר בבנק למשכנתאות, המרחיב את תחולת חישוב ההפרשה לפי נוסחת עומק הפיגור לכלל הלוואות לדיר, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים של קרן ורביית והלוואות המממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

בנוסף, הבנק מיישם את הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיר.

הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות החדשות וכי החל מיום 30 ביוני 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיר לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו במכתב הפיקוח בדוחות כספיים אלה באופן של מכאן ולהבא. כתוצאה מיישום ההוראות הוגדלה ההפרשה להלוואות לדיר שלא קיימת בגין הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור או הפרשה ספציפית המוערכת על בסיס פרטני. הגידול ביתרת ההפרשה בסך 24 מיליון ש"ח נזקף לרווח והפסד.

אשראי אחר

ההפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיר לגביהם חושבה הפרשה מזערית לפי

שיטת עומק הפיגור, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בשנים 2008, 2009 ו-2010 בענפי המשק השונים, תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי. מטעמי שמרנות, הבנק לא כלל בחישוב מקדמי הפרשה את נתוני המחקיקות החשבונאיות בשנים 2011, 2012 ו-2013, שכן בהתחשב בנתונים אלה היקף הפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי נמוך יותר. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים טרם הפרסום של הנחיות מעודכנות וסופיות בנושא הפרשה קבוצתית, הבנק ממשיך ליישם את ההוראות שנקבעו בהוראת השעה.

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטה בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראת שעה בנושא חישוב "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" בהתבסס על פילוח לפי ענפי משק, קובעת הערות והנחיות לאופן החישוב של שיעורי הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללת התאמות בגין הגורמים הסביבתיים בקביעת מקדמי הפרשה. בנוסף, נכללו הוראות המתייחסות לשימוש בדירוגים פנימיים לחישוב הפרשה הקבוצתית.

ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיזקף לרווח והפסד. מועד היישום לראשונה טרם נקבע סופית.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את הפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום הפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום הפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של הפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים גלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת הפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטי שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגין מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בבטחון, הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית של כל יתרת הפרשה להפסדי אשראי. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות רבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות רבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הרבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר רבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות רבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף ד. (3) לעיל.

לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות רבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את ההוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי. בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, יש לתת גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיור, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה שמהותי. הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. לגבי גילויים חדשים כאמור, לא נדרש הבנק לכלול מידע השוואתי. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בביאור 4 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

(5) ניירות ערך

- ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:
- אגרות חוב מוחזקות לפדיון - אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת רבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
- ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.
- הכנסות מדיבידנד, צבירת רבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הרבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- השקעותיו של הבנק בקרנות הון סיכון מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות הון סיכון נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.
- עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ד. (7) להלן.
- לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ד. (8) להלן.

(6) מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

(א) הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכונים מטבע חוץ וסיכונים רבית, וכן נגזרים שאינם משמשים לגידור, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו.

(ב) במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור, וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.

(ג) גידור שווי הוגן

כאשר נגזר משמש כמכשיר המגדר את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן לייחס אותה לסיכון מסוים, שינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.

(ד) גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

(ה) גידור השקעה נטו בפעילות חוץ - ראה סעיף ד(1) לעיל.

(ו) נגזרים שאינם משמשים לגידור

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

(ז) נגזרים משובצים שהופרדו ושאין משמשים לגידור

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחזזה המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החזזה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכונים אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים; (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו-(ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החזזה המארח, שינויים בשווי ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מיידית לרווח והפסד.

במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחזזה המארח), בהתאם לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-15), הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים משולבים מסוימים, הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובץ ולמדוד את המכשיר הפיננסי המשולב (hybrid instrument) בשלמותו בשווי הוגן, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (remeasurement event), כגון כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירה במדידה לפי שווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת.

(7) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

החל מיום 1 בינואר 2011 הקבוצה מיישמת את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בעדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S. GAAP וב-IFRS.

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה- bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

לצורך מדידת שווי הוגן, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת. בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה רבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים

חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18, "יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(8) ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי אגרות חוב - העלות המופחתת), ומשך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו הינה מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בנושא קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים.

- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של אגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
- במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשוויו ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגין ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואין נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

אשראי לציבור ויתרות חוב

ראה באור ד. (4) לעיל.

(9) קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
  - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
  - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שיטת הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.
- כמו כן, הבנק מקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.
- הבנק לא מקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement).
- עם זאת, בהתאם להוראות בנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מיישם את הכללים שבמסגרת ההוראה החל מיום 1 בינואר 2013, בדרך של יישום למפרע. ליישום לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט סיווג מחדש של מספרי השוואה עקב יישום למפרע של ההוראה בגין ביטול הקיזוזים שבוצעו בגין מכשירים נגזרים ועדכון מתכונת הגילוי בביאור 17 בדבר פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון, כנדרש בהוראה.

(10) העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה. החל מיום 1 בינואר 2012 הבנק מיישם את עדכון תקינה חשבונאית 2011-03 ASU בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, שמהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860). בהתאם לעדכון הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר; וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל. בעסקאות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שייכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; וכן
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק. הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאלה של ניירות ערך שבהן השאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם. טיפול בהשאלה ובשאלה כאמור מטופלות כאשראי או כפיקדון אשר נמדדים לפי השווי ההוגן של נייר הערך המתייחס. הכנסות על בסיס צבירה בגין ניירות ערך אלו נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי ההוגן (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) נרשמים במסגרת הכנסות מימון מריבית כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר בניירות ערך זמינים למכירה.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

(11) רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" בדוח רווח והפסד.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס. פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריט הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות בבעלות הבנק אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

- בניינים ומקרקעין	50 - 25 שנים.
- ריהוט וציוד	17 - 7 שנים.
- כלי רכב	5 שנים.
- שיפורים במושכר	18 - 7 שנים.
- ציוד IT	8 - 3 שנים.

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

(12) חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממנהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. תשלומים עתידיים למימוש אופציה להארכת תקופת החכירה מול מנהל מקרקעי ישראל אינם מוכרים כחלק מהנכס וההתחייבות המתייחסת מאחר והם מהווים דמי חכירה

מותנים, הנגזרים משוויה ההוגן של הקרקע במועדי החידוש העתידיים של הסכם החכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הקבוצה.

דמי חכירה ששולמו מראש למינהל מקרקעי ישראל בגין חכירות של קרקעות המסווגות כחכירות תפעוליות מוצגים במאזן כהוצאות מראש, ונזקפים לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. תקופת החכירה וסכומי ההפחתות מביאים בחשבון אופציה להארכת תקופת החכירה, במידה ובמועד ההתקשרות בחכירה היה וודאי באופן סביר שהאופציה תמומש.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

תשלומי חכירה מינימאליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאת המימון מוקצת לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור רבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימאליים מתעדכנים, בגין דמי חכירה מותנים, כאשר ההתניה מתבררת.

(13) נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר יוכרו כהוצאה עם התהוותן.

הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי התוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בבנק (כגון: תוכנות בתהליך פיתוח) אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלה נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

קשרי לקוחות - 10 שנים

עלויות תוכנה - 5-7 שנים

האומדנים בדבר שיטת ההפחתה, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בסוף כל שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או למותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

(14) נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק (על ידי הבנק כבעלים או בחכירה מימונית) לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך:

1. שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים למטרות מנהליות; או
2. מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי עלות הרכישה בתוספת עלויות עסקה. בתקופות עוקבות הנדל"ן להשקעה נמדד לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

(15) ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, למעט נכסי מסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהווה הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור הדינאמיזציה לפי מסי, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

לגבי יחידות מניבות מזומנים הכוללות מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של היחידה מניבת מזומנים, לאחר גילום המוניטין, עולה על הסכום בר ההשבה שלה.

הפסד מירידת ערך מוקצה בין הבעלים של הבנק לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה. הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בנוסף לסממנים לבחינת קיום ירידת ערך שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים, בחינת קיום ירידת ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב תבצע גם בהתקיים הסממנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב SOP 98-1: Accounting For The Costs Of Computer Software Developed Or Obtained For Internal Use (ASC 350-40).

- (1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- (2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- (3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- (4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
- (5) לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

באם מתקיים סימן אחד או יותר מהסימנים שצוינו לעיל, נדרש לבחון ירידת ערך בהתאם לכללים שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים.

השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך בהתאם ל- IAS 39, מכשירים פיננסיים הכנה ומדידה, ובהתאם להחלטת רשות ניירות ערך 4-1 קווים מנחים לבחינת הצורך בהפחתת השקעות קבע.

מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה אינו מוכר כנכס נפרד ולכן אינו נבחן בנפרד לירידת ערך. ירידת הערך נבחנת ביחס להשקעה בכללותה. במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על כך שיתכן שנפגם ערכה של ההשקעה, הקבוצה מבצעת הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה שהינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה. בקביעת שווי שימוש של השקעה בחברה כלולה הקבוצה אומדת את חלקה בערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, אשר חזוי שיופקו על ידי החברה הכלולה, כולל תזרימי המזומנים מהפעילויות של החברה הכלולה והתמורה ממימושה הסופי של ההשקעה, או את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים אשר חזוי כי ינבעו מדיבידנדים שיתקבלו ומהמימוש הסופי.

הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של ההשקעה, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, עולה על הסכום בר ההשבה, ומוכר בסעיף "חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות, לאחר השפעת המס" בדוח רווח והפסד. הפסד מירידת ערך אינו מוקצה לנכס כלשהו, לרבות למוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה. הפסד מירידת ערך יבוטל אם ורק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של ההשקעה מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת ערך. הערך בספרים של ההשקעה, אחרי ביטול ההפסד מירידת ערך, לא יעלה על הערך בספרים של ההשקעה שהיה נקבע לפי שיטת השווי המאזני אילולא הוכר הפסד מירידת ערך. ביטול הפסד מירידת ערך יוכר בסעיף "חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות, לאחר השפעת המס".

(16) נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש המוחזקים למכירה או לחלוקה

נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש המורכבות מנכסים והתחייבויות) שהשבתם צפויה בעיקרה בדרך של מכירה או חלוקה ולא בדרך של שימוש מתמשך (למעט נכסים שנתפסו בגין חובות פגומים), מסווגים כנכסים המוחזקים למכירה, אם צפוי ברמה גבוהה שיישובו בעיקר באמצעות עסקת מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך. כך גם כאשר הבנק מחויב לתוכנית מכירה אשר כרוכה באיבוד שליטה על חברה בת, ללא קשר אם לבנק יישארו זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה הבת לשעבר לאחר המכירה.

מיד לפני סיווגם כמוחזקים למכירה או לחלוקה, נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת מימוש) על פי המדיניות החשבונאית של הקבוצה. לאחר מכן נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת המימוש), לפי הנמוך מבין הערך בספרים או השווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה.

(17) זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות בבנק עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות עתידיות בגין מענק ותק, פיצויי פיטורין עודפים, ביטוח חיים, הטבות לגימלאים ופנסיה מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. שיעור התמזגות מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה.

התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. ראה באור 14.

הנחיות והבהרות בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. הנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

בפרט, לפי המכתב, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום הנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

(18) עסקאות תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקק כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנזקק כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל.

(19) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הבנק קבע, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה. בבאור 17 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה, ואשר סכום כל אחת מהן (או צירוף מספר תביעות בנושאים דומים), על פי כתב התביעה, עולה על סכום המהווה שיעור של כ- 1% מהון הבנק.

(20) הוצאות מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הקבוצה לא מכירה במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים:

- ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס,
- הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות ובחברות כלולות, במידה והקבוצה שולטת במועד היפוך ההפרש, וכן צפוי שהם לא יתהפכו בעתיד הנראה לעין, בין אם בדרך של מימוש ההשקעה ובין אם בדרך של חלוקת דיבידנדים בגין ההשקעה. המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו הקבוצה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו, הם מופחתים.

לצורך הקביעה כי ניתן להכיר בנכס מס נדחה, הקבוצה מביאה בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה.

במידה ואין זה צפוי שלקבוצה תהיה הכנסה חייבת מספיקה נכסי מסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

הקבוצה עשויה להתחייב בתוספת מס במקרה של חלוקת דיבידנדים על ידי חברות הקבוצה. תוספת מס זו לא נכללת בדוחות הכספיים, כאשר מדיניות חברות הקבוצה היא שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לחברה המקבלת, בעתיד הנראה לעין. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנד מרווחים הכרוכים בתוספת מס לחברה, יוצרת הקבוצה עתודה למס בגין תוספת המס שעשויה הקבוצה להתחייב בה, בגין חלוקת הדיבידנד.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(21) רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(22) דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשיוך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות".

(23) גילויים בהקשר לצד קשור

IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף, נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

(24) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישרון ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את ההתחייבות מהדוחות הכספיים לפי שוויה הוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויה הוגן במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי הוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי הוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הרבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) ביום 30 בינואר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. הטייטה מעדכנת את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. טיוטה זו כוללת עדכונים מסוימים בהוראות הדיווח לציבור, אך אינה כוללת את כל העדכונים הנדרשים להוראות בעקבות אימוץ כללים אלו. נושאים אלו, לרבות הבהרות נוספות אם ידרשו, יטופלו בנפרד. הטייטה קובעת כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור. בין היתר, בהתאם לאמור בטייטה:

- שיעור ההיוון לחישוב ההתחייבות בגין זכויות העובדים יתבסס על תשואות שוק של אגרות חוב ממשלתיות בישראל. כתוצאה מכך, תבוטל הוראת השעה בהוראות הקיימות הקובעת את שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים.
- תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא תשלומים מבוססי מניות כאמור ב-ASC 718 – Compensation – Stock Compensation.

בהתאם לטייטה שפרסם הפיקוח, בנק בין השאר נדרש בדוחות הכספיים לשנת 2013 לכל הפחות לתת גילוי לאומדן ההשפעה הכמותית על ההון של חישוב ההתחייבויות בשל זכויות עובדים תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואות שוק למועד הדיווח של אג"ח ממשלתיות בישראל.

להערכת הבנק ההשפעה הצפויה על ההון של הבנק ליום 31 בדצמבר 2013 בגין השפעת השינוי בשיעור ההיוון בלבד הינה כ- 150 מיליון ש"ח. יודגש כי לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים עשויות להיות השפעות נוספות על הבנק לרבות השפעות על ההון. ההשפעה שצוינה לעיל אינה מביאה בחשבון השפעות נוספות כאמור אלא רק את השפעת השימוש בשיעורי היוון כפי שצוין לעיל. למרות ההשפעה לרעה על ההון של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל וו, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים לא תובא בחשבון באופן מיידי אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים שווים עד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

(2) הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא

מדידת הכנסות רבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

במהלך חודש אוקטובר 2013 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות, אשר קובע הנחיות והבהרות מסוימות בנוגע לאופן היישום של תקן FAS 91. כמו כן, פורסם עדכון להוראות מעבר בנושא מדידת הכנסות ריבית אשר קובע הנחיות בנוגע לאופן היישום לראשונה. בין היתר, נקבע כי היישום לראשונה יבוצע באופן של מכאן ואילך על עסקאות שנוצרו או חודשו החל מיום 1 בינואר 2014 וכן המשך פריסה של עמלות מפירעון מוקדם בגין פירעונות מוקדמים שבוצעו לפני מועד היישום לראשונה. בנוסף, הובהר כי תאגיד בנקאי לא יוכל לדחות עלויות פנימיות ביצירת הלוואות ללא אישור מוקדם מיחידת דיווח כספי בביקוח על הבנקים.

הקבוצה נערכת ליישום ההוראה והיא תיושם החל מיום 1 בינואר 2014.

(3) הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיוטה מאריכה את התחולה של הוראת השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתבסס על פילוח לפי ענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיוטה הרחבה משמעותית של דרישות התיעוד התומך במקדם ההפרשה הקבוצתית ובנאותות כוללת של ההפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח להנהלה ולדירקטוריון.

ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיקוף לרווח והפסד. מועד היישום לראשונה טרם נקבע סופית.

(4) דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר

ביום 30 בספטמבר 2013 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר. החוזר נועד להתאים את דרישות הגילוי בקשר לסיווג מחדש של פריטים מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר בהתאם לעדכון תקן חשבונאי אמריקאי ASU 2013-02. החוזר מוסיף לביאור על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר דרישת גילוי על הסעיפים בדוח רווח והפסד שבהם נכללו הסכומים שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד.

יישום ההוראות יעשה בדרך של יישום למפרע החל מיום 1 בינואר 2014. ליישום החוזר לא צפויה השפעה על הדוחות הכספיים מלבד השפעה הצגתית על ביאור רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

באור 2 - מזומנים ופקדונות בבנקים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
11,557	14,048	19,501	23,070	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
2,152	1,662	3,372	3,024	פקדונות בבנקים מסחריים
56	-	66	6	פקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים
13,765	15,710	22,939	26,100	סך הכל ⁽¹⁾
13,185	15,280	22,264	25,566	(1) כולל מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים

באור 3 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

המאוחד						א. הרכב
31 בדצמבר 2013						
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון	
415	415	15	1	429	של ממשלת ישראל	
69	69	12	-	81	של מוסדות פיננסיים בישראל	
95	95	-	-	95	של מוסדות פיננסיים זרים	
243	243	9	3	249	של אחרים בישראל	
822	822	36	4	854	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה	
5,113	5,077	44	8	5,113	אגרות חוב ומלוות -	
501 ⁽⁶⁾	509	-	8	501	של ממשלת ישראל	
125	124	1	-	125	של ממשלות זרות	
1,345	1,338	8	1	1,345	של מוסדות פיננסיים בישראל	
567	572	13	18	567	של מוסדות פיננסיים זרים	
694	671	24	1	694	מגובי משכנתאות (MBS)	
67	66	1	-	67	של אחרים בישראל	
8,412	8,357	91	36	8,412	של אחרים זרים	
356 ⁽⁴⁾	328	29	1	356	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	
8,768	8,685	120 ⁽²⁾	37 ⁽²⁾	8,768	מניות -	
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר	
1,059	1,051	9	1	1,059	אגרות חוב ומלוות -	
44	43	1	-	44	של ממשלת ישראל	
37	37	-	-	37	של מוסדות פיננסיים בישראל	
63	62	1	-	63	של מוסדות פיננסיים זרים	
4	4	-	-	4	של אחרים בישראל	
1,207	1,197	11	1	1,207	של אחרים זרים	
2	2	-	-	2	סך כל אגרות החוב למסחר	
1,209	1,199	11 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	1,209	מניות -	
10,799	10,706	167	42	10,831	סך כל ניירות הערך למסחר	
					סך כל ניירות הערך	

- הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 20 ו-21, באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 13.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך 76 מיליון ש"ח הכוללים גזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד (31.12.12 - 83 מיליון ש"ח).
- (3) נדקפו לרווח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 138 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 56 מיליון ש"ח וקרנות הון גידור בסך 4 מיליון ש"ח (31.12.12) - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 122 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 48 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 15 מיליון ש"ח וקרנות מחקות בסך 7 מיליון ש"ח.
- מזה: השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 154 מיליון ש"ח (31.12.12 - 151 מיליון ש"ח).
- (5) סווג מחדש.
- (6) לא כולל ניירות ערך זמינים למכירה בעלות מופחתת ובשווי הוגן של כ-63 מיליון ש"ח, המוצגים במסגרת סעיף נכסים המוחזקים למכירה.

31 בדצמבר 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
305	305	13	-	318
(5)49	(5)49	(5)7	-	(5)56
57	57	-	-	57
(5)288	(5)288	(5)4	6	(5)286
699	699	24	6	717

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
4,552	4,444	115	7	4,552
372	389	-	17	372
(5)156	(5)157	-	1	(5)156
1,244	1,233	17	6	1,244
538	530	8	-	538
(5)734	(5)703	33	2	(5)734
40	40	-	-	40
7,636	7,496	173	33	7,636
(4)451	443	16	8	451
8,087	7,939	(2) 189	(2)41	8,087

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
830	826	5	1	830
47	46	1	-	47
50	50	-	-	50
42	42	1	1	42
-	-	-	-	-
969	964	7	2	969
1	1	-	-	1
970	965	(3)7	(3)2	970
9,756	9,603	220	49	9,774

באור 3 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב

הבנק					
31 בדצמבר 2013					
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון	221	221	4	1	224
של ממשלת ישראל	67	67	12	-	79
של מוסדות פיננסיים בישראל	198	198	8	3	203
של אחרים בישראל	486	486	24	4	506
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון					

(ב) ניירות ערך זמינים למכירה					
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב ומלוות -	2,361	2,360	5	4	2,361
של ממשלת ישראל	501	509	-	8	501
של ממשלות זרות	111	110	1	-	111
של מוסדות פיננסיים בישראל	1,338	1,332	7	1	1,338
של מוסדות פיננסיים זרים	567	572	13	18	567
מגובי משכנתאות (MBS)	198	191	8	1	198
של אחרים בישראל	67	66	1	-	67
של אחרים זרים	5,143	5,140	35	32	5,143
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	340 ⁽⁴⁾	312	29	1	340
מניות -	5,483	5,452	64 ⁽²⁾	33 ⁽²⁾	5,483
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה					

(ג) ניירות ערך למסחר					
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב ומלוות -	1,022	1,018	5	1	1,022
של ממשלת ישראל	5	5	-	-	5
של מוסדות פיננסיים בישראל	33	33	-	-	33
של מוסדות פיננסיים זרים	14	14	-	-	14
של אחרים בישראל	4	4	-	-	4
של אחרים זרים	1,078	1,074	5 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	1,078
סך כל אגרות החוב למסחר	7,047	7,012	93	38	7,067
סך כל ניירות הערך					

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 20 ו-21, באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 13.

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך 65 מיליון ש"ח הכוללים גזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד (31.12.12 - 74 מיליון ש"ח).
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 138 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 44 מיליון ש"ח וקרנות הון גידור בסך 3 מיליון ש"ח (31.12.12) - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 122 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 40 מיליון ש"ח וקרנות הון גידור בסך 14 מיליון ש"ח.
- (5) מזה: השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 149 מיליון ש"ח (31.12.12 - 144 מיליון ש"ח).

(5) סווג מחדש.

31 בדצמבר 2012				
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן
105	-	-	105	105
⁽⁵⁾ 53	-	⁽⁵⁾ 7	⁽⁵⁾ 46	⁽⁵⁾ 46
⁽⁵⁾ 207	6	⁽⁵⁾ 3	⁽⁵⁾ 210	⁽⁵⁾ 210
365	6	10	361	361

שוי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן
1,247	-	27	1,220	1,247
322	17	-	339	322
⁽⁵⁾ 113	1	-	⁽⁵⁾ 114	⁽⁵⁾ 113
1,240	6	17	1,229	1,240
538	-	8	530	538
⁽⁵⁾ 191	-	6	⁽⁵⁾ 185	⁽⁵⁾ 191
40	-	-	40	40
3,691	24	58	3,657	3,691
425	8	15	418	⁽⁴⁾ 425
4,116	⁽²⁾ 32	⁽²⁾ 73	4,075	4,116

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן
380	-	4	376	380
-	-	-	-	-
38	-	-	38	38
8	-	-	8	8
-	-	-	-	-
426	-	⁽³⁾ 4	422	426
4,907	38	87	4,858	4,903

באור 3 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד		הבנק	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2013	2012	2013	2012
(ד) מידע לגבי אגרות חוב פגומות			
יתרת חוב רשומה של -			
19	35	-	10
1	4	-	2
20	39	-	12

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב המוחזקות לפדיון, ושל ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש*

מאוחד							
31 בדצמבר 2013							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ	שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ
61	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	91	3	-	3
61	1	-	1	91	3	-	3
אגרות חוב המוחזקות לפדיון⁽¹⁾							
של ממשלת ישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
1,517	7	-	7	258	1	-	1
-	-	-	-	114	8	-	8
-	-	-	-	47	1	-	1
423	18	-	18	-	-	-	-
45	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	32	1	-	1
1,985	26	-	26	451	11	-	11

מאוחד							
31 בדצמבר 2012							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ	שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ
87	6	-	6	-	-	-	-
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל⁽¹⁾							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
-	-	-	-	917	7	-	7
203	1	-	1	119	16	-	16
-	-	-	-	75	1	-	1
-	-	-	-	233	6	-	6
49	1	-	1	23	1	-	1
-	-	-	-	58	7	1	8
252	2	-	2	1,425	38	1	39

* החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק את ההנחיות שבחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שילוב מכתבי הפיקוח על הבנקים בהוראות הדיווח לציבור. החוזר כולל דרישות גילוי חדשות לעניין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו של ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון בחלוקה לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך מסך העלות המופחתת. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.
(1) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-156 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.12 - 93 מיליון ש"ח).

הבנק							
31 בדצמבר 2013							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ
0-20%	20%-40%			0-20%	20%-40%		
-	-	-	-	1	-	1	61
3	-	3	91	-	-	-	-
3	-	3	91	1	-	1	61
אגרות חוב המוחזקות לפדיון ⁽¹⁾							
של ממשלת ישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים זרים							
מגובי משכנתאות (MBS)							
של אחרים בישראל							
מניות							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							
-	-	-	-	4	-	4	873
8	-	8	114	-	-	-	-
1	-	1	47	-	-	-	-
-	-	-	-	18	-	18	423
-	-	-	-	1	-	1	19
1	-	1	32	-	-	-	-
10	-	10	193	23	-	23	1,315

הבנק							
31 בדצמבר 2012							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ
0-20%	20%-40%			0-20%	20%-40%		
-	-	-	-	6	-	6	87
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל ⁽¹⁾							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
של מוסדות פיננסיים זרים							
מניות							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							
16	-	16	119	1	-	1	203
1	-	1	75	-	-	-	-
6	-	6	228	-	-	-	-
8	1	7	58	-	-	-	-
31	1	30	480	1	-	1	203

באור 3 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. פירוט נוסף לגבי נתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (במיוחד ובבנק)

ליום 31 בדצמבר 2013				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
172	-	2	170	ניירות ערך בערבות GNMA
138	-	10	128	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
310	-	12	298	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
262	13	6	269	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבות
262	13	6	269	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים
572	13	18	567	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות

ליום 31 בדצמבר 2012				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
132	2	-	134	ניירות ערך בערבות GNMA
58	-	-	58	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
190	2	-	192	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
340	6	-	346	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבות
340	6	-	346	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים
530	8	-	538	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש (במיוחד ובבנק)

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות					
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)					
					ניירות ערך בערבות GNMA
2	151	-	-	2	151
10	128	-	-	10	128
					ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
12	279	-	-	12	279
					סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)					
					ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות
6	144	-	-	6	144
6	144	-	-	6	144
					סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים
18	423	-	-	18	423
					סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות

ליום 31 בדצמבר 2012 אין ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
הפרשה להפסדי אשראי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
836	-	836	144	126	566	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
84	-	84	21	33	30	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(292)	-	(292)	(101)	(8)	(183)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
199	-	199	70	-	129	- מחיקות חשבונאיות
(93)	-	(93)	(31)	(8)	(54)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
827	-	827	134	151	542	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
103	-	103	10	-	93	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
13	-	13	-	-	13	גידול בהפרשה
116	-	116	10	-	106	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
943	-	943	144	151	648	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
878	-	878	165	120	593	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
123	-	123	38	14	71	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(333)	-	(333)	(115)	(8)	(210)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
168	-	168	56	-	112	- מחיקות חשבונאיות
(165)	-	(165)	(59)	(8)	(98)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
836	-	836	144	126	566	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
92	-	92	5	-	87	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
11	-	11	5	-	6	גידול בהפרשה
103	-	103	10	-	93	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
939	-	939	154	126	659	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011						המאוחד
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
2,808	-	2,808	172	101	2,535	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
(2,269)	-	(2,269)	(105)	-	(2,164)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
344	-	344	34	14	296	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011
92	-	92	30	10	52	שינויים אחרים בהפרשה ליום 1.1.2011 (נדקפו להון)
(308)	-	(308)	(22)	(5)	(281)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
211	-	211	56	-	155	- מחיקות חשבונאיות
(97)	-	(97)	34	(5)	(126)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
878	-	878	165	120	593	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
						תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
28	-	28	1	-	27	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
63	-	63	3	-	60	שינויים בהפרשה ליום 1.1.2011 (נדקפו להון)
1	-	1	1	-	-	גידול בהפרשה
92	-	92	5	-	87	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
970	-	970	170	120	680	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013						המאוחד
אשראי לציבור						2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות* ועל החובות* בגינם היא חושבה: יתרת חוב רשומה של חובות*: שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
33,565	-	464	34,029	3,053	37,082	
3,506	17,334	14,664	35,504	-	35,504	
213	17,040	-	17,253	-	17,253	
37,071	17,334	15,128	69,533	3,053	72,586	
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
505	-	38	543	-	543	
37	151	96	284	-	284	
-	91**	-	91	-	91	
542	151	134	827	-	827	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות* ועל החובות* בגינם היא חושבה:						
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
34,550	-	569	35,119	3,441	38,560	שנבדקו על בסיס פרטי
3,681	16,103	13,812	33,596	-	33,596	שנבדקו על בסיס קבוצתי
249	15,835	-	16,084	-	16,084	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
38,231	16,103	14,381	68,715	3,441	72,156	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
529	-	62	591	-	591	שנבדקו על בסיס פרטי
37	126	82	245	-	245	שנבדקו על בסיס קבוצתי
-	94**	-	94	-	94	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
566	126	144	836	-	836	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 9 מיליון ש"ח (31.12.12 - 10 מיליון ש"ח).

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
576	-	576	49	126	401	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
55	-	55	18	34	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(115)	-	(115)	(46)	(10)	(59)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
110	-	110	31	-	79	- מחיקות חשבונאיות
(5)	-	(5)	(15)	(10)	20	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
626	-	626	52	150	424	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
93	-	93	5	-	88	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
9	-	9	-	-	9	גידול בהפרשה
102	-	102	5	-	97	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
728	-	728	57	150	521	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
576	-	576	51	120	405	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
80	-	80	31	14	35	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(183)	-	(183)	(53)	(8)	(122)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
103	-	103	20	-	83	- מחיקות חשבונאיות
(80)	-	(80)	(33)	(8)	(39)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
576	-	576	49	126	401	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
77	-	77	2	-	75	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
16	-	16	3	-	13	גידול בהפרשה
93	-	93	5	-	88	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
669	-	669	54	126	489	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
2,201	101	10	2,312	-	2,312	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
(1,866)	-	(4)	(1,870)	-	(1,870)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
166	14	15	195	-	195	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011
18	10	20	48	-	48	שינויים אחרים בהפרשה ליום 1.1.2011 (נדקפו להון)
(202)	(5)	-	(207)	-	(207)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
88	-	10	98	-	98	- מחיקות חשבונאיות
(114)	(5)	10	(109)	-	(109)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
405	120	51	576	-	576	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
21	-	-	21	-	21	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
55	-	1	56	-	56	שינויים בהפרשה ליום 1.1.2011 (נדקפו להון)
(1)	-	1	-	-	-	גידול (קיטון) בהפרשה
75	-	2	77	-	77	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
480	120	53	653	-	653	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות* ועל החובות* בגינם היא חושבה:						
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
26,800	-	229	27,029	1,662	28,691	שנבדקו על בסיס פרטי
1,675	17,040	4,606	23,321	-	23,321	שנבדקו על בסיס קבוצתי
213	17,040	-	17,253	-	17,253	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
28,475	17,040	4,835	50,350	1,662	52,012	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
409	-	16	425	-	425	שנבדקו על בסיס פרטי
15	150	36	201	-	201	שנבדקו על בסיס קבוצתי
-	91**	-	91	-	91	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
424	150	52	626	-	626	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

הבנק						לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			
אשראי לציבור						בנקים וממשלות		סך הכל	
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל						
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות* ועל החובות* בגינם היא חושבה:									
יתרת חוב רשומה של חובות*:									
27,461	-	252	27,713	2,208	29,921	שנבדקו על בסיס פרטי			
1,826	15,835	4,200	21,861	-	21,861	שנבדקו על בסיס קבוצתי			
249	15,835	-	16,084	-	16,084	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור			
29,287	15,835	4,452	49,574	2,208	51,782	סך הכל חובות			
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:									
385	-	16	401	-	401	שנבדקו על בסיס פרטי			
16	126	33	175	-	175	שנבדקו על בסיס קבוצתי			
-	94**	-	94	-	94	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור			
401	126	49	576	-	576	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 9 מיליון ש"ח (31.12.12 - 10 מיליון ש"ח).

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2013						המאוחד
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	1. איכות אשראי ופיגורים פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
1	-	3,687	298	108	3,281	ציבור - מסחרי
4	-	4,521	23	107	4,391	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	7,519	12	2	7,505	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
45	2	20,947	492	784	19,671	שרותים פיננסיים
50	2	36,674	825	1,001	34,848	מסחרי - אחר
179	304	17,334	23	305 ⁽⁶⁾	17,006	סך הכל מסחרי
43	5	15,066	116	166	14,784	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
272	311	69,074	964	1,472	66,638	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,677	-	-	1,677	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	23	-	-	23	בנקים בישראל
272	311	70,774	964	1,472	68,338	ממשלת ישראל
272	311	70,774	964	1,472	68,338	סך הכל פעילות בישראל
-	-	144	26	-	118	פעילות לווים בחו"ל
-	-	253	2	-	251	ציבור - מסחרי
-	-	397	28	-	369	בינוי ונדל"ן
-	-	62	-	-	62	מסחרי אחר
-	-	459	28	-	431	סך הכל מסחרי
-	-	1,353	-	-	1,353	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,812	28	-	1,784	בנקים בחו"ל
272	311	69,533	992	1,472	67,069	ממשלות בחו"ל
-	-	3,030	-	-	3,030	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	23	-	-	23	סך הכל ציבור
272	311	72,586	992	1,472	70,122	סך הכל בנקים
272	311	72,586	992	1,472	70,122	סך הכל ממשלות
272	311	72,586	992	1,472	70,122	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 4.2.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 93 מיליון ש"ח (31.12.12 - 54 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 25 מיליון ש"ח (31.12.12 - 22 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

ליום 31 בדצמבר 2012						המאוחד
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		בעייתיים(2)				1. איכות אשראי ופיגורים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים(5)	בפיגור של 90 ימים או יותר(4)	סך הכל	פגומים(3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
4	1	3,314	339	97	2,878	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	-	4,893	49	142	4,702	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	7,527	12	47	7,468	שרותים פיננסיים
19	3	21,914	554	508	20,852	מסחרי - אחר
24	4	37,648	954	794	35,900	סך הכל מסחרי
192	332	16,103	2	337(6)	15,764	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
30	5	14,318	134	158	14,026	אנשים פרטיים - אחר
246	341	68,069	1,090	1,289	65,690	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	1,540	-	-	1,540	בנקים בישראל
-	-	3	-	-	3	ממשלת ישראל
246	341	69,612	1,090	1,289	67,233	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	255	12	-	243	בינוי ונדל"ן
-	-	328	4	-	324	מסחרי אחר
-	-	583	16	-	567	סך הכל מסחרי
-	-	63	2	-	61	אנשים פרטיים
-	-	646	18	-	628	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,898	-	-	1,898	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,544	18	-	2,526	סך הכל פעילות בחו"ל
246	341	68,715	1,108	1,289	66,318	סך הכל ציבור
-	-	3,438	-	-	3,438	סך הכל בנקים
-	-	3	-	-	3	סך הכל ממשלות
246	341	72,156	1,108	1,289	69,759	סך הכל

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נכון באופן פרטי ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים:

ליום 31 בדצמבר 2013					המאוחד
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בסיסית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בסיסית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בסיסית ⁽³⁾	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	146	32	152	298	1,240
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	3	2	20	23	236
שרותים פיננסיים	2	1	10	12	497
מסחרי - אחר	307	141	185	492	2,552
סך הכל מסחרי	458	176	367	825	4,525
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-	-	23	23	23
אנשים פרטיים - אחר	37	33	79	116	443
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	495	209	469	964	4,991
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	495	209	469	964	4,991
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	5	5	21	26	60
מסחרי אחר	2	2	-	2	4
סך הכל מסחרי	7	7	21	28	64
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	7	7	21	28	64
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	7	7	21	28	64
סך הכל ציבור	502	216	490	992	5,055
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל^(*)	502	216	490	992	5,055
(*) מזה:					
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	502	216	277	779	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	121	29	178	299	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(2) יתרת חוב רשומה.
(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

המאוחד					ליום 31 בדצמבר 2012
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	
	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	163	31	176	339	1,370
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	11	7	38	49	351
שרותים פיננסיים	1	-	11	12	463
מסחרי - אחר	353	163	201	554	2,805
סך הכל מסחרי	528	201	426	954	4,989
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	2	-	-	2	2
אנשים פרטיים - אחר	71	55	63	134	539
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	601	256	489	1,090	5,530
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	601	256	489	1,090	5,530
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	-	-	12	12	68
מסחרי אחר	4	4	-	4	4
סך הכל מסחרי	4	4	12	16	72
אנשים פרטיים	2	1	-	2	2
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	6	5	12	18	74
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	6	5	12	18	74
סך הכל ציבור	607	261	501	1,108	5,604
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל (*)	607	261	501	1,108	5,604
(*) מזה:					
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	607	261	304	911	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	179	44	208	387	

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			המאחד
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית
			פעילות לווים בישראל
			ציבור-מסחרי
1	2	320	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	44	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	11	שרותים פיננסיים
6	8	498	מסחרי - אחר
7	10	873	סך הכל מסחרי
-	-	16	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5	5	129	אנשים פרטיים - אחר
12	15	1,018	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	ממשלת ישראל
12	15	1,018	סך הכל פעילות בישראל
			פעילות לווים בחו"ל
			ציבור-מסחרי
-	-	37	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	2	מסחרי - אחר
-	-	39	סך הכל מסחרי
-	-	1	אנשים פרטיים
-	-	40	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	40	סך הכל פעילות בחו"ל
12	15	1,058	סך הכל ציבור
-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	סך הכל ממשלות
12	15 ⁽⁴⁾	1,058	סך הכל

המאוחד		ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית (המשך)
לשנה שנתיימה ב-31 בדצמבר		
(5) 2012	(5) 2011	
1,075	1,142	יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח
15	27	סך הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין חובות אלה בפרק הזמן בו סווגו כפגומים(*)
112	119	סך הכנסות רבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היו חובות אלה צוברים רבית לפי תנאיו המקוריים
11	21	(*) מזה: הכנסות רבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 120 מיליון ש"ח לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013.
- (5) בהתאם לטיוטת הוראות המעבר לשנת 2013 מיום 25 בנובמבר 2013, ניתן לכלול מספרי השוואה לפי המתכונת שנכללה בנספח להוראות המעבר לשנת 2012.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי	123	-	-	11	134
בינוי ונדל"ן - בינוי	5	-	-	2	7
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	7	-	-	1	8
שירותים פיננסיים	70	-	-	33	103
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי	205	-	-	47	252
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	40	-	-	7	47
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	245	-	-	54	299
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	245	-	-	54	299
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי	-	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן	-	-	-	-	-
מסחרי אחר	-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור	245	-	-	54	299
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל	245	-	-	54	299

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב ויירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 בדצמבר 2012					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
160	-	-	-	160	בינוי ונדל"ן - בינוי
22	16	-	-	6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10	-	-	-	10	שרותים פיננסיים
146	71	-	-	75	מסחרי - אחר
338	87	-	-	251	סך הכל מסחרי
1	-	-	-	1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
48	6	-	-	42	אנשים פרטיים - אחר
387	93	-	-	294	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
387	93	-	-	294	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
387	93	-	-	294	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
387	93	-	-	294	סך הכל

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

המאוחד			ארגונים מחדש שבוצעו		
			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
			מספר חודים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי			30	8	8
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			12	3	3
שרותים פיננסיים			4	-	-
מסחרי - אחר			291	69	65
סך הכל מסחרי			337	80	76
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			-	-	-
אנשים פרטיים - אחר			1,141	39	37
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			1,478	119	113
בנקים בישראל			-	-	-
ממשלת ישראל			-	-	-
סך הכל פעילות בישראל			1,478	119	113
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן			-	-	-
מסחרי - אחר			-	-	-
סך הכל מסחרי			-	-	-
אנשים פרטיים			-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			-	-	-
בנקים בחו"ל			-	-	-
ממשלות בחו"ל			-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל			-	-	-
סך הכל ציבור			1,478	119	113
סך הכל בנקים			-	-	-
סך הכל ממשלות			-	-	-
סך הכל			1,478	119	113

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם באור ד.1.(4).

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

המאוחד		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
ייתרת חוב רשומה	מספר חוזים	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
		פעילות לווים בישראל
		ציבור-מסחרי
4	7	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	שרותים פיננסיים
15	56	מסחרי - אחר
19	66	סך הכל מסחרי
-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
5	171	אנשים פרטיים - אחר
24	237	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	בנקים בישראל
-	-	ממשלת ישראל
24	237	סך הכל פעילות בישראל
		פעילות לווים בחו"ל
		ציבור-מסחרי
-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	מסחרי - אחר
-	-	סך הכל מסחרי
-	-	אנשים פרטיים
-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	בנקים בחו"ל
-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
24	237	סך הכל ציבור
-	-	סך הכל בנקים
-	-	סך הכל ממשלות
24	237	סך הכל

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם באור ד.1.(4).

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור
יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)** , סוג החזר וסוג הרבית

31 בדצמבר 2013				המאוחד
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,417	8,153	822	11,930	שיעבוד ראשון:
623	4,090	286	5,499	שיעור המימון - עד 60%
24	77	4	118	שיעור המימון - מעל 60%
2,064	12,320	1,112	17,547	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

31 בדצמבר 2012*				המאוחד
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,720	6,807	860	10,113	שיעבוד ראשון:
656	4,061	340	5,956	שיעור המימון - עד 60%
20	216	9	283	שיעור המימון - מעל 60%
2,396	11,084	1,209	16,352	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* סווג מחדש.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ג. אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה

ליום 31 בדצמבר 2013				המאוחד	
סך הכל (1)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)(4)	אשראי (2)(3) במיליוני ש"ח	מספר לווים (5)	תחום אשראי ללווה	
				באלפי ש"ח	
771	502	269	175,420	עד 10	
1,067	601	466	68,235	מ- 10 עד 20	
2,723	1,424	1,299	91,430	מ- 20 עד 40	
5,659	2,446	3,213	97,919	מ- 40 עד 80	
7,189	2,375	4,814	65,446	מ- 80 עד 150	
8,022	1,832	6,190	38,311	מ- 150 עד 300	
9,305	1,364	7,941	21,791	מ- 300 עד 600	
9,890	1,650	8,240	11,916	מ- 600 עד 1,200	
4,090	817	3,273	2,682	מ- 1,200 עד 2,000	
4,197	1,057	3,140	1,493	מ- 2,000 עד 4,000	
4,468	1,314	3,154	803	מ- 4,000 עד 8,000	
7,811	2,385	5,426	622	מ- 8,000 עד 20,000	
6,438	2,277	4,161	235	מ- 20,000 עד 40,000	
16,904	5,434	11,470	213	מ- 40,000 עד 200,000	
5,567	2,394	3,173	21	מ- 200,000 עד 400,000	
2,019	90	1,929	4	מ- 400,000 עד 800,000	
1,768	65	1,703	2	מ- 800,000 עד 1,200,000	
(6) 1,964	282	1,682	1	מ- 1,200,000 עד 1,600,000	
99,852	28,309	71,543	576,544	סך הכל	

- (1) האחד הספציפי נעשה רק בחמש השכבות העליונות. סך האשראי ללווה בדוח המאוחד חושב על בסיס סיכום יתרות האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בבנק ובחברות המאוחדות שלו.
- (2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- (3) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 69,533 מיליון ש"ח, 1,761 מיליון ש"ח ו-249 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (5) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
- (6) סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלת חבות לווה בודד הסתכם ב-706 מיליון ש"ח.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012*				המאונד	
סך הכל ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾⁽⁴⁾	אשראי ⁽²⁾⁽³⁾ במיליוני ש"ח	מספר לווים ⁽⁵⁾	תחום אשראי ללווה	
				באלפי ש"ח	
774	533	241	175,384	עד 10	
1,010	564	446	65,941	מ- 10 עד 20	
2,654	1,331	1,323	88,234	מ- 20 עד 40	
5,467	2,364	3,103	94,136	מ- 40 עד 80	
7,346	2,747	4,599	66,408	מ- 80 עד 150	
8,458	2,396	6,062	40,236	מ- 150 עד 300	
9,098	1,555	7,543	21,333	מ- 300 עד 600	
8,999	1,723	7,276	10,800	מ- 600 עד 1,200	
3,943	805	3,138	2,590	מ- 1,200 עד 2,000	
4,335	1,149	3,186	1,555	מ- 2,000 עד 4,000	
4,709	1,414	3,295	829	מ- 4,000 עד 8,000	
7,458	2,142	5,316	593	מ- 8,000 עד 20,000	
6,232	1,951	4,281	230	מ- 20,000 עד 40,000	
16,113	4,489	11,624	214	מ- 40,000 עד 200,000	
5,489	1,438	4,051	20	מ- 200,000 עד 400,000	
1,708	84	1,624	3	מ- 400,000 עד 800,000	
1,896	46	1,850	2	מ- 800,000 עד 1,200,000	
⁽⁶⁾ 2,017	297	1,720	1	מ- 2,000,000 עד 2,016,626	
97,706	27,028	70,678	568,509	סך הכל	

* הוצג מחדש.

- (1) האחד הספציפי נעשה רק בחמש השכבות העליונות. סך האשראי ללווה בדוח המאונד חושב על בסיס סיכום יתרות האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בבנק ובחברות המאונדות שלו.
- (2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- (3) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 68,715 מיליון ש"ח, 1,730 מיליון ש"ח ו-233 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (5) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
- (6) סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בניכוי לצורך מגבלת חבות לווה בודד הסתכם ב-776 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2013				הבנק	
סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3)	אשראי (1)(2) במיליוני ש"ח	מספר לווים (4)	תחום אשראי ללווה	
				באלפי ש"ח	
265	182	83	62,030	עד 10	
475	296	179	30,944	מ- 10 עד 20	
1,191	660	531	40,302	מ- 20 עד 40	
2,305	1,047	1,258	40,344	מ- 40 עד 80	
2,820	1,011	1,809	25,824	מ- 80 עד 150	
3,833	897	2,936	17,974	מ- 150 עד 300	
6,943	956	5,987	16,070	מ- 300 עד 600	
8,235	1,225	7,010	10,092	מ- 600 עד 1,200	
3,299	618	2,681	2,192	מ- 1,200 עד 2,000	
2,941	708	2,233	1,061	מ- 2,000 עד 4,000	
2,941	868	2,073	524	מ- 4,000 עד 8,000	
5,570	1,656	3,914	447	מ- 8,000 עד 20,000	
5,308	1,751	3,557	190	מ- 20,000 עד 40,000	
14,317	4,354	9,963	171	מ- 40,000 עד 200,000	
5,224	2,120	3,104	20	מ- 200,000 עד 400,000	
2,854	146	2,708	6	מ- 400,000 עד 800,000	
(5) 1,964	282	1,682	1	מ- 1,600,000 עד 1,963,826	
70,485	18,777	51,708	248,192	סך הכל	

- (1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 50,350 מיליון ש"ח, 1,148 מיליון ש"ח ו-210 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (4) מספר הלוויים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
- (5) סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלת חבות לווה בודד הסתכם ב-706 מיליון ש"ח.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012				הבנק	
סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3)	אשראי (1)(2) במיליוני ש"ח	מספר לווים (4)	תחום אשראי ללווה	
				באלפי ש"ח	
271	179	92	63,786	עד 10	
482	296	186	31,714	מ- 10 עד 20	
1,179	625	554	40,259	מ- 20 עד 40	
2,175	965	1,210	38,171	מ- 40 עד 80	
2,784	1,047	1,737	25,517	מ- 80 עד 150	
3,855	962	2,893	18,105	מ- 150 עד 300	
6,623	1,018	5,605	15,343	מ- 300 עד 600	
7,447	1,291	6,156	9,118	מ- 600 עד 1,200	
3,156	631	2,525	2,085	מ- 1,200 עד 2,000	
3,053	817	2,236	1,108	מ- 2,000 עד 4,000	
3,053	946	2,107	536	מ- 4,000 עד 8,000	
5,306	1,559	3,747	428	מ- 8,000 עד 20,000	
4,877	1,640	3,237	177	מ- 20,000 עד 40,000	
13,751	3,653	10,098	180	מ- 40,000 עד 200,000	
5,414	1,438	3,976	20	מ- 200,000 עד 400,000	
2,829	118	2,711	5	מ- 400,000 עד 800,000	
(5) 2,017	297	1,720	1	מ- 2,000,000 עד 2,016,626	
68,272	17,482	50,790	246,553	סך הכל	

- (1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 49,574 מיליון ש"ח, 1,047 מיליון ש"ח ו-169 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (4) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
- (5) סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלת חבות לווה בודד הסתכם ב-776 מיליון ש"ח.

באור 5 - אשראי לממשלה

(במיליוני ש"ח)

המאוחד		הרכב:
ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
3	23	אשראי אחר
3	23	סך הכל אשראי לממשלה

באור 6 - השקעות בחברות מוחזקות

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

	המאוחד					
	ליום 31 בדצמבר 2012			ליום 31 בדצמבר 2013		
	סך הכל	מאחדות חברות	כלולות חברות	סך הכל	מאחדות חברות	כלולות חברות
השקעות במניות לפי שיטת השווי המאדני	376	-	376	381	-	381
השקעות אחרות:	-	-	-	-	-	-
שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים	376	-	376	381	-	381
סך הכל השקעות בחברות מוחזקות	144	-	144	145	-	145
רווחים שנצברו ממועד הרכישה, נטו	-	-	-	-	-	-
סעיפים שנצברו בהון ממועד הרכישה:						
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה	-	-	-	-	-	-

ב. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות בספרי הבנק:

שם החברה	תחום פעילות עיקרי	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאדני ⁽³⁾	
		31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013
		%	%	%	%		במיליוני ש"ח
חברות מאוחדות רשומות בישראל-							
יובנק בע"מ	בנק מסחרי	100.0	100.0	100.0	100.0	112	158
יובנק השקעות והחזקות בע"מ	חברת החזקות	100.0	100.0	100.0	100.0	143	138
יובנק חברה לנאמנות בע"מ	שירותי נאמנות	100.0	100.0	100.0	100.0	162	144
בנק אוצר החייל בע"מ	בנק מסחרי	76.0	76.0	76.0	76.0	1,214	1,189
בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ	בנק מסחרי	100.0	100.0	100.0	100.0	361	339
בנק מסד בע"מ	בנק מסחרי	51.0	51.0	51.0	51.0	269	258
הבינלאומי ליסינג בע"מ	השכרת ציוד	100.0	100.0	100.0	100.0	27	36
מודוס סלקטיב - ניהול וייעוץ השקעות בע"מ	שוק ההון	100.0	100.0	100.0	100.0	9	9
רשומות בחוץ לארץ							
פ.י.ב.י. בנק (י.ק.י.) (רשומה בבריטניה) ⁽⁵⁾	בנק מסחרי	100.0	100.0	100.0	100.0	168	214
פ.י.ב.י. בנק (שוויץ) (רשומה בשוויץ)	בנק מסחרי	100.0	100.0	100.0	100.0	240	244
חברות כלולות							
חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	כרטיסי אשראי	28.2	28.2	21.0	21.0	381	376

(1) ברשימה הנ"ל לא נכללו חברות מאוחדות בבעלות ובשליטה מלאה, שהן חברות נכסים או מספקות שירותים לבנק, אשר נכסיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוחות הכספיים של הבנק.

(2) מניותיהן של כל החברות ברשימה הנ"ל אינן רשומות למסחר בבורסה.

(3) לרבות יתרות עודפי עלות המיוחסים לקשרי לקוחות.

(4) כולל הפחתת עודף עלות המיוחס לקשרי לקוחות: בנק אוצר החייל בע"מ - 41 מיליון ש"ח (2012 - 41 מיליון ש"ח), בנק מסד בע"מ - 9 מיליון ש"ח (2012 - 9 מיליון ש"ח).

(5) ראה באור 8 בדבר הסכם למכירת פיבי בנק (י.ק.י.).

הבנק					
ליום 31 בדצמבר 2012			ליום 31 בדצמבר 2013		
סך הכל	חברות מאוחדות	חברות כלולות	סך הכל	חברות מאוחדות	חברות כלולות
3,165	2,789	376	3,152	2,771	381
420	420	-	504	504	-
3,585	3,209	376	3,656	3,275	381
1,133	989	144	1,160	1,015	145
68	68	-	102	102	-

השקעות הוניות אחרות						31 בדצמבר	
טעיפים אחרים שנצברו בהון		דיבידנד שנרשם		תרומה לרווח הנקי		2012	2013
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
18	(5)	60	60	33	19	-	-
-	-	-	-	3	5	-	-
-	-	-	-	14	18	-	-
31	(27)	-	10	(4)65	(4)62	-	-
-	-	60	15	(4)48	(4)37	-	-
4	(2)	-	-	(4)14	(4)13	5	5
-	-	-	11	3	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	103	35	11	(11)	-	-
-	(11)	26	-	18	7	-	-
-	-	82	28	60	33	-	-

באור 6 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ג. חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות:

הבנק			המאוחד		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013	2011	2012	2013
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
264	274	190	61	60	33
(6)	(9)	(2)	(6)	(9)	(2)
-	-	(1)	-	-	(1)
258	265	187	55	51	30

חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות

מסים שוטפים

מסים נדחים

חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס

ד. מידע תמציתי בנושא חברות כלולות, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה

1. להלן מידע תמציתי על המצב הכספי

הון שמיחוס לבעלים של החברה	סך התחייבויות	סך נכסים	שיעור בעלות
		במיליוני ש"ח	%
1,078	8,511	9,589	28.2
1,046	8,103	9,149	28.2

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

31 בדצמבר 2013

31 בדצמבר 2012

2. להלן מידע תמציתי על תוצאות הפעילות

רווח שמיחוס לזכויות שאינן מקנות שליטה	רווח שמיחוס לבעלים של החברה	רווח נקי לשנה	שיעור בעלות
		במיליוני ש"ח	%
-	132	132	28.2
-	209	209	28.2
7	229	236	28.2

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

31 בדצמבר 2013

31 בדצמבר 2012

31 בדצמבר 2011

ה. זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות

הטבלאות שלהלן מרכזות מידע בדבר החברות הבנות של הקבוצה לרבות התאמות לשווי הוגן שנעשו במועד הרכישה, אשר בהן קיימות זכויות שאינן מקנות שליטה שהינן מהותיות לקבוצה.

מידע תמציתי על המצב הכספי:

בנק מסד בע"מ		בנק אוצר החייל בע"מ*	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
49%	49%	24%	24%
5,123	5,131	16,431	16,364
4,696	4,666	15,395	15,261
427	465	1,036	1,103
209	228	-	-

שיעור זכויות הבעלות שמוחזקות על ידי זכויות שאינן מקנות שליטה

סך נכסים

סך התחייבויות

סך הכל נכסים, נטו

הערך בספרים של הזכויות שאינן מקנות שליטה

מידע תמציתי על תוצאות הפעילות:

בנק מסד בע"מ			בנק אוצר החייל בע"מ*			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
237	249	246	610	667	683	הכנסות
37	44	42	74	106	103	רווח נקי
(2)	7	(3)	(3)	31	(26)	רווח כולל אחר
35	51	39	71	137	77	סך הכל רווח כולל
19	22	21	-	-	-	רווח שמוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה
142	152	(161)	(446)	35	(124)	תזרים מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת
41	(133)	94	(449)	608	606	תזרים מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה
-	-	-	28	72	10	תזרים מזומנים מפעילות מימון ללא דיבידנד
-	-	-	-	-	(2)	לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	19	(67)	(867)	715	490	דיבידנד ששולם לזכויות שאינן מקנות שליטה
						סך הכל גידול (קטיון) במזומנים ושווי מזומנים

* ראה האמור בסעיף ו' להלן באשר לאופציית מכר (PUT) אשר הוענקה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה באוצר החייל. כאמור בבאור 2.ד.1 (2) אופציות מכר שהונפקו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המסולקות במזומן או במכשיר פיננסי אחר מוכרות כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של תוספת המימוש. כמו כן, חלק הקבוצה ברווחי החברה הבת כולל את חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, להם הנפיקה הקבוצה אופציות מכר.

1. במסגרת הסדרים משנת 2006 (כפי שתוקנו באוגוסט 2011 ובפברואר 2014), בין הבנק לבין חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (להלן - "חבר"), שהינה בעלת מניות נוספת באוצר החייל, לבנק התחייבויות מסוימות כלפי חבר, וביניהן זכות לאופציית מכר (PUT), לפיה חבר רשאית, לחייב את הבנק לרכוש ממנה את החזקותיה (כ-24%) באוצר החייל, כולן או חלקן, במחיר הנגזר ממחיר העסקה שבה רכש הבנק את השליטה באוצר החייל בשנת 2006 (בהתאמות מסוימות). באוגוסט 2011 הוארכה האופציה לשנתיים נוספות עד ליום 17 באוגוסט 2013 כשלבנק ניתנה הזכות להאריך את תקופת האופציה בחצי שנה נוספת ועל פי תנאיה היא היתה ניתנת למימוש בסוף התקופה בלבד. ביום 16 ביוני 2013 הודיע הבנק לחבר, בהתאם לזכותו על פי ההסכם להארכת האופציה מאוגוסט 2011, על הארכת האופציה עד ליום 17 בפברואר 2014. ביום 16 בפברואר 2014 התקשרו הבנק וחבר בהסכם להארכת נוספת של האופציה לתקופה של 4 שנים, עד ליום 17 בפברואר 2018, בתנאים הקיימים ובשינוי שלהלן: בשונה מתנאי האופציה שנקבעו בהסכם להארכתה משנת 2011, האופציה ניתנת למימוש על ידי חבר בשיעורים שנתיים של 2% לשנה מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל (במצטבר עד 8% למשך כל תקופת האופציה). בד בבד לחתימת ההסכם בפברואר 2014, מסרה חבר לבנק, בהתאם להסכם, הודעת מימוש בגין 2% מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, המוחזקים על ידי חבר (להלן - "האחזקות הממומשות"). עם השלמת רכישת האחזקות הממומשות יחזיק הבנק בכ-78% מזכויות ההון וההצבעה ובכ-73% מהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל, כך שחבר תהיה זכאית להמליץ על דירקטור אחד פחות. בנוסף, לחבר זכות הצטרפות יחסית במכירת מניות אוצר החייל על ידי הבנק.

באור 6 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ז. ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים הסדר סליקה צולבת על פי הסכם פשרה בין שלוש חברות כרטיסי האשראי - לאומי קארד בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ וישראכרט בע"מ והבנקים בעלי המניות בהן לבין הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה"). בפסק הדין הוארך הסדר הסליקה הצולבת עד ליום 31 בדצמבר 2018 ותנאיו תוקנו. הממונה סבר כי עמלה צולבת (המכונה גם "עמלת מנפיק") בגובה 0.7% היא עמלה ראויה להסכם פשרה וקבע כי ההפחתה בעמלת המנפיק לגובה זה תתבצע במדורג, עד ליולי 2014. כן נקבע כי קטגוריות עמלת המנפיק יהיו בהתאם לאמור בחוות דעתו של ד"ר שלומי פריזט, הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים, אשר מונה לשם קביעת שיעור עמלת המנפיק. ביום 29 באפריל 2012 הוגש על ידי שירותי בריאות כללית ("הכללית") ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון ("הערעור"). הבנק הוא אחד המשיבים בערעור. בערעור נטען, בין היתר, כי בית הדין שגה ביחס לאי סיווגה של הכללית בקטגורית עמלת המנפיק הנמוכה של בתי העסק. התיק קבוע לדיון ביום 17 במרס 2014.

ח. הסכם הנפקה משותף בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

ביום 30 בספטמבר 2013 נחתם הסכם הנפקה משותף חדש בין חברה כלולה - כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") לבין הבנק. ההסכם יהיה בתוקף למשך 5 שנים החל מיום 1 בינואר 2013 ("התקופה המקורית") במידה והבנק יממש את זכות האופציה כאמור להלן, יוארך באופן מיידי תוקף ההסכם למשך 5 שנים נוספות ממועד המימוש, בכפוף להסכמת הצדדים על תנאים מסחריים לתקופה שמעבר לתקופה המקורית. על פי ההסכם יחול, בין היתר, גידול מהותי בשיעור דמי המחזור המשולמים לבנק, רטרואקטיבית מתחילת שנת 2012.

כמו כן, במסגרת הסכם זה הוענקה לבנק, בתנאים מסוימים, זכות אופציה בתוקף עד 31 בדצמבר 2017, לרכישת עד 121,978 מניות רגילות (בהתאמות מקובלות) המהוות נכון למועד החתימה, 10% מההון בכאל במחיר מוסכם, ובכפוף לשיעור גידול במחזור העסקאות של לקוחות קבוצת הבנק. לכאל אופציה להמיר את הזכות בתשלום כספי המוגבל בתקרה. הבנק יהיה זכאי לממש את האופציה באופן חד פעמי ובכפוף לכך שאחזקתו בכאל במועד המימוש פחתה מ-10%. במקביל, במועד האמור חתמו הבנק ובנק דיסקונט לישראל בע"מ, בעל השליטה בכאל, על עקרונות נוספים הנוגעים ליחסים ביניהם בנוגע לאחזקות בכאל, בין היתר בנושא חלוקת דיבידנד מקסימלי אפשרי על פין הדין.

ט. ביום 26 בדצמבר 2013 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב לבין יובנק ניהול. בהתאם להסכם המיזוג, יובנק ניהול ומודוס סלקטיב יתמזגו במיזוג לפי הוראות הפרק השמיני בחלק הראשון בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ללא צורך בקבלת אישור בית המשפט באופן שבו מודוס סלקטיב תתמזג עם ולתוך יובנק ניהול, כך שלאחר השלמת המיזוג יפסק קיומה של מודוס סלקטיב וכל הון המניות המונפק הקיים שלה יתבטל. השלמת ביצוע המיזוג מותנית בקבלת תעודת מיזוג מרשם החברות. עם השלמת המיזוג יחזיק הבנק ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק יחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. לאחר השלמת המיזוג, ימשיכו תיקי ההשקעות של לקוחות מודוס סלקטיב להיות מנוהלים על ידי החברה הממוזגת בהתאם לכל ההסכמים הקיימים בין מודוס סלקטיב לבין לקוחותיה.

י. ביום 29 באוגוסט 2013 נחתם הסכם בין ממשלת שוויץ לבין משרד המשפטים בארה"ב, המסדיר את תשלומי המס של אזרחים אמריקאיים. במסגרת ההסכם, כל הבנקים השווייצריים שאינם תחת חקירה פלילית של הרשויות האמריקאיות אמורים להודיע לרגולטור בשוויץ ולאחר מכן למשרד המשפטים בארה"ב, עד ליום 31 בדצמבר 2013, על החלטתם בנוגע להצטרפותם או אי הצטרפותם להסכם.

פיבי בנק (שוויץ) התקשרה עם יועצים משפטיים שווייצריים ואמריקאיים המתמחים בתחום, ולאחר בחינה שבוצעה בעזרתם החליטה פיבי בנק (שוויץ) לא להצטרף להסכם. הסביבה העסקית הנוכחית כרוכה בסיכונים משפטיים ורגולטוריים וקיים קושי להעריך את השפעתם על המצב הכספי והרווחיות של פיבי בנק (שוויץ). בהתאם למצב העניינים הנוכחי לדעת פיבי בנק (שוויץ) ויועציה, לא נדרש בשלב זה ביצוע הפרשה בדוחות הכספיים המבוקרים.

באור 7 - בנינים וציוד

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

הבנק			המאוחד			עלות נכסים
סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	
1,762	516	1,246	2,497	802	1,695	ליום 31 בדצמבר 2011
78	30	48	85	32	53	תוספות
(23)	(16)	(7)	(43)	(32)	(11)	גריעות
1,817	530	1,287	2,539	802	1,737	ליום 31 בדצמבר 2012
98	13	85	111	16	95	תוספות
(40)	(2)	(38)	(40)	(2)	(38)	גריעות
-	-	-	(1)	-	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
1,875	541	1,334	2,609	816	1,793	ליום 31 בדצמבר 2013
פחת שנצבר⁽²⁾						
785	410	375	1,296	667	629	ליום 31 בדצמבר 2011
72	35	37	98	43	55	פחת
(23)	(16)	(7)	(40)	(32)	(8)	גריעות
834	429	405	1,354	678	676	ליום 31 בדצמבר 2012
72	32	40	96	37	59	פחת
(20)	(2)	(18)	(20)	(2)	(18)	גריעות
-	-	-	(1)	-	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
886	459	427	1,429	713	716	ליום 31 בדצמבר 2013
989	82	907	1,180	103	1,077	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2013
983	101	882	1,185	124	1,061	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2012
977	106	871	1,201	135	1,066	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2011
17.0%	4.1%	15.1%	4.6%			שיעור פחת ממוצע משוקלל ב- ליום 31.12.13
17.0%	3.8%	15.4%	4.4%			שיעור פחת ממוצע משוקלל ב- ליום 31.12.12

(1) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.

(2) פחת שנצבר כולל הפסדים שנצברו מירידת ערך.

- ב. הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות בדרך של שכירות או חכירה בבנינים בסך של 395 מיליון ש"ח (31.12.12 - 347 מיליון ש"ח), מתוכם 285 מיליון ש"ח זכויות חכירה מהוונות (31.12.12 - 218 מיליון ש"ח).
- ג. זכויות במקרקעין בסך של 272 מיליון ש"ח (31.12.12 - 201 מיליון ש"ח) טרם נרשמו על שם הבנק או חברות מוחזקות שלו בלשכות רישום המקרקעין.
- ד. היתרה המאזנית של בנינים וציוד העומדים למכירה הסתכמה בסך של 14 מיליון ש"ח (31.12.12 - 34 מיליון ש"ח).
- ה. היתרה המאזנית של בנינים וציוד שאינם בשימוש הבנק או הקבוצה ואשר מסווגים כנדל"ן להשקעה הסתכמה בסך של 20 מיליון ש"ח (31.12.12 - 25 מיליון ש"ח).
- ו. בקבוצה קיימים נכסים שהופחתו במלואם ועדיין מופעלים. עלותם המקורית של נכסים כאמור ליום 31 בדצמבר 2013 הינה בסך של 1,195 מיליון ש"ח (31.12.12 - 1,051 מיליון ש"ח).
- ז. חברת הנכסים של הבנק, סטוקופין (ישראל) בע"מ, רכשה קרקע המיועדת לבניית מבנה לשימוש חברת המיחשוב של הקבוצה, מתף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ. עלות הרכישה הסתכמה ב-41 מיליון ש"ח, עלויות הבניה שהוצאו עד ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמו בסך של 114 מיליון ש"ח.

באור 7א - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ש"ח)

הבנק	המאוחד			
	תוכנות	סך הכל	קשרי לקוחות	
1,288	1,829	1,309	520	עלות
114	115	115	-	ליום 31 בדצמבר 2011
(25)	(25)	(25)	-	תוספות
1,377	1,919	1,399	520	גריעות
121	133	121	12	ליום 31 בדצמבר 2012
-	(8)	(8)	-	תוספות
1,498	2,044	1,512	532	גריעות
				ליום 31 בדצמבר 2013
				הפחתות
907	1,179	917	262	ליום 31 בדצמבר 2011
111	166	115	51	הפחתה לשנה
(25)	(25)	(25)	-	גריעות
993	1,320	1,007	313	ליום 31 בדצמבר 2012
115	169	118	51	הפחתה לשנה
-	(5)	(5)	-	גריעות
1,108	1,484	1,120	364	ליום 31 בדצמבר 2013
				הערך בספרים
381	650	392	258	ליום 31 בדצמבר 2011
384	599	392	207	ליום 31 בדצמבר 2012
390	560	392	168	ליום 31 בדצמבר 2013

באור 8 - נכסים אחרים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013	
292	329	424	465	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 26 ד')
22	-	90	46	מקדמות למס הכנסה, בניכוי הפרשות ומוסדות אחרים
-	2	3	7	עודף היעודה לפיצויי פרישה על העתודה (ראה באור 14 א')
2	25	36	47	יתרת סליקה נטו בקשר עם פעילות בניירות ערך
19	66	33	66	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
191	143	211	155	חייבים אחרים ויתרות חובה
526	565	797	786	סך הכל נכסים אחרים

באור 8א - נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה

ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (י.ק.) (להלן - פיבי לונדון), שלפיו תמורת מניות פיבי לונדון ישלם הרוכש לבנק סך של 10 מיליון ליש"ט בניכוי הוצאות הרוכש, המוגבלות בתקרה של 3.1 מיליון ליש"ט, ובתוספת שווי ההון העצמי של פיבי לונדון כפי שיהיה במועד השלמת העסקה.

ההסכם מותנה, בין היתר, ב: (1) קבלת אישור רשויות הפיקוח האנגליות להעברת הבעלות בפיבי לונדון; (2) ביטול "מכתב הנוחות" שנתן הבנק ל-Bank of England בגין פעילות פיבי לונדון; ו-(3) המחאת תיק ההלוואות של פיבי לונדון לטובת הבנק ו/או רכישת הסיכון של תיק ההלוואות של פיבי לונדון על ידי הבנק, כך שבמועד השלמת העסקה פיבי לונדון תימכר ללא סיכון לווים. נקבע כי מכירת המניות תושלם עד ליום 18 בדצמבר 2013 ולאחר מועד זה יתבטל ההסכם, ללא השבת הסכומים ששולמו על ידי הרוכש עד למועד זה, בסך כולל של 1.74 מיליון ליש"ט.

בהסכם נקבעו מספר סעיפי אחריות בגין הצהרות הבנק כלפי הרוכש לעניין בעלותו במניות פיבי לונדון, זכותו להתקשר בהסכם, היותו סולבנטי ושלא הוגשו כנגדו כל בקשות פירוק או כינוס נכסים וכי למיטב ידיעתו פיבי לונדון מנהלת את עסקיה ואת רכושה בכל ההיבטים המהותיים בהתאם להוראות הדין.

אחריות הבנק בנוגע להצהרות אלו מוגבלת לתקופה של 18 חודשים ממועד חתימת ההסכם וכן מוגבלת בסכום של עד 1 מיליון ליש"ט בגין הפרת הצהרות לעניין ניהול עסקיה של פיבי לונדון בהתאם להוראות הדין ולעניין הצהרתו של הבנק כי לא הוגשו כנגדו בקשות פירוק או כינוס ובסכום מלוא התמורה (10 מיליון ליש"ט בתוספת ההון העצמי) בגין הפרת ההצהרות הנותרות.

מכיוון שאישורי רשויות הפיקוח כאמור לא התקבלו עד למועד האמור לעיל, נחתם ביום 12 בדצמבר 2013 הסכם להארכת התקופה להשלמת העסקה, תוך שינוי תנאי ההסכם, שהעיקריים שבהם מפורטים להלן:

1. המועד להשלמת העסקה הוארך עד לא יאחר מיום 30 באפריל 2014 או כל מועד מאוחר לכך שיוסכם בין הצדדים, ללא שינוי נוסף בתנאי ההסכם (להלן - "תקופת ההארכה").

2. תמורת מניות פיבי לונדון תעמוד על סך 9 מיליון ליש"ט, ללא כל ניכוי הוצאות של הרוכש.

3. הרוכש ישלם לבנק במהלך תקופת ההארכה סך של 500 אלף ליש"ט לחודש עד למועד הגשת בקשה פורמלית לרשויות הפיקוח באנגליה לאישור העברת הבעלות במניות פיבי לונדון וסך של 250 אלף ליש"ט לחודש לאחר הגשת בקשה כאמור ועד למועד השלמת העסקה. סכומים אלה יופחתו מהתמורה הכוללת שיתרתה תשולם לבנק במועד השלמת העסקה ולא יוחזרו לרוכש אם ההסכם יתבטל בשל כך שלא תושלם מכירת המניות עד למועד האמור בסעיף 1 לעיל.

הרווח ממכירת פיבי לונדון במועד השלמת העסקה צפוי לעמוד על כ-6 מיליון ליש"ט, לפני השפעת מס.

ליום 31 בדצמבר 2013 נכללו נכסים בסך 116 מיליון ש"ח במסגרת נכסים המוחזקים למכירה והתחייבויות בסך 11 מיליון ש"ח במסגרת התחייבויות המוחזקות למכירה, כמפורט להלן:

נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה		מיליון ש"ח
מזומנים ופקדונות בבנקים		51
ניירות ערך		63
נכסים אחרים		2
סך הכל		116
התחייבויות המסוגלות כמוחזקות למכירה		מיליון ש"ח
פקדונות הציבור		9
התחייבויות אחרות		2
סך הכל		11

באור 9 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012 ⁽¹⁾	2013	2012 ⁽¹⁾	2013	
בישראל				
לפי דרישה				
8,935	11,608	15,457	19,343	- אינם נושאים רבית
3,491	3,361	4,773	5,054	- נושאים רבית
12,426	14,969	20,230	24,397	סך הכל לפי דרישה
44,517	46,375	62,681	63,424	לזמן קצוב*
56,943	61,344	82,911	87,821	סך הכל פקדונות בישראל**
1,974	2,642	1,974	2,642	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
-	-	1,448	1,301	- אינם נושאים רבית
-	-	-	-	- נושאים רבית
-	-	1,448	1,301	סך הכל לפי דרישה
-	-	6	-	לזמן קצוב*
-	-	1,454	1,301	סך הכל פקדונות מחוץ לישראל
56,943	61,344	84,365	89,122	סך כל פקדונות הציבור
-	-	-	-	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
** מזה:				
31,285	28,614	49,136	46,890	פקדונות של אנשים פרטיים
5,540	6,313	7,810	9,265	פקדונות של גופים מוסדיים
20,118	26,417	25,965	31,666	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר		
2012 ⁽¹⁾	2013	תקרת הפקדון
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
34,195	33,280	עד 1
22,609	21,404	מעל 1 עד 10
13,242	12,465	מעל 10 עד 100
7,337	9,218	מעל 100 עד 500
6,982	12,755	מעל 500 ועד 2,163 (31.12.12 - 1,639)
84,365	89,122	סה"כ

(1) החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על פקדונות, למעט דרישות הגילוי על פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל אשר הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2013. ההוראה כוללת, בין השאר, הפרדה בין הגילוי על פקדונות שגויסו בישראל לאלו שגויסו בחו"ל ודרישת גילוי חדשה לפי גודל. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

באור 10 - פקדונות מבנקים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
*2012	2013	*2012	2013	
בישראל				
בנקים מסחריים:				
1,148	1,044	1,235	825	פקדונות לפי דרישה
800	939	32	397	פקדונות לזמן קצוב
114	100	114	100	קיבולים
מחוץ לישראל				
בנקים מסחריים:				
-	-	3	12	פקדונות לפי דרישה
-	-	1	1	פקדונות לזמן קצוב
2,062	2,083	1,385	1,335	סך הכל פקדונות מבנקים

* החל מיום 31 בדצמבר 2013 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על פקדונות. ההוראה כוללת הפרדה בין הגילוי על פקדונות שגויסו בישראל לאלו שגויסו בחו"ל. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.

באור 11 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽¹⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		%	שנים	
2012	2013	2012	2013			
-	-	86	86	7.94	2.54	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
4,595	4,765	5,534	5,616	3.84	3.49	- במטבע ישראלי - לא צמוד
4,595	4,765	5,620	5,702			- במטבע ישראלי - צמוד למדד ⁽²⁾
סך הכל אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים						
1,159	957	5,240	5,380			מזה: כתבי התחייבות נדחים

(1) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור רבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור תשואה פנימי.

נתוני שיעור התשואה הפנימי ומשך החיים הממוצע הם ליום 31 בדצמבר 2013 ומתייחסים למאוחד.

(2) כולל שטרי הון נדחים לא סחירים למשקיעים מוסדיים בסך של 263 מיליון ש"ח שהונפקו על ידי הבנק בהנפקה פרטית ביום 25 במאי 2009.

הבנק קיבל את אישורו של המפקח על הבנקים לכך ששטרי ההון הנדחים יוכרו כהון רובד 2 עליון של הבנק לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון. בשטרי הון אלה נקבע מנגנון לספיגת הפסדים על בסיס שוטף, בהתאם להוראות הפיקוח על בנקים. על פי מנגנון זה לא תשולם רבית אם במועד הרלוונטי לתשלומה התקיימו נסיבות משעות, כהגדרתן בשטרי ההון. תשלומי רבית שהושעו ישולמו, בין היתר, אם יוסרו הנסיבות המשעות והבנק הכריז על חלוקת דיבידנד. לעניין זה נקבע כי הבנק לא ישלם דיבידנד כל עוד לא שולמו במלואם תשלומי רבית שסילוקם הושעה כאמור.

באור 12 - התחייבויות אחרות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
44	53	44	53	עתודה למסים נדחים, נטו (ראה באור 26 ד')
12	30	17	35	עודף הפרשות שוטפות למס על מקדמות ששולמו
61	68	104	111	עודף עתודה לפיצויי פרישה על היעודה (ראה באור 14 א'5)
74	41	92	63	הכנסות מראש
1,153	1,180	2,838	2,899	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
19	66	33	66	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
471	468	635	630	זכאים בגין משכורות והוצאות נלוות (ראה גם באור 14 ה')
352	568	593	703	מכירת ניירות ערך בחסר
680	719	792	814	זכאים אחרים ויתרות זכות
2,866	3,193	5,148	5,374	סך הכל התחייבויות אחרות

באור 12א - הון (במיליוני ש"ח)

א. הון המניות - הרכב:

ההון המונפק והנפרע	ההון הרשום	
31 בדצמבר 2013 2012-ו	31 בדצמבר 2013 2012-ו	
5	18	מניות רגילות בנות 0.05 ש"ח

כל המניות הרגילות הינן רשומות על שם.

המניות הרגילות בנות 0.05 ש"ח רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כל מניה מקנה זכות לקול אחד באסיפה הכללית של הבנק. כל מניה מקנה זכות השתתפות בחלוקת רווחים וזכות השתתפות ביתרת נכסי הבנק במקרה של פירוק באופן יחסי לערכה הנקוב.

ב. דיבידנדים

1. חלוקת דיבידנד

ביום 4 ביוני 2013 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 200 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 12 ביוני 2013, ויום התשלום היה 24 ביוני 2013. ביום 14 בינואר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 22 בינואר 2014, ויום התשלום היה 3 בפברואר 2014.

לשנה שנתיימה ביום	
31 בדצמבר 2013	
200	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק
100	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם נכון למועד הדיווח

2. לפירוט ההוראות בנושא מדיניות ומגבלות בחלוקת דיבידנד ראה באור 19.

באור 12ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (במיליוני ש"ח)

הון רגולטורי והלימות הון מחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
א. בנתוני המאחד		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
6,516	6,852	הון רובד 1, ליבה
6,516	6,852	הון רובד 1, לאחר ניכויים
3,573	3,357	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,089	10,209	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
59,734	60,461	סיכון אשראי
1,167	1,350	סיכוי שוק
6,619	6,423	סיכון תפעולי ⁽¹⁾
1	1	סיכון סליקה
67,521	68,235	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
9.65%	10.04%	יחס ההון ליבה לרכיבי סיכון
9.65%	10.04%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.94%	14.96%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
באחוזים		
ב. חברות בת משמעותיות		
בנק אוצר החייל בע"מ		
8.83	9.60	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.74	14.71	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ		
11.50	12.40	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.30	17.40	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יובנק בע"מ		
16.10	15.50	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
19.80	19.30	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
בנק מסד בע"מ		
14.20	15.13	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.78	15.61	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

(1) החל משנת 2013 הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכון תפעולי.

באור 12ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(במיליוני ש"ח)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון".

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)		
1. הון רובד 1		
6,772	7,020 ⁽²⁾	הון
270	270	רכיבי הון רובד 1 אחרים ⁽¹⁾
(286)	(235)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים
(89)	(50)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
(3)	(2)	בניכוי: השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל
(148)	(151)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
6,516	6,852	סך הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2		
א. הון רובד 2 עליון		
62	35	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
105	105	הפרשה כללית לחובות מסופקים
258	262	מכשירי הון מורכבים חדשניים
ב. הון רובד 2 תחתון		
3,300	3,108	כתבי התחייבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2		
(3)	(2)	השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם בישראל
(149)	(151)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
3,573	3,357	סך הכל הון רובד 2

(1) בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, הבנק זקק לבסיס ההון את השינוי בהון הנובע מיישום לראשונה של ההבהרה, וזאת לא יאוחר ממועד סיום ההתקשרות באופציית המכר כאמור בבאור 6.ה'.

(2) בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, יתרת ההון הינה לאחר ניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן ושולם ביום 3 בפברואר 2014 בסך 100 מיליון ש"ח.

ד. ההשפעה הצפויה של אימוץ הוראות באזל 3 ביום 1 בינואר 2014

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות ההון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3. התיקונים להוראות הנ"ל ייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון. החוזר הנ"ל קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3. דרישות הגילוי ייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014 ואילך. עם זאת, בדוחות הכספיים לשנת 2013 נדרש הבנק לכלול גילוי בדבר ההשפעה הצפויה של יישום הוראות באזל 3.

להלן מוצגת ההשפעה הצפויה של אימוץ הוראות באזל 3 ביום 1 בינואר 2014 וזאת בהתאם למצב הבנק ביום 31 בדצמבר 2013. בחישוב ההשפעה הצפויה של אימוץ הוראות באזל 3 ביום 1 בינואר 2014 הובאו בחשבון הוראות המעבר המפורטות לעיל.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים החלות ביום 31.12.2013 (באזל II)			בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים החלות ביום 31.12.2013 (באזל II)		
בהתאם להוראות באזל 3	ההשפעה הצפויה של יישום באזל 3	במיליוני ש"ח	בהתאם להוראות באזל 3	ההשפעה הצפויה של יישום באזל 3	במיליוני ש"ח
א. הון רגולטורי לאחר הניכויים וההתאמות הפיקוחיות			א. הון רגולטורי לאחר הניכויים וההתאמות הפיקוחיות		
7,129	277	6,852	הון ליבה/הון עצמי רובד 1		
7,129	277	6,852	הון רובד 1		
3,296	(61)	3,357	הון רובד 2		
-	-	-	הון רובד 3		
10,425	216	10,209	סך כל ההון כולל		
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
62,734	2,273	60,461	סיכון אשראי		
1,350	-	1,350	סיכון שוק		
1	-	1	סיכון סליקה		
6,423	-	6,423	סיכון תפעולי		
70,508	2,273	68,235	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון		
ג. יחס הון לרכיבי סיכון, נתוני הבנק			ג. יחס הון לרכיבי סיכון, נתוני הבנק		
10.11%	0.07%	10.04%	יחס הון ליבה / הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון		
14.78%	(0.18%)	14.96%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון		
יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים			יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים		
9.0%		7.5%	יחס הון ליבה/הון עצמי רובד 1		
12.5%		9.0%	יחס ההון הכולל		

* החל משנת 2015.

ה. יעדי הלימות הון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון".

בחודש מרס 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

כמו כן, במסגרת החוזרים שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 במאי 2013 נקבע כי יחסי ההון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, זאת עד ליום 1 בינואר 2017.

הבנק אינו עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% וביחס הון כולל מינימלי של 12.5% החל מיום 1 בינואר 2015. יחסי ההון המינימליים האמורים יחושבו בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

יצוין כי ההגדרות של הון עצמי רובד 1, הון כולל וההתאמות הפיקוחיות (הניכויים מההון) שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים כחלק מאימוץ באזל 3 שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת באזל 2.

דירקטוריון הבנק החליט כי יעד יחס הון הליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-9% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

באור 12ב - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך) (במיליוני ש"ח)

ו. עדכון הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיר

1. ביום 21 במרס 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות המעדכנות את דרישות ההון בגין סיכון אשראי לדיר ונדל"ן כמפורט להלן:
  - הקצאת ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013 ואילך תיעשה לפי שיעורי השקלול שלהלן:
  - הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן הוא עד 45%, ישוקללו ב-35%, ללא שינוי מהשיעורים הקיימים.
  - הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-45% ועד 60%, ישוקללו ב-50% במקום ב-35%.
  - הלוואות לדיר ששיעור המימון בהן גבוה מ-60%, ישוקללו ב-75% במקום ב-35% או ב-100%.
  - במקביל בוטלה הדרישה לשקלל ב-100% הלוואות בהן שיעור המימון עולה על 60% ובסכום של מעל 800 אלף ש"ח ואשר מרכיב הרבית המשתנה הינו 25%.
  - הקצאת ההון הנדרשת בגין ערבויות חוק מכר במקרה שהדירה נמסרה כבר למשתכן תופחת. ערבויות אלה ישוקללו במקדם המרה לאשראי של 10% במקום 20%.
- הבנק התאים את דרישת ההון בגין הלוואות לדיר שבוצעו מיום 1 בינואר 2013.
- בנוסף, הבנק עדכן את אופן הקצאת ההון בגין ערבויות חוק מכר הקיימות ליום 1 בינואר 2013 וביחס לערבויות כאמור שבוצעו.
2. ביום 29 באוגוסט 2013 פרסם המפקח על הבנקים הגבלות למתן הלוואות לדיר. במסגרת הגבלות אלו, הלוואות לדיר שניתן להן אישור עקרוני החל מיום 1 בספטמבר 2013 בהן שיעור ההחזר מההכנסה עולה על 40% ישוקללו בשיעור של 100%.

באור 13 - שעבודים

א. להבטחת התחייבויות כלפי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו כאמור בבאור 3.17.ה', שעבדו הבנק וחברות מאוחדות שלו ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת מעו"ף, על פי הסכם מיום 29 במרס 2004. להלן יתרת הבטחונות שהעמידו הבנק וחברות מאוחדות שלו למסלקת המעו"ף (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2013		יתרה ממוצעת לשנת 2013		יתרה גבוהה לשנת 2013	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
596	56	568	70	625	98
-	36	-	36	-	37

ניירות ערך

מזומנים המופקדים כביטחון

ליום 31 בדצמבר 2012		יתרה ממוצעת לשנת 2012		יתרה גבוהה לשנת 2012	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
487	37	602	69	718	91
-	36	-	50	-	79

ניירות ערך

מזומנים המופקדים כביטחון

ב. הבנק וחברה מאוחדת שלו הם חברים במסלקת ה-Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי בסך 55 מיליון דולר שהעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק וחברה מאוחדת שלו, יצרו הבנק והחברה המאוחדת שעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך להבטחת מסגרת הפעילות.

להלן יתרת הבטחונות בגין פעילות לקוחות ונוסטרו שהעמידו הבנק וחברה מאוחדת שלו ל-Euroclear (במיליוני דולר):

ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		יתרה גבוהה	
2012	2013	לשנת 2012	לשנת 2013	לשנת 2012	לשנת 2013
55	55	55	55	55	55

ניירות ערך

ג. להבטחת התחייבות הבנק וחברות מאוחדות שלו כלפי מסלקת הבורסה כאמור בבאור 3.17.ד, שעבדו הבנק וחברות מאוחדות שלו ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת הבורסה.

להלן יתרת הבטחונות שהעמיד הבנק וחברות מאוחדות שלו למסלקת הבורסה (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		יתרה גבוהה	
2012	2013	לשנת 2012	לשנת 2013	לשנת 2012	לשנת 2013
70	94	121	79	244	97
33	29	45	31	73	33

ניירות ערך

מזומנים המופקדים כביטחון

- ד. (1) להבטחת אשראי מבנק ישראל, יצרו הבנק וחברות מאוחדות שלו אגרות חוב לפיהן שיעבדו לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקידו ו/או רשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבונות הבטחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכן במסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר הופקדו ו/או נרשמו לזכות ו/או יופקדו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף.
- החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגידים בנקאיים לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיהם אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.
- אגרות החוב הנ"ל מחליפות אגרות חוב אשר נוצרו לטובת בנק ישראל ב-2007, להבטחת אשראי שהבנק וחברות מאוחדות שלו קיבלו מבנק ישראל לצורך השתתפות בסליקה במערכת זה"ב.
- (2) להבטחת הפעילות של עסקאות מכר חוזר (ריפו) מול בנק ישראל, שועבדו אגרות חוב של ממשלת ישראל הנסחרות בבורסה לניירות ערך בשעבוד ספציפי. לימים 31 בדצמבר 2013 ו-31 בדצמבר 2012 לא קיימות עסקאות כאמור.
- (3) להלן נתונים לגבי אגרות החוב ששועבדו לבנק ישראל (במיליון ש"ח):

	ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		יתרה גבוהה	
	2013	2012	לשנת 2013	לשנת 2012	לשנת 2013	לשנת 2012
ניירות ערך	119	591	352	577	668	592

- (4) ראה באור 17.3).ו. באשר לשעבוד צף לטובת בנק ישראל, על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחייבים כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים, במסגרת פעילות הבנק כספק במסלקת ה-CLS.

ה. הבנק וחברות מאוחדות שלו מתקשרים מעת לעת עם צדדים נגדיים, בעיקר בנקים ישראלים וזרים בנספחים להסכמי ISDA מסוג CSA (credit support annex) שנועדו למזער את סיכויי האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי נספחי ה-CSA, מבוצעת מדידה תקופתית של שווי מלאי העסקאות בנגזרים שבוצעו בין הצדדים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש אזי אותו צד מקבל מהצד השני פקדונות כספיים לכיסוי חלקי של החשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2013 העבירה קבוצת הבנק לטובת צדדים נגדיים כאמור פקדונות בסך כולל של 223 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 252 מיליון ש"ח). ב-31 בדצמבר 2013 קיבלה קבוצת הבנק מצדדים נגדיים כאמור פקדונות בסך 14 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 46 מיליון ש"ח).

ו. לצורך מתן שירותים ללקוחות הבנק ופעילות נוסטרו של הבנק בכל הנוגע לפעילויות מסוימות בניירות ערך זרים, לרבות בחוזים עתידיים גלובליים, באופציות ובהשאלות ומכירות בחסר, התקשר הבנק עם בנקים ו/או ברוקרים זרים (להלן - "הברוקרים הזרים") לצורך קבלת שירותי משמורת ניירות ערך (global custody), סליקה, ברוקראז', שירותים לפעילות Margin ושירותים גלובליים נוספים. על פי ההסכמים עם הברוקרים הזרים, ניירות ערך מסויימים ומזומנים של הבנק (נוסטרו) המופקדים אצל איזה מהברוקרים הזרים משמשים (בין בדרך של שיעבוד, עכבון או העברת בעלות) כבטוחה לטובת הברוקר הזר להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או כיסוי חשיפתו האשראית של הברוקר הזר בקשר עם פעילות לקוחות הבנק ו/או פעילות הנוסטרו של הבנק; כמו כן, לכל אחד מהברוקרים הזרים זכות עיכוב וקיזוז כלפי יתרות מזומן העומדות לזכות הבנק אצלו, לרבות פקדונות במזומן שהופקדו אצל הברוקר הזר כבטוחה, בקשר עם קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור. קיימים הסדרים שונים בין הבנק לבין כל אחד מהברוקרים הזרים בקשר לשווי הבטוחות ו/או סכומי המזומן אשר צריכים להיות מופקדים אצל הברוקר הזר. נכון ליום 31 בדצמבר 2013 מופקדים אצל כלל הברוקרים הזרים כבטוחה ניירות ערך של הבנק (נוסטרו) בשווי מצטבר של כ-8.3 מיליון דולר (31 בדצמבר 2012 - 12.9 מיליון דולר), וכמו כן עומדים לזכות הבנק אצל כלל הברוקרים הזרים יתרות מזומן (לרבות פקדונות במזומן כאמור) בשווי מצטבר של כ-44.3 מיליון דולר (31 בדצמבר 2012 - 50.6 מיליון דולר).

ז. להלן פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים על ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו, כאמור בסעיפים א'-ד' ו-ו' לעיל, כאשר המלווים אינם רשאים למכרם או לשעבדם (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
-	224	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
1,438	861	ניירות ערך זמינים למכירה
1,438	1,085	סך הכל

ח. להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק וחברה מאוחדת שלו רשאים למכור (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
932	990	ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן
-	30	ניירות ערך שהתקבלו בעסקת שאילה לא מובטחת
932	1,020	סך הכל

באור 14 - זכויות עובדים

א. פנסיה ופיצויי פרישה

- (1) חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. הסכומים שהופקדו כאמור, אינם כלולים במאזן מאחר שאינם בשליטתו של הבנק או של החברות המאוחדות שלו. העתודה לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. היעודה (עתודה) לפיצויי פרישה ופנסיה, הכלולה במאזן, מייצגת את עודף היעודה על יתרת ההתחייבות לפיצויי פרישה (עודף עתודה על היעודה).
- (2) על פי צו הרחבה לביטוח הפנסיוני החל משנת 2008 החלה הפקדה הדרגתית של ההתחייבות השוטפת לפיצויים לקופות אישיות. בסכום העתודה לא נכללו סכומים אלו.
- (3) על פי חוק הפיקוח על נכסים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005 ותיקון מס' 3 של חוק זה, רשאיות קופות הפיצויים המרכזיות לקבל הפקדות החל מינואר 2008 ועד 2010 רק בגין עובדים בגינם בוצעה הפקדה עבור חודש דצמבר 2007.
- (4) במסגרת הסכמים אישיים שיש לבנק והחברות המוחזקות שלו עם חלק מעובדיהם, זכאים עובדים אלו לקבל בנוסף לפיצויים הרגילים שישולמו להם בעת פרישתם גם למענק הסתגלות בגובה של עד ששה חודשי משכורת. התחייבות זו מכוסה על ידי הפרשה מתאימה.
- (5) סכומי העתודה והיעודה בגין פיצויי פרישה, הם כדלקמן: (במיליוני ש"ח)

הבנק		המאחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
518	533	570	587	סכום היעודה
579	599	671	691	סכום העתודה
61	66	101	104	עודף העתודה על היעודה, נטו
-	2	3	7	נכלל ב"נכסים אחרים"
61	68	104	111	נכלל ב"התחייבויות אחרות"

הבנק והחברות המוחזקות שלו אינם רשאים למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.

- (6) בשנת 1999 נחתם הסכם עם הפקידים בבנק, אשר חברים בקרן פנסית היסוד "קרן פנסיה עתודות" (להלן - "עתודות"), על פיו החל מסוף שנת 1999 תשלומי הבנק לקרן הפנסיה יבואו במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורין להם יכול הפקיד להיות זכאי על פי חוק פיצויי פיטורין.
- בסכום העתודה לא נכללו סכומים בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לפקידים אלה ובסכום היעודה לא נכללו הסכום שהופקדו בעתודות וזאת מהתאריך הנזכר לעיל.

ב. מענקים בגין ותק

מרבית עובדי הקבוצה זכאים למענק ותק מיוחד ("מענק יובל") וכן לתקופת חופשה מיוחדת, עם השלימם תקופות עבודה מוגדרות בקבוצה. סכום המענק שווה למספר משכורות חודשיות וימי חופשה כפי שנקבע לגבי כל תקופת ותק. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מחושבת העתודה בגין התחייבות זו על בסיס אקטוארי ומוצגת בערך נוכחי. החישוב האקטוארי מבוצע בהנחת עליית שכר ריאלית המבוססת על נסיון העבר ומשתנה בהתאם לוותק העובד. שיעורי עליית השכר הריאלי נעים בטווח של 0.8% עד 9.6%.

החישוב האקטוארי נעשה על בסיס שיעור היוון של 4% אשר נקבע על ידי המפקח על הבנקים.

ג. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ד. זכויות אחרות

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם, הן בפרישה מוקדמת והן עם פרישתם לגמלאות. התחייבות הבנק לתאריך המאזן בשל הטבות אלו חושבה על בסיס אקטוארי.

ה. התחייבויות לעובדים בגין הזכויות להלן נכללו בסעיף התחייבויות אחרות: (במיליוני ש"ח)

הבנק		מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
47	54	68	75	הפרשה לחופשה
				הפרשה למענקים בגין ותק, פנסיה, מענק הסתגלות והטבות אחרות
308	310	391	395	לאחר פרישה

ו. בקשר להסכם השכר של המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון ראה באור 19 להלן.

ז. תכנית מענקים לבכירים

ביום 30 במאי 2012, לאחר המלצת ועדת שכר, תגמולים ומינהל ואישור ועדת הביקורת מיום 22 במאי 2012, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תכנית מענקים למנהלים בכירים בבנק החל משנת העבודה 2012 (להלן - "תכנית המענקים"). אישור אסיפת בעלי המניות בכל הנוגע להחלת תכנית המענקים על יו"ר הדירקטוריון ניתן ביום 27 ביוני 2012 והכל כמפורט להלן:

1. תכנית המענקים חלה על בעלי התפקידים הבאים: היו"ר; המנכ"ל; חברי ההנהלה של הבנק (אשר לנכון למועד זה כוללים בנוסף למנכ"ל שמונה חברים, ביניהם מנהל הסיכונים הראשי (CRO), החשבונאי הראשי והמבקר הפנימי (בעלי התפקידים האמורים למעט היו"ר והמנכ"ל ייקראו להלן - "הבכירים האחרים"). (להלן ייקראו כלל בעלי התפקידים בסעיף זה - "הבכירים").

2. תכנית המענקים קובעת את אופן קביעת המענק השנתי לבכירים בגין שנת 2012 ואילך ואינה מתייחסת ליתר רכיבי התגמול.

3. תנאי הסף לזקיפה ולתשלום המענק השנתי הינם כמפורט להלן:

3.1 זקיפה ותשלום מענק בגין שנת המענק ו/או תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן) ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), מותנים בעמידה בסף יחס הלימות ההון הכולל (להלן - "סף הלימות ההון"), כמשמעות יחס זה בדוחות הכספיים של הבנק, אשר ייקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק, למעט שנת 2012, אשר נקבע בסמוך לאחר אישור התכנית.

3.2 בנוסף, תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן), ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), ישולמו ויבשילו, לפי העניין, במלואם בשיעור תשואה להון של 8% ומעלה ובטווח שבין שיעור תשואה להון של 4% ל-8% ישולם חלק יחסי של התשלומים או יבשיל חלק יחסי של כתבי האופציה על בסיס לינארי. מתחת לטווח זה לא ישולמו תשלומי מענק נדחה ולא יבשילו כתבי אופציה.

3.3 על אף האמור לעיל, כל עוד הבנק עומד בסף הלימות ההון, והתשואה להון בשנה השוטפת הינה חיובית, רשאי הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת ביקורת) להחליט על זקיפה ותשלום מענקים לפי שיקול דעת הדירקטוריון המתואר בסעיף 4.2.3 להלן, ובכפוף לאישורים הנדרשים על פי כל דין.

4. התגמול לבכירים ייקבע בהתאם למפורט להלן:

4.1 תקציבי המענק למנכ"ל, ליו"ר וליתר הבכירים האחרים ייקבעו על פי שיעור התשואה להון בשנה השוטפת, בהתאם לטבלה המפורטת להלן וההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 להלן. תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים, לפני ההתאמות, ייקבע לפי "מענק כולל ממוצע לבכיר אחר", על פי הטבלה, מוכפל במספר הבכירים האחרים הזכאים בשנת המענק למענק על פי התוכנית, אלא אם החליט הדירקטוריון אחרת (להלן - "תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים").

שיעור תשואה להון	תקציב מענק כולל ליו"ר	תקציב מענק כולל למנכ"ל	מענק כולל ממוצע לבכיר אחר	תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים*	שיעור האופציות מהמענק הכולל
ב-%	בשקלים חדשים				ב-%
קטן מ-8.5%	-	-	-	-	-
8.5%	480,000	672,000	240,000	1,920,000	-
9.0%	560,000	784,000	280,000	2,240,000	-
9.5%	640,000	896,000	320,000	2,560,000	-
10.0%	768,000	1,075,200	384,000	3,072,000	16.7%
10.5%	896,000	1,254,400	448,000	3,584,000	25.0%
11.0%	1,024,000	1,433,600	512,000	4,096,000	25.0%
11.5%	1,152,000	1,612,800	576,000	4,608,000	25.0%
12.0%	1,296,000	1,814,400	648,000	5,184,000	25.0%
12.5%	1,440,000	2,016,000	720,000	5,760,000	25.0%
13.0%	1,584,000	2,217,600	792,000	6,336,000	25.0%
13.5%	1,744,000	2,441,600	872,000	6,976,000	25.0%
14.0%	1,904,000	2,665,600	952,000	7,616,000	25.0%
14.5%	2,064,000	2,889,600	1,032,000	8,256,000	25.0%
15.0%	2,224,000	3,113,600	1,112,000	8,896,000	25.0%

* תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים הינו בהנחה של שמונה בכירים אחרים.

הערות:

1. ככל ששיעור התשואה להון יחול בין שתי מדרגות יחושב התגמול באופן יחסי בין התגמולים באותן המדרגות.
2. במקרה של עליה בשיעור הרבית הסיכון במשק מעל ל- 5%, ייבחן הצורך בעדכון הטבלה (לצורך העניין, הרבית חסרת הסיכון הממוצעת במשק תיקבע על פי תשואה לפדיון שנתית ממוצעת של אג"ח ממשלתי צמוד למדד המחירים לצרכן עם משך חיים ממוצע של שלוש שנים).

4.2 לתקציבי המענקים על פי הטבלה, כאמור, יתווספו או ינוכו הרכיבים הבאים:

- 4.2.1 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד התשואה על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 12.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה בתשואה להון בפועל בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ביחס ליעד התשואה להון שנקבע על ידי הדירקטוריון בתוכנית העבודה.
- 4.2.2 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד הלימות ההון על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 7.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה ביחס הון הליבה לנכסי הסיכון בפועל, כמשמעות מונח זה בדוחות הכספיים של הבנק, ביחס ליעד שנקבע על ידי הדירקטוריון בתוכנית העבודה.

- 4.2.3 תוספת או הפחתה על פי שיקול דעת הדירקטוריון - הדירקטוריון רשאי, על פי שיקול דעתו (לאחר המלצת ועדת הביקורת) להוסיף ו/או להפחית סכומי מענקים בהיקף מצרפי שלא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית בשנת המענק לכל הבכירים ולהחליט על אופן חלוקתם ובלבד שהתוספת ליו"ר לא תעלה על גובה של משכורת וחצי. במסגרת זו רשאי הדירקטוריון גם לקבוע תוספת או הפחתה כוללת בגין הבכירים האחרים, אשר תתווסף לתקציב המענק הכולל בגינם או תופחת ממנו, כשבמידה ומדובר בתוספת, היא תתווסף במלואה לרזרבת המנכ"ל כהגדרתה בסעיף 5.1 להלן.
- בהפעלת שיקול דעתו יביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, שיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, תוצאות הבנק בהשוואה לתוצאות בחמשת הבנקים הגדולים האחרים; עמידה ביעדים ציות לחוקים, לתקנות והוראות רגולטוריות; הובלת תכניות התייעלות ועמידה ביעדים הנגזרים מהן; אירועי כשל ועוד.
- 4.3 המענק הכולל על פי סעיפים 4.1-4.2 לעיל, יורכב ממענק כספי בשיעור הנע בין 100% ל-75% מסך המענק הכולל (להלן - "המענק הכספי") ומכתבי האופציה לרכישת מניות הבנק, בשיעור הנע בין 0% ל-25% מסך המענק הכולל (להלן - "אופציות"), על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה לעיל.
5. אופן חלוקת תקציב המענק הכולל בין הבכירים האחרים הינו כדלקמן:
- 5.1 95% מתקציב המענק הכולל לבכירים האחרים, שאינו נובע מתוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון לפי סעיף 4.2.3 לעיל, יחולק ביניהם על פי מפתח המשקלל את שכרם הבסיסי של הבכירים האחרים ואת הציון האישי שנתי להם בגין ביצועיהם בשנה השוטפת, ואילו היתרה, כולל התוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון, ככל שניתנה כאמור בסעיף 4.2.3 לעיל, תחולק בגין הצטיינות המנהלים בשנה השוטפת לפי המלצת המנכ"ל (להלן - "רזרבת המנכ"ל").
- 5.2 תכנית המענקים קובעת מנגנון לקביעת הציון האישי (המורכב מרכיב מדידה כמותי ומציון הערכה אישית) תוך התייחסות נפרדת למבקר הפנימי, מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי בשים לב לחשיבות ורגישות תפקידיהם העוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה ובדיווח הכספי. קביעת המרכיב הכמותי תיעשה בהתאם לעמידה במדדים אובייקטיביים הניתנים למדידה כמותית הנגזרים מתכנית העבודה של הבנק. ציון הערכה האישית ייקבעו בשים לב לשיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, התרומה לשליטה ביעדי ברמת הסיכון; עמידה ביעדי ציות לחוקים, לתקנות ולהוראות רגולטוריות, ממצאים מהותיים של דוחות ביקורת פנימית וחיצונית ועוד.
6. חישוב מספר האופציות המוענקות:
- 6.1 כמות האופציות שתוענק לבכיר על פי תכנית המענקים תשקף שווה ערך לשיעור של בין 0% ל-25% (כאמור בטבלה שבסעיף 4.1 לעיל) מסך המענק הכולל לו הוא זכאי בהתאם לסעיפים 4, 5 ו-9 לעיל.
- 6.2 האופציות בגין השנה השוטפת יוענקו במועד הדיווח על התוצאות הכספיות לשנת המענק או במועד אישור המענק הכולל על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, לפי המאוחר.
- 6.3 האופציות תבשלנה בשתי מנות: הראשונה (50%), תבשיל לאחר שנה ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה העוקבת לשנת המענק, לפי המאוחר, והשנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השנייה שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר. הבשלת כל מנה תהא מותנית בהמשך עבודת הבכיר בבנק עד למועד ההבשלה, ובכפוף לתנאי הסף המפורטים בסעיף 3 לעיל לגבי שנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד ההבשלה. אופציות שלא תבשלנה במועד ההבשלה המיועד לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תפקענה מיידית.
- 6.4 מועד הפקיעה של האופציות שהבשילו יהא בתום שלוש שנים ממועד הבשלתן.

- 6.5 בחישוב הערך הכלכלי של האופציות לצורך חישוב כמות האופציות שיוקצו, יובאו בחשבון הנתונים וההנחות הבאות:
- 6.5.1 שווי האופציות יחושב על פי נוסחת "בלק אנד שולס" במועד הענקת המענק;
  - 6.5.2 יונח, כי מועד המימוש הצפוי של האופציות יהא בחלוף שלוש שנים ממועד הענקתן;
  - 6.5.3 אמידת סטיית התקן של תשואת מניות הבנק תעשה על בסיס תשואות שבועיות שיחושבו בהתאם למחירי סגירה מתואמים למשך "החיים" הצפוי של האופציות עד למימושן;
  - 6.5.4 שער הרבית הינו רבית חסרת סיכון לא צמודה לפי משך "החיים" הממוצע הצפוי של האופציות עד למימושן.
  - 6.6 הקצאת האופציות, מימושן ומימוש המניות שיתקבלו יעשו במסגרת מסלול רווח הון על פי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) לרבות כל התקנות ו/או הכללים ו/או כל חיקוק אחר מכוח סעיף זה.
  - 6.7 יצוין, כי לצורך הקצאת האופציות אישר הדירקטוריון תכנית אופציות מתאימה. הקצאת אופציות, ככל שתיעשה לפי תכנית המענקים, כפופה להגשת התכנית לרשות המסים ולאישור הבורסה לרישום למסחר של המניות אשר ינבעו כתוצאה ממימוש האופציות שיוקצו במסגרת התכנית. נכון למועד זה לא הוקצו או הוענקו כל אופציות כאמור על ידי הבנק.
7. פריסת תשלומי המענק הכספי תהיה כדלקמן:
- 7.1 המענק הכספי (קרי, המענק הכולל בניכוי הרכיב שהומר לאופציות) שייקבע בשנה מסוימת, ייפרס על פני שלוש שנים. פריסת תשלום המענק במזומן בגין שנת המענק תתבצע כדלקמן:
    - 7.1.1 תשלום במזומן עם הדיווח על תוצאות השנה השוטפת של עד 4 משכורות חודשיות ממוצעות של הבכיר או של 60% מהמענק הכולל לבכיר בגין השנה השוטפת, הגבוה מביניהם (להלן - "התשלום הראשון").
    - 7.1.2 50% מיתרת המענק הכספי לאחר התשלום הראשון, ישולמו עם פרסום הדוחות הכספיים לשנה העוקבת לשנת המענק.
    - 7.1.3 היתרה תשולם עם פרסום הדוחות הכספיים לשנה הקלנדרית השנייה לאחר שנת המענק.
  - 7.2 כל תשלום של יתרת המענק לאחר התשלום הראשון (להלן - "מענק נדחה") מותנה וכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 3 לעיל בהתייחס לשנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד התשלום המיועד. במידה ולא קמה זכאות לתשלום הנדחה או חלקו, לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תתבטל זכאות הבכיר לתשלום הנדחה שלא שולם.
  - 7.3 התשלומים הנדחים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן כשמדד הבסיס הינו המדד הידוע במועד התשלום הראשון.
8. מענק לבכיר שהחל לעבוד ו/או פרש במהלך שנת המענק ישולם בהתאם למפורט להלן:
- 8.1 בכיר שהחל לעבוד במהלך שנת המענק ועבד בפועל שישה חודשים ומעלה יהא זכאי למענק בגין שנת המענק, על פי החישוב לעיל, מוכפל בשיעור תקופת עבודתו בפועל מסך השנה. בכיר כאמור אשר עבד פחות משישה חודשים במהלך שנת המענק, לא יהא זכאי למענק בגינה, למעט אם הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת הביקורת) החליט אחרת. במקרה כזה, המענק שישולם לבכיר ייחשב כחלק מהמענק על פי שיקול דעת הדירקטוריון על פי סעיף 4.2.3 לעיל, ויהא כפוף למגבלותיו.
  - 8.2 אם הבכיר הגיע לגיל פרישה או פרש (לרבות עקב פטירה או אובדן כושר עבודה ח"ח) מהבנק במהלך שנת המענק - יקבל את יתרת המענקים אשר נותרה בגין השנים הקודמות במועד פרישתו. בנוסף, יבחן הדירקטוריון באופן פרטני את זכאותו למענק חלקי בגין השנה השוטפת ויקבע את סכום המענק שישולם בגינה, אם בכלל, ובלבד שלא יעלה סכום המענק על הסכום אשר היה מחושב על פי התכנית (בהתבסס על הנתונים הידועים בעת פרישתו) מוכפל בחלק היחסי של תקופת עבודתו בפועל בשנת המענק. סכום המענק שייקבע ישולם במלואו בסמוך לאחר מועד פרישתו בכפוף להחלטות שיתקבלו ולאישור על פי דין.
9. על אף האמור בתכנית, המענק הכולל עבור כל בכיר (לרבות אופציות) בגין שנת מענק לא יעלה על 12 משכורות חודשיות של אותו הבכיר.

10. הדירקטוריון יקיים מעקב שוטף על יישום התכנית. תכנית המענקים ומרכיביה ייבחנו מחדש על ידי הדירקטוריון מעת לעת, אך לפחות פעם בשלוש שנים, וזאת על מנת לבחון את הצורך בביצוע שינויים והתאמות לתכנית. בכפוף להוראות כל דין ובשים לב לעקרונות, התכלית ויעדי התכנית, הדירקטוריון יהיה רשאי לערוך שינויים בתכנית או בנתונים שנקבעו בה.
11. המענקים לבכירים על פי תכנית המענקים, לא יהוו חלק מהשכר המשולם למי מהבכירים, ולא יובאו בחשבון לצורך הפרשות סוציאליות, פיצויים וקצבת פרישה.
12. בתכנית המענקים, אין כל התחייבות של הבנק להמשיך ולהתקשר עם כל בכיר על פי התכנית כעובד או אחרת. אין תנאי בתכנית המגביל את הבנק להפסיק את התקשרותו עם כל בכיר על פי שיקול דעתו או על פי כל הסכם ביניהם.
13. ביום 16 בפברואר 2014 אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה ברוב הנדרש לפי תיקון מס' 20 לחוק החברות ("מדיניות התגמול").
- בשים לב למועד אישור מדיניות התגמול ולאור העובדה כי תכנית המענקים המפורטת לעיל אושרה בעבר על ידי האורגנים המוסמכים בבנק ונועדה לחול גם על שנת 2013, ונוכח החשיבות יצירת רציפות באופן התגמול בבנק והרצון להימנע מקביעת הסדרי תגמול בגין שנת 2013 באופן רטרואקטיבי, קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון והדבר אושר כחלק ממדיניות התגמול, כי לעניין תשלום המענק השנתי בגין שנת 2013, תחול תכנית המענקים המתוארת לעיל ותשלום המענקים ייעשה על בסיסה. יצוין, כי השונו העיקרי בין תכנית המענקים המתוארת לעיל ביחס לתשלום מענקים בגין שנת 2013, לבין הוראות מדיניות התגמול, מתמצה בשינויים בין מנגנון הפריסה הקבוע במדיניות התגמול לבין מנגנון הפריסה שנקבע בתכנית המענקים המפורטת לעיל (כאמור בסעיף 7 לעיל).
- יחד עם זאת, בכל הנוגע לאופן חלוקת המענק השנתי בגין שנת 2013 לנושאי משרה כאמור בסעיף 5 לעיל (שאינם יו"ר הדירקטוריון או המנכ"ל), קבעו ועדת התגמול והדירקטוריון כי ההשפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה על חלוקת המענק בין נושאי המשרה לא תעלה על שיעור של 20% מסך המענק המשולם לכל אחד מנושאי המשרה כאמור. עוד נקבע כי ככל שהמענק השנתי שייקבע למי מנושאי המשרה יכלול השפעה של קריטריונים איכותיים שאינם ניתנים למדידה העולה על 20% מסך המענק שנקבע לו, יותאם סך המענק עד שההשפעה של קריטריונים כאמור תעמוד על 20% מסך המענק.
14. בהתאם לקבוע במדיניות התגמול, הבנק יפעל להטמעת הוראות מדיניות התגמול בתכנית המענקים המתוארת לעיל החל משנת 2014.

באור 15 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

המאוחד							
ליום 31 בדצמבר 2013							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		לא צמוד
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	צמוד	
26,100	-	784	226	1,772	283	23,035	
10,799	358	151	994	2,911	2,115	4,270	
990	-	-	-	-	-	990	
68,706	453	419	838	4,483	14,405	48,108	
23	-	-	-	-	-	23	
381	381	-	-	-	-	-	
1,180	1,180	-	-	-	-	-	
560	560	-	-	-	-	-	
1,462	834	65	68	128	75	292	
786	50	2	1	42	12	679	
116	-	113	1	2	-	-	
111,103	3,816	1,534	2,128	9,338	16,890	77,397	
89,122	457	1,994	3,343	16,232	9,464	57,632	
1,335	-	8	30	199	-	1,098	
650	-	-	3	64	242	341	
5,702	-	-	-	-	5,616	86	
1,789	829	38	87	161	196	478	
5,374	95	27	4	72	1,002	4,174	
11	-	6	3	1	-	1	
103,983	1,381	2,073	3,470	16,729	16,520	63,810	
7,120	2,435	(539)	(1,342)	(7,391)	370	13,587	
-	-	318	1,310	7,051	490	(9,169)	
-	-	-	(28)	313	-	(285)	
-	-	-	49	154	-	(203)	
7,120	2,435	(221)	(11)	127	860	3,930	
-	-	-	(39)	563	-	(524)	
-	-	6	250	687	-	(943)	

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
השקעות בחברות כלולות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות המוחזקות למכירה

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) סוג מחדש. ראה באור ד.1 (9) לעיל.

המאחד						
ליום 31 בדצמבר 2012						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
22,939	-	851	244	1,910	390	19,544
9,756	452	156	514	2,266	1,602	4,766
932	-	-	-	-	-	932
67,879	527	770	814	5,769	13,728	46,271
3	-	-	-	-	-	3
376	376	-	-	-	-	-
1,185	1,185	-	-	-	-	-
599	599	-	-	-	-	-
1,219	⁽³⁾ 482	⁽³⁾ 60	⁽³⁾ 50	⁽³⁾ 138	48	⁽³⁾ 441
797	53	12	5	6	8	713
-	-	-	-	-	-	-
105,685	3,674	1,849	1,627	10,089	15,776	72,670
84,365	534	1,835	3,382	13,469	8,644	56,501
1,385	-	4	29	124	-	1,228
685	-	-	3	83	147	452
5,620	-	-	-	-	5,534	86
1,710	⁽³⁾ 472	⁽³⁾ 44	⁽³⁾ 120	⁽³⁾ 257	213	⁽³⁾ 604
5,148	124	25	3	28	778	4,190
-	-	-	-	-	-	-
98,913	1,130	1,908	3,537	13,961	15,316	63,061
6,772	2,544	(59)	(1,910)	(3,872)	460	9,609
-	-	(212)	1,856	4,662	29	(6,335)
-	-	19	40	(547)	-	488
-	-	1	(4)	(170)	-	173
6,772	2,544	(251)	(18)	73	489	3,935
-	-	(54)	3	562	-	(511)
-	(2)	(183)	(382)	241	-	326

באור 15 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

הבנק							
ליום 31 בדצמבר 2013							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		לא צמוד
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	צמוד	
15,710	-	93	53	1,083	129	14,352	
7,047	340	131	629	2,449	982	2,516	
849	-	-	-	-	-	849	
49,724	399	155	666	3,982	13,097	31,425	
3,656	3,157	-	-	-	431	68	
989	989	-	-	-	-	-	
390	390	-	-	-	-	-	
1,360	760	38	74	122	75	291	
565	23	-	-	44	3	495	
80,290	6,058	417	1,422	7,680	14,717	49,996	
61,344	403	1,174	2,372	12,076	7,412	37,907	
2,083	-	23	100	487	358	1,115	
383	-	-	-	58	241	84	
4,765	-	-	-	-	4,765	-	
1,630	756	25	78	150	192	429	
3,193	80	24	4	68	961	2,056	
73,398	1,239	1,246	2,554	12,839	13,929	41,591	
6,892	4,819	(829)	(1,132)	(5,159)	788	8,405	
-	-	215	1,075	4,791	(167)	(5,914)	
-	-	-	(28)	313	-	(285)	
-	-	-	49	156	-	(205)	
6,892	4,819	(614)	(36)	101	621	2,001	
-	-	-	(39)	563	-	(524)	
-	-	4	252	686	-	(942)	

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו

השקעות בחברות מוחזקות

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) סווג מחדש. ראה באור ד.1 (פ) לעיל.

הבנק						
ליום 31 בדצמבר 2012						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
13,765	-	157	52	1,338	186	12,032
4,903	425	70	294	1,882	521	1,711
731	-	-	-	-	-	731
48,998	429	388	632	5,161	12,285	30,103
3,585	3,171	-	-	-	329	85
983	983	-	-	-	-	-
384	384	-	-	-	-	-
1,085	(3)405	(3)25	(3)59	(3)126	49	(3)421
526	19	1	4	6	8	488
74,960	5,816	641	1,041	8,513	13,378	45,571
56,943	436	1,359	2,425	9,624	6,653	36,446
2,062	-	24	101	578	228	1,131
457	-	-	-	65	147	245
4,595	-	-	-	-	4,595	-
1,474	(3)398	(3)21	(3)109	(3)206	208	(3)532
2,866	101	15	3	22	684	2,041
68,397	935	1,419	2,638	10,495	12,515	40,395
6,563	4,881	(778)	(1,597)	(1,982)	863	5,176
-	-	79	1,523	2,709	(401)	(3,910)
-	-	-	40	(520)	-	480
-	-	-	(4)	(173)	-	177
6,563	4,881	(699)	(38)	34	462	1,923
-	-	-	2	(608)	-	606
-	(2)	-	(382)	(335)	-	719

באור 16 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾ - המאוחד
(במיליוני ש"ח)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
ליום 31 בדצמבר 2013 ⁽⁵⁾					
עם דרישה ועד חודש	מעל שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים	
במיליוני ש"ח					
37,798	7,354	11,074	8,993	6,343	
59,198	3,827	6,617	3,494	2,357	
(21,400)	3,527	4,457	5,499	3,986	
(3,439)	(2,641)	(2,006)	(197)	(134)	
173	(111)	87	-	-	
(24,666)	775	2,538	5,302	3,852	
4,231	2,070	1,582	1,908	1,272	
17,067	2,848	2,248	92	100	
(12,836)	(778)	(666)	1,816	1,172	
(9,176)	(773)	(608)	982	950	
(316)	222	122	49	21	
3,439	2,641	2,006	197	134	
(173)	111	(87)	-	-	
(9,570)	1,974	1,253	2,013	1,306	
42,029	9,424	12,656	10,901	7,615	
76,265	6,675	8,865	3,586	2,457	
(34,236)	2,749	3,791	7,315	5,158	
14,543	8,958	10,677	8,318	5,996	
71,968	5,556	6,787	2,362	1,138	

מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)	
נכסים	
התחייבויות	
הפרש	
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	
מטבע חוץ	
נכסים	
התחייבויות	
הפרש	
מזה: הפרש בדולר	
מזה: הפרש בגין פעילות חוץ	
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	
סך הכל	
נכסים*	
התחייבויות**	
הפרש	
* מזה: אשראי לציבור	
** מזה: פקדונות הציבור	

(1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנותנת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

(2) כולל נכסים בסך 1,648 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.

(3) כפי שנכללה בבאור 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.

(4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

(5) מתכונת הגילוי בביאור נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון עודכנה בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון" מיום 30 בספטמבר 2013. במסגרת החוזר, עודכנה ההבחנה הנדרשת בין נכסים והתחייבויות במטבע ישראלי (לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח) לבין מטבע חוץ. כמו כן, התזרים בגין מכשירים נגזרים המסולקים בנטו יסווג למטבע ישראלי או מט"ח בהתאם למטבע בו יבוצע הסילוק (לא יבוצע דיווח על סכומים חוץ מאזניים בגין מכשירים נגזרים כאמור). למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.

יתרה מאזנית ⁽³⁾								
שיעור תשואה חודי ⁽⁴⁾ באחוזים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾ במיליוני ש"ח		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל							
2.83	94,613	2,102	100,479	1,292	6,934	11,942	3,668	5,081
2.49	80,581	111	82,324	129	246	3,290	1,378	1,788
	14,032	1,991	18,155	1,163	6,688	8,652	2,290	3,293
	(8,666)	-	(8,666)	-	-	(38)	(166)	(45)
	149	-	149	-	-	-	-	-
	5,515	1,991	9,638	1,163	6,688	8,614	2,124	3,248
2.96	12,674	49	13,468	10	117	952	408	918
1.27	22,021	1	22,675	-	25	169	59	67
	(9,347)	48	(9,207)	10	92	783	349	851
	(7,370)	2	(6,977)	10	91	609	267	671
	387	1	149	-	1	5	33	12
	8,666	-	8,666	-	-	38	166	45
	(149)	-	(149)	-	-	-	-	-
	(830)	48	(690)	10	92	821	515	896
2.84	107,287	2,151	113,947	1,302	7,051	12,894	4,076	5,999
2.43	102,602	112	104,999	129	271	3,459	1,437	1,855
	4,685	2,039	8,948	1,173	6,780	9,435	2,639	4,144
3.09	68,217	1,743	73,216	1,217	6,585	9,343	3,218	4,361
1.42	88,629	-	89,271	-	76	346	438	600

באור 16 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾ (המשך) - הבנק
(במיליוני ש"ח)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
ליום 31 בדצמבר 2013 ⁽⁵⁾					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים	
במיליוני ש"ח					
25,787	4,249	7,260	5,514	4,119	
38,986	2,593	4,777	2,934	1,920	
(13,199)	1,656	2,483	2,580	2,199	
(2,401)	(1,119)	(1,993)	(197)	(134)	
171	(111)	87	-	-	
(15,429)	426	577	2,383	2,065	
2,274	1,617	1,362	1,546	1,063	
11,644	2,605	2,050	112	104	
(9,370)	(988)	(688)	1,434	959	
(6,682)	(730)	(546)	923	775	
2,401	1,119	1,993	197	134	
(171)	111	(87)	-	-	
(7,140)	242	1,218	1,631	1,093	
28,061	5,866	8,622	7,060	5,182	
50,630	5,198	6,827	3,046	2,024	
(22,569)	668	1,795	4,014	3,158	
11,068	5,623	6,999	5,462	3,912	
47,789	4,297	5,084	1,973	910	

מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)	
נכסים	
התחייבויות	
הפרש	
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	
מטבע חוץ	
נכסים	
התחייבויות	
הפרש	
מזה: הפרש בדולר	
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	
סך הכל	
נכסים*	
התחייבויות**	
הפרש	
* מזה: אשראי לציבור	
** מזה: פקדונות הציבור	

(1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנותרת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.

(2) כולל נכסים בסך 1,423 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.

(3) כפי שנכללה בבאור 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.

(4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

(5) מתכונת הגילוי בביאור נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון עודכנה בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון" מיום 30 בספטמבר 2013. במסגרת החוזר, עודכנה ההבחנה הנדרשת בין נכסים והתחייבויות במטבע ישראלי (לרבות מטבע ישראלי צמוד מט"ח) לבין מטבע חוץ. כמו כן, התזרים בגין מכשירים נגזרים המסולקים בנטו יסווג למטבע ישראלי או מט"ח בהתאם למטבע בו יבוצע הסילוק (לא יבוצע דיווח על סכומים חוץ מאזנים בגין מכשירים נגזרים כאמור). למידע נוסף, ראה ביאור 1.ג.

יתרה מאזנית ⁽³⁾								
שיעור תשואה חודי ⁽⁴⁾ באחוזים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾ במיליוני ש"ח		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל							
2.87	64,992	1,685	69,706	1,222	6,317	9,195	2,574	3,469
2.85	55,752	60	57,460	127	177	3,132	1,249	1,565
	9,240	1,625	12,246	1,095	6,140	6,063	1,325	1,904
	(6,093)	-	(6,093)	-	-	(38)	(166)	(45)
	147	-	147	-	-	-	-	-
	3,294	1,625	6,300	1,095	6,140	6,025	1,159	1,859
2.88	9,240	44	9,997	10	116	742	373	894
1.58	16,407	-	16,874	-	25	185	71	78
	(7,167)	44	(6,877)	10	91	557	302	816
	(5,119)		(4,823)	10	91	422	256	658
	6,093	-	6,093	-	-	38	166	45
	(147)	-	(147)	-	-	-	-	-
	(1,221)	44	(931)	10	91	595	468	861
2.87	74,232	1,729	79,703	1,232	6,433	9,937	2,947	4,363
2.79	72,159	60	74,334	127	202	3,317	1,320	1,643
	2,073	1,669	5,369	1,105	6,231	6,620	1,627	2,720
2.91	49,325	1,422	53,354	1,213	6,124	7,658	2,335	2,960
1.59	60,949	-	61,239	-	55	253	375	503

באור 16 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾ (המשך)
(במיליוני ש"ח)

מאוחד					
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
ליום 31 בדצמבר 2012					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים	
במיליוני ש"ח					
38,018	9,619	12,747	10,130	7,631	נכסים
70,025	6,956	8,645	4,025	2,052	התחייבויות
(32,007)	2,663	4,102	6,105	5,579	הפרש

הבנק					
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
ליום 31 בדצמבר 2012					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים	
במיליוני ש"ח					
25,263	5,387	8,280	6,912	5,050	נכסים
46,315	5,398	5,988	3,489	1,703	התחייבויות
(21,052)	(11)	2,292	3,423	3,347	הפרש

(1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנוטרת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.

(2) כולל נכסים שזמן פרעונם עבר בסך 1,664 מיליון ש"ח במאוחד ו-1,532 מיליון ש"ח בבנק.

(3) כפי שנכללה בבאור 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.

יתרה מאזנית ⁽³⁾								
שיעור תשואה חוזי	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	סך הכל	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
באחוזים			במיליוני ש"ח					
3.38	2,118	102,011	109,526	1,046	6,581	13,478	4,375	5,901
3.22	164	97,783	99,456	120	307	4,003	1,473	1,850
	1,945	4,228	10,070	926	6,274	9,475	2,902	4,051

יתרה מאזנית ⁽³⁾								
שיעור תשואה חוזי	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	סך הכל	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
באחוזים			במיליוני ש"ח					
4.02	1,806	69,144	74,378	1,013	5,876	9,517	3,142	3,938
3.29	107	67,462	69,399	118	190	3,392	1,287	1,519
	1,699	1,682	4,979	895	5,686	6,125	1,855	2,419

באור 17 - התקשרויות והתחייבויות תלויות
(במיליוני ש"ח)

1. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

הבנק				המאוחד			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים (1)		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים (1)	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
-	-	228	156	-	-	234	170
6	9	593	651	9	13	784	823
16	17	1,400	1,645	21	20	1,738	1,982
12	12	120	122	-	-	-	-
25	28	2,484	3,079	31	35	2,849	3,440
-	-	18,824	17,337	1	1	20,227	20,356
10	10	5,412	5,632	12	14	*8,828	9,529
12	11	3,451	2,980	14	12	*4,077	3,445
3	3	2,078	2,381	4	4	5,986	5,412
-	-	747	164	-	-	747	164
-	-	89	122	-	-	133	196
9	12	954	1,409	11	17	*1,359	1,959
עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:							
-	-	93	78	-	-	93	78

* סווג מחדש.

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

2. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה ⁽¹⁾ לסוף השנה

המאוחד		הבנק	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2013	2012	2013	2012
יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה ⁽²⁾			
67	111	43	81
966	1,100	966	1,100
-	10	-	-
1,033	1,221	1,009	1,181
סך הכל			

- (1) אשראים מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית אשראים, עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
 (2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 1,120 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31 בדצמבר 2012 - 1,168 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק), לא נכללו בלוח זה.

תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי רבית בגין הפעילות על פי מידת הגביה במאוחד ⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר						
2013						
2012	2013	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	מעל עשר שנים ועד שלושים שנים	סך הכל
6	12	11	19	6	54	65
6	10	8	10	2	36	43
6	10	8	9	2	35	42

- (1) יתרת הפקדונות לפי מידת הגביה במגזר השקלי הלא צמוד איננה עולה על 10% מסך כל הפקדונות לפי מידת הגביה, לפיכך מוצגים הנתונים בגין סך כל הפעילות.
 (2) ההיוון בוצע לפי שיעור של 0.6% (2012 - 0.6%).

באור 17 - התקשרויות והתחייבויות תלויות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2.מידע על העמדת הלוואות לדיור במהלך השנה

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
4	3	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה
3	6	הלוואות עומדות

3. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
93	97	93	97	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותכנה
68	45	68	45	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

חברת הנכסים של הבנק, סטוקופין (ישראל) בע"מ רכשה קרקע המיועדת לבניית מבנה לשימוש חברת המיחשוב של הקבוצה, מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ. היקף ההשקעה המשוער במבנה אמור לעמוד על כ-282 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה הבנק השקיע עד 31 בדצמבר 2013 כ-114 מיליון ש"ח. איכלוס המבנה צפוי להתבצע בשנת 2015.

ב. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

הבנק		מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
44	44	88	88	שנה ראשונה
42	40	83	81	שנה שנייה
40	40	79	77	שנה שלישית
39	32	74	66	שנה רביעית
31	26	64	57	שנה חמישית
146	128	378	349	שנה שישית ואילך
342	310	766	718	סך הכל

ג. 1. ביום 29 ביוני 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק) לאשר מתן פטור מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי הבנק, וכן מתן התחייבות מראש לשיפוי, לדירקטורים ונושאי משרה אחרים המכהנים ושיכיהנו מעת לעת בבנק (לרבות בעלי שליטה בבנק, להלן - "נושאי משרה"). האסיפה הכללית האמורה גם הסמיכה את דירקטוריון הבנק לאשר מתן פטור והתחייבות שיפוי גם לנושאי משרה לשעבר בבנק, כלפיהם התחייב הבנק כי יהיו זכאים להסדרי שיפוי כפי שיהיו מפעם לפעם לנושאי המשרה בבנק. כן אישר דירקטוריון הבנק מתן פטור והתחייבות שיפוי כאמור גם לדירקטורים הממונים מטעם הבנק בתאגידים אחרים. כל ההתחייבויות כאמור אושרו בהתאם לחוק החברות, במגבלות הקבועות בו, ובכפוף לתנאים הקבועים בכתב התחייבות השיפוי.

התחייבות השיפוי תחול על פעולות הקשורות במישרין או בעקיפין לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

גובה התחייבות השיפוי לפי החלטה זו, לכל נושאי המשרה בבנק ובחברות בת במצטבר, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, על פי הדוחות הכספיים האחרונים של הבנק שפורסמו סמוך לפני מתן השיפוי בפועל.

בהתאם להחלטות, נתנו כתבי פטור והתחייבות שיפוי כאמור, לנושאי משרה בבנק. כמו כן, ניתנו התחייבויות שיפוי ופטור על פי העקרונות דלעיל למפורטים להלן:

- לדירקטורים שכינהו בחברה לניהול קופות גמל שבשליטת הבנק, ולכאלה שכינהו בקופות הגמל שהיו בשליטת הבנק ערב מכירת פעילותם.
  - לדירקטורים מטעם הבנק בחברות מאוחדות, פיבי בנק (י.ק.) ופיבי בנק (שוויץ).
  - לדירקטורים שכינהו מטעם הבנק בבינלאומי חיתום בתקופה שהיתה לה פעילות חיתום.
- גובה התחייבות השיפוי הינו בהתאם למדיניות הבנק בעניין זה.

ביום 29 בנובמבר 2011 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, להרחיב את החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן יהיה רשאי הבנק להעניק שיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק יעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 וחוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011, וכן בגין כל הליך מנהלי נוסף אשר על פי דין ניתן להעניק שיפוי בגין תשלומים הקשורים אליו או הוצאות המוצאות בקשר אליו, ולהעניק התחייבויות שיפוי מתוקנות בהתאם לכך לדירקטורים ונושאי משרה שכינהו באותו מועד ואשר יכהנו מעת לעת בבנק ובחברות בהחזקת הבנק, לרבות

לדירקטורים מבעלי השליטה (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) ולרבות לנושאי משרה לשעבר (בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004) וליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

2. בסוף שנת 1990 ובתחילת שנת 1991 הוציא הבנק מכתבי שיפוי למספר דירקטורים, שניהנו באותה עת, בחלק מהחברות המוחזקות שלו. בהתאם למכתבי השיפוי התחייב הבנק לשפות כל דירקטור בגין כל סכום שיחויב בו על פי פסק דין סופי של בתי משפט בישראל בשל תביעה שהוגשה נגדו בגין כל מעשה או מחדל שנעשו בתום לב אגב מילוי תפקידו כדירקטור וכן בגין ההוצאות הכרוכות בהגנה כנגד התביעה. החל מסוף שנת 2011 לא מכהנים יותר בקבוצת הבנק דירקטורים שקיבלו מכתבי שיפוי מסוג זה.

3. א. על פי החלטת דירקטוריון יובנק בע"מ (להלן - "יובנק") מיום 15 במרס 2005, אשר התקבלה בהתאם לתקנון יובנק פטר יובנק את הדירקטורים ביובנק ואת נושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי, חשבונאי ראשי ומזכיר יובנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי יובנק החל מיום 22 בדצמבר 2004 וויתור על כל תביעה של יובנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, יובנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו.

כמו כן, באותה ישיבת דירקטוריון, התחייב יובנק לשפות את הדירקטורים ונושאי המשרה הנ"ל בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל ביובנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי יובנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו ליובנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה ביובנק ובחברות בנות שלו במצטבר, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי כתב זה, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% מההון העצמי של יובנק במאוחד לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של יובנק מיום 18 במאי 2005, ככל שנדרש אישור זה.

ב. ביום 21 בדצמבר 2004, התחייבה חברת האם של בעלת השליטה הקודמת ביובנק INVESTEC BANK (UK) LIMITED, לשפות את יובנק בגין כל תשלום בו ישא כלפי הדירקטורים ונושאי משרה אחרים ביובנק או עבורם בהתאם להוראות כתב הפטור והשיפוי, בגין פעולות שבוצעו עד למועד העברת השליטה ביובנק לבנק. התחייבות זו הוגבלה לסכום השיפוי המירבי על פי כתב הפטור והשיפוי, כמפורט בסעיף א. לעיל.

ג. בהתאם להחלטת דירקטוריון מיום 15 במרס 2005, בה הוענק פטור לדירקטורים ביובנק ולנושאי משרה (ראה סעיף א' לעיל) מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי יובנק, אישרה ועדת הביקורת של יובנק באוקטובר 2006, מתן התחייבות שיפוי לדירקטורים שמזנו על ידי יובנק ביובנק פיננסיים (2005) בע"מ (להלן - "החברה"), ושאין נושאי משרה ביובנק. כתב השיפוי ניתן בנוסח ובמתכונת ההתחייבות לשיפוי לנושאי משרה ביובנק, תוך התאמת נוסח כתב השיפוי למאפייני החברה.

ד. בחודש פברואר 2012 אישרה האסיפה הכללית של יובנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון יובנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של יובנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות נירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק החברות (תיקון מספר 3), התשס"ה-2005 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים, למעט דירקטורים מבעלי השליטה, המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת ביובנק ובחברות בהחזקת יובנק. יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן יובנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון יובנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה ביובנק שאינם דירקטורים.

4. אוצר החייל ומסד התחייבו לשפות נושאי משרה כמשמעותו בחוק החברות התשנ"ט-1999. סכום השיפוי שיעמידו מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון העצמי של אוצר החייל ומסד לפי דוחותיהם הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל.
5. בחודש אפריל 2010 אישרה האסיפה הכללית של פאג"י מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי פאג"י וויתור על כל תביעה של פאג"י נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, פאג"י אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בפאג"י, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי פאג"י (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לפאג"י ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בפאג"י, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% מההון של פאג"י לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.
- בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של פאג"י, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון פאג"י (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של פאג"י כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בפאג"י.
- יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן פאג"י גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.
- בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון פאג"י (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בפאג"י שאינם דירקטורים.
6. בהתאם להחלטה מיום 29 בספטמבר 2009, הבינלאומי חיתום התחייב לשפות את נושאי המשרה בו (כולל - דירקטורים, מנכ"ל, מבקר פנימי ומזכיר החברה, אך למעט מי מהם שהינו בעל שליטה בחברה או קרובו או שהינו עובד או נושא משרה במי מבעלי המניות בו). סכום השיפוי לכל נושאי המשרה, במצטבר, בגין אירוע מאירועי השיפוי המפורטים בכתב השיפוי לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבינלאומי חיתום לפי דוחותיו האחרונים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.
- החל מיום 29 בדצמבר 2010 הפסיקה הבינלאומי חיתום את פעילות החיתום שלה, ונושאי המשרה בה הינם עובדי הבנק בלבד, שהתחייבות זו של הבינלאומי חיתום אינה חלה כלפיהם. ביום 14 בינואר 2014 החליט הבנק לפעול לפירוק מרצון של הבינלאומי חיתום. ביום 5 במרס 2014, אישרה האסיפה הכללית של הבינלאומי חיתום פירוק מרצון.
- ד. מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "מסלקת הבורסה") הקימה קרן סיכונים שמטרתה הבטחת התחייבויות חברי המסלקה בגין פעילות כל חבר מסלקה. סכום קרן הסיכונים מתעדכן ב-1 במרס בכל שנה והוא בגובה מחזור הסליקה הכללי היומי הממוצע בשנה קלנדרית שהסתיימה טרם מועד העדכון ובכל מקרה לא יפחת מ-150 מיליון ש"ח. חלקם של הבנק וחברות מאוחדות שלו מסתכם ב-104 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 60 מיליון ש"ח).
- על פי החלטת דירקטוריון הבורסה וחוקי העזר של מסלקת הבורסה נדרשים הבנק וחברות מאוחדות שלו להפקיד בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל או מזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר וכן לחתום על הסכם שעבוד להבטחת התחייבותם כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותם כחברי מסלקה.
- בהתאם להחלטות דלעיל, מסלקת הבורסה פתחה על שמה חשבונות במסלקה עבור הבנק וחברות מאוחדות שלו, ובהם הפקידו הבנק וחברות מאוחדות שלו, ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה.

בנוסף על כך, פתחה מסלקת הבורסה חשבונות על שמה בבנק אחר, עבור הבנק וחברות מאוחדות שלו, בו ניתן יהיה להפקיד מזומנים כבטוחה, וכן בהם תפקיד המסלקה מזומנים שישולמו לבנק ולחברות מאוחדות שלו, כפירות על ניירות ערך שלו שהופקדו ושוועבדו כאמור לעיל.

כערוכה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצרו הבנק וחברות מאוחדות שלו, ביום 17 באפריל 2005, לטובת מסלקת הבורסה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה, על חשבון המסלקה במסלקה ועל חשבון המסלקה בבנק אחר. יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים כחבר במסלקת הבורסה בקשר עם פעילות בנקים הנסלקים במסלקת הבורסה, לרבות בקשר עם בטוחות הנדרשות לפעילות במערכת זה"ב (RTGS) גם למסד ולאוצר החייל, שהינם חברי בורסה שאינם חברי מסלקה. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת הבורסה, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותם של מסד ואוצר החייל ולקוחותיהם. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת הבורסה, קיבל הבנק ממסד ומאוצר החייל, לפי העניין, ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותם ופעילות לקוחותיהם. לעניין השעבוד למסלקת הבורסה - ראה באור 13 ג. לעיל.

ה. מסלקת מעו"ף הקימה קרן סיכונים, שסכומה יקבע מעת לעת על ידי דירקטוריון המסלקה. הסכום ההתחלתי שנקבע לקרן הסיכונים הינו 290 מיליון ש"ח צמודי מדד. חלקו של כל חבר מסלקה בקרן הסיכונים, לרבות הבנק וחברות מאוחדות שלו, נגזר מהיקף פעילותו במסלקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהייתה כזאת). דרישת הבטחונות מהבנק ומהחברות מאוחדות שלו בגין קרן הסיכונים הינה 92 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, בהשוואה ל-73 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012.

כל אחד מהבנקים החברים במסלקת מעו"ף התחייב כלפי המסלקה, לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו. הסכום ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות הבנק וחברות מאוחדות שלו בגין אופציות מעו"ף מוצג במאזן בסעיפים נכסים אחרים והתחייבויות אחרות בסכום זהה על פי השווי ההוגן. יתרת ההתחייבות של הבנק וחברות מאוחדות שלו למסלקת המעו"ף מעבר לסכום הרשום במאזן המבוססת על תרחישים של הבורסה הינה 446 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2012 - 315 מיליון ש"ח). הבנק וחברות מאוחדות שלו יצרו לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד קבוע והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על הזכויות בחשבון של בטוחות מעו"ף המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף במסלקת הבורסה (להלן - "החשבון הראשי") וכן על הזכויות בחשבון המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף בבנק אחר (להלן - "החשבון הכספי"). בנוסף, יצרו הבנק וחברות מאוחדות שלו לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד צף והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על כל ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות הבנק וחברות מאוחדות שלו במסלקת הבורסה, לרבות ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות החשבון הראשי ולזכות חשבון נוסף המתנהל במסלקת הבורסה, ופירותיהם וכל זכות הנובעת מהם, וכן נוצר שעבוד צף על כל הזכויות בחשבון הכספי. יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים במסלקת מעו"ף גם למסד ולאוצר החייל, שהינם חברי בורסה שאינם חברי מסלקת מעו"ף. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת מעו"ף, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותם של מסד ואוצר החייל ולקוחותיהם. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת מעו"ף, קיבל הבנק ממסד ומאוצר החייל, לפי העניין, ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת מעו"ף בגין פעילותם ופעילות לקוחותיהם. לעניין השעבוד למסלקת המעו"ף - ראה באור 13 א. לעיל.

א. CLS Bank International הוא מסלקה בין בנקאית בבעלות הבנקים הגדולים בעולם המטפלת בהעברת תשלומים הנובעים מעסקאות חליפין במטבע, ואופן פעולתה מונע את סיכון המסירה (delivery risk) בעסקאות אלו. מסלקת CLS בחרה את הבנק להיות הבנק השלישי שיהיה ספק נזילות בשקלים, בנוסף לבנקים לאומי והפועלים. סכום המחויבות המקסימלי של הבנק במסגרת זאת עומד על 1 מיליארד ש"ח, וזאת לאחר קבלת מחויבות של בנק ישראל לקו אשראי מקביל בסכום זה כנגד שיעבוד צף על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחובים כספיים בש"ח המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים.

- ז. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.
- להלן פירוט של תובענות נגד הבנק וחברות מאוחדות שהסכום הנטען בהן הוא מהותי, או שבמהותן הינן בעלות מאפיינים דומים לתביעות נוספות שסכומן המצרפי משקף סכום מהותי:
1. בחודש אפריל 2007 הוגשה נגד הבנק ובנקים נוספים תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית בטענה שהבנק גבה מקרנות נאמנות קשורות עמלת ברוקראז' בשיעור העולה על עמלות ששילמו לקוחות אחרים לבנק וזאת בניגוד לדין. סכום התביעה נגד הבנק הועמד על כ-75.5 מיליון ש"ח.
  2. ביום 20 במרס 2008 הוגשה נגד הבנק תביעה ובקשה להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית בטענה כי הבנק תאם את סכום העמלות שגבה מלקוחות עם בנקים אחרים וזאת בניגוד לדין וכתוצאה מכך סכומי העמלות שגבה הבנק היו גבוהים מסכומי העמלות שהבנק היה גובה אילו לא היה תאום כאמור. אין בתביעה כימות לסכום התביעה הייצוגית.
  3. ביום 12 במאי 2009 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית. התביעה והבקשה הוגשו נגד בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק (להלן - "הבנקים"). התובעים העמידו את סכום התביעה נגד הבנקים על סך 1 מיליארד ש"ח.
  - לטענת התובעים הבנקים שותפים להסדר כובל של תאום עמלות, אשר גרם למחירים מופרזים בגין שירותים בנקאיים וכך גרם נזק לתובעים.
  4. ביום 29 באוקטובר 2009 הוגשה על ידי שתי תובעות תביעה בדרך של המרצת פתיחה נגד הבנק ושישה בנקים נוספים. לטענת התובעות, הבנקים אינם זכאים לחייב אותן ברבית הפרה ביחס לחוב התובעות לבנקים הנובע מהלוואה שנתנה לתובעות על ידי הבנקים.
  - לטענת התובעות יש להפחית את חובן לבנקים בגובה רבית ההפרה שהיא, לטענת התובעות בסך של כ-800 מיליון ש"ח.
  - לשיטת התובעות חלקו של הבנק הוא 16% מהסכום.
  - בפסק דין שניתן ביום 21 ביולי 2013 ובפסק הדין משלים מיום 3 בנובמבר 2013, התקבלו טענות התובעות בחלקן, הבנקים חויבו להשיב חלק קטן מרבית ההפרה הנתענת ולשלם חלק מהוצאות התובעות. הבנקים הגישו ערעור במסגרתו אף הגיעו להסכמה עם התובעים על עיכוב ביצוע פסק הדין, עד להכרעה בערעור, כנגד תשלום סכום ההוצאות שנפסק לחובתם בלבד.
  5. ביום 8 בספטמבר 2011 הוגשה תביעה ובקשה להכיר בה כייצוגית כנגד לאומי קארד בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ישראל כרטיס בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (להלן במאוחד "חברות האשראי והבנקים").
  - בתובענה נטען כי חברות האשראי והבנקים נהנו מעמלות בשיעור מופקע וזאת בשל כך שבמשך שנים עמלת המנפיק היתה בשיעור גבוה מהשיעור הראוי. הפיצוי הנתבע מחברות האשראי והבנקים הועמד על 1 מיליארד ש"ח.
  - על פי פסק דין מיום 14 באוקטובר 2012 נמחקה התביעה מחוסר מעש.
  6. ביום 3 באוקטובר 2011 הוגשה נגד הבנק תביעה ובקשה להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית נגד הבנק בטענה כי:
    - הבנק אינו נוהג לדווח ללשכת ההוצאה לפועל על תקבולים שהתקבלו אצלו, תוך 7 ימים מיום קבלת התקבול אצלו, כנדרש על פי דין, אלא במועד מאוחר יותר.
    - לעיתים הבנק אינו מדווח על תקבולים כלל.
    - כאשר הבנק מדווח על התקבולים בדיעבד, הזיכוי המבוצע לתיק ההוצאה לפועל נעשה בהתאם לרבית פיגורים רגילה ולא בהתאם לרבית הפיגורים הבנקאית, בה מחויב תיק ההוצאה לפועל.
- כתב התביעה אינו מצוין את סכום התביעה האישית של התובע ולא את סכום התביעה הייצוגית.

7. ביום 16 באוקטובר 2011 נמסרה לבנק בקשה לפטור מאגרה בגין תביעה בסך של כ-122 מיליון ש"ח. התביעה היא נגד הבנק, בנק נוסף וכן נגד חברת ביטוח. לטענת התובעת הבנק העמיד את חובה לבנק לפירעון מידי וביקש למנות לה כונס נכסים ללא הצדקה שבדין ובניגוד למוסכם. בחודש דצמבר 2013 דחה בית המשפט את בקשת התובעת לפטור מאגרה ובחודש פברואר 2014 נדחה ערעור שהגישה התובעת על החלטת בית המשפט המחוזי בבקשה לפטור מאגרה תוך שניתנה לה ארכה נוספת לתשלום האגרה.
8. ביום 21 בנובמבר 2011 התקבלה בבנק תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית בנוגע לעמלת טיפול במזומנים. התביעה הוגשה גם נגד בנק יהב בע"מ. לטענת התובע הבנק גובה עמלת טיפול במזומנים על עסקה העולה על 10,000 ש"ח מהשקל הראשון למרות שעל פי הוראות בנק ישראל, מותרת גביית עמלה כאמור רק בגין סכומים העולים על 10,000 ש"ח. עוד טוען התובע כי, אם לקוח מבצע כמה עסקאות מזומנים באותו יום, רואה הבנק עסקאות אלו, לצורך החיוב בעמלת טיפול במזומנים, כעסקה אחת. סכום התביעה נגד שני הבנקים הועמד על סך של כ-204 מיליון ש"ח.
- ביום 10 בנובמבר 2013 דחה בית המשפט את בקשת התובע להכיר בתביעה כייצוגית.
9. ביום 4 ביולי 2012 התקבלה בבנק תביעה על סך כ-74 מיליון ש"ח. לטענת התובעים הבנק פיתה אותם להשקיע באופציות מט"ח מבלי לגלות להם את הסיכון הכרוך בכך. כן נטען על ידי התובעים כי ניתן להם ייעוץ רשלני על ידי מי שאינם מורשים ליתן ייעוץ מבלי שישללו להם על ניגוד האינטרסים שבין הבנק ללקוח.
10. בחודש נובמבר 2012 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגדו ונגד נתבעים נוספים בסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח שעניינה ליקוי במכשירי בנק אוטומטיים שלא בבעלות הבנק ואשר כתוצאה מהליקוי חויבו לקוחות שלא כדין בעמלות. סכום התביעה כנגד הבנק, כולל חלקו כבעל מניות הוא כ-90 מיליון ש"ח. התובעים הייצוגיים הגישו בקשה להסתלקות מהתובענה נגד הבנק ודחיית הבקשה נגדו ובחודש ינואר 2014 ניתנה החלטה המאשרת בקשות אלו.
11. ביום 19 ביולי 2012 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסך של כ-3.4 מיליארד ש"ח. לטענת המבקשים רבית הפיגורים אותה גובה הבנק היא רבית הכוללת רכיב עונשי ועל פי היתר העסקה הבנק אינו רשאי לגבות רבית זו. עוד טוענים המבקשים כי הבנק הסתיר את קיומו של היתר העסקה על מנת לחמוק מהוראותיו ובכך הטעה את המבקשים. בהמלצת בית המשפט ועל פי פסק דין מחודש ינואר 2014, התובעים הסתלקו מהתובענה.
- סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 בדצמבר 2013, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-2 מיליון ש"ח.
- ח. כמו כן, תלויות ועומדות כנגד הבנק וחברה מאוחדת בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק והנהלת חברה מאוחדת, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעות אלו, ולא נעשתה בגין כל הפרשה.
1. - בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים בניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים.

- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית המוערכת בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת וארבעה בנקים נוספים (מרכנתיל, מזרחי, איגוד ויהב) בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל.

2. בחודש נובמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית כנגד הבנק ובנקים נוספים בסך כולל של כ-2 מיליארד ש"ח. להערכת הבנק, על בסיס הנתונים להם טוענים התובעים, סכום החשיפה המקסימלי עומד על כ-180 מליון ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). לטענת המבקשים הבנקים מחייבים את הלקוחות ב-"עמלת טיפול באשראי ובביטחונות" (להלן - "העמלה"), בעת חידוש אשראי, גם כאשר חידוש האשראי לא היה כרוך בשינוי או הוספת ביטחונות וזאת בניגוד לתעריפון המלא המצוי בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים מפתים את הלקוחות לקחת הלוואות לתקופות קצרות, מדגישים בעת לקחת ההלוואה, כי במידה ובתום תקופת ההלוואה לא יעלה בידם להחזיר את הכספים, ניתן יהיה להאריך את תקופת ההלוואה אולם מסתירים מהלקוחות כי באותו מועד, הם יאולצו לשלם לבנק עמלה פעם נוספת.

3. בחודש מרס 2014 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסך של כ-78 מליון ש"ח. עניינה של התובענה היא עמלת קורספונדנט (עמלת כתב), בה מחייבים לקוחות, בעת ביצוע העברת כסף לחו"ל. לטענת המבקשים, לקוח יכול לבחור לשלם את עמלת הכתב בהתאם לשני מסלולים עיקריים: או על חשבונו (Our) או על חשבון המעביר (Sha/Ben). כאשר לקוח בוחר לשלם את העמלה על חשבונו (Our) בפועל (ובשונה משאר המסלולים), הבנק אינו גובה עמלה זו ולכן המסלולים האמורים אינם קובעים רק מי יחויב בעמלה זו אלא האם יהיה כלל חיוב בעמלה. עוד טוענים המבקשים כי מאחר וברירת המחדל בבנק היא דווקא במסלול בו החיוב הוא על חשבון הנעבר (במסלול Sha, ואז יש חיוב בפועל בעמלה), הבנק אינו עומד בחובת הגילוי הנדרשת אודות עלות השרות והעמלות ובייחוד בכך שאינו מגלה ללקוח כי, אם יבחר במסלול Our, בפועל הוא לא יחויב בעמלה. עוד טוענים המבקשים כי המסלולים האמורים לקבוע אך ורק על מי תחול העמלה בעוד שבפועל, יש שוני גם בגובה העמלה בין מסלול למסלול.

4. בחודש ספטמבר 2013 הוגשה כנגד חברה מאוחדת בקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך כולל של 253 מיליון ש"ח. טענת התובע היא כי החברה המאוחדת אינה רשאית לגבות רבית על אותו חלק מההלוואות הניתנות בערבות המדינה המובטח בפקדון כספי. לטענת התובע החברה המאוחדת אינה נושאת בסיכון לגבי חלק זה והחברה המאוחדת אף עוברת על האיסור שלא להתנות שירות בשירות.

כמו כן, טוען התובע כי החברה המאוחדת אינה מבצעת התאמת בטחונות ומפחיתה את סכום הפקדון כאשר האשראי נפרע.

ט. כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא נערכה בגין כל הפרשה:

1. ביום 30 בינואר 2014 הוגשו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהול כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, נגד כאל ונגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (להלן - "התביעה והבקשה"). עניינה של הבקשה הינו כרטיס אשראי "אקטיב" למתן אשראי מתגלגל. לטענת המבקש, כאל מחייבת מדי חודש את חשבון מחזיקי כרטיס "אקטיב" בגין חיובים שנצטברו באמצעות הכרטיס, בסכום מזערי בלבד שנקבע על ידה. יתרת החיובים הופכת להיות הלוואה נושאת רבית בשיעורים גבוהים במיוחד. עוד נטען כי בעת שיווק התוכנית, נמנעה כאל להדגיש בפני הלקוחות שביטול האשראי כרוך במתן דרישה מפורשת מהלקוח וכן מהו מחיר האשראי שניתן. הפעלת מנגנון אשראי מתגלגל על הלקוחות וחובם ברבית, נעשה ללא בסיס חוזי תקף ותוך פגיעה באוטונומיה של הלקוחות. עילות התביעה הן הפרת הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, חוק החוזים האחרים, תשמ"ג-1982.

הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הוגדרה ככל מי ששווק לו על ידי כאל כרטיס אשראי ככרטיס מועדון לקוחות ברשתות השיווק ששיתפו ומשתפות עמה פעולה בשיווק הכרטיסים הנ"ל, ואשר בו שולבה תכנית אשראי מתגלגל המופעל ככרית מחדל לפי תוכנית "אקטיב" או אחת מחלופותיהם לרבות תוכנית "CAL CHOICE". המבקש העמיד את סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך 2,225 מיליון ש"ח.

2. ביום 14 באפריל 2013 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אשר הוגשו נגד כאל וחברה נוספת בבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניין הבקשה שיווק כרטיסי המתנה Wish U card. לטענת המבקש, שיווק כרטיסי המתנה נעשה תוך שהמשיבות מציגות מצגים מטעים וקובעות תנאים אסורים, בניגוד לחוק הוראות הגנת הצרכן (התשמ"א-1981 ותקנותיו). לטענת המבקש, מעשים אלה הטעו אותו ומנעו ממנו ביצוע פעולות שהיה זכאי להן בדיון. המבקש העמיד סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך של 214 מיליון ש"ח, וזאת מתוך הנחה כי קבוצת הלקוחות מונה כחצי מיליון לקוחות.

1. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בעניין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הנטען בקביעה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. לדברי הממונה בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק. על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 24 במרס 2010 הגיש הבנק ערר על קביעת הממונה. הליך הגישור אליו הופנו הצדדים על ידי בית הדין לא צלח והדיון חזר לבית הדין להגבלים עסקיים. בהמשך להגשת בקשות מקדמיות מטעם הבנקים לבית הדין ולהגשת תשובות הממונה לבקשות ניתנה ביום 18 ביוני 2012 החלטה, במסגרתה נמחקו חלקים מתשובת הממונה לערר. החלטה זו נומקה, בין השאר בכך שתשובת הממונה כללה התייחסות לאירועים ועמלות שלא היוו חלק מהקביעה המקורית, וממילא לא ניתנה לבנקים זכות להישמע לגביהם. בית הדין הבהיר, במסגרת החלטתו, כי קביעת הממונה צריכה להתייחס לאירועים קונקרטיים ואינה יכולה לעמוד על אמירות כוללניות וגורפות בדבר קיומם של חילופי מידע. בית הדין קבע דיון מקדמי בתיק ליום 13 במרס 2014 לצורך דיון בהסדרי ניהול התיק.

בהמשך להחלטת בית הדין בבקשות המקדמיות כמתואר לעיל, הודיע הממונה לבנק, ביום 29 ביולי 2012, כי הוא שוקל להפעיל את סמכותו לפי סעיף 43(א)(1) לחוק, ולפרסם קביעה משלימה לפיה העברות המידע שיוחסו על ידו לבנקים בכתב התשובה לערר, ונמחקו בהחלטת בית הדין, מהווים הסדר כובל. הבנק הוזמן למסור התייחסותו לאפשרות פרסום קביעה כאמור עד ליום 13 במרס 2014. ביום 12 בפברואר 2014 הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים הודעה לפיה הצדדים הגיעו להסכמה עקרונית בעניין הסדר הפרשה, שהיה בה כדי ליתר את המשך הדיון בערר, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים אצל הצדדים. להערכת הבנק, ביצע הבנק הפרשה מתאימה בספריו להוצאה הצפויה, בהתאם להסדר המתגבש.

יא. מאז חודש יולי 2006 מפרסם החשב הכללי הודעה על מינוי גופים מסוימים, ביניהם גם הבנק וחברה מאוחדת שלו, כעושי שוק ראשיים לאג"ח ממשלתיים על פי סעיף 6 א' לחוק מלווה מדינה, התשל"ט-1979, וזאת במסגרת רפורמה שיזם משרד האוצר, בהליך הנפקת אג"ח ממשלתיים ובפעילות בשוק ההון המשני בתחום האג"ח, על מנת לעודד כניסה של גורמים נוספים לשוק ההון לשם הגדלת הנדליות והשקיפות במסחר ולשם הוזלת עלויות גיוס כספים לקופת המדינה. הבנק התחיל לפעול כעושה שוק ביום 4 בספטמבר 2006.

במסגרת פעילות עשיית השוק העמיד האוצר לבנק ולחברה מאוחדת שלו קו לשאילות של אג"ח ממשלתי עד לשווי של 2 מיליארד ש"ח וזאת על מנת לכסות עסקאות של מכירה בחסר של אג"ח במסגרת עשיית השוק. כנגד ניצול שאילות במסגרת זו, מפקיד הבנק כספים באוצר בגובה הניצול המשמשים כבטוחה עבור השאילות. ראה גם באור 13 ח'.

יב. הבנק נוהג לתת מעת לעת, בתנאים ובנסיבות המקובלים בעסקי הבנקאות, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאנם מוגבלים, והכל במהלך העסקים הרגיל של הבנק. בין היתר ניתנים כתבי שיפוי כאלה במסגרת דיני המסלוקה בגין אבדן שיקים, לכוניסי נכסים ומפרקים, לנותני שירותים שונים או כחלק מהתחייבות הסכמית ולחברות כרטיסי האשראי. כמו כן הבנק והבינלאומי הנפקות נותנים מעת לעת שיפוי לנאמנים של שטרי הון המונפקים על ידם, בכפוף לשטרי הנאמנות הרלוונטיים.

יג. במהלך החודשים נובמבר 2012-מרס 2013, בוצעה ביקורת בתחום איסור הלבנת הון על ידי בנק ישראל בפאג"י. ביום 10 באוקטובר 2013 התקבל בפאג"י דוח הביקורת הסופי. המסקנה העיקרית מדוח הביקורת הינה כי על פאג"י להתאים את המדיניות ותהליכי הבקרה, לרבות זיהוי פעילות חריגה המאפיינת את רמת הסיכון. לדוח הביקורת צורפה רשימת דרישות לביצוע. חלק מהדרישות בוצעו עוד טרם קבלת דוח הביקורת ופאג"י נערך להשלמת היתרה במהלך שנת 2014. ביום 19 בפברואר 2014 התקבלה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי (סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). בהתאם להודעה, על פאג"י להגיש בכתב את טענותיו ואת בקשתו להופיע בפני הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים עד ליום 23 במרס 2014. בשלב זה פאג"י לא יכול לאמוד את השפעה הצפויה של דוח ביקורת זה.

באור 17א - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד-

ליום 31 בדצמבר 2013					
חוזי רבית	חוזי מטבע	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	חוזי שקל - מדד	
אחר	חוזי	אחר	חוזי	אחר	
-	-	367	-	-	1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
-	-	-	980	-	א. נגזרים מגדרים (1)
-	-	367	980	-	חוזי FORWARD
-	-	-	-	-	SWAPS
-	-	-	-	-	סך הכל
-	-	-	980	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
-	-	-	-	-	ב. נגזרים ALM (1) (2)
-	-	-	376	-	חוזי FUTURES
-	-	31,896	400	2,485	חוזי FORWARD
-	-	-	-	-	חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
-	-	404	-	-	- אופציות שנכתבו
-	-	925	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	-	-	-	חוזי אופציה אחרים
-	-	3,150	131	-	- אופציות שנכתבו
-	-	3,638	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	1,040	11,499	75	SWAPS
-	-	41,053	12,406	2,560	סך הכל
-	-	-	7,417	75	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
-	-	-	-	-	ג. נגזרים אחרים (1)
1,958	13,950	187	419	-	חוזי FUTURES
118	-	3	-	-	חוזי FORWARD
-	45,581	3,620	-	-	חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
-	45,581	3,620	-	-	- אופציות שנכתבו
-	-	-	-	-	- אופציות שנקנו
96	104	1,684	-	-	חוזי אופציה אחרים
96	79	1,658	-	-	- אופציות שנכתבו
-	-	233	100	-	- אופציות שנקנו
2,268	105,295	11,005	519	-	SWAPS
-	-	-	-	-	סך הכל
-	-	-	50	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
191	-	-	-	-	ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
-	-	1,884	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

31 בדצמבר 2012				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	400	-	-
-	-	-	267	-
-	-	400	267	-
-	-	-	267	-
38	-	-	-	-
-	-	33,690	-	2,546
-	-	197	-	-
-	2	223	-	-
-	-	5,221	344	-
-	-	5,331	-	-
-	-	1,291	6,856	-
38	2	45,953	7,200	2,546
-	-	-	4,400	-
634	5,308	320	1,130	-
34	-	4	-	-
-	28,620	1,348	-	-
-	28,620	1,348	-	-
20	195	335	-	-
17	144	317	-	-
-	-	311	797	-
705	62,887	3,983	1,927	-
-	-	-	398	-
222	-	-	-	-
-	-	2,222	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים (1)
חוזי FORWARD
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ב. נגזרים ALM (1) (2)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ג. נגזרים אחרים (1)
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים (1)

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

נגזרים ALM (1) (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

נגזרים אחרים (1)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 17א - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2013				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	11	-
-	-	8	5	-
-	-	383	127	8
-	-	631	216	5
7	832	91	1	-
7	832	89	1	-
3	-	-	-	-
10	832	474	139	8
-	-	-	-	-
10	832	474	139	8
-	-	-	-	-
7	832	728	222	5
-	-	-	-	-
7	832	728	222	5
-	-	-	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים 1 מיליון ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח).

31 בדצמבר 2012				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	1	15	-
-	-	548	103	9
-	-	845	282	22
1	482	62	13	-
1	482	60	13	-
2	-	-	-	-
3	482	610	116	9
-	-	-	-	-
3	482	610	116	9
-	1	1	-	-
1	482	906	310	22
-	-	-	-	-
1	482	906	310	22
-	1	3	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾ סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן ⁽⁴⁾
*	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾ מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾ סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן ⁽⁴⁾
*	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾ מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים

- (1) למעט נגזרי אשראי.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 1 מיליון ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 11 מיליון ש"ח).
- (4) סווג מחדש. החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר בטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. ראה גם באור ד.1' (9).

באור 17א - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽⁴⁾

31 בדצמבר 2013						
בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל	
409	326	65	9	654	1,463	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
-	(231)	-	-	-	(231)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(5)	-	-	-	(5)	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
409	90	65	9	654	1,227	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
-	1,025	-	8	1,425	2,458	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	(419)	-	-	-	(419)	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
-	606	-	8	1,425	2,039	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
409	696	65	17	2,079	3,266	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
328	534	85	-	847	1,794	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	(231)	-	-	-	(231)	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	(90)	-	-	-	(90)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
328	213	85	-	847	1,473	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 1 מיליון ש"ח (31.12.12 - 1 מיליון ש"ח).
- (2) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח (31.12.12 - 11 מיליון ש"ח).
- (3) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (4) סווג מחדש. החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. ההוראה כוללת דרישות גילוי חדשות לעניין קיזוז מכשירים נגזרים, ובין השאר בדבר בטחונות שהתקבלו במזומן המתייחסים לנכסים בגין מכשירים נגזרים. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. ראה גם באור ד.1.9.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

ליום 31 בדצמבר 2013					
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך הכל	
509	1,057	994	-	2,560	חוזי רבית
859	1,355	8,874	2,817	13,905	- שקל - מדד
38,239	14,864	957	249	54,309	- אחר
100,942	3,858	495	-	105,295	חוזי מטבע חוץ
717	1,594	148	-	2,459	חוזים בגין מניות
141,266	22,728	11,468	3,066	178,528	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2012					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,220	479	-	52	518	171
(337)	-	-	-	(337)	-
(1)	-	-	-	(1)	-
882	479	-	52	180	171
2,203	1,093	-	-	1,110	-
(413)	-	-	-	(413)	-
1,790	1,093	-	-	697	-
2,672	1,572	-	52	877	171
1,721	721	-	97	737	166
(337)	-	-	-	(337)	-
(93)	-	-	-	(93)	-
1,291	721	-	97	307	166

ליום 31 בדצמבר 2012				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
2,546	-	567	1,595	384
9,394	1,997	3,088	2,509	1,800
52,558	287	1,011	14,430	36,830
62,889	-	280	603	62,006
965	-	573	300	92
128,352	2,284	5,519	19,437	101,112

באור 18 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(במיליוני ש"ח)

המאחד					
ליום 31 בדצמבר 2013					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
26,119	293	25,248	578	26,100	נכסים פיננסיים
10,831	154	4,481	6,196	10,799	מזומנים ופקדונות בבנקים
990	-	990	-	990	ניירות ערך ⁽²⁾
69,223	65,932	1	3,290	68,706	ניירות ערך שנשאלו
23	-	23	-	23	אשראי לציבור, נטו
116	2	114	-	116	אשראי לממשלה
1,462	241	338	883	1,462	נכסים מוחזקים למכירה
264	198	-	66	264	נכסים בגין מכשירים נגזרים
109,028	66,820	31,195	11,013	108,460 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
89,437	11,660	74,798	2,979	89,122	פקדונות הציבור
1,334	15	1,319	-	1,335	פקדונות מבנקים
672	111	320	241	650	פקדונות הממשלה
6,335	1,522	-	4,813	5,702	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
11	2	9	-	11	התחייבויות מוחזקות למכירה
1,789	201	708	880	1,789	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,403	3,634	-	769	4,409	התחייבויות פיננסיות אחרות
103,981	17,145	77,154	9,682	103,018 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוש נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 3, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 14,621 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,783 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 18א'.

באור 18 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאחד					
ליום 31 בדצמבר 2012					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
22,966	466	21,916	584	22,939	נכסים פיננסיים
9,774	151	3,325	6,298	9,756	מזומנים ופקדונות בבנקים
932	-	932	-	932	ניירות ערך ⁽²⁾
68,399	65,750	3	2,646	67,879	ניירות ערך שנשאלו
3	-	3	-	3	אשראי לציבור, נטו
1,219	197 ⁽⁵⁾	526 ⁽⁵⁾	496	1,219	אשראי לממשלה
249	216	-	33	249	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	נכסים פיננסיים אחרים
103,542	66,780	26,705	10,057	102,977 ⁽³⁾	השפעת הסכמי קיזוז ⁽⁴⁾
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
84,741	13,606	68,921	2,214	84,365	התחייבויות פיננסיות
1,385	10	1,375	-	1,385	פקדונות הציבור
717	139	273	305	685	פקדונות מבנקים
6,269	1,787	-	4,482	5,620	פקדונות הממשלה
1,710	235	980	495	1,710	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,155	3,529	-	626	4,166	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות אחרות
98,977	19,306	71,549	8,122	97,931 ⁽³⁾	השפעת הסכמי קיזוז ⁽⁴⁾
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 3, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 12,777 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,866 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 18 א.
 (4) סווג מחדש. ראה באור ד.1. (9) לעיל.
 (5) סווג מחדש.

באור 18 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

באור 18 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

באור 18א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2013					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית	
3,759	1,354	-	-	5,113	נכסים
-	501	-	-	501	ניירות ערך זמינים למכירה:
125	-	-	-	125	אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
-	1,345	-	-	1,345	אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים
-	567	-	-	567	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
580	114	-	-	694	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
-	67	-	-	67	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)
147	55	-	-	202	אגרות חוב של אחרים בישראל
4,611	4,003	-	-	8,614	אגרות חוב של אחרים זרים
					מניות של אחרים
					סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
1,059	-	-	-	1,059	ניירות ערך למסחר:
-	-	-	-	-	אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
44	-	-	-	44	אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים
-	37	-	-	37	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
63	-	-	-	63	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
-	4	-	-	4	אגרות חוב של אחרים בישראל
1	1	-	-	2	אגרות חוב של אחרים זרים
1,167	42	-	-	1,209	מניות של אחרים
3,269	-	-	-	3,269	סך הכל ניירות ערך למסחר
					אשראי בגין השאלת ניירות ערך
-	-	8	-	8	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	126	13	-	139	חוזת רבית: שקל-מדד
54	202	218	-	474	חוזת רבית: אחר
827	5	-	-	832	חוזי מטבע חוץ
2	6	2	-	10	חוזים בגין מניות
883	339	241	-	1,463	חוזי סחורות ואחרים
66	-	-	-	66	סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,996	4,384	241	-	14,621	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
					סך הכל נכסים
					התחייבויות
2,979	-	-	-	2,979	פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
241	-	-	-	241	פקדונות הממשלה
-	-	5	-	5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
-	222	-	-	222	חוזת רבית: שקל-מדד
51	481	196	-	728	חוזת רבית: אחר
827	5	-	-	832	חוזי מטבע חוץ
2	5	-	-	7	חוזים בגין מניות
880	713	201	-	1,794	חוזי סחורות ואחרים
					סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
66	-	-	-	66	התחייבויות אחרות
703	-	-	-	703	התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
769	-	-	-	769	מכירת ניירות ערך בחסר
4,869	713	201	-	5,783	סך הכל התחייבויות אחרות
					סך הכל התחייבויות

באור 18א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2013					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
5	191	172	1	18	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון אחר
1	3	3	-	-	

באור 18א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2012				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
4,081	471	-	-	4,552
-	372	-	-	372
156	-	-	-	156
-	1,244	-	-	1,244
-	538	-	-	538
574	160	-	-	734
-	40	-	-	40
252	48	-	-	300
5,063	2,873	-	-	7,936
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר:				
830	-	-	-	830
47	-	-	-	47
-	50	-	-	50
42	-	-	-	42
1	-	-	-	1
920	50	-	-	970
2,618	-	-	-	2,618
אשראי בגין השאלת ניירות ערך				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	9	-	9
-	107	9	-	116
22	**409	**179	*-	610
474	8	-	*-	482
-	3	-	-	3
496	527	197	-	1,220
33	-	-	-	33
9,130	3,450	197	-	12,777
התחייבויות				
2,214	-	-	-	2,214
305	-	-	-	305
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות				
פקדונות הממשלה				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	22	-	22
-	310	-	-	310
21	672	213	*-	906
474	8	-	*-	482
-	1	-	-	1
495	991	235	-	1,721
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות אחרות				
33	-	-	-	33
593	-	-	-	593
626	-	-	-	626
3,640	991	235	-	4,866

* סווג מחדש. ראה באור 1.ד. (9).

** סווג מחדש.

באור 18א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2012					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(134)	186	155	3	28	אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטחון
-	4	4	-	-	אחר

באור 18ב - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שמומשו ושרטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2013	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2013
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
9	5	-	(6)	-	-	8	4
9	6	-	(2)	-	-	13	6
-	8	-	(6)	-	-	2	2
179	1,198	64	(1,223)	-	-	218	107
197	1,217	64	(1,237)	-	-	241	119
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
22	(2)	-	(19)	-	-	5	(2)
213	(83)	-	(100)	-	-	196	(59)
235	(85)	-	(119)	-	-	201	(61)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שמומשו ושרטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2012
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
4	6	-	(1)	-	-	9	6
59	13	-	(19)	-	-	53	13
63	19	-	(20)	-	-	62	19
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
15	(8)	-	(1)	-	-	22	(9)
274	(9)	-	(70)	-	-	213	(10)
289	(17)	-	(71)	-	-	235	(19)

- (1) בשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 השינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3, אינם כוללים את השינוי במכשירים, אשר סווגו לרמה זו עקב חישוב סיכון האשראי הגלום במכשירים אלה, לפי מרווח סיכון שאינו נצפה בשוק.
- השווי ההוגן של מכשירים אלה ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב-135 מיליון ש"ח, הכולל מרכיב סיכון אשראי כאמור לעיל, בסך של 1 מיליון ש"ח.
- (2) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 18 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 בדצמבר 2013			
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי
באחוזים			במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל-מדד			
- חוזי רבית אחר			
- חוזי מטבע חוץ			
- חוזי סחורות ואחרים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל מדד			
- חוזי מטבע חוץ			
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
שווי בטחונות			
9.00	172		

ליום 31 בדצמבר 2012			
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי
באחוזים			במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל-מדד			
- חוזי רבית אחר			
- חוזי מטבע חוץ			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל מדד			
- חוזי מטבע חוץ			
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
שווי בטחונות			
8.00-9.00	155		

באור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים
(במיליוני ש"ח)

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2013				
בעלי עניין ⁽¹⁾		מחזיקי מניות		
בעלי השפעה מהותית או שליטה משותפת ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	
77	73	-	-	מזומנים ופקדונות בבנקים
-	-	-	-	ניירות ערך
-	-	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
20	20	-	-	נכסים אחרים
127	97	-	-	פקדונות מבנקים
-	-	-	-	פקדונות הציבור
19	10	-	-	אגרות חוב ושטרי הון
-	-	-	-	התחייבויות אחרות
1,823	1,823	3,577	3,331	מניות (כלול בהון) ⁽¹¹⁾
30	30	-	-	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽¹²⁾

הערה:
הערות לטבלה ראה עמוד 356.

בעלי עניין ⁽¹⁾									
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה									
אנשי מפתח ניהוליים ⁽⁵⁾		אחרים ⁽⁶⁾				חברות כלולות ⁽⁷⁾		אחרים ⁽⁸⁾	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾
-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	6	4	-	-
-	-	83	68	63	63	430	80	-	-
-	-	-	-	-	-	388	381	-	-
-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	150	26	-	-	3	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	12	11	-	-	7	7	-	-

צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי ⁽¹⁾									

באור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים
(במילוני ש"ח)

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2012				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
מחזיקי מניות				
בעלי השפעה מהותית או שליטה משותפת ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁰⁾	יתרה לתאריך המאזן ⁽⁹⁾	
89	64	-	-	מזומנים ופקדונות בבנקים
-	-	-	-	ניירות ערך
-	-	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
45	39	-	-	נכסים אחרים
366	27	-	-	פקדונות מבנקים
-	-	-	-	פקדונות הציבור
-	-	-	-	אגרות חוב ושטרי הון
6	-	-	-	התחייבויות אחרות
1,736	1,736	3,513	3,513	מניות (כלול בהון) ⁽¹¹⁾
111	87	-	-	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽¹²⁾

הערות לטבלה ראה עמוד 356.

ב. תמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעלי עניין ⁽¹⁾							
מחזיקי מניות							
בעלי השפעה מהותית או שליטה משותפת ⁽³⁾			בעלי שליטה ⁽²⁾				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2011	2012	2013	2011	2012	2013		הסעיף ברווח והפסד
3	4	5	-	-	-		הכנסות רבית, נטו*
-	7	2	-	-	-		הכנסות שאינן מרבית
-	-	-	-	-	-		הוצאות תפעוליות ואחרות**
3	11	7	-	-	-		סה"כ

* פירוט בסעיף קטן ד. להלן.

** פירוט בסעיף קטן ג. להלן.

הערות לטבלה ראה עמוד 356.

בעלי עניין (1)						צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי (1)					
אנשי מפתח ניהוליים (5)			אחרים (6)			מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה			חברות כלולות (7)		אחרים (8)
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	יתרה לתאריך המאזן (9)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	יתרה לתאריך המאזן (9)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	יתרה לתאריך המאזן (9)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)	יתרה לתאריך המאזן (9)	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה (10)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	-
8	7	21	81	59	6	100	50	21	100	50	-
-	-	-	-	-	-	376	376	-	376	376	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	115	1	-	-	-	-	-	-	-
15	12	-	71	18	-	3	2	-	3	2	13
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	24	20	-	8	8	-	8	8	-

בעלי עניין (1)						צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי (1)					
אנשי מפתח ניהוליים (5)			אחרים (6)			חברות כלולות (7)			אחרים (8)		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר
2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
-	-	-	10	6	3	14	4	3	-	-	-
-	-	-	-	1	-	5	6	6	-	-	-
40	43	41	12	13	12	-	-	-	1	-	-
(40)	(43)	(41)	(2)	(6)	(9)	19	10	9	(1)	-	-

באור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

שכר ומשכורות לבעלי עניין מהבנק ומחברות מוחזקות שלו*					
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	
2011		2012		2013	
אנשי מפתח ניהוליים (5)		אנשי מפתח ניהוליים (5)		אנשי מפתח ניהוליים (5)	
מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות
18	35	18	38	17	35
11	5	11	5	12	6

בעלי עניין המועסקים בבנק
דירקטורים שאינם מועסקים בבנק

* לא כולל מס שכר.

ד. הכנסות רבית, נטו בעסקאות של התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

מזה: חברות כלולות			המאוחד		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013	2011	2012	2013
א. בגין נכסים					
14	3	2	21	7	5
-	1	1	6	6	5
ב. בגין התחייבויות					
-	-	-	1	1	1
-	-	-	(1)	-	-
14	4	3	27	14	11

הערות:

- (1) בעל עניין - כהגדרתו בסעיף 7.80 בהוראות הדיווח לציבור. צד קשור - כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי 24 גילויים בהקשר לצד קשור (להלן בסעיף זה - תקן 24) שאינו בעל עניין.
- (2) מחזיק שליטה - כהגדרתו בחוק ניירות ערך.
- (3) מחזיקי מניות בעלי השפעה מהותית או שליטה משותפת - בהתאם לסעיף 7.80. (2) בהוראות הדיווח לציבור.
- (4) מחזיקים אחרים - לרבות מי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי.
- (5) אנשי מפתח ניהוליים - בהתאם לסעיף 7.80. (4) בהוראות הדיווח לציבור.
- (6) בהתאם לסעיף 7.80. (5) בהוראות הדיווח לציבור.
- (7) חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת - בהתאם לסעיף 7.80. (8) בהוראות הדיווח לציבור.
- (8) בהתאם לסעיף 7.80. (9) בהוראות הדיווח לציבור.
- (9) יתרה לתאריך המאזן.
- (10) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה - וזאת על בסיס יתרות שהיו בכל סופי החודשים.
- (11) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
- (12) סיכויי אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

ה. רכישת השליטה בבנק

ביום 19 בספטמבר 2003 הועברה השליטה בחברת פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), החברה האם של הבנק, שהחזיקה ב-48.3% בהון וב-67.2% בזכויות ההצבעה בבנק, באופן שחברת Palimon B.V (להלן - "פלימון"), שהחזיקה ב-51.89% מההון וב-70.59% בזכויות ההצבעה בפיבי, העבירה אל בינוהון בע"מ וקבוצת ליברמן האוסטרלית את המניות של פלימון בפיבי, בשיעור של 55% לבינוהון שבשליטת צדיק בינו ו-45% לקבוצת ליברמן (המורכבת ממשפחת מיכאל והלן אבלס וממשפחת ליברמן, (ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן) באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ בחלקים שווים ביניהן). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. המכירה נעשתה בעסקה מחוץ לבורסה.

העברת השליטה בבנק נעשתה בהתאם להיתר נגיד בנק ישראל מיום 27 באוגוסט 2003 לרכישת שליטה ואמצעי שליטה בחברת פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שניתן לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. בהיתר נקבעו תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר לבין פיבי ולבין הבנק.

ההיתר קובע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 וכי אם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה - לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך 2,391 מיליון ש"ח.

עוד קובע ההיתר, כי מינוי יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק יהיה כפוף להסכמת המפקח על הבנקים. כמו כן נקבע, כי מקבלי ההיתר, לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטת מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים שבשליטת הבנק, אולם הם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, לאחר הודעה מראש למפקח על הבנקים וקבלת אישורו, בתנאים הנקובים בהיתר. הוראה זו אינה חלה על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

מר צדיק בינו הינו הבעלים של 52.5% מאמצעי השליטה בבינוהון, וילדיו (ה"ה גיל בינו, הדר בינו שמואלי ודפנה בינו אור) מחזיקים ביתר אמצעי השליטה בבינוהון בחלקים שווים בהתאם לתיקון בהיתר. מר צדיק בינו מחזיק בכל זכויות ההצבעה ובכל הזכויות למינוי דירקטורים בבינוהון מתוקף יפוי כוח שניתן לו כאמור בתיקון להיתר. בינופרי בע"מ הינה חברה בבעלות מלאה של בעלי המניות בבינוהון, והחזקותיהם בה זהות להחזקותיהם בבינוהון, וגם בה מר צדיק בינו מחזיק בכל זכויות ההצבעה ובכל הזכויות למינוי דירקטורים מתוקף יפוי כוח שניתן לו, כאמור בתיקון להיתר. קיים הסכם בין בינוהון ובינופרי, לפיו החלטות ביחס למינוי דירקטורים בפיבי תתקבלנה על ידין במשותף.

ביום 24 במרס 2013 אינסטנז הולדינגס העבירה לאינסטנז מספר 2 בע"מ (להלן - "אינסטנז 2"), בעסקה מחוץ לבורסה, 4,139,233 ממניות פיבי, המהוות 15.77% מההון המונפק והנפרע של פיבי ומלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. אינסטנז 2 הינה חברה שהתאגדה בישראל בבעלות מלאה של Sing Acquisitions Pte. Ltd (להלן: "סינג"), שהינה חברה שהתאגדה בסינגפור ונשלטת באופן מלא (באמצעות גופים אוסטרליים) על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, אשר שולטים באופן מלא גם באינסטנז הולדינגס (באמצעות אותם גופים אוסטרליים). המניות שהועברו מוחזקות בנאמנות עבור אינסטנז 2 על ידי גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהון ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2. כמו כן, ההיתר תוקן כך שאופן ההחזקה של מקבלי ההיתר הנזכרים לעיל בפיבי יהיה באמצעות סינג ואינסטנז 2 במקום Instanz Pty LTD ואינסטנז הולדינגס.

באור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך) (במילוני ש"ח)

ו. הסכם בין פיבי אחזקות בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ

למייטב ידיעת הבנק, בין פיבי לבין דיסקונט היה קיים מכתב הסכמות מיום 31 ביולי 1983 (להלן - "ההסדר המקורי"). בהתאם להסדר המקורי, דיסקונט לא יתערב בניהול הבנק. כל עוד יחזיק דיסקונט לפחות 80% מהמניות של הבנק שנרכשו על ידו בשנת 1983, לרבות מניות הטבה וזכויות בגין מניות אלה, לדיסקונט תהיה הזכות להמליץ על רבע מכלל חברי הדירקטוריון וועדותיו, ובלבד שדיסקונט לא ימליץ על דירקטורים שבחירתם עלולה ליצור, לדעת נגיד בנק ישראל או נציג מטעמו, ניגוד אינטרסים. כמו כן, נקבע כי לכל צד תהיה זכות סירוב ראשונה לרכישת מניות הבנק שבידי הצד האחר במקרה של מכירתן על ידי הצד האחר, למעט מכירות בבורסה במהלך העסקים הרגיל של עד 20% מההחזקה הכוללת של כל צד. זכות הסירוב אינה חלה על העברה בין חברה בת לחברה אם לחברה בשליטת כל אחד מהנ"ל. נכון למועד זה, הדירקטורים שהומלצו מטעם דיסקונט לדירקטוריון הבנק הינם דירקטורים עצמאיים, שאינם נושאי משרה או בעלי עניין בדיסקונט.

בנוסף, ביום 28 במרס 2010 נחתם הסכם בין פיבי לבין דיסקונט, הנוגע לאחזקותיו של דיסקונט בבנק (להלן בסעיף זה - "ההסכם הנוסף"). ההסכם הנוסף נכנס לתוקף ביום 6 בספטמבר 2010, לאחר שהתקיימו על פי דין כל התנאים המתלים שנקבעו בו, לרבות חלוקת דיבידנד על ידי הבנק וקבלת אישורים רגולטוריים רלבנטיים. כמו כן הושלם ביצוע איחוד הון המניות של הבנק.

להלן עיקרי התנאים הנוגעים לאחזקות דיסקונט בבנק, בהתאם להסדר המקורי ההסכם הנוסף וההליכים על פיו, הרלבנטיים למועד דוח זה:

סיום ההסדר המקורי

החל מיום 13 במרס 2014 (להלן בסעיף זה - "המועד הקובע"), פקעה זכותו של דיסקונט לכך שפיבי תגרום למינוי רבע מחברי הדירקטוריון של הבנק מבין מועמדים שיומלצו על ידי דיסקונט. לאור האמור, החל מהמועד הקובע, בוטל כל ההסדר המקורי בין פיבי לבין דיסקונט, לרבות ההסדר בעניין זכות הסירוב שבוטל עוד בשנת 2010 וההסדר בקשר לדירקטורים המומלצים על ידי דיסקונט.

אישורים רגולטוריים משנת 2010

באישור המפקח נקבע, בין היתר, כי אם הבנק יציע בעתיד זכויות לכל בעלי מניותיו ודיסקונט יבקש להשתתף בהצעה כאמור, המפקח ידון בבקשות שיוגשו על ידי דיסקונט, באותה עת.

באישור הממונה על הגבלים עסקיים נקבע, בין השאר, כי על דיסקונט לרדת בשיעור אחזקותיו בבנק לשיעור אחזקה שיפחת מ-10% מההון המונפק של הבנק עד ליום 19 בספטמבר 2015 (בהתחשב במועד שבו הושלם איחוד ההון בבנק), וכן לרדת בשיעור אחזקותיו בבנק לשיעור אחזקה שיפחת מ-5% מהון המניות המונפק של הבנק עד ליום 19 בספטמבר 2017. לחילופין, על דיסקונט לרדת לשיעור אחזקה שיפחת מ-5% מהון המניות המונפק של הבנק עד ליום 19 בספטמבר 2016. כמו כן נקבעו הסדרים בין הממונה לדיסקונט לגבי מכירת מניות עודפות של דיסקונט אם דיסקונט לא ירד בשיעור אחזקותיו עד לתום התקופות האמורות לעיל. בנוסף נקבע כי דיסקונט לא ירכוש מניות בבנק או כל זכות בבנק בדרך אחרת, אלא אם ניתן לכך אישור הממונה מראש ובכתב.

תנאים נוספים על פי ההסכם הנוסף

בהתאם להסכם הנוסף, בסמוך לאחר 19 בספטמבר 2010 (המועד שבו הושלם איחוד ההון בבנק), דיסקונט הפקיד בידי נאמן כמות מניות של הבנק בשיעור של כ- 15.36% מזכויות ההצבעה בבנק, המהווים את כמות המניות, שזכויות ההצבעה הצמודות להן (מתוך כלל זכויות ההצבעה בבנק) עולות על 11.09%, שהיה שיעור זכויות ההצבעה המקורי של דיסקונט בבנק לפני איחוד ההון (להלן - "המניות המופקדות"), וזאת על פי הסכם נאמנות שאושר על ידי המפקח על הבנקים. דיסקונט או הנאמן לא יעשו

שימוש בזכויות ההצבעה הצמודות למניות המופקדות. הנאמן יעביר לדיסקונט כל דיבידנד וכל הטבה כספית או אחרת, מכל סוג שהוא, אשר יתקבלו על ידו בגין המניות המופקדות מיד עם קבלתם (למעט מניות הטבה או מניות הנובעות מאיחוד או חלוקה של המניות המופקדות או מניות הנובעות מניירות ערך המירים למניות, שינפיק הבנק בגין המניות המופקדות. מניות אלה יוותרו בידי הנאמן ויהוו חלק בלתי נפרד מן המניות המופקדות, לכל דבר ועניין). הנאמן ישחרר את המניות המופקדות מהנאמנות במקרה שבו שיעור זכויות ההצבעה של דיסקונט בבנק יהיה נמוך משיעור זכויות ההצבעה המקורי (11.09%) לצורך השלמתו לשיעור זכויות ההצבעה המקורי או לצורך העברת המניות המופקדות או חלקן לצד שלישי.

בכפוף לקבלת האישורים הרגולטוריים, דיסקונט יהיה רשאי לרכוש ניירות ערך נוספים שיונפקו או שיוצגו לבעלי המניות של הבנק במסגרת הצעה בדרך של זכויות לבעלי מניות הבנק ובכלל זה להמיר או לממש ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש, ודין של מניות אלו יהיה כדין המניות המופקדות.

דיסקונט יפעל כמיטב יכולתו לשם מכירת מניות הבנק המהוות 6% בהון ובזכויות ההצבעה של הבנק לצדדים שלישיים, ובלבד שתנאי השוק יאפשרו מכירה במחיר שאינו נמוך משווי ההשקעה של המניות הנמכרות בדוחותיו הכספיים של דיסקונט. למיטב ידיעת הבנק, נכון למועד פרסום הדוחות, דיסקונט לא מכר מניות הבנק לצדדים שלישיים.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, לפיה הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי החלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות הנוספות הבאות:

- הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 על פיה תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד בכל אחד מן המקרים הבאים (אלא אם קיבל אישור לכך מן המפקח על הבנקים): (1) כשיתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר, לפי הדוחות הכספיים אינה חיובית או שהחלוקה תגרום לכך שלא תהיה חיובית; (2) כשאחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (3) כשהתוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל; (4) אם בדוח הכספי של הבנק הנכסים הלא כספיים עולים על ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, או שהחלוקה תגרום לכך. בכל מקרה מותנית החלוקה בעריכת תחזית בכתב לגבי השנה הסמוכה לאחר ביצוע החלוקה, ובתנאי שלפיה, יחס ההון של התאגיד הבנקאי לנכסי הסיכון שלו לא יפחת מן הנדרש לגביו.
- בהתאם להוראת המפקח על הבנקים מיוני 2010, בתקופת הביניים, עד להתאמת הוראות המפקח לשינויים שיפורסמו על ידי ועדת באזל בנושא "חיזוק העמידות של הסקטור הבנקאי", על תאגיד בנקאי לאמץ יעד ליחס הון ליבה, כהגדרתו בהוראה, לפחות של 7.5%. בהעדר אישור מראש מהמפקח, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנדים אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד.

בנוסף, ביום 28 במרס 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים" (להלן: "המכתב"). על פי המכתב, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015 (לתאגיד בנקאי גדול, שלפי הגדרתו, אינו רלבנטי כיום לבנק, נקבעו שיעורים ומועדים אחרים). יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים. הדרישות כאמור פורסמו על ידי המפקח ביום 30 במאי 2013 במסגרת תיקון נוהל בנקאי תקין מספר 201 בעניין "מדידה והלימות הון- מבוא, תחולה וחישוב דרישות". על פי המכתב, הפיקוח על הבנקים מצפה מתאגיד בנקאי שיימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות כאמור.

- בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים לבנק מיום 8 בינואר 2014, יש להודיע למפקח, מראש, על כוונה לחלק דיבידנד.
- היתר נגיד בנק ישראל לבעלי השליטה בבנק, משנת 2003, שבו נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 31 במרס 2003 (שהסתכמו ב-2,391 מיליון ש"ח) וכי אם נצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.
- תנאי שטרי הון נדחים שהנפיק הבנק למשקיעים מוסדיים ביום 25 במאי 2009 בגין פקדון שהפקידו בבנק בסך 235 מיליון ש"ח. בהתאם לאישור בנק ישראל שטר ההון האמור נחשב הון משני עליון של הבנק. בשטרי הון אלה נקבע מנגנון לספיגת הפסדים על בסיס שוטף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. על פי מנגנון זה לא תשולם רבית אם במועד הרלבנטי לתשלומה התקיימו נסיבות משעות, כהגדרתן בשטרי ההון. לעניין זה נקבע כי הבנק לא ישלם דיבידנד כל עוד לא שולמו במלואם תשלומי רבית שסילוקם הושעה כאמור, אם הושעה. על חלוקת דיבידנד בשנת 2013 ועד לפרסום דוח זה, ראו ביאור 12א.

ז. (1) ביום 20 במאי 2007 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שנתקבל לכך אישור ועדת הביקורת של הבנק, את הסכם ההעסקה של מנכ"ל הבנק, הגב' סמדר ברבר-צדיק. ההסכם היה לתקופה של חמש שנים החל מיום 19 במרס 2007 כאשר נקבע כי בתום תקופת ההסכם המקורי, יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד יהיה רשאי להביאו לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים מראש.

משכורתה של המנכ"ל צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. המנכ"ל זכאית להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות (לרבות גילום המס בגין הפרשות לקרן ההשתלמות מעבר לתקרה המותרת), לדמי הבראה ולהחזר הוצאות סבירות במילוי תפקידו, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם להסכם. המנכ"ל זכאית לרכב של הבנק. הבנק יגלם את המס בגין הזכאות לרכב. ההפרשות הסוציאליות תופרשנה מהמשכורת בצירוף גילום המס בגין הזכאות לרכב כאמור. בסיום ההעסקה, הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של 3 חודשים במשכורת מלאה כאשר שמורה לדירקטוריון הבנק הזכות לוותר על תקופת הצינון או חלקה ובמקרה כזה לא תהיה זכאית לתשלום.

זכאותה של המנכ"ל למענק שנתי בגין שנת 2013 ואילך הינה בהתאם לתכנית המענקים שאושרה במאי 2012. לפירוט על תכנית המענקים ראה פירוט בבאור 14.ז.

עם סיום העסקתה, מכל סיבה שהיא (למעט בנסיבות שנקבעו אשר בעיקרן נסיבות שבהן ניתן לשלול פיצויי פיטורים), תהיה המנכ"ל זכאית ל-200% מסכום הפיצויים על פי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 ותקנותיו על בסיס השכר החודשי כפי שיהיה במועד סיום יחסי העבודה. הסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית של המנכ"ל במהלך תקופת העסקתה יימנה במסגרת הסכום האמור.

(2) ביום 27 ביוני 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק את הסכם ההעסקה בין הבנק לבין מר רוני חזקיהו כיו"ר דירקטוריון החל מתחילת כהונתו ביום 16 במאי 2012, וזאת בהמשך: לאישור הדירקטוריון, ועדת הביקורת וועדת שכר תגמולים ומינהל. בהתאם להסכם ההעסקה, מר חזקיהו יכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק במשרה מלאה (100%). משכורתו של היו"ר צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. היו"ר זכאי להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות (לרבות גילום המס בגין הפרשות לקרן ההשתלמות מעבר לתקרה המותרת), לדמי הבראה ולהחזר הוצאות סבירות במילוי תפקידו, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם להסכם. היו"ר זכאי לרכב של הבנק כמקובל בתפקיד יו"ר דירקטוריון בנק. הבנק יגלם את המס בגין הזכויות לרכב. ההפרשות הסוציאליות תופרשנה מהמשכורת בצירוף גילום המס בגין הזכויות לרכב כאמור. הסכם ההעסקה הינו לתקופה קצובה של שנתיים שלאחריה יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה. במהלך התקופה הקצובה רשאי הבנק לסיים את העסקתו של היו"ר בהודעה מוקדמת של שלושה חודשים בכפוף לתשלום מלוא המשכורת והתנאים הנלווים על פי הסכם ההעסקה שהיה מקבל לו היה עובד בפועל על תום התקופה הקצובה או עד תום ההודעה המוקדמת לפי המאוחר. סיום העסקתו של היו"ר ביוזמתו או ביוזמת הבנק במהלך התקופה הקצובה עקב העברת השליטה בפועל בבנק ייחשב כסיום העסקה על ידי הבנק.

היו"ר יהיה זכאי לסיים מיוזמתו במהלך התקופה הקצובה את העסקתו בהודעה מוקדמת של שלושה חודשים ובלבד שישלם, בגין התקופה מיום הפסקת עבודתו בפועל ובתשלומים חודשיים כמספר החודשים שנותרו עד תום התקופה הקצובה או עד לסיום תקופת ההודעה המוקדמת, לפי המאוחר, פיצוי מוסכם בגובה 40,000 ש"ח לכל חודש שנותר כאמור. הפיצוי המוסכם לא יחול במקרה שניתנה ההודעה המוקדמת ואם היו"ר לא יעבוד (לרבות כדירקטור) במוסד בנקאי ו/או פיננסי או בגורם מתחרה, ולא ייתן שירותים ו/או ייעוץ לגורם כאמור, וזאת במשך תקופה של שמונה עשר חודש לפחות מיום הפסקת עבודתו בפועל.

בתום התקופה הקצובה כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה מוקדמת בת שלושה חודשים. הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של 3 חודשים במשכורת מלאה (ללא תנאים נלווים למעט הרכב) כאשר שמורה לדירקטוריון הבנק הזכות לוותר על תקופת הצינון או חלקה ובמקרה כזה לא יהיה זכאי לתשלום. עם סיום העסקתו בבנק מכל סיבה שהיא, למעט סיום ביוזמת היו"ר במהלך התקופה הקצובה, יהיה היו"ר זכאי ל-200% מסכום הפיצויים על פי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 ותקנותיו, על בסיס המשכורת החודשית כפי שתהיה במועד סיום יחסית העבודה.

זכויותיו של היו"ר למענק שנתי הינה בהתאם לתכנית המענקים לנושאי משרה בכירים מסויימים, שהחלתה ביחס ליו"ר אושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 27 ביוני 2012, לאחר שנתקבלו אישורי דירקטוריון הבנק, ועדת הביקורת וועדת שכר תגמולים ומינהל. לפירוט על תכנית המענקים ראה באור 14.ז.

באור 20 - הכנסות והוצאות רבית

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
א. הכנסות רבית⁽¹⁾					
מאשראי לציבור	2,831	3,131	3,333	1,969	2,321
מפקדונות בבנקים	33	36	53	16	29
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים	192	298	303	107	179
מניירות ערך שנשאלו	15	37	42	11	21
מאגרות חוב ⁽²⁾	246	268	365	138	172
מהשקעות בחברות מוחזקות	-	-	-	18	13
מנכסים אחרים	5	17	-	2	-
סך כל הכנסות הרבית	3,322	3,787	4,096	2,261	2,735
ב. הוצאות רבית⁽¹⁾					
על פקדונות הציבור	728	1,171	1,439	573	1,076
על פקדונות הממשלה	9	12	14	7	9
על פקדונות מבנקים	8	1	13	17	29
על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	354	319	373	291	288
על התחייבויות אחרות	36	34	80	32	63
סך כל הוצאות הרבית	1,135	1,537	1,919	920	1,465
סך כל ההכנסות רבית, נטו	2,187	2,250	2,177	1,341	1,270
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית					
הכנסות רבית ⁽³⁾	(11)	(40)	(35)	(14)	(32)
ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב					
מוחזקות לפדיון	30	21	41	20	26
זמינות למכירה	176	200	275	92	132
למשחר	40	47	49	26	14
סך הכל כלול בהכנסות רבית	246	268	365	138	172

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 8 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק בשנת 2013 (שנת 2011 - הוצאות רבית בסך של 7 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים לסעיף משנה א'.

באור 21 - הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית (במיליוני ש"ח)

המאחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾					
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾					
2	4	1	2	4	1
(584)	(72)	28	(437)	(22)	(11)
(582)	(68)	29	(435)	(18)	(10)
2. מהשקעה באגרות חוב					
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה					
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾					
סך הכל מהשקעה באגרות חוב					
167	155	142	89	75	123
(5)	(13)	(35)	(4)	(11)	(35)
162	142	107	85	64	88
507	(2)	(251)	388	(15)	(198)
3. הפרשי שער, נטו					
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה					
הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾					
דיבידנד ממניות זמינות למכירה					
רווח ממכירת מניות של חברות מוחזקות					
סך הכל מהשקעה במניות					
43	46	30	36	45	29
(4)	(47)	(102)	(3)	(44)	(99)
47	31	38	47	29	35
-	10	2	-	-	-
86	40	(32)	80	30	(35)
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
173	112	(147)	118	61	(155)

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 3 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה (שנת 2012 - 11 מיליון ש"ח ו-10 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה, שנת 2011 - 26 מיליון ש"ח ו-24 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה).
- (4) בשנת 2012 כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 42 מיליון ש"ח ו-41 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה, שנת 2011 - 102 מיליון ש"ח ו-99 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה.

באור 21 - הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013	2011	2012	2013
ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾					
23	15	13	30	18	16
25	10	5	24	22	12
-	(2)	(1)	(1)	(2)	(1)
48	23	17	53	38	27
(107)	84	135	(94)	150	200
פירוט על הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון					
24	10	5	28	23	14
-	-	1	-	-	1
24	13	11	25	15	12
48	23	17	53	38	27
ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור⁽⁵⁾					
1	(1)	-	1	(1)	-
-	5	2	-	5	2
1	4	2	1	4	2

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 1 מיליון ש"ח ו-5 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה (שנת 2012 - 7 מיליון ש"ח ו-5 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה, שנת 2011 - הפסדים בסך 11 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה).
- (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 20.
- (5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 20.

באור 22 - עמלות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
318	331	334	165	173	179
118	97	100	66	42	41
421	394	462	277	255	307
64	53	59	39	33	36
86	79	97	32	31	41
120	123	102	69	68	58
120	118	126	75	75	82
47	48	48	34	35	34
-	1	1	-	-	-
69	58	59	64	52	47
55	60	59	30	35	34
1,418	1,362	1,447	851	799	859

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות וקופות גמל.

(2) תפעול קופות גמל, קרנות נאמנות ומנהלי חסכון לטווח ארוך.

באור 23 - הכנסות אחרות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
18	15	-	16	12	-
28	11	8	28	11	8
18	9	31	204	191	170
64	35	39	248	214	178

באור 24 - משכורות והוצאות נלוות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
724	755	753	1,124	1,167	1,174	משכורות
106	106	121	172	167	184	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, פנסיה וחופשה
179	181	204	272	280	310	ביטוח לאומי ומס שכר
7	7	8	19	18	18	הוצאות נלוות אחרות
-	-	-	4	-	1	הוצאות פרישה מרצון
36	-	-	39	1	-	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון
1,052	1,049	1,086	1,630	1,633	1,687	סך הכל משכורות והוצאות נלוות*
-	-	-	40	34	28	* כולל משכורות והוצאות נלוות בחו"ל

באור 25 - הוצאות אחרות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
34	36	46	63	54	52	שווק ופרסום
56	52	51	91	84	82	תקשורת (דואר, טלפון, משלוחים וכד')
116	113	112	129	124	124	מחשב
12	10	10	19	17	17	משרדיות
3	2	2	7	6	5	ביטוח
32	34	30	61	63	59	משפטיות, ביקורת וייעוץ מקצועי
5	5	6	11	12	13	שכר חברי דירקטוריון ודמי השתתפות בישיבות
3	3	3	7	6	6	הדרכה והשתלמות מקצועית
83	66	81	107	89	102	עמלות
7	29	-	7	32	-	הפרשות לתביעות משפטיות, נטו
49	51	55	74	70	71	אחרות
400	401	396	576	557	531	סך הכל הוצאות אחרות

באור 26 - הפרשה למסים על הרווח

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
421	363	408	284	208	269
(2)	(35)	(16)	2	(28)	(15)
419	328	392	286	180	254
(34)	(7)	(176)	(29)	-	(160)
1	3	-	-	-	-
(33)	(4)	(176)	(29)	-	(160)
386	324	216	257	180	94
	4	3	-	-	-
מסים שוטפים בגין שנת החשבון					
מסים שוטפים בגין שנים קודמות					
סך הכל מסים שוטפים					
מסים נדחים בגין שנת החשבון					
מסים נדחים בגין שנים קודמות					
סך הכל מסים נדחים**					
הפרשה למסים על ההכנסה*					
* כולל הפרשה למסים בחו"ל					
** מסים נדחים					
יצירה והיפוך של הפרשים זמניים					
שינוי בשיעור המס					
סך הכל מסים נדחים					
(13)	5	(129)	(16)	6	(124)
(20)	(9)	(47)	(13)	(6)	(36)
(33)	(4)	(176)	(29)	-	(160)

באור 26 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. התאמת סכום המס התיאורטי לסכום ההפרשה למסים

להלן ההתאמות בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, לבין ההפרשה המותאמת למסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
34.5%	35.5%	36.2%	34.5%	35.5%	36.2%	שיעור המס החל על הבנק
110	175	232	229	310	343	סכום המס לפי שיעור המס שבתוקף תוספת (חסכון) במס בגין:
						הוצאות לא מוכרות
19	17	15	40	37	38	הכנסות פטורות
-	(3)	(2)	-	(3)	(2)	הפרשי מס בארץ על הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל
2	3	1	2	3	1	התאמת שיעור המס הסטטוטורי לשיעורי המס החלים על הכנסות חברות מאוחדות
(2)	-	(4)	(3)	(6)	(4)	סכומים נוספים לשלם על חובות פגומים
15	17	18	23	21	21	הפרשי תאום פחת והפחתות
1	2	5	1	2	4	הפרשי שער ריאליים מחברות מאוחדות בחו"ל
-	-	-	(13)	(3)	4	מסים בגין שנים קודמות
(15)	(28)	2	(16)	(32)	(1)	שינוי ביתרות מסים נדחים עקב שינויים והבדלים בשיעורי המס
(36)	(6)	(13)	(47)	(9)	(20)	אחרים
-	3	3	-	4	2	הפרשה למסים על ההכנסה
94	180	257	216	324	386	

ג. שומות מס ונושאים נוספים הקשורים בהפרשה למסים

- (1) לבנק שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2010.
(2) לחברות המוחזקות שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2007.

באור 26 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ד. יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים נדחים

(1) הרכב:

מאוחד		מסים נדחים לקבל		עתודה למסים נדחים		שיעור מס ממוצע	
יתרה		יתרה		יתרה		שיעור מס ממוצע	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		ב-%	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
מסים נדחים בגין:							
42	36	38	36	2	1	38	36
181	170	38	36	-	-	38	36
267	243	38	36	-	-	-	-
3	2	38	36	-	-	-	-
2	2	38	36	79	73	38	36
-	-	-	11	9	8	11	11
8	9	38	36	1	-	-	-
503	462			91	82		
סך הכל							

הבנק		מסים נדחים לקבל		עתודה למסים נדחים		שיעור מס ממוצע	
יתרה		יתרה		יתרה		שיעור מס ממוצע	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		ב-%	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
מסים נדחים בגין:							
26	22	38	36	-	-	-	-
141	132	38	36	-	-	-	-
197	172	38	36	-	-	-	-
-	-	-	-	78	72	38	36
-	-	-	-	9	8	11	11
-	2	-	36	1	-	38	-
364	328			88	80		
סך הכל							

באור 26 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) התנועה בנכסי והתחייבויות המסים הנדחים מיוחסת לפריטים הבאים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							המאוחד
סך הכל	אחרים	הטבות לעובדים	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	השקעות בחברות מוחזקות	רבית וניירות ערך	הפרשה להפסדי אשראי	
380	9	205	(71)	(8)	2	243	יתרת נכס (התחייבות)
12	(1)	7	(4)	(1)	-	11	מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
1	-	-	-	-	1	-	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
20	-	9	(2)	-	-	13	שינויים אשר נזקפו להון
413	8	221	(77)	(9)	3	267	השפעת השינוי בשיעור המס
503	8	223	2	-	3	267	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
(38)							נכס מס נדחה
465							יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
91	1	2	79	9	-	-	התחייבויות מס נדחה
(38)							יתרות הניתנות לקיזוז התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
53							

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013							הבנק
סך הכל	אחרים	הטבות לעובדים	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	השקעות בחברות מוחזקות	רבית וניירות ערך	הפרשה להפסדי אשראי	
248	2	154	(72)	(8)	-	172	יתרת נכס (התחייבות)
15	(3)	6	(4)	(1)	-	17	מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
13	-	7	(2)	-	-	8	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
276	(1)	167	(78)	(9)	-	197	השפעת השינוי בשיעור המס
364	-	167	-	-	-	197	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
(35)							נכס מס נדחה
329							יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
88	1	-	78	9	-	-	התחייבויות מס נדחה
(35)							יתרות הניתנות לקיזוז התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
53							

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							המאוחד
סך הכל	אחרים	הטבות לעובדים	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	השקעות בחברות מוחזקות	רבית וניירות ערך	הפרשה להפסדי אשראי	
379	10	191	(62)	(4)	6	238	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2012 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון השפעת השינוי בשיעור המס
(5)	(1)	10	(9)	(4)	(1)	-	
(3)	-	-	-	-	(3)	-	
9	-	4	-	-	-	5	
380	9	205	(71)	(8)	2	243	
462	9	206	2	-	2	243	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
							נכס מס נדחה
							יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
(38)							התחייבויות מס נדחה יתרות הניתנות לקיזוז התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
424							
82	-	1	73	8	-	-	
(38)							
44							

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							הבנק
סך הכל	אחרים	הטבות לעובדים	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	השקעות בחברות מוחזקות	רבית וניירות ערך	הפרשה להפסדי אשראי	
248	2	144	(63)	(4)	-	169	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2012 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד השפעת השינוי בשיעור המס
(6)	-	7	(9)	(4)	-	-	
6	-	3	-	-	-	3	
248	2	154	(72)	(8)	-	172	
328	2	154	-	-	-	172	
							יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
							נכס מס נדחה
							יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
(36)							התחייבויות מס נדחה יתרות הניתנות לקיזוז התחייבות מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012
292							
80	-	-	72	8	-	-	
(36)							
44							

(3) המסים הנדחים נקבעו כדלקמן:

מסים נדחים לקבל, הנובעים מתשלומים לשלטונות המס על פי הסדר איתם בקשר לעיתוי ההכרה בהפרשה להפסדי אשראי, הוצגו בהתאם לתנאי ההסדר.
מסים נדחים אחרים חושבו לפי שיעורי המס הסטטוטורי של הבנק והחברות בקבוצה.

באור 26 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

- ה. (1) מימוש מסים נדחים (פרט למסים נדחים בגין חובות מסופקים ספציפיים על פי הסדר) מבוסס על תחזית של קיום הכנסות שתתחייבנה במס, בעתיד הנראה לעין.
- (2) סך כל ההפסדים לצורך מס, ליום 31 בדצמבר 2013, אשר בגינם לא נרשמו מסים נדחים במאזן המאוחד, הינו 2 מיליון ש"ח (31.12.12 - 1 מיליון ש"ח).

ו. שינויי חקיקה בתחום המס

א. מס חברות

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לבנק בשנים 2011-2013: 2011 - 24%, 2012 - 25%, 2013 - 25%.

ביום 30 ביולי 2013 אושרה במליאת הכנסת התוכנית הכלכלית לשנים 2013-2014 (חוק התקציב), אשר כוללת, בין היתר, העלאת שיעור מס חברות מ-25% ל-26.5% החל מיום 1 לינואר 2014. שינוי שיעור מס החברות בחוק התקציב כאמור ושינוי שיעור מס רווח כמפורט להלן, העלה את שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים משיעור 36.21% בשנת 2013 לשיעור 37.71% בשנת 2014 ואילך.

השינוי בשיעור מס החברות הביא לגידול ביתרות המיסים הנדחים לקבל נטו לתחילת הרבעון השלישי בסך של כ-15 מיליון ש"ח.

ב. מס ערך מוסף וביטוח לאומי

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח החל על מוסדות כספיים, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים, עלה בשנת 2013 משיעור של 35.53% לשיעור של 36.21%. כמו כן, שיעור מס השכר, אשר חל על מוסדות כספיים, עלה מ-17% ל-18% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה מחודש יוני 2013 ואילך.

השינוי בשיעור מס הרווח הביא לגידול ביתרות המיסים הנדחים לקבל נטו בסך של כ-6 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2013.

ההשפעה של עליית מס השכר על יתרת ההתחייבויות לעובדים ליום 31 בדצמבר 2013 הינה 4 מיליון ש"ח.

ביום 13 באוגוסט 2012 פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן: "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק, עלה מ-5.9% והועמד על 6.5%. שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

באור 27 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים

א. מידע על מגזרי פעילות

- קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון מחלקת את מקורות ההכנסה שלה למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רוח.
- מגזר הבנקאות העסקית** - המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל, כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילות המגזר. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות גדולות ובינוניות, לרבות גופים הקשורים להן של הבנק ושל חברות הבנות יובנק ופאג", אשר היקף החבות הכולל שלהם הינו 40 מיליון ש"ח ומעלה, גופים עסקיים ומוסדיים גדולים הפעילים בשוקי ההון.
  - מגזר הבנקאות הפרטית** - המגזר משרת לקוחות ישראלים ותושבי חוץ, בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים של הבנק ושל חברות הבנות פאג" ויובנק, שרובם בעלי תיק השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את לקוחות פיבי בנק (שוויץ).
  - מגזר הבנקאות המסחרית** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות הבנק בסדר גודל בינוני, רובם עם היקפי חבות של עד 40 מיליון ש"ח. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר הבנקאות המסחרית כהגדרתו בבנק; לקוחות המגזר המסחרי של פאג"; לקוחות המגזר העסקי של אוצר החייל (בעלי היקף חבות של מעל 5 מיליון ש"ח), והעסקים הקטנים (בעלי היקף חבות של עד 5 מיליון ש"ח) ולקוחות המגזר העסקי של מסד. כמו כן כולל המגזר את לקוחות פיבי בנק (יו.ק.).
  - מגזר משקי הבית** - חלק ממגזר הבנקאות האישית בבנק. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים רובם בעלי תיק השקעות של עד 0.3 מיליון ש"ח בבנק ובפאג". בנוסף, נכללים במגזר לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי בית בבנקים אוצר החייל ומסד, שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר משקי הבית כהגדרתו בבנק.
  - מגזר העסקים הקטנים** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות ועסקים בהיקף חבות של עד 100 אלף ש"ח בבנק ובפאג".
  - מגזר הניהול הפיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים, ואת התוצאות מניהול תיק הנוסטרו, לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כ.א.ל.
  - המגזר האחר** - ההכנסות מפעילות מימון כוללות השפעות שאינן קשורות בפעילות העסקית השוטפת, וכן הכנסות והוצאות בעלי אופי אקראי שאינן משויכות לששת המגזרים לעיל.
- במהלך שנת 2013 הבנק יישם מהלך של שינוי בשינוי לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית ומגזר משקי הבית. בתהליך זה הוגדרה מחדש החלוקה בין לקוחות אשר יקבלו שירותי בנקאות פרטית בסניפים לבין לקוחות משקי הבית. על פי ההגדרה החדשה, מרבית לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית הינם בעלי תיק השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה (במקום 0.5 מיליון ש"ח על פי ההגדרה הקודמת) ו/או תיקי ניירות ערך פעילים. השינוי האמור בא לידי ביטוי בתוצאות מגזרי הפעילות לשנת 2013 ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם לשינוי האמור.

ב. מידע על אזורים גאוגרפיים

(במיליוני ש"ח)

סך נכסים		רווח נקי			הכנסות (1)		
ליום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012*	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
104,095	109,742	466	556	564	3,476	3,722	3,811
1,590	1,361	14	21	6	93	75	58
105,685	111,103	480	577	570	3,569	3,797	3,869

(1) הכנסות מרבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

* הוצג מחדש.

באור 27 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות

המאוחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			
	פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי
הכנסות רבית, נטו	(92)	1,026	15	528
- מחיצוניים	296	(315)	20	(95)
- בינמגזרי	204	711	35	433
הכנסות רבית, נטו	363	434	53	376
הכנסות שאינן מרבית	567	1,145	88	809
- מחיצוניים	6	49	(2)	(7)
סך כל ההכנסות	477	1,040	95	550
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	84	56	(5)	266
הוצאות תפעוליות ואחרות	32	26	(2)	102
- מחיצוניים	52	30	(3)	164
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח	52	30	(3)	164
רווח (הפסד) לאחר מסים	-	-	-	-
חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות	52	30	(3)	164
רווח נקי	-	(13)	-	-
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	52	30	(3)	164
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	(13)	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	52	17	(3)	164
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	12.2%	0.8%	(8.9%)	7.1%
יתרה ממוצעת של נכסים	4,460	28,871	262	21,396
מזה: השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות	25,945	23,907	1,844	22,378
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות השתלמות	-	-	-	33,760
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	40,207	15,957	219	151,238
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	670	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	4,205	20,026	360	23,111
מרווח מפעילות מתן אשראי	72	515	19	386
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	132	199	16	53
אחר	-	(3)	-	(6)
סך הכל הכנסות רבית, נטו	204	711	35	433

מסחרי	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
612	98	-	2,187
(111)	205	-	-
501	303	-	2,187
277	171	8	1,682
778	474	8	3,869
51	-	-	97
571	92	-	2,825
156	382	8	947
66	155	7	386
90	227	1	561
-	30	-	30
90	257	1	591
(4)	(4)	-	(21)
86	253	1	570
6.6%	53.0%	-	-
12,763	37,401	-	105,153
-	383	-	383
9,026	15,068	-	98,168
-	-	-	33,760
5,239	-	-	212,860
-	-	-	670
12,988	6,910	-	67,600
452			
49			
-			
501			

באור 27 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות

המאחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 *			
	פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי
הכנסות רבית, נטו	(231)	717	11	593
- מחיצוניים	468	7	33	(123)
- בינמגזרי	237	724	44	470
הכנסות רבית, נטו	346	433	55	361
הכנסות שאינן מרבית	583	1,157	99	831
- מחיצוניים	2	46	(3)	(16)
סך כל ההכנסות	476	1,007	99	555
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	105	104	3	292
הוצאות תפעוליות ואחרות	38	44	1	103
- מחיצוניים	67	60	2	189
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח	67	60	2	189
רווח (הפסד) לאחר מסים	-	-	-	-
חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות	67	60	2	189
רווח נקי	-	(15)	-	-
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	67	45	2	189
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	67	45	2	189
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	19.3%	2.5%	5.5%	8.4%
יתרה ממוצעת של נכסים	3,889	26,469	315	22,740
מזה: השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות	26,479	24,000	1,781	20,521
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות השתלמות	292	257	-	32,773
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	35,124	13,885	147	136,906
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	548	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	3,742	19,208	447	24,207
מרווח מפעילות מתן אשראי	62	444	21	394
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	172	261	22	58
אחר	3	19	1	18
סך הכל הכנסות רבית, נטו	237	724	44	470

* סווג מחדש.

מסחרי	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
641	519	-	2,250
(109)	(276)	-	-
532	243	-	2,250
267	100	(15)	1,547
799	343	(15)	3,797
105	-	-	134
566	88	-	2,791
128	255	(15)	872
51	95	(8)	324
77	160	(7)	548
-	51	-	51
77	211	(7)	599
(4)	(3)	-	(22)
73	208	(7)	577
6.0%	21.8%	-	-
13,000	36,668	-	103,081
-	396	-	396
9,227	14,715	-	96,723
-	-	-	33,322
5,174	-	-	191,236
-	-	-	548
12,950	6,411	995	67,960
455			
64			
13			
532			

באור 27 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות

המאוחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011*			
	פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי
הכנסות רבית, נטו	(248)	790	6	511
- מחיצוניים	505	(91)	44	(75)
- בינמגזרי	257	699	50	436
הכנסות רבית, נטו	352	454	52	401
הכנסות שאינן מרבית	609	1,153	102	837
- מחיצוניים	(3)	33	-	(24)
סך כל ההכנסות	492	1,028	100	533
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	120	92	2	328
הוצאות תפעוליות ואחרות	38	38	1	105
- מחיצוניים	82	54	1	223
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח	82	54	1	223
רווח (הפסד) לאחר מסים	-	-	-	-
חלק הבנק ברווחים של חברות כלולות	82	54	1	223
רווח נקי	-	(15)	-	-
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	82	39	1	223
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	82	39	1	223
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	27.3%	2.8%	4.2%	11.2%
יתרה ממוצעת של נכסים	3,722	24,361	294	22,116
מזה: השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות	24,105	22,817	1,720	21,317
יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות השתלמות	1,543	6,773	-	18,158
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	35,234	14,000	182	138,691
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	558	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	3,634	17,103	433	24,254
מרווח מפעילות מתן אשראי	52	390	23	339
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	200	286	26	73
אחר	5	23	1	24
סך הכל הכנסות רבית, נטו	257	699	50	436

* סווג מחדש.

מסחרי	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
662	456	-	2,177
(142)	(241)	-	-
520	215	-	2,177
252	(153)	34	1,392
772	62	34	3,569
87	-	-	93
568	70	25	2,816
117	(8)	9	660
46	(2)	(10)	216
71	(6)	19	444
-	55	-	55
71	49	19	499
(4)	-	-	(19)
67	49	19	480
6.4%	2.8%	-	-
12,576	31,717	-	94,786
-	400	-	400
9,293	12,581	-	91,833
-	-	10,801	37,275
6,861	-	-	194,968
-	-	-	558
12,678	8,729	1,004	67,835
427			
79			
14			
520			

באור 28 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	סך הכל	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
47	1	48	-	48	יתרה ליום 1 בינואר 2011
(135)	(2)	(137)	-	(137)	שינויים נטו בשנת 2011
(88)	(1)	(89)	-	(89)	יתרה ליום 1 בינואר 2012
176	3	179	(1)	180	שינויים נטו בשנת 2012
88	2	90	(1)	91	יתרה ליום 1 בינואר 2013
(39)	(2)	(41)	-	(41)	שינויים נטו בשנת 2013
49	-	49	(1)	50	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

(2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
									התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
									רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
99	(36)	63	491	(173)	318				רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(163)	59	(104)	(213)	75	(138)				שינוי נטו במהלך התקופה
(64)	23	(41)	278	(98)	180				התאמות מתרגום⁽¹⁾
(11)	-	(11)	1	-	1				התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ⁽²⁾
16	(5)	11	(3)	1	(2)				שינוי נטו במהלך התקופה
5	(5)	-	(2)	1	(1)				השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	1	(2)	5	(2)	3				סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
(56)	17	(39)	271	(95)	176				סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
(135)	73	(208)							

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

(2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

באור 29 - רווח למניה

להלן מספר המניות לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה

מספר מניות		
לשנים 2012, 2013 ו-2011		
100,330,040		מניות של 0.05

באור 30 - מידע על בסיס נתונים נומינליים של הבנק בלבד (במיליוני ש"ח)

א. תמצית נתונים מאזניים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
74,465	79,959	סך כל הנכסים
68,063	73,215	סך כל ההתחייבויות
6,402	6,744	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. רווח נקי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
499	584	583	רווח נקי נומינלי המיוחס לבעלי מניות הבנק

קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ הנהלה מרכזית

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי תל-אביב

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי ירושלים

רח' הלל 10, ירושלים 9458110

סניף ראשי חיפה

רח' הבנקים 3, חיפה 3326115

79 סניפים ושלוחות ברחבי הארץ

כתובתנו באינטרנט:

www.fibi.co.il

יובנק בע"מ

שד' רוטשילד 38, תל-אביב 6688307
8 סניפים

בנק אוצר החייל בע"מ

רח' מנחם בגין 11, רמת גן 5268104
48 סניפים ושלוחות

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

רח' אחד העם 9, תל-אביב 6525101
23 סניפים ושלוחות

בנק מסד בע"מ

רח' אבא הלל 12, רמת גן 5250606
23 סניפים ושלוחות

הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ

רח' אחד העם 9, תל-אביב 6525101

הבינלאומי ליסינג בע"מ

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

מודוס סלקטיב

ניהול ויעוץ השקעות בע"מ

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

חברות בנות בחו"ל

FIBI BANK (UK) PLC

24 creechurch lane, london
ec3A 5JX UNITED KINGDOM

FIBI BANK (SWITZERLAND) LTD

Seestrasse 61, ch-8027
ZURICH, SWITZERLAND